

Nr. 10
Side 1549–1708

NORSK LOVTIDEND

Avd. I

Lover og sentrale forskrifter mv.

Nr. 10
Utgitt 1. september 2016

Innhold

Side

Lover og ikrafttredelser. Delegering av myndighet

2016

Mai	4.	Endr. i delegering av myndighet etter lov av 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. (Nr. 909)	1644
Juli	28.	Deleg. av myndighet til Nasjonal kommunikasjonsmyndighet om fritak fra postlovens taushetsplikt etter Straffeprosessloven § 118 og tvisteloven § 22–3 (Nr. 946)	1703

Forskrifter

2016

Juni	14.	Forskrift om studier og eksamen ved Høgskolen Diakonova (Nr. 836)	1549
Juni	30.	Forskrift om innføring av Bremnes-modellen som prøveordning i norsk lakse- og ørretoppdrett (Nr. 855)	1577
Juli	1.	Forskrift om fastsettelse av øvre reintall per siidaandel (Nr. 856)	1578
Juni	7.	Forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 (Nr. 860)	1579
Juni	7.	Forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanning for trinn 5–10 (Nr. 861)	1583
Juli	1.	Forskrift om rapporterings- og varslingsplikt ved luftfartsulykker og luftfartshendelser mv. (Nr. 868)	1587
April	28.	Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Stavanger (Nr. 889) ...	1603
Juli	7.	Forskrift om dokumentasjon, saksbehandling og erstatning etter naturskader (naturskadeerstatningsforskriften) (Nr. 904)	1637
Juli	7.	Forskrift om grunnsatser for tap av tamrein drept eller skadet av rovvilt reindriftsåret 2015–2016 (Nr. 905)	1640
Juli	7.	Forskrift om offentlige undersøkelser av luftfartsulykker og luftfartshendelser innen sivil luftfart (Nr. 906)	1641
Juli	11.	Forskrift om midlertidige tiltak for å begrense spredning av Chronic Wasting Disease (CWD) (Nr. 913)	1647
Juni	9.	Forskrift om studier og eksamen ved Høgskolen i Hedmark (Nr. 923)	1659
Juli	25.	Forskrift om adgang til å drive fiske og fangst i farvann underlagt annen stats fiskerijurisdiksjon (Nr. 943)	1701

Endringsforskrifter

2016

Juni	27.	Endr. i forskrift om utmåling og lempning av overtredelsesgebyr (Nr. 837)	1560
Juni	27.	Endr. i forskrift om melding av foretakssammenslutninger mv. (Nr. 838)	1561
Juni	27.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2016 (Nr. 839)	1561
Juni	28.	Endr. i forskrift til lov om toll og vareførsel (tollforskriften) (Nr. 840)	1562
Juni	29.	Endr. i forskrift om reduksjon av uførepensjon fra lovfestet offentlig tjenestepensjonsordning på grunn av inntekt og om etteroppgjør (Nr. 841)	1563
Juni	29.	Endr. i forskrift om midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket (Nr. 842)	1564
Juni	29.	Endr. i forskrift om omregningsfaktorer for råvarer til matmel og kraftfôrproduksjon ved fastsettelse av tollsatser og prisutjevningsbeløp (Nr. 843)	1564
Juni	29.	Endr. i forskrift om klagenemnd for passasjertransport (transportklagenemndforskriften) (Nr. 844)	1565
Juni	29.	Endr. i forskrift om transitt av fisk fanget av og brakt i land fra EU-fartøy (Nr. 846)	1567
Juni	29.	Endr. i forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk (Nr. 847)	1568
Juni	29.	Endr. i forskrift til lov om toll og vareførsel (tollforskriften) (Nr. 848)	1568
Juni	29.	Endr. i forskrift om frakt av last på norske skip og lektere, forskrift om brannsikring på skip og forskrift om sikkerhetstiltak m.m. på passasjer-, lasteskip og lektere (Nr. 850)	1570
Juni	30.	Endr. i SI-forskriften (Nr. 851)	1571
Juni	30.	Endr. i forskrift om omregning av avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse ved endringer i sivilstand mv. (Nr. 852)	1574
Juni	30.	Endr. i forskrift om alderspensjon i folketrygden (Nr. 853)	1574
Juni	30.	Endr. i forskrift om tilbakelevering av stjålne og ulovlig utførte kulturgjenstander (Nr. 854)	1575

Juli	1.	Endr. i forskrift for Reindriftens Utviklingsfond (Nr. 857)	1578
Juli	1.	Endr. i forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning (Nr. 858)	1579
Juli	1.	Endr. i forskrift om tilskudd til siidaandeler og tamreinlag (Nr. 859)	1579
Juni	21.	Endr. i forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer (Nr. 862)	1585
Juni	24.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter uer nord for 62° N i 2016 (Nr. 863)	1586
Juni	28.	Endr. i forskrift til lov om fastsettelse av referanserenter (referanserenteforskriften) (Nr. 864)	1586
Juni	30.	Endr. i forskrift om familiebarnehager (Nr. 865)	1586
Juni	30.	Endr. i forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (Nr. 866)	1587
Juli	1.	Endr. i forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger (Nr. 867)	1587
Juli	1.	Endr. i forskrift om kosttilskudd (Nr. 869).....	1589
Juli	1.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (Nr. 870)	1591
Juli	1.	Endr. i forskrift om arbeidstid med mer for besetningsmedlemmer i sivile luftfartøyer (BSL D 2–4) (Nr. 871)	1593
Juli	4.	Endr. i forskrift til friskolelova (Nr. 872).....	1595
Juli	4.	Endr. i forskrift til opplæringslova (Nr. 873)	1598
Juli	4.	Endr. i forskrift om budsjett, rekneskap, kontroll og revisjon for skolar med rett til statstilskot etter friskolelova (økonomiforskrift til friskolelova) (Nr. 874)	1599
Juli	4.	Endr. i forskrift om narkotika (narkotikaforskriften) (Nr. 875).....	1600
Mai	1.	Endr. i forskrift om film og videogram (Nr. 890)	1612
Juni	15.	Endr. i forskrift om helseforetaksfinansierte reseptlegemidler til bruk utenfor sykehus (Nr. 891)	1612
Juni	30.	Endr. i forskrift til opplæringslova og forskrift til friskolelova (Nr. 892)	1615
Juli	4.	Endr. i forskrift om regulering av fangst av hval i 2016 (Nr. 893).....	1616
Juli	4.	Endr. i forskrift om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse (animaliehygieneforskriften) (Nr. 894)	1616
Juli	4.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter leppefisk i 2016 (Nr. 895).....	1621
Juli	4.	Endr. i forskrift om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier (Nr. 896).....	1621
Juli	5.	Endr. i forskrifter som gjelder for flyttbare innretninger (Nr. 897)	1622
Juli	5.	Endr. i REACH-forskriften (godkjenning for bruk av DEHP) (Nr. 898)	1634
Juli	5.	Endr. i forskrift om fiske etter makrell innenfor fjordlinjene (Nr. 899)	1634
Juli	6.	Endr. i forskrift om budsjett, rekneskap, kontroll og revisjon for skolar med rett til statstilskot etter friskolelova (økonomiforskrift til friskolelova) (Nr. 900)	1635
Juli	6.	Endr. i forskrift om krav til kassasystem (kassasystemforskrifta) (Nr. 901)	1635
Juli	6.	Endr. i forskrift om kontroll av kjøkkenartikler i plast importert fra Kina og Hongkong (Nr. 902).....	1637
Juli	6.	Endr. i forskrift om innføring av Bremnes-modellen som prøveordning i norsk lakse- og ørretoppdrett (Nr. 903)	1637
Juli	7.	Endr. i forskrift om sikkerhet, pirat- og terrorberedskapstiltak og bruk av maktmidler om bord på skip og flyttbare boreinnretninger (Sikkerhetsforskriften) (Nr. 907)	1643
Juli	7.	Endr. i forskrift om innføring av Bremnes-modellen som prøveordning i norsk lakse- og ørretoppdrett (Nr. 908)	1644
Juli	8.	Endr. i forskrift om grenseverdier for legemiddelrester i næringsmidler fra dyr (Nr. 910).....	1644
Juli	9.	Endr. i forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) (Nr. 911).....	1645
Juli	11.	Endr. i forskrift om visse forurensende stoffer i næringsmidler (Nr. 912)	1646
Juli	11.	Endr. i forskrift om prøvetaking og analyse for offentlig kontroll av visse forurensende stoffer i næringsmidler (Nr. 914).....	1648
Juli	11.	Endr. i forskrift om kosmetikk og kroppspileprodukter (Nr. 915).....	1654
Juli	12.	Endr. i forskrift om rester av plantevernmidler i næringsmidler og fôrvarer (Nr. 916).....	1658
Juli	8.	Endr. i forskrift om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler (Nr. 924).....	1667
Juli	12.	Endr. i forskrift om tilsetningsstoffer til næringsmidler (Nr. 925)	1675
Juli	12.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak i 2016 (Nr. 926)	1677
Juli	12.	Endr. i forskrift om plantevernmidler (Nr. 927)	1678
Juli	14.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2016 (Nr. 928)	1680
Juni	20.	Endr. i forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Agder (Nr. 929)	1681
Juni	30.	Endr. i forskrift om midlertidig og varig dispensasjon og unntak fra utdanningskravet for	

		styrer og pedagogisk leder (Nr. 930).....	1682
Juli	12.	Endr. i forskrift om økologisk akvakulturproduksjon og merking av økologiske akvakulturprodukter (Nr. 931).....	1682
Juli	12.	Endr. i forskrift om betalinger mv. til Patentstyret og Klagenemnda for industrielle rettigheter (Nr. 932).....	1687
Juli	15.	Endr. i forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) (Nr. 933).....	1688
Juli	15.	Endr. i forskrift om bruk av tvangsmulkt og overtredelsesgebyr ved brudd på havressurslova (Nr. 934)	1688
Juli	15.	Endr. i forskrift om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer (Nr. 935).....	1688
Juli	15.	Endr. i forskrift om regulering av fangst av hval i 2016 (Nr. 936).....	1689
Juli	15.	Endr. i forskrift om trykkpåkjent utstyr (Nr. 937)	1689
Juli	18.	Endr. i forskrift om særlige tiltak mot Hviterussland (Nr. 938)	1690
Juli	20.	Endr. i forskrift om pristilskudd i landbrukssektoren (Nr. 940)	1691
Juli	21.	Endr. i forskrift om næringsmidler til særskilte grupper (Nr. 941)	1692
Juli	21.	Endr. i forskrift om tilskot til landbruksvikarverksemd (Nr. 942).....	1700
Juli	26.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter uer nord for 62° N i 2016 (Nr. 944).....	1701
Juli	27.	Endr. i forskrift om restriktive tiltak mot Syria (Nr. 945)	1702
Juli	28.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter øyepål i 2016 (Nr. 947).....	1703
Juli	28.	Endr. i forskrift om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse (animaliehygieneforskriften) (Nr. 948)	1703
Juli	28.	Endr. i motorsykkelforskriften og traktorforskriften (Nr. 949)	1707
Diverse			
2016			
Juni	29.	Ikrafttr. av forskrift 21. april 2006 nr. 433 om transitt av fisk fanget av og brakt i land fra EU-fartøy (Nr. 845).....	1567
Juni	29.	Kunngjøring av stadfestelse av tekniske regler i forskrift 30. desember 2013 nr. 1717 om endring i forskrift 6. desember 2011 nr. 1359 om konstruksjon, utforming og fremstilling av arbeidsutstyr og kjemikalier (produsentforskriften), jf. EØS-høringsloven (Nr. 849).....	1570
Rettelser			
		Nr. 18/2013 s. 3105 (i forskrift 16. desember 2013 nr. 1576 om endring i forskrift 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffen).....	1708
		Oversikt over rettelser	3. omslagsside
		Bestillinger, adresseendringer mv.	4. omslagsside

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Utgitt 1. september 2016

Nr. 10

14. juni Nr. 836 2016

Forskrift om studier og eksamen ved Høyskolen Diakonova

Hjemmel: Fastsatt av styret ved Høyskolen Diakonova 14. juni 2016 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-3, § 3-4, § 3-5, § 3-8, § 3-11, § 4-2, § 4-3, § 4-4, § 4-5, § 4-6, § 4-8, § 4-9, § 4-10, § 4-11, § 5-1 og § 5-2. Kunngjort 1. juli 2016 kl. 15.40.

Kapittel 1. Bestemmelser ved Høyskolen Diakonova

§ 1. Forskriftens virkeområde

Denne forskriften gjelder for alle studier og emner ved Høyskolen Diakonova. Dersom nasjonale rammeplaner inneholder bestemmelser som avviker fra denne forskriften, gjelder de nasjonale rammeplanenes bestemmelser.

§ 1-1. Rettigheter og plikter for studenter og høyskole

Som høyskole forplikter vi oss til å:

- ha gode informasjonssystemer der studentene kan finne relevant informasjon
- legge til rette for studentaktive og varierte læringsformer
- legge til rette for at studentene får god veiledning, både i de teoretiske delene av studiet og i praksisstudier
- stimulere ansatte til å holde seg faglig oppdatert og undervise/veilede i samsvar med gjeldende retningslinjer
- sørge for at biblioteket og undervisningslokalene til enhver tid er oppdatert når det gjelder relevant litteratur og hensiktsmessig utstyr
- gi studentene muligheter til regelmessig å evaluere undervisningsopplegg, studiemiljø og studiekvalitet
- bidra til at avviksmeldinger fra studenter blir fulgt opp av høyskolens ledelse og behandlet på en konstruktiv måte, samt gi tilbakemelding til studentene
- gi informasjon ved studiestart til alle nye studenter om studiets organisering, arbeidsformer og studentsamskipnadens velferdstilbud
- overholde tidsfrister.

Som student forplikter du deg til å:

- holde deg informert om organiseringen av studiet, studiekrav, tidsfrister for de respektive emnenes avsluttende vurderingskrav og liknende gjennom Høyskolen Diakonovas informasjonssystem
- overholde tidsfrister
- selv ta ansvar for å sette deg inn i informasjon om pensum, oppgaver, eksamen/vurderingskrav og praksis ved å lese studieplan, studentreglementet og annen skriftlig informasjon
- delta aktivt i undervisning og læringsaktiviteter for øvrig
- delta i evaluering av undervisning og pedagogiske opplegg, og foreslå forbedringer i samarbeid med andre studenter, lærere og praksisfelt
- opptre i samsvar med gjeldende lovverk og etiske regler for god praksis og de yrkesetiske retningslinjer som gjelder for det yrket du skal gå inn i (jf. yrkesorganisasjonenes etiske retningslinjer)
- gjøre deg kjent med og følge lokale profesjons- og praksisspesifikke retningslinjer ved Høyskolen Diakonovas praksissteder
- gjøre deg kjent med og etterleve IT-reglement for studenter og ansatte.

Samarbeid, demokrati og medvirkning

Som høyskole forplikter vi oss til å:

- arbeide aktivt for at det skal være et godt studie- og læringsmiljø
- arbeide aktivt for å synliggjøre Diakonovas innhold og diakonale profil
- legge forholdene til rette for studentpolitisk virksomhet

- gi studentene rett og mulighet til å være med på beslutninger om fag- og studieplaner, pensum og undervisning gjennom sine representanter i styrings- og rådsstruktur.

Som student forplikter du deg til å:

- behandle medstudenter og ansatte med omtanke og respekt
- gi tilbakemelding til ansatte eller høyskolens ledelse, eller til dine valgte representanter, om hvordan det er å være student ved høyskolen. Delta i evalueringer.
- delta i samarbeid for å finne fram til felles løsninger
- gjøre deg kjent med og benytte kvalitetssystemet (KS)
- sette deg inn i branninstruks.

Rettsikkerhet og klagemuligheter

Som høyskole forplikter vi oss til å gjøre studentene kjent med:

- retningslinjer for eksamen
- mulighet for å søke om særskilt tildeling av praksissted ved sykdomsårsaker eller aleneansvar for mindreårige barn
- vurderinger som gis av veiledere/praksisveileder
- klageadgang ved enkeltvedtak eller beslutninger om sanksjoner
- klagemuligheter – hvordan studentene skal gå fram i de tilfeller de er misfornøyd med undervisningen eller andre sider ved Høyskolen Diakonovas virksomhet
- å sørge for at sensurfrister overholdes.

Som student forplikter du deg til å:

- sette deg inn i bestemmelsene som gjelder eksamen/avsluttende vurderingskrav og klageadgang.

§ 1–2. Lover, forskrifter og retningslinjer som regulerer virksomheten ved Høyskolen Diakonova

Utdanningsvirksomheten ved Høyskolen Diakonova reguleres av følgende lover, forskrifter og retningslinjer:

- Lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven)
- Lov 14. desember 2007 nr. 116 om studentsamskipnader (studentsamskipnadsloven)
- Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)
- Lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell mv. (helsepersonelloven)
- Lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasient- og brukerrettigheter (pasient- og brukerrettighetsloven)
- Lov 7. juni 1996 nr. 31 om Den norske kirke (kirkeloven)
- Lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven)
- Lov 21 juni 2013 nr. 59 om likestilling mellom kjønnene (likestillingsloven)
- Lov 21. juni 2013 nr. 61 om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven)
- Lov 14. april 2000 nr. 31 om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven)
- Forskrift 31. januar 2007 nr. 173 om opptak til høyere utdanning
- Forskrift 3. april 2008 nr. 320 om legemiddelhåndtering for virksomheter og helsepersonell som yter helsehjelp
- Forskrift 1. februar 2010 nr. 96 om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning
- Forskrift 16. desember 2005 nr. 1574 om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler
- Forskrift 1. desember 2005 nr. 1392 om krav til mastergrad
- Rundskriv F-2010-8 til forskrift 1. februar 2010 nr. 96 om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning
- Forskrift 28. februar 2013 nr. 237 om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften)
- Rammeplaner og studieplaner
- Branninstruks
- Lokale profesjons- og praksisspesifikke retningslinjer ved Høyskolen Diakonovas praksissteder.

Kapittel 2. Studier ved Høyskolen Diakonova

§ 2–1. Definisjoner

Student

En person som er tatt opp til et studium eller et emne ved Høyskolen Diakonova i samsvar med UH-loven § 3–6 og § 3–7.

Studierett

Rettigheter knyttet til å være tatt opp ved et studium og inneha studentstatus. Det innebærer rett til å delta i all undervisning og veiledning tilknyttet studiet, og retten til å melde seg opp til eksamen.

Studieår

Studieåret er normalt 10 måneder.

Styret fastsetter undervisningsterminene.

Et fullt studieår er normert til 60 studiepoeng og 1600 studieinnsatstimer.

En studieuke er beregnet til 40 timer og tilsvarer 1,5 studiepoeng.

Generelt har studenten fri alle offentlige fri- og høytidsdager, med unntak av de emner der spesielle læresituasjoner kan legges til slike dager som f.eks. praksisstudier.

Rammeplan

En plan for et studium der Kunnskapsdepartementet har fastsatt nasjonale rammer for innholdet i studiet.

Studieplan

En konkretisering av det faglige innhold og progresjon i studieløpet som fører fram til et avsluttet studieløp eller grad.

Utdanningsplan – forpliktende avtale mellom student og Høyskolen Diakonova

Studiets innhold og progresjon er bestemt i utdanningsplanen til den enkelte student. Utdanningsplanen er en forpliktende avtale mellom Høyskolen Diakonova og studenten. Studenten må godkjenne sin utdanningsplan på StudentWeb.

Når studenten godkjenner sin utdanningsplan på StudentWeb innebærer dette også at studenten har gjort seg kjent med og aksepterer denne forskriften.

Emne

Faglig enhet med karakter og studiepoeng som føres på karakterutskrift og vitnemål.

Modul

Kombinasjon av emner fra ett eller flere fag/fagområder som i studieplanen er definert å utgjøre en enhet som en del av et studieprogram.

Modul- og emnebeskrivelse

En beskrivelse som omfatter forventet læringsutbytte, faglige krav, omfang og innhold, undervisning, vurderingsform og særskilte forhold knyttet til modulen eller emnet.

Studiekrav

Obligatoriske arbeidskrav som er knyttet til gjennomføringen av et emne/en modul, eksempelvis skriftlige oppgaver og krav om tilstedeværelse.

Eksamen

En skriftlig, muntlig eller praktisk prøving av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse med fastsetting av selvstendig karakter (A–F eller bestått/ikke bestått).

Skoleeksamen

Skriftlig prøving av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse under tilsyn.

Hjemmeeksamen

Skriftlig prøving av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse uten tilsyn.

Ordinær eksamen

Den første eksamen som arrangeres i et fag eller emne.

Utsatt eksamen

Arrangeres for studenter som ikke har møtt til eller bestått ordinær eksamen.

Gruppeeksamen

Skriftlig prøving av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse uten tilsyn i gruppe med flere kandidater

§ 2–2. Studieplaner og studiepoengproduksjon

Studieplanene ved Høyskolen Diakonova skal angi:

- studieprogrammets mål, varighet, omfang og nivå
- forventet læringsutbytte
- studiets innhold, oppbygning og organisering
- fordeling av studiepoeng
- studiekrav, eksamen, prøve- og vurderingsformer.

§ 2–3. Tildeling av grader

Viser til forskrift 16. desember 2005 nr. 1574 om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler § 62.

Høyskolen Diakonova har rett til å tildele graden Bachelor i sykepleie – 180 studiepoeng og graden Master i sykepleie med et kommunehelsetjenesteperspektiv – 120 studiepoeng. Høyskolen Diakonova har i tillegg akkrediterte studietilbud på 60 studiepoeng.

Det er et vilkår at minimum 60 studiepoeng i en grad er avlagt ved Høyskolen Diakonova.

§ 2-4. Vitnemål og Diploma Supplement

Vitnemål og karakterutskrift

Studenter som fullfører og består et studieprogram får automatisk utstedt vitnemål når alle klagefrister for eksamensresultater er utløpt. Vitnemål utstedes bare én (1) gang. Vitnemålet skal utformes i henhold til Universitets- og høyskolerådets mal for norske vitnemål og vitnemålstillegg.

Studenter som fullfører og består enkeltemner uten å fullføre et studieprogram, får utstedt karakterutskrift ved henvendelse.

Vitnemål for oppnådd bachelorgrad angir gradens faglige innhold – Bachelor i sykepleie. Vitnemål for oppnådd master angir gradens faglige innhold – Master i sykepleie med et kommunehelsetjenesteperspektiv. Vitnemålet skrives ut på bokmål.

Diploma Supplement

Ved bestått gradsstudium utstedes et eget vitnemålstillegg på engelsk, Diploma Supplement. Dette gir en nærmere beskrivelse av det norske utdanningssystem samt av kandidatens utdanning. Vitnemålstillegget skal utformes i henhold til Universitets- og høyskolerådets mal for norske vitnemål og vitnemålstillegg.

§ 2-5. Politiattest

Viser til forskrift om opptak.

Studenten må levere inn politiattest ved registrering første studiedag. Politiattesten må ikke være eldre enn tre måneder. Krav til politiattest gjelder også alle videreutdanninger og masterutdanninger som har praksisstudier.

Diakonova kan kreve ny politiattest.

Det framgår av StudentWeb om studenten har gyldig politiattest.

§ 2-6. Studierett

Studieretten kan beholdes i inntil to (2) år utover normert studietid.

Studenten taper sin studierett dersom:

- studenten ikke møter ved semesterstart i sitt første semester, uten forhåndsinnvilget fravær eller innvilget reservering av studieplass
- studenten ikke gjenopptar sine studier etter innvilget permisjonsperiode
- studenten ikke har bestått eksamen etter tre (3) forsøk eller samme praksisperiode etter to (2) forsøk
- studenten har overskredet den fastsatte grensen på 2 år utover normert studietid
- studenten ikke betaler semesteravgift og studieavgift etter puring
- studenten ikke svarer på gjentatte henvendelser. Diakonova kontakter studenten via It's learning samt kontaktdata som studenten selv har registrert på StudentWeb.

Studenten kan selv frasi seg studieretten ved Høyskolen Diakonova. Dette må gjøres skriftlig til studieadministrasjonen.

§ 2-7. Fritak fra undervisning og vurdering på bakgrunn av tidligere tilsvarende studier

Lov om universiteter og høyskoler gir universiteter og høyskoler adgang til å godskrive beståtte emner, fag, eksamener eller prøve fra andre institusjoner som tilbyr akkrediterte studier med samme antall studiepoeng, i den utstrekning de oppfyller de faglige krav for en bestemt eksamen, grad eller utdanning ved institusjonen. Det skal ikke gis dobbel uttelling for samme faginnhold. Fritak forutsetter at tidligere avlagt eksamen/prøve oppfyller faglige krav fastsatt i studieplanen. Fritak på bachelor i sykepleie forutsetter at avlagt eksamen ikke er eldre enn 2 år. Søknad om fritak må være levert senest 1. oktober i første semester. Se eget skjema.

Søknader levert etter frist blir ikke behandlet.

Dersom man har fått innvilget fritak, kan man ikke ta tilsvarende eksamen ved Diakonova

Se www.lanekassen.no for informasjon om innrapportering om studiepoeng.

Kapittel 3. Avgifter og semesterregistrering

§ 3-1. Fastsettelse og regulering av avgifter

Viser til:

Lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-10 og § 7-1.

Lov 14. desember 2007 nr. 116 om studentsamskipnader (studentsamskipnadsloven) § 10.

Følgende avgifter fastsettes av Styret senest 1. oktober for påfølgende studieår:

- studieavgifter
- semesteravgifter.

Avgift til Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO), som inngår i semesteravgiften, fastsettes av SiO.

Studenter som ikke returnerer materiell fra biblioteket innen gitte frister, blir fakturert et erstatningskrav samt et administrasjonsgebyr.

Studenter som får dekket avgiftene av andre (eks. NAV, helseforetak etc.) og som trenger faktura utstedt direkte til betalende mottaker må gi skriftlig beskjed om dette til studieadministrasjonen hvert semester. Informasjon om

betalers navn, adresse, studieprogram samt eventuelle merknader sendes studier@diakonova.no. – se eget skjema. Studenten er selv ansvarlig for at fakturaer blir betalt innen fristen.

Semesteravgift har forfall 10. februar og 10. september. Studieavgift har forfall 1. mars og 1. oktober.

Dersom fakturaen ikke betales innen forfall vil det sendes ut purring med ny betalingsfrist. Det sendes kun ut en (1) purring pr. faktura. Det påløper et purregebyr.

Innbetalt semesteravgift tilbakebetales ikke. Ved påbegynt studie tilbakebetales studieavgift ikke.

§ 3–2. *Konsekvenser ved manglende innbetaling*

Dersom semesteravgift, studieavgift og erstatningskrav ikke er betalt ved purring er konsekvensen tap av studierett.

§ 3–3. *Semesterregistrering*

For å opprettholde studieretten må studenten registrere seg ved starten av hvert semester. Ved semesterregistreringen bekrefter studenten å ha satt seg inn i regelverket som gjelder for studiet (studieplan, studentreglement og lignende). Samtidig bekrefter studenten sin utdanningsplan, dvs. inngår en gjensidig forpliktende avtale med Høyskolen om sin personlige progresjon dette semesteret. Semesteravgiften må være betalt før studenten kan semesterregistrere seg.

Kapittel 4. Undervisning og fravær

§ 4–1. *Obligatorisk undervisning*

Regler for fremmøte til undervisning, registrering av fremmøte og konsekvenser ved manglende fremmøte er fastsatt i studieplanen.

Tilstedeværelse regnes i timer, både i undervisning ved Høyskolen Diakonova og i praksisstudier.

Fravær fra obligatorisk studiedeltakelse regnes som fravær uavhengig av årsak.

§ 4–2. *Registrering av fremmøte/fravær i Bachelorstudiet*

Studenten har selv ansvar for å dokumentere sin tilstedeværelse ved obligatorisk undervisning.

§ 4–3. *Praksisstudier*

Det er 100 % fremmøteplikt i praksisstudier. Omfanget angis i antall timer i aktuell studieplan.

Dersom en student avbryter en praksisperiode uten dokumentert grunn blir praksisperioden vurdert til «ikke bestått».

Ved ikke bestått praksis har studenten krav på å få tilrettelagt den aktuelle perioden én (1) gang til. Får studenten vurdert samme praksisperiode til «ikke bestått» to (2) ganger mister studenten studieplassen.

Kapittel 5. Praksisstudier

§ 5–1. *Tildeling av praksisplass*

Høyskolen Diakonova har inngått samarbeid om praksisplasser og veiledning med institusjoner i og utenfor Oslo, samt med Oslo kommune og andre kommuner i regionen.

Høyskolen tildeler studenten praksisplass og fordeler studentene på de avtalte praksisplassene.

Studentene må ta imot de praksisplasser som blir tilbudt.

Høyskolen tilstreber at fordeling av praksisplassene kunngjøres senest to (2) uker før praksisperioden begynner.

§ 5–2. *Spesiell tildeling av praksissted*

Spesiell tildeling av praksissted ved Høyskolens praksissteder kan gis ut fra gitte kriterier som egen sykdom, aleneansvar for barn under 12 år eller verv som studentrådsleder. Søknad med vedlagt dokumentasjon leveres studieadministrasjonen. Se eget skjema.

Søknadsfrist:

1. mars for høstesemesteret.

1. oktober for vårsemesteret.

Søknader levert etter fristen vil ikke bli behandlet med mindre behovet oppstår akutt. Det må leveres ny søknad om spesiell tildeling av praksissted for hvert semester.

§ 5–3. *Reiseutgifter ved praksisstudier (gjelder kun for studenter ved Bachelorstudiet i sykepleie)*

For bachelorstudenter som må krysse kommunegrenser til Akershus for å komme til tildelt praksissted dekker Høyskolen Diakonova reiseutgifter på billigste måte fra Oslos bygrense til praksisstedet.

Dette gjelder ikke hospiteringspraksis med fokus på diakoni eller prosjektarbeid.

Dersom studenten søker og får innvilget praksisplass på hjemstedet eller andre steder i inn- og utland dekker ikke Høyskolen Diakonova reise- eller borteutgifter.

Skjema for krav om refusjon av reiseutgifter leveres senest en uke etter avsluttet praksisstudier.

Studenter ved master og videreutdanningene må selv dekke reiseutgifter i forbindelse med praksisstudier.

§ 5–4. *Arbeidsmiljøloven og studentrettigheter*

Studenter vil i sine praksisstudier være vernet av Arbeidsmiljølovens bestemmelser om fullt ut forsvarlig arbeidsmiljø. Arbeidstidbestemmelsene i loven skal følges.

Hvis en student blir skadet i praksisstudier gjelder Folketrygdens bestemmelser om yrkesskade.

§ 5–5. Taushetsplikt

Viser til lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 4–6.

En student som i studiesammenheng får kjennskap til noens personlige forhold, har taushetsplikt etter de regler som gjelder for yrkesutøvelsen. Studenten må bekrefte ved semesterregistreringen å ha gjort seg kjent med sin taushetsplikt.

§ 5–6. Smittevern

Høyskolen Diakonovas regelverk vedrørende smittsomme sykdommer tar utgangspunkt i gjeldende smittevernlov og forskrifter:

- Lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer
- Forskrift 5. juli 1996 nr. 700 om forhåndsundersøkelse av arbeidstakere innen helsevesenet – antibiotikaresistente bakterier
- Smittevern 16 MRSA-veileder, Nasjonalt Folkehelseinstitutt og Helsedirektoratet, utgitt juni 2009
- Forskrift 13. februar 2009 nr. 205 om tuberkulosekontroll § 3–1.

Høyskolen Diakonova skal forhindre at pasienter i våre praksisfelt smittes med farlige smittestoffer som kan være vanlige i andre land. Friske personer kan bli bærere av smittestoff.

Høyskolens regelverk følger til enhver tid endringer i lov og regelverk vedtatt av nasjonale myndigheter og krav som stilles fra praksisfeltet.

Studenten må bekrefte ved semesterregistreringen å ha gjort seg kjent med sitt ansvar i forhold til evt å være smittebærer av MRSA og tuberkulose.

Studenter som har økt risiko for å være smittet av tuberkulose og/eller MRSA har lovpålagt plikt til å gjennomgå tuberkuloseundersøkelse/testing for meticillinresistente gule stafylokokker (MRSA).

Studenten kan ikke starte praksisstudier før resultatet av undersøkelsen/testen dokumenterer at studenten er smittefri.

Det er studentens ansvar å melde fra dersom studenten for eksempel i forbindelse med utvekslingsopphold eller ferie har vært i en situasjon hvor hun/han kan ha blitt smittet. Studenter som har oppholdt seg utenfor Norden enten i forbindelse med reiser, delstudier eller praksisstudier i utlandet har ansvar for å informere høyskolen samt å levere påkrevet dokumentasjon til studieadministrasjonen før de gjenopptar sine studier i Norge.

Vaksinering mot Hepatitt A og B – TWINRIX

I forbindelse med praksisstudier vil studenter innenfor helsetjenesten møte mennesker som er bærere av smittestoffer som overføres via blod eller andre kroppsvæsker. Høyskolen Diakonova anbefaler at studenter sørger for vaksinering mot hepatitt A og B. For å sikre best mulig beskyttelse anbefales TWINRIX som er en kombivaksine som gis i tre (3) doser (dato – 1 md. – 6 md.). Utgifter til vaksinasjon dekkes av studenten.

§ 5–7. Veiledning og vurdering ved praksisstudier

Praksisvurderingen skal være en kontinuerlig og obligatorisk del av praksisundervisningen.

Ved vurdering av praksisstudier brukes karakteren bestått/Ikke bestått. Karakteren Ikke bestått i praksisstudier kan ikke påklages.

§ 5–8. Regler for legemiddelhåndtering i praksisstudier for studenter ved Bachelorstudiet

Viser til:

Lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell (helsepersonelloven) § 5.

Forskrift 3. april 2008 nr. 320 om legemiddelhåndtering for virksomheter og helsepersonell som yter helsehjelp § 4.

Regler for medikamenthåndtering i praksis er absolutte. Studenter i 2. og 3. studieår skal kontrolleres av sykepleiere ved all håndtering av medikamenter, inkludert injeksjoner.

Kapittel 6. Internasjonalisering/delstudier i utlandet

Studenter ved Høyskolen Diakonova har anledning til å gjennomføre deler av sin utdanning i utlandet. Høyskolen tar også imot studenter fra utlandet.

§ 6–1. Studenter fra utlandet

Høyskolen Diakonova tar imot studenter fra de utenlandske universiteter og høyskoler som det foreligger samarbeidsavtaler med.

Det stilles faglige krav til innreisende studenter, og i tillegg kreves følgende:

- undertegnet taushetsløfte
- negativ MRSA-prøve
- Dokumentere engelsk
- Politiattest.

§ 6–2. Bachelorstudiet i sykepleie – ett semester ved et utenlandsk universitet

Studenter kan søke om å få gjennomføre et semester ved et utenlandsk universitet:

- Studenten kan søke om å gjennomføre sitt 4. semester ved et av de universiteter Høyskolen Diakonova har samarbeidsavtale med.

- Studieinnholdet ved det utenlandske universitetet skal tilsvare studieinnholdet ved Diakonova både når det gjelder innhold, nivå og studiepoeng.
 - Høyskolen Diakonova skal godkjenne emner og studiepoeng.
 - Det lages en avtale med godkjenning av studieinnhold og studiepoeng mellom Diakonova, det utenlandske universitetet og studenten.
 - Studenten er fortsatt å regne som Diakonovastudent, men tilegner seg den formelle delen av det gjeldende studium ved en utenlandsk institusjon.
 - Under utenlandsstudier må semesteravgift betales og semesterregistrering gjennomføres.
- Søknadsfrist – se søknadsskjema. Søknad leveres studieadministrasjonen.
- Ved avslag på søknaden har søkeren mulighet til å klage i henhold til forvaltningsloven.
- Studenten har selv ansvar for søknad, visum, forsikringer, ev. vaksinasjoner og for alle utgifter under delstudier i utlandet.

§ 6–3. *Praksisstudier i utlandet*

Studenter ved Bachelorgradsstudiet kan søke om å få gjennomføre følgende praksisstudier i utlandet

- 5. eller 6. semester – fokusbaserte praksisstudier
- 6. semester – hospiteringspraksis med fokus på diakoni.

Søknadsfrist – se søknadsskjema. Søknad leveres studieadministrasjonen.

Ved avslag på søknaden har søkeren mulighet til å klage i henhold til forvaltningsloven.

Studenter på master og videreutdanningene henvises til den enkelte studieplan.

Kapittel 7. Eksamen

§ 7–1. *Krav ved oppmelding og gjennomføring av eksamen*

Studenter er oppmeldt til ordinær eksamen når pålagte avgifter er betalt og semesterregistrering er gjennomført. Studenter som ikke har bestått ordinær eksamen, hatt godkjent forfall ved ordinær eksamen eller som ikke møtte til ordinær eksamen, blir automatisk oppmeldt til neste eksamen. Studenter som skal avlegge eksamen må ha oppfylt emnets eventuelle arbeidskrav/studiekrav. Ved skoleeksamen må studenten vise gyldig legitimasjon. Studenten har ansvar for å holde seg orientert om tid og sted for eksamen.

Ved ikke bestått gruppeeksamen vil nytt forsøk bli gjennomført med samme gruppe.

§ 7–2. *Antall forsøk ved eksamen*

En student som får sin besvarelse vurdert til Ikke bestått ved tredje (3.) gangs forsøk mister retten til å fullføre utdanningen. Prøve i medikamentregning må være bestått innen utgangen av fjerde semester.

Forfall til skoleeksamen uten gyldig grunn, regnes som et benyttet eksamensforsøk. Dersom hjemmeeksamen ikke innleveres uten gyldig grunn, eller ikke innleveres til rett tid regnes dette som et benyttet eksamensforsøk.

Hvis studenten ikke består eksamen innen utgangen av påfølgende semester etter at ordinær eksamen ble avvirket, blir studenten permittert til eksamen er bestått, maksimalt 1 år. Studiet kan gjenopptas ved neste gjennomføring av aktuell modul, emne eller semester. Søknad om gjenopptagelse av studiet sendes studieadministrasjonen umiddelbart etter bestått eksamen. Se eget skjema.

§ 7–3. *Forbedring av eksamenskarakter*

Studenten gis mulighet til å forbedre hver enkelt eksamen én (1) gang. Eksamen skal avlegges ved neste ordinære eksamen. Beste karakter vil være gjeldende. Studenter som vil forbedre karakter må søke studieadministrasjonen om dette senest fire (4) uker før eksamen avholdes. Det tas en avgift på kr 1000 ved forbedring av eksamen. Avgiften betales inn før eksamen avlegges. Avgiften refunderes ikke. Se søknad for forbedring av eksamenskarakter.

Studenter som velger å trekke seg fra oppmeldt forbedringsforsøk må gjøre dette skriftlig på e-post til studieadministrasjonen senest én (1) uke før eksamen avholdes.

§ 7–4. *Eksamensoppgavers målform og eksamensbesvarelsers språk*

Som hovedregel foreligger eksamensoppgaver på bokmål. Kandidaten kan besvare oppgaven på bokmål, nynorsk, svensk, eller dansk. Norske faguttrykk skal benyttes. Studieplaner kan angi annet eksamensspråk.

§ 7–5. *Forfall/gyldig fravær fra eksamen*

Studenter som har gyldig fravær fra en ordinær eksamen har rett til ny eksamen. Som gyldig fravær regnes sykdom dokumentert med legeerklæring. Ved forfall under skoleeksamen må legeerklæringen være utstedt senest den aktuelle eksamensdagen. Legeerklæringen skal være studieadministrasjonen i hende senest tre (3) dager etter utstedt dato.

Ved sykdom under hjemmeeksamen kan det søkes om forlenget tid ut fra legeerklæring. Det må stå i legeerklæringen hvor lang tid kandidaten har behov for. På bakgrunn av dette vurderer Diakonova om forlenget tid innvilges eller om studenten må ta utsatt eksamen. Søknad må være studieadministrasjonen i hende før innleveringsfristen.

Dokumentasjon som ikke oppfyller de gitte krav vil ikke bli akseptert. Ikke gyldig forfall regnes som et benyttet eksamensforsøk.

Sykdom ved gruppeeksamen

Dersom et enkelt gruppe medlem har fravær grunnet sykdom, dokumentert med legeerklæring, kan studenten etter søknad få innvilget å levere individuell eksamensoppgave.

§ 7–6. Særordninger og hjelpemidler

Studenter som har behov for særordninger som beskrevet nedenfor i forbindelse med eksamen, må søke om dette senest fire (4) uker før eksamen avholdes. Se søknad om tilrettelegging/særordning/hjelpemidler ved eksamen.

Søknad med vedlagt attest fra lege eller annen sakkyndig sendes studieadministrasjonen. Attesten må inneholde en nærmere begrunnelse for behov for særordning i eksamenssituasjonen. Søknader som leveres etter fristen vil ikke bli behandlet med mindre behovet for særordning ved eksamen har oppstått akutt.

Søknad om forlenget tid

Skoleeksamen kan ved søknad forlenges med maksimum en (1) time. (Medikamentregningsprøve – ½ time.) Hjemmeeksamen (inkludert bacheloroppgaven og fordypningsoppgaver) kan ved søknad forlenges med maksimum to (2) dager. Tredagerseksamen kan ved søknad forlenges med maksimum en (1) dag.

Det innvilges ikke forlenget tid ved gruppeeksamen.

Andre hjelpemidler

Studenten kan søke om å benytte ordbok eller datamaskin til gjennomføring av skoleeksamen. Studenter som må benytte egne ordbøker må levere disse til gjennomsyn hos studieadministrasjonen senest tre (3) dager før eksamen.

Bruk av datamaskin ved eksamen

Høyskolen stiller datamaskin til rådighet for studenter som har fått innvilget bruk av slikt hjelpemiddel ved skoleeksamen. Det er ikke anledning til å bruke eget utstyr. Eksamensbesvarelsen skal leveres utskrevet i sin helhet og påført kandidatnummer.

Det gis ikke utsatt innleveringsfrist på grunn av problemer med datautstyr. Studenten må beherske data som arbeidsverktøy. Det kan ikke påregnes brukerstøtte.

Høyskolen Diakonova er ikke ansvarlig for tap av tekst/data som følge av strømbrudd eller feil ved maskinen.

§ 7–7. Karaktersystem

Vurderingsuttrykket ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annen vurdering skal være bestått/ikke bestått eller en gradert skala med karakterene A–F, med A som høyeste beståtte karakter og F for ikke bestått.

Når karakteren bestått/ikke bestått benyttes, er dette å anse som et selvstendig vurderingsuttrykk uten sammenheng med den graderte karakterskalaen.

§ 7–8. Sensur

Kandidaten har ikke mulighet til å unndra seg sensur etter at eksamensbesvarelsen er levert.

Kunngjøring av sensur

Sensur skal foreligge innen tre (3) uker. Høyskolen Diakonova kan gjøre unntak fra denne regelen ved mangel på kvalifiserte sensorer. Dersom sensur faller i forbindelse med høytider eller ferier må lengre tid påregnes. Eksamensresultatet regnes som kunngjort når det er tilgjengelig på Studentweb.

Begrunnelse for karakterfastsetting – se søknad om begrunnelse for karaktersetting

Studenten kan søke om begrunnelse for karakterfastsettingen.

Ved skriftlige besvarelser må krav om begrunnelse framsettes til studieadministrasjonen innen én (1) uke etter at sensuren er kunngjort.

Ved muntlig eksamen eller bedømmelse av praksisstudier må krav om begrunnelse framsettes umiddelbart etter at karakteren er meddelt.

Skriftlige retningslinjer for bedømmelsen (sensorveiledning) der en slik foreligger, offentliggjøres på itslearning etter at sensuren er kunngjort.

Begrunnelsen gis av intern sensor ved Diakonova. Begrunnelsen gis muntlig eller skriftlig etter sensors valg.

I begrunnelsen skal det gjøres rede for de generelle prinsipper som er lagt til grunn for bedømmelsen og for bedømmelsen av kandidatens prestasjon.

Begrunnelse skal normalt være gitt innen to (2) uker etter at kandidaten har bedt om dette. Dersom sensur faller i forbindelse med høytider og ferier, må lengre saksbehandlingstid påregnes.

§ 7–9. Klageadgang

Klage over karakterfastsetting – se skjema klage over karaktersetting

En student kan klage skriftlig over karakteren for sine prestasjoner innen tre (3) uker etter at eksamensresultatet er kunngjort eller tre (3) uker etter begrunnelse for karakterfastsetting er mottatt i henhold til universitets- og høyskoleloven 1. april 2005 § 5–3. Der hvor flere leverer felles besvarelse må klage underskrives av samtlige kandidater.

Klagen bør begrunnes. I henhold til § 3–9 (5) i universitets- og høyskoleloven skal det ved ny sensurering benyttes minst to (2) nye sensorer, hvorav minst én (1) ekstern.

Karakterfastsetting ved ny sensurering er endelig og kan ikke påklages. Ny sensurering kan være både til gunst eller ugunst for klager. Er krav om begrunnelse for karakterfastsettingen framsatt, løper klagefristen etter at studenten har fått begrunnelsen. Skriftlig klage på karakterfastsetting rettes til studieadministrasjonen. Bedømmelse av muntlig prestasjon eller vurdering av praksisopplæring som på grunn av sin egenart ikke lar seg etterprøve, kan ikke påklages. Høyskolen Diakonova tilstreber 30 dagers behandlingstid.

Klage over formelle feil ved eksamen

Kandidaten som har avlagt eksamen eller prøve kan klage over formelle feil innen tre (3) uker etter at han eller hun er, eller burde være, kjent med det forhold som begrunner klagen i henhold til universitets- og høyskoleloven 1. april 2005 § 5–2.

Hvis det er begått feil som kan ha hatt betydning for studentens prestasjon eller bedømmelsen av denne, skal sensurvedtaket oppheves. Hvis feilen kan rettes opp ved ny sensur av innleverte arbeider, foretas ny sensurering. I motsatt fall holdes ny eksamen eller prøve med nye sensorer. Karakterfastsetting ved ny sensurering kan påklages. Finner Høyskolen at det er begått formelle feil kan det bestemmes at det skal foretas ny sensurering eller holdes ny eksamen eller prøve.

Som eksempel på formell feil ved eksamen kan nevnes:

- spørsmål ved skoleeksamen som omhandler tema som ligger utenfor oppgitt pensum
- oppgaveteksten eller spørsmål er helt eller delvis kjent på forhånd av en eller flere studenter
- andre momenter enn oppgitte kriterier for vurdering eller sensorveiledning der en slik finnes, er lagt til grunn for bedømmelse av eksamensbesvarelsene.

Se også kap. 10 om klagerett og klagebehandling.

§ 7–10. Fusk

Definisjon av fusk

Fusk eller forsøk på fusk ved hjemmeeksamen, studentarbeider og lignende vurderingsformer kan være:

- kopiering eller avskrivning av litteratur og tidligere eget arbeid uten henvisninger
- at besvarelsen er svært lik en annen/andre besvarelser
- at besvarelsen åpenbart er utført av andre enn studenten.

Fusk eller forsøk på fusk ved skoleeksamen kan være:

- bruk og besittelse av ulovlige hjelpemidler etter at eksamen er igangsatt.

Ved fusk, forsøk på fusk, eller mistanke om fusk ved skoleeksamener skal hovedvakt straks gjøre studenten oppmerksom på at hun/han vil bli rapportert. Studenten kan velge om hun/han vil fortsette eller avbryte eksamen.

Retningslinjer for behandling av fusk/forsøk på fusk

Studieleder avgjør om saken skal oversendes høyskolens klagenemnd for behandling.

Det utføres plagiatskontroll ved alle elektroniske innleveringer.

Konsekvenser ved fusk eller forsøk på fusk

Konsekvenser av fusk, eller forsøk på fusk reguleres av universitets- og høyskoleloven 1. april 2005, jf. § 4–7 til § 4–8, og kan bestå i annullering av eksamen eller prøve, eller at studenten utestenges fra studiet og fratas retten til å avlegge eksamen ved høyere utdanningsinstitusjoner i inntil ett (1) år.

Annullert eksamen eller prøve teller som et forsøk til eksamen eller prøve. Eventuell sensur blir ikke offentliggjort før saken er ferdigbehandlet.

Felles klagenemnd (etter at høyskolens klagenemnd har behandlet saken) for behandling av klagesaker etter lov om universiteter og høyskoler § 4–7 til § 4–10

Dette gjelder enkeltvedtak om annullering av eksamen eller prøve, og vedtak om utestenging og bortvisning grunnet fusk, straffbare forhold eller manglende skikkethet. Behandling av denne type klagesaker i en felles klagenemnd skal ivareta studentenes rettssikkerhet gjennom likebehandling, ekspertise og redusert saksbehandlingstid. Departementet legger til grunn at vedtakene som fattes i den nasjonale klagenemnda vil være veiledende for lærerstedenes behandling av tilsvarende saker, og dermed bidra til likebehandling også på institusjonsnivå.

§ 7–11. Oppbevaring av studentarbeider

Viser til lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltingsloven) § 31.

Studentarbeider skal oppbevares på en trygghende måte i ett (1) år etter avsluttet studium.

§ 7–12. Oppgaver som publiseres i Brage

BIBSYS Brage er et verktøy for å publisere og formidle studentoppgaver i åpne publiseringsarkiv. Høyskolen Diakonova har valgt å publisere avsluttende oppgaver (Bacheloroppgaver, avsluttende oppgaver i form av artikkel og Masteroppgaver) med karakteren A eller B i BIBSYS Brage. Dette betyr at oppgaven blir tilgjengelig over internett.

Studenter som ikke ønsker publisering av sin oppgave i BIBSYS Brage kan reservere seg mot dette.

§ 7–13. Generelle regler ved skriftlig skoleeksamen

Studentene møter fram senest 15 minutter før eksamen skal begynne. For å kunne avlegge eksamen må studenten fremvise gyldig studiekort med oblat eller legitimasjon.

Eksamen anses begynt når oppgaven er utdelt. Ved for sent fremmøte til eksamen kan studenter tillates å delta i eksamen dersom ingen av medstudentene har forlatt eksamenslokalet og senest 1 time etter at eksamen har startet. Under eksamen skal det være ro i lokalet. Ingen kommunikasjon mellom studentene tillates.

Vesker og lignende oppbevares i lokalet utenfor studentens rekkevidde. Mobiltelefon skal være avslått og oppbevares i studentens veske/legges hos eksamensvakten. Det er ikke tillatt å bruke telefon under eksamen.

Brudd på disse bestemmelsene defineres som fusk.

Til oppgavebesvarelsen skal det bare benyttes innføringsark utlevert av Høyskolen Diakonova. Kandidatnummeret skal påføres alle ark i besvarelsen.

Innlevering

Besvarelsen leveres når studenten anser seg ferdig. Når eksamenstiden er ute, må studenten slutte å skrive. Det gis inntil 15 minutter til stifting, innlevering og rydding.

Når studenten leverer eksamensbesvarelse kontrollerer eksamensvakten at kandidatnummer er riktig og at oppgitt antall ark stemmer.

Dersom en student forlater eksamenslokalet uten å levere besvarelsen, regnes dette som ikke bestått eksamen.

§ 7–14. Generelle regler ved hjemmeeksamen

Tildeling av kandidatnummer

For hver eksamen (hvert eksamensforsøk) tildeles nytt kandidatnummer. Kandidatnummer ved hjemmeeksamen hentes på StudentWeb.

Elektronisk innlevering via itslearning

Studenten har selv ansvar for at besvarelsen er korrekt levert innen fastsatt frist, og kan ikke påregne at Høyskolen kontrollerer at besvarelsen er korrekt levert. Besvarelser skal leveres i pdf-format. Besvarelser i andre format vil ikke sendes til sensur og regnes som et benyttet eksamensforsøk.

For sen innlevering betyr at kandidaten registreres som ikke møtt, og har mistet et eksamensforsøk.

Når besvarelsen er levert gis det ikke anledning til å erstatte eller etterlevere hele eller deler av den innleverte besvarelsen. Studenten har heller ikke anledning til å få en innlevert besvarelse utlevert, selv om innleveringsfristen for eksamen ikke er gått ut.

Kapittel 8. Permisjonsbestemmelser inkludert gjenopptakelse av studiet etter permisjon

§ 8–1. Generelt om permisjon

Permisjon innvilges kun etter skriftlig søknad. Studenten beholder sin studierett under permisjonen. Permisjonssøknad sendes studieadministrasjonen senest fire (4) uker før permisjonen påbegynnes. I søknaden skal perioden det søkes om permisjon være presisert. Se eget skjema.

Studenten må som hovedregel ha gjennomført minst ett semester eller mer for å søke om permisjon. Betingelse om gjennomført 1. semester gjelder ikke når fødsel/adopsjon er årsak til permisjonen, jf. Universitets- og høyskoleloven § 4–5.

Søknadsfristen gjelder alle permisjoner, unntatt der behovet for permisjon har oppstått akutt.

Høyskolen Diakonova innvilger maksimum et (1) års permisjon, unntatt ved svangerskap og fødsel eller dokumentert sykdom. Samlet permisjonstid kan ikke overskride to år jf. § 2–6.

Hvis studenten ikke gjenopptar sine studier etter et år vil studenten normalt miste sin studierett.

Ved permisjon gjøres det en faglig vurdering på hvilket nivå studenten kan gjenoppta studiene. Høyskolen Diakonova kan kreve at studenten gjennomfører deler av studieprogrammet på nytt.

Studenter som får karakteren F eller ikke bestått som gjør at de ikke kan følge ordinært studieløp vil bli permittert inntil kravet er oppfylt, maksimalt et år. Studiene kan tidligst gjenopptas ved neste gjennomføring av aktuell modul eller semester.

Rettighetspermisjoner

Studenter får alltid innvilget permisjon ved dokumentert sykdom, adopsjon, svangerskap og fødsel i henhold til Arbeidsmiljølovens § 12–1 til § 12–5 og § 12–7. Permisjon kan gis utover ett år på bakgrunn av ny søknad hvor behovet for forlenget permisjon er dokumentert.

Studenten har rett til å gjenoppta sine studier på tilsvarende nivå som før permisjonen under forutsetning av at søknad om gjenopptakelse av studiene er sendt i henhold til gitte frister.

Studenten har ikke rett til ammekfri i praksisstudier og undervisning, men kan søke om spesiell tildeling av praksissted og tilrettelegging av eksamen.

Studenter som har fått innvilget permisjon av andre grunner, vil etter søknad kunne gjenoppta studiene dersom det er ledig studieplass.

§ 8–2. Gjenopptakelse av studiet etter permisjon

Søknad om gjenopptakelse av studiet etter permisjon sendes studieadministrasjonen på eget skjema innen følgende frister:

1. mars for å starte høstsemester.

1. oktober for å starte vårsemester.

Ved kapasitetsproblemer prioriteres studentene som har søkt om gjenopptakelse slik:

1. studenter med rettighetspermisjoner
2. studenter som har avbrutt utdanningsforløpet pga. ikke bestått eksamen, studiekrav eller praksisstudier
3. studenter som har avbrutt utdanningsforløpet av andre grunner enn de som er nevnt over.

Studenter som ikke overholder de gitte frister er ikke garantert å få gjenopptatt studiene påfølgende semester. Studenter som ikke søker om gjenopptakelse av studiene eller forlengelse av permisjonen før utløpt permisjonstid mister studieretten.

Regler for overgangsordninger for studenter i permisjon ved endringer i studieplaner

Ved endring eller nedlegging av studieprogram og studieenheter skal Høyskolen Diakonova legge til rette for overgangsordninger for studenter som blir berørt av dette. Overgangsordninger er gjeldende i to (2) år. Det må påregnes at deler av studieprogrammet må tas på nytt

Kapittel 9. Skikkethetsvurdering, utestengning og bortvisning

§ 9–1. Skikkethetsvurdering

Viser til:

Lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 4–10 og § 4–11.

Forskrift 30. juni 2006 nr. 859 om skikkethetsvurdering i høyere utdanning § 2 og § 6.

Rundskriv F–2006–14 fra Kunnskapsdepartementet.

Høyskolen Diakonova følger bestemmelser for skikkethetsvurdering for utdanningene i helse- og sosialfag. Det er oppnevnt en skikkethetsnemnd som behandler saker som vedrører skikkethetsvurdering av studenter. En student som ikke er skikket for yrket skal utestenges fra studiet. Klagenemnda ved Høyskolen Diakonova fatter vedtak etter innstilling fra Skikkethetsnemnd.

Styret oppnevner en ansatt ved institusjonen som institusjonsansvarlig for skikkethetsvurderingen.

§ 9–2. Utestenging og bortvisning

Utestenging og bortvisning reguleres i de til enhver tid gjeldende bestemmelser i lov om universiteter og høyskoler, jf. § 4–7, § 4–8, § 4–9, § 4–10, § 4–11 og § 4–12.

Kapittel 10. Klagerett og klagebehandling

§ 10–1. Klagerett

Studenter ved Høyskolen Diakonova har klagerett på vedtak som kan defineres som enkeltvedtak. Enkeltvedtak er vedtak som er av faktisk og direkte betydning for en persons rettigheter og plikter.

Klage over et enkeltvedtak kan som regel ikke endres til skade for klager.

Bedømmelsen av praksisopplæring som på grunn av sin egenart ikke lar seg etterprøve, kan ikke påklages. Dersom det er begått feil som kan ha hatt betydning for studentens prestasjon eller bedømmelsen av denne, kan studenten klage over formelle feil innen tre (3) uker etter at han eller hun burde være kjent med de forhold som begrunner klagen.

Den som klager må være part i saken eller ha rettslig klageinteresse, jf. fvl. § 28 første ledd. I saker om bortvisning og utestenging er studenten vedtaket retter seg mot alltid part i saken. Krav om rettslig klageinteresse betyr at vedtaket må ha klare virkninger for den som klager på vedtaket. Det vil si at en som ikke er part, likevel vil kunne ha rettslig klageinteresse fordi vedtaket har faktiske konsekvenser for personen.

§ 10–2. Klagebehandling

Viser til lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova), lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) og Rundskriv F–2006–5 Veiledning i behandling av klagesaker ved institusjoner under universitets- og høyskoleloven.

Hvor skal klagen sendes?

Alle klager fra studenter skal sendes til studieadministrasjonen som behandler klagen og formidler Diakonovas vedtak.

Informasjons- og opplysningsplikt

Høyskolen Diakonova har plikt til å opplyse studenter om deres rettigheter i forbindelse med klagesaker. Det skal opplyses om alt som kan sies å være av betydning for studenters rettssikkerhet. Dette gjelder både opplysninger om klagerett, klagefrist og formelle krav til klagen, og opplysninger om eventuelle særskilte rettigheter, for eksempel krav på gratis advokatbistand. Manglende opplysninger om denne type rettigheter kan føre til at et vedtak må kjønnnes ugyldig fordi det foreligger saksbehandlingsfeil, jf. fvl. § 41. Manglende opplysninger om klagerett og klagefrist kan føre til at klagen må behandles selv om klagefristen er oversittet, jf. fvl. § 31.

Tidsfrist for å klage

Klager skal fremsettes skriftlig innen tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til den det gjelder, eller det tidspunkt hvor den det gjelder kunne gjøre seg kjent med vedtaket, jf. fvl. § 29 første ledd.

Klagens innhold

Klagen skal inneholde informasjon om vedtaket det klages på og den endring som ønskes. Det anbefales at klagen begrunnes.

Domstolsprøving

Studentene kan bringe vedtak om bortvisning, utestenging og manglende skikkethet inn for domstolsprøving. Slikt søksmål må reises innen tre måneder etter at endelig vedtak foreligger, jf. univl. § 4–11 første ledd. Høyskolen Diakonova skal dekke alle omkostninger ved søksmålet, jf. univl. § 4–8 femte ledd, § 4–9 sjuende ledd og § 4–10 femte ledd.

§ 10–3. Klageinstans

Det følger av Forvaltningsloven § 28 første ledd at det alminnelige utgangspunktet er at et forvaltningsvedtak kan påklages til det organ som er nærmest overordnet det forvaltningsorgan som har fattet vedtaket.

Klagen skal sendes til det forvaltningsorgan som har fattet vedtaket, jf. fvl. § 32 første ledd bokstav a. Ved Høyskolen Diakonova skal klager sendes til studieadministrasjonen som saksbehandler klagen.

Dersom studieadministrasjonen på vegne av forvaltningsorganet opprettholder vedtaket, oversendes saken til Høyskolen Diakonovas klagenemnd for behandling, jf. fvl. § 2 tredje ledd. Dersom underinstansen ikke har gjort de nødvendige forundersøkelsene, kan Klagenemnda sende saken tilbake til underinstansen.

Selv om klagefristen er oversittet, kan både studieadministrasjonen og Klagenemnda velge å ta klagen til behandling dersom klager ikke kan lastes for å ha oversittet klagefristen eller fordi det foreligger andre særlige grunner, jf. fvl. § 31.

Institusjoner under universitets- og høyskoleloven er pålagt å opprette en egen klagenemnd som skal behandle klager over enkeltvedtak og, etter styrets bestemmelse, andre klagesaker for studentene, jf. univl. § 5–1 første ledd. Det innebærer at institusjonens klagenemnd er klageinstans for samtlige enkeltvedtak som fattes ved institusjonen, herunder som utgangspunkt også enkeltvedtak som er fattet av institusjonens styre. I tillegg kan institusjonens klagenemnd i bestemte saker etter styrets bestemmelse fatte vedtak som første instans. Dette gjelder saker etter univl. § 4–7, § 4–8 og § 4–10. (Enkeltvedtak som berører annullering av eksamen eller prøve, samt utestenging og bortvisning.)

I saker hvor Diakonovas styre eller klagenemnd fatter vedtak som første instans, er departementet klageinstans. Dette gjelder med mindre det er fastsatt særskilte klageordninger, jf. univl. § 5–1 sjuende ledd.

Underrettelse om enkeltvedtak

Studieadministrasjonen ved Høyskolen Diakonova treffer enkeltvedtak på bakgrunn av gjeldende regelverk og retningslinjer. Når det gjelder saker av faglig karakter er studieadministrasjonen formidler av enkeltvedtak på vegne av rektor eller aktuell studieleder.

Studieadministrasjonen skal sørge for at partene underrettes om vedtaket så snart som mulig, jf. fvl. § 27 første ledd. Sammen med underretning om vedtaket skal det informeres om klageadgang, klagefrist, klageinstans og den nærmere fremgangsmåte ved klage, jf. fvl. § 27 tredje ledd.

For klagesaker gjelder en absolutt frist på ett år.

Kapittel 11. Ikrafttredelse**§ 11–1. Ikrafttredelse**

Denne forskriften trer i kraft 1. august 2016. Samtidig oppheves forskrift 16. juni 2015 nr. 790 om studier og eksamen ved Høyskolen Diakonova.

27. juni Nr. 837 2016**Forskrift om endring i forskrift om utmåling og lempning av overtredelsesgebyr**

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 27. juni 2016 hjemmel i lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger (konkurranseloven) § 29 femte ledd og § 31 fjerde ledd og delegeringsvedtak 14. juni 2013 nr. 634. Kunngjort 1. juli 2016 kl. 15.40.

I

I forskrift 11. desember 2013 nr. 1465 om utmåling og lempning av overtredelsesgebyr gjøres det følgende endringer:

§ 4 første ledd annet punktum skal lyde:

Bevis skal fremlegges som beskrevet i konkurranseloven § 30 første ledd bokstav a første punktum og andre ledd.

§ 6 første ledd skal lyde:

Det er et vilkår for hel eller delvis lempning etter konkurranseloven § 30 og § 31 at foretaket av eget tiltak samarbeider fullt ut under hele Konkurransetilsynets saksbehandling.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2016.

27. juni Nr. 838 2016

Forskrift om endring i forskrift om melding av foretakssammenslutninger mv.

Hjemmel: Fastsett av Nærings- og fiskeridepartementet 27. juni 2016 med hjemmel i lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger (konkurranseloven) § 18 niende ledd, § 18a fjerde ledd og delegeringsvedtak 14. juni 2013 nr. 634. Kunngjort 1. juli 2016 kl. 15.40.

I

I forskrift 11. desember 2013 nr. 1466 om melding av foretakssammenslutninger mv. gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

Melding til Konkurransetilsynet etter konkurranseloven § 18 første, tredje, femte og sjette ledd skal inneholde de opplysninger som fremgår av konkurranseloven § 18a første og annet ledd.

§ 2 oppheves.

§ 3 første ledd nr. 3 skal lyde:

Foretakssammenslutninger hvor et eller flere foretak fusjonerer, eller et eller flere foretak eller personer erverver ene- eller felleskontroll over et annet foretak, og hvor

- a) ingen av partene er aktive på det samme produktmarked og det samme geografiske marked (ingen horisontale overlapp) eller på et produktmarked i et forutgående eller etterfølgende ledd til et produktmarked, hvor en annen part opererer (ingen vertikale overlapp), eller
- b) to eller flere av partene er aktive på det samme produktmarked og geografiske marked (horisontalt overlapp), men hvor partenes samlede markedsandel ikke overstiger 20 prosent,
- c) eller en eller flere av partene opererer på et produktmarked i et forutgående eller etterfølgende ledd til et produktmarked hvor en annen part opererer (vertikalt overlapp), men hvor partene verken enkeltvis eller samlet har en markedsandel som overstiger 30 prosent.

§ 3 annet ledd bokstav d skal lyde:

- d) navn på de fem viktigste konkurrenter, kunder og leverandører i markeder i Norge, eller som Norge er en del av, hvor de involverte foretak og foretak i samme konsern er aktive på det samme produktmarked og det samme geografiske marked (horisontalt overlapp),

§ 3 tredje ledd skal lyde:

Konkurransetilsynet kan i den enkelte sak lempe på kravene til forenklet melding som følger av annet ledd.

§ 3 nytt fjerde ledd skal lyde:

Forenklet melding etter første ledd skal oppfylle kravene i konkurranseloven § 18b.

§ 3 nytt femte ledd skal lyde:

Konkurransetilsynet må senest innen 10 virkedager fra forenklet melding er mottatt informere melderne dersom tilsynet finner at kravene til forenklet melding ikke er oppfylt.

§ 3 nytt sjette ledd skal lyde:

Konkurransetilsynet kan pålegge at foretakssammenslutningen skal meldes etter kravene i konkurranseloven § 18a og § 18b, selv om vilkårene i første ledd er oppfylt. Et slikt pålegg kan ikke gis senere enn 15 virkedager etter at Konkurransetilsynet har mottatt forenklet melding som fyller kravene til annet ledd. Fristen på 15 virkedager for Konkurransetilsynet til å pålegge melding etter kravene i konkurranseloven § 18a og § 18b løper fra første virkedag etter at den forenklete meldingen er mottatt, eller, dersom meldingen er mangelfull, fra første virkedag etter at de manglende opplysningene er mottatt. Ved et slikt pålegg vil Konkurransetilsynets saksbehandlingsfrister i henhold til konkurranseloven § 20 slutte å løpe. Fristen starter å løpe igjen fra første virkedag etter at melding som oppfyller krav etter § 18a og § 18b er mottatt.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2016.

27. juni Nr. 839 2016

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2016

Hjemmel: Fastsett av Fiskeridirektoratet 27. juni 2016 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 16, jf. delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 1. juli 2016 kl. 15.40.

I

I forskrift 18. desember 2015 nr. 1761 om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2016 gjøres følgende endring:

§ 14 skal lyde:

§ 14. Kvoter for fartøy i lukket gruppe

Fartøy med adgang til å delta i lukket gruppe kan fiske og lande følgende kvanta sild:

Hjemmelslengde	Kvotefaktor	Garantert kvote (tonn)
Fartøy under 7,0 meter	1	10,8
Fartøy 7,0–7,99 meter	2	21,6
Fartøy 8,0–8,99 meter	3	32,4
Fartøy 9,0–9,99 meter	4	43,2
Fartøy 10,0–10,99 meter	5	54,0
Fartøy 11,0–11,99 meter	6	64,8
Fartøy 12,0–12,99 meter	7	75,6
Fartøy 13,0–13,99 meter	8	86,4
Fartøy 14,0–14,99 meter	9	97,2
Fartøy 15,0–15,99 meter	10	108,0
Fartøy 16,0–16,99 meter	11	118,8
Fartøy 17,0–17,99 meter	12	129,6
Fartøy 18,0–18,99 meter	13	140,4
Fartøy 19,0–19,99 meter	14	151,2
Fartøy 20,0–20,99 meter	15	162,0
Fartøy 21,0–21,35 meter	16	172,8

Kvoten til det enkelte fartøy beregnes ved å multiplisere fartøyets kvotefaktorer med en kvoteenhet. Kvoteenheten er fra og med 27. juni 2016 fastsatt til 10,8 tonn.

Kvoten kan fiskes i EU-sonen uten noen særskilt begrensning.

§ 16 skal lyde:

§ 16. Låssettingsfiske i Skagerrak

Fartøy med adgang til å delta i lukket gruppe kan innenfor en avsetning på 200 tonn sild delta i et låssettingsfiske innenfor grunnlinjene i Skagerrak fra 1. september. I låssettingsfisket kan hvert fartøy maksimalt fiske og lande inntil 100 tonn sild innenfor en maksimalkvote der kvoteenheten er fastsatt til 15,9 tonn. All fangst etter § 14 går til fradrag på maksimalkvoten.

§ 17 første punktum skal lyde:

Etter at maksimal- og garantert kvote som tildeles etter § 14 og § 16 er utnyttet, kan det enkelte fartøy med adgang til å delta i lukket gruppe i tillegg fiske og lande inntil 10 % av fartøyets garanterte kvote i 2016.

II

Forskriften trer i kraft straks.

28. juni Nr. 840 2016

Forskrift om endring i forskrift til lov om toll og vareførsel (tollforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Tolldirektoratet 28. juni 2016 med hjemmel i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) § 3–1, § 3–2 og § 3–3. Kunngjort 1. juli 2016 kl. 15.40.

I

I forskrift 17. desember 2008 nr. 1502 til lov om toll og vareførsel (tollforskriften) gjøres følgende endringer:

Ny § 3–1–9 skal lyde:

§ 3–1–9. Melde- og oppgaveplikt ved bruk av fortollingsautomat mv. ved innførsel

Når en vare er fortollet ved bruk av fortollingsautomat, tollapplikasjon mv. anses varen å være meldt og oppgitt for tollmyndighetene. Gyldig kvittering må kunne fremvises ved grensepasseringen.

§ 3–1–10 første ledd skal lyde:

(1) På innpasseringssteder med rødt og grønt felt, kan den som bare medbringer tollfritt reisegods som nevnt i § 5–1–1 til § 5–1–6 og § 6–1–1 som kan innføres uten tillatelser fra andre myndigheter eller som er meldt- og oppgitt

for tollmyndighetene etter § 3–1–9, passere i grønt felt. Andre skal bruke rødt felt og oppgi eller legge frem varene for tollmyndighetene. Valg av grønt felt anses som endelig melding og fremleggelse.

§ 3–1–10 annet ledd:

(2) oppheves.

§ 3–1–16 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) Første og annet ledd gjelder ikke for varer som er meldt og oppgitt for tollmyndighetene etter § 3–1–9.

§ 3–2–1 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) Fører av fritidsfartøy er unntatt for plikten til å gå direkte til sted tollmyndighetene er stasjonert dersom varene er meldt og oppgitt for tollmyndighetene etter § 3–1–9.

Gjeldende fjerde og femte ledd blir nytt femte og sjette ledd.

§ 3–2–2 tredje ledd skal lyde:

(3) I luftfartøy som skal bruke landingsplassene som nevnt i annet ledd, kan det bare medbringes vare som nevnt i tolloven § 3–1 tredje ledd bokstav a. Tilsvarende gjelder dersom varene er meldt og oppgitt for tollmyndighetene etter § 3–1–9. Personer som ankommer med luftfartøyet skal ikke forlate dette før ankomsttiden som er oppgitt til tollmyndighetene. Medbrakt vare skal heller ikke fjernes fra luftfartøyet før dette tidspunktet.

§ 3–2–3 annet ledd skal lyde:

(2) Pliktene i første ledd gjelder ikke dersom motorvognen er unntatt fra melde- og fremleggesplikten etter § 3–1–13 og § 3–1–14 og det i motorvognen eller av medfølgende passasjerer bare medbringes reisegods som er tollfritt etter § 5–1–1 til § 5–1–6 og § 6–1–1 og kan innføres uten tillatelser fra andre myndigheter. Tilsvarende gjelder dersom varene er meldt og oppgitt for tollmyndighetene etter § 3–1–9.

§ 3–3–1 syvende ledd skal lyde:

(7) Fører av motorvogn eller fritidsfartøy som er unntatt for melde- og fremleggesplikt etter § 3–1–13 og § 3–1–14 er unntatt fra meldeplikt etter tolloven § 3–3. Det er et vilkår for unntaket at det i motorvognen eller av medfølgende passasjerer bare medbringes reisegods som er tollfritt etter § 5–1–1 til § 5–1–3 og § 6–1–1 og kan innføres uten tillatelser fra andre myndigheter. Tilsvarende gjelder dersom vare er meldt og oppgitt for tollmyndighetene etter § 3–1–9.

II

Endringene trer i kraft 30. juni 2016.

29. juni Nr. 841 2016

Forskrift om endring i forskrift om reduksjon av uførepensjon fra lovfestet offentlig tjenestepensjonsordning på grunn av inntekt og om etteroppgjør

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet 29. juni 2016 med hjemmel i lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse § 29 sjuende ledd og § 30 tredje ledd, lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apotekvirksomhet mv. § 12 sjuende ledd og § 13 tredje ledd og lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere § 15 sjuende ledd og § 16 tredje ledd. Kunngjort 1. juli 2016 kl. 15.40.

I

I forskrift 26. november 2014 nr. 1467 om reduksjon av uførepensjon fra lovfestet offentlig tjenestepensjonsordning på grunn av inntekt og om etteroppgjør gjøres følgende endringer:

§ 2 bokstav d skal lyde:

- d) «inntektsgrense» som det beløpet årlig inntekt, inkludert feriepenger, kan utgjøre før pensjonen skal reduseres, jf. lov om Statens pensjonskasse § 29 første og andre ledd og tilsvarende bestemmelser i de øvrige tjenestepensjonslovene. Feriepenger kan fastsettes til et beløp svarende til 1,3 prosent av inntekten.

§ 2 ny bokstav e skal lyde:

- e) «80 prosent-regelen» som bestemmelsen om at det ikke utbetales uførepensjon når inntekten utgjør mer enn 80 prosent av samlet inntekt før uførhet, jf. lov om Statens pensjonskasse § 29 femte ledd og tilsvarende bestemmelser i de øvrige tjenestepensjonslovene.

Ny § 3b skal lyde:

§ 3b. Endring av inntektsgrensen og samlet inntekt før uførhet

Et medlem med gradert uførepensjon kan få fastsatt ny inntektsgrense og samlet inntekt før uførhet. Endring av inntektsgrensen og samlet inntekt før uførhet forutsetter at medlemmet har hatt en varig inntektsøkning i

medlemspliktig stilling som er høyere enn reguleringen av grunnbeløpet uten at stillingsprosenten er økt. Samlet inntekt før uførhet økes med samme beløp som inntektsgrensen.

Medlemmet må selv kreve å få endret inntektsgrensen og samlet inntekt før uførhet og dokumentere inntektsøkningen. Frist for å sette fram krav om endret inntektsgrense og samlet inntekt før uførhet er 31. desember året etter inntektsøkningen skjedde.

§ 5 nytt femte ledd skal lyde:

Dersom pensjonisten døde i samme år som etteroppgjøret gjelder for, skal det unnlates å gjennomføre etteroppgjør. Dersom dødsfallet er senere enn det året etteroppgjøret gjelder for, skal tilbakekreving unnlates, mens etterbetaling gjennomføres etter de vanlige reglene.

§ 5 nytt sjettede ledd skal lyde:

Etteroppgjør utsettes ikke som følge av klage over ligningen.

§ 5 nytt sjuende ledd skal lyde:

Ved etteroppgjøret for kalenderåret 2015 kan det sees bort fra feriepenger opptjent av den inntekten som inngår i inntektsgrensen.

Ny § 6 skal lyde:

§ 6. Unntak fra 80 prosent-regelen

Det kan gjøres unntak fra 80 prosent-regelen for person som ikke har hatt inntekt eller som har hatt inntekt under 80 prosent av samlet inntekt før uførhet tidlig i kalenderåret, men som deretter begynner i arbeid med en årlig arbeidsinntekt som overstiger 80 prosent av samlet inntekt før uførhet. Det er et vilkår at dette anses som et enkeltstående arbeidsforsøk og ikke gjentas år etter år. Det kan i så fall gjøres unntak fra 80 prosent-regelen for de månedene tidlig i kalenderåret der den månedlige inntekten sammenhengende ikke har oversteget 1/12 av 80 prosent av samlet inntekt før uførhet.

Det kan gjøres unntak fra 80 prosent-regelen for person som ikke har uføretrygd eller arbeidsavklaringspenger, og som har hatt årlig inntekt som overstiger 80 prosent av samlet inntekt før uførhet, og den økte inntekten ikke skyldes varig, økt arbeidsevne. Det kan i så fall gjøres unntak fra 80 prosent-regelen for de månedene der den månedlige inntekten ikke har oversteget 1/12 av 80 prosent av samlet inntekt før uførhet.

Nåværende § 6 blir ny § 7.

II

Endringene trer i kraft straks og gis virkning fra 1. januar 2015.

29. juni Nr. 842 2016

Forskrift om endring i forskrift om midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 29. juni 2016 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 18. Kunngjort 1. juli 2016 kl. 15.40.

I

I forskrift 19. desember 2014 nr. 1816 om midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket gjøres det følgende endring:

§ 3 første ledd bokstav f skal lyde:

Investeringer i forbindelse med generasjonsskifte: Til personer under 35 år som overtar landbrukseiendom kan det gis tilskudd til mindre investeringer med inntil 50 prosent av kostnadene, begrenset oppad til 50 prosent av godkjent kostnadsoverslag for tiltaket. For kvinner kan tilskuddsandelen økes til 70 prosent.

II

Endringen trer i kraft 1. juli 2016.

29. juni Nr. 843 2016

Forskrift om endring i forskrift om omregningsfaktorer for råvarer til matmel og kraftfôrproduksjon ved fastsettelse av tollsatser og prisutjevningsbeløp

Hjemmel: Fastsatt av Landbruksdirektoratet 29. juni 2016 med hjemmel i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) § 9–2 og § 9–3, jf. delegeringsvedtak 21. desember 2007 nr. 1708, og forskrift 22. desember 2005 nr. 1723 om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer § 21 og § 22. Kunngjort 1. juli 2016 kl. 15.40.

I

I forskrift 30. juni 2009 nr. 954 om omregningsfaktorer for råvarer til matmel og kraftfôrproduksjon ved fastsettelse av tollsatser og prisutjevningsbeløp gjøres følgende endringer:

§ 2 skal lyde:

§ 2. Omregningsfaktorer for varer omfattet av kvote for karbohydratråvarer til kraftfôr

Omregningsfaktoren er satt i forhold til den fôrverdien varen har som kraftfôrråvare sammenlignet med bygg

<i>Karbohydratråvare</i>	<i>Omregningsfaktor</i>
Fôrhvete	108,0
Fôrrug	98,6
Mais	107,1
Durra	103,2
Maisgrits	110,0
Lusernemel	73,6
Glyserol	92,3
Rørmelasse	65,0
Kli eller lignende av mais	110,0
Hvetekli	95,0
Roesnitter	80,4
Ertestivelse	108,9
Erteskall	83,7
Erteavsikt	114,7
Erter	123,5

§ 5 skal lyde:

§ 5. Omregningsfaktorer for fett til kraftfôr

Omregningsfaktoren er satt i forhold til den fôrverdi varen har som kraftfôrråvare sammenlignet med bygg.

<i>Fettråvare</i>	<i>Omregningsfaktor</i>
Rapsolje	275
Animalske og vegetabiliske fettstoffer	275
Fettprodukter (kapittel 23 i tolltariffen)	275
Stearinsyre	250
Andre fettsyrer	110,0

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2016.

29. juni Nr. 844 2016

**Forskrift om endring i forskrift om klagenemnd for passasjertransport
(transportklagenemndforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Samferdselsdepartementet 29. juni 2016 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 10–44, § 10–45, § 10–46, § 10–47 og § 15–4, lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) § 7c og lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn eller fartøy (yrkestransportlova) § 32a. Kunngjort 1. juli 2016 kl. 15.40.

I

I forskrift 20. januar 2012 nr. 84 om klagenemnd for passasjertransport (transportklagenemndforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 5–2 skal lyde:

§ 5–2. Klagefrist – når klagen senest må fremmes

(1) Klager som skal behandles i nemnda må sendes inn senest ett år etter at klageren har fremmet skriftlig reklamasjon til tjenesteyteren.

Ny § 5–10 skal lyde:

§ 5–10. Saksbehandlingsfrist

Klagenemnda skal informere partene så snart den har mottatt nødvendige og relevante dokumenter fra begge parter og saksbehandlingen kan begynne. Resultatet av klagebehandlingen skal gjøres tilgjengelig for partene innen 90 dager

fra dette tidspunktet. I særlig komplekse saker kan fristen forlenges. Partene skal informeres om forlengelsen og om ny frist.

§ 6–1 skal lyde:

§ 6–1. Avvisning foretatt av sekretariatets leder

Sekretariatets leder kan avvise en klage dersom

- a) saken åpenbart faller utenfor nemndas kompetanse etter § 1–3,
- b) hele eller deler av klagen hører mest naturlig inn under et annet klageorgan,
- c) klagen åpenbart ikke kan tas til følge,
- d) saken er til behandling ved de alminnelige domstolene eller er endelig avgjort ved dom, rettsforlik eller bindende voldgiftsavgjørelse, eller
- e) saken har tidligere vært behandlet av nemnda, jf. dog § 6–5,
- f) saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover nemndas effektivitet.

§ 6–2 skal lyde:

§ 6–2. Avvisning foretatt av nemnda

Nemnda kan avvise en klage dersom

- a) saken faller utenfor nemndas kompetanse etter § 1–3,
- b) hele eller deler av klagen hører mest naturlig inn under et annet klageorgan,
- c) saken er av en slik art at vedtak ikke kan fattes på forsvarlig vis uten at partene avgir muntlig forklaring,
- d) saken for øvrig reiser bevissspørsmål som vanskelig kan klarlegges under saksbehandlingen eller av andre grunner ikke egner seg for behandling i nemnda,
- e) saken har tidligere vært behandlet av nemnda, eller er til behandling eller er avgjort av utenlandsk klageorgan, jf. dog § 6–5, eller
- f) saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover nemndas effektivitet.

§ 7–1 skal lyde:

§ 7–1. Transportklagenemndas side på Internett

(1) Klagenemnda skal ha en egen side på Internett. Nemnda skal ha tydelige og lett forståelige opplysninger på sine nettsider og etter anmodning på et varig medium, om:

- a) nemndas kontaktopplysninger, herunder post- og e-postadresse,
- b) hvilke fysiske personer som har ansvar for klagebehandlingen (ledere, nemndsmedlemmer, ansatte i sekretariatet, meklere, og andre som behandler klagen), og på hvilken måte de er oppnevnt, og for hvor lang tid,
- c) sakkunnskap, upartiskhet og uavhengighet hos de fysiske personene med ansvar for klagebehandlingen, og om disse er ansatt av eller mottar vederlag utelukkende fra den næringsdrivende,
- d) nemndas eventuelle deltagelse i nettverk av klageorganer som skal gjøre det enklere å løse tverrnasjonale tvister,
- e) hvilke type saker nemnda har kompetanse til å behandle, herunder nedre og/eller øvre beløpsgrense som vilkår for å ta en klage til behandling,
- f) nemndas saksbehandlingsregler og dens adgang til å avvise en sak,
- g) språkkrav til klagen og hvilke språk som benyttes under klagebehandlingen,
- h) hvilke typer regler nemnda kan bruke i klagebehandlingen (f.eks. lovbestemmelser, rimelighetsvurderinger og atferdsregler),
- i) eventuelle forhåndskrav som partene må oppfylle før klagen behandles, f.eks. ha prøvd å løse saken med motparten,
- j) hvorvidt partene kan trekke seg fra klagebehandlingen,
- k) eventuelle kostnader partene må dekke, herunder reglene for fordeling av kostnader ved endt klagebehandling,
- l) gjennomsnittlig klagebehandlingstid,
- m) rettsvirkningene av resultatet av klagebehandlingen, herunder eventuelt sanksjonene ved manglende etterlevelse av en bindende beslutning,
- n) avgjørelsens tvangskraft, dersom det er relevant,
- o) nemndas årsrapport, jf. § 9–1,
- p) denne forskriften og retningslinjene som er nevnt i § 4–2 (1),
- q) EU-kommisjonens liste over klageorganer. Listen skal også gjøres tilgjengelig på varig medium i klageorganets lokaler, dersom dette er praktisk mulig.

(2) Alle avgjørelser nemnda fatter skal i sin helhet publiseres på klagenemndas internettside. Unntak gjelder for de delene av avgjørelsen som er taushetsbelagt i lov. Navn på personer som nevnt i § 5–9 skal likevel ikke publiseres med mindre vedkommende selv samtykker.

§ 9–1 skal lyde:

§ 9–1. Årsberetning

Transportklagenemnda skal innen 1. mars hvert år avgi en årsberetning om virksomheten det foregående kalenderåret. Beretningen skal ikke inneholde taushetsbelagte opplysninger som umuliggjør at den i sin helhet publiseres i overensstemmelse § 7–1 (2) eller gjøres offentlig på annen måte. Årsberetningen skal inneholde opplysninger om:

- a) antall mottatte klager og hva klagen gjelder,
- b) eventuelle systematiske eller vesentlige problemer som forekommer ofte og fører til tvister mellom forbrukere og næringsdrivende. Opplysningene kan følges av anbefalinger om hvordan slike problemer kan unngås eller løses i framtiden,
- c) antall avviste klager, og hvordan de avviste sakene prosentvis fordeler seg på de ulike avvisningsgrunnene,
- d) prosentandel av klagebehandlingene som er foreslått eller pålagt til fordel for henholdsvis forbruker og næringsdrivende, og prosentandel av klagebehandlingene som har endt med minnelig løsning,
- e) prosentandelen av klagebehandlingene som ble avbrutt og årsakene til dette, hvis slik informasjon foreligger,
- f) gjennomsnittlig saksbehandlingstid,
- g) antall saker som behandles innen saksbehandlingsfristen på 90 dager, og antall saker som har fått forlenget saksbehandlingsfrist,
- h) i hvilket omfang resultatene av klagebehandling er blitt etterlevd, hvis slik informasjon foreligger,
- i) klageorganets eventuelle deltagelse i nettverk av klageorganer som skal gjøre det enklere å løse tverrnasjonale tvister,
- j) klageorganets eventuelle opplærings- og kompetansetiltak,
- k) en evaluering av klageorganets effektivitet, samt forslag til forbedringstiltak.

II

Ikrafttredelse

Endringsforskriften trer i kraft 1. juli 2016, likevel slik at saksbehandlingsfristen i § 5–10 trer i kraft fra det tidspunkt departementet bestemmer.

29. juni Nr. 845 2016

Ikrafttredelse av forskrift 21. april 2006 nr. 433 om transitt av fisk fanget av og brakt i land fra EU-fartøy

Hjemmel: Fastsett av Nærings- og fiskeridepartementet 29. juni 2016 med hjemmel i lov 21. juni 2013 nr. 75 om førstehandsomsetning av viltlevande marine ressursar (fiskesalslagslova) § 8, § 17 og § 18 og lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 36 og § 40, jf. forskrift 21. april 2006 nr. 433 om transitt av fisk fanget av og brakt i land fra EU-fartøy § 13. Kunngjort 1. juli 2016 kl. 15.40.

Forskrift 21. april 2006 nr. 433 om transitt av fisk fanget av og brakt i land fra EU-fartøy trer i kraft 1. september 2016 og skal gjelde til og med 31. august 2023.

29. juni Nr. 846 2016

Forskrift om endring i forskrift om transitt av fisk fanget av og brakt i land fra EU-fartøy

Hjemmel: Fastsett av Nærings- og fiskeridepartementet 29. juni 2016 med hjemmel i lov 21. juni 2013 nr. 75 om førstehandsomsetning av viltlevande marine ressursar (fiskesalslagslova) § 8, § 17 og § 18 og lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 36 og § 40, jf. forskrift 21. april 2006 nr. 433 om transitt av fisk fanget av og brakt i land fra EU-fartøy § 12. Kunngjort 1. juli 2016 kl. 15.40.

I

I forskrift 21. april 2006 nr. 433 om transitt av fisk fanget av og brakt i land fra EU-fartøy gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd bokstav a skal lyde:

- a) fisken utføres fra Norge uten at forbudet mot utførsel i forskrift 20. desember 2013 nr. 1665 om førstehandsomsetning av viltlevande marine ressursar får anvendelse, jf. forskriftens § 2 fjerde ledd.

§ 2 første setning skal lyde:

Det er et vilkår for transitt at forbudet mot omsetning og tilvirkning i forskrift 20. desember 2013 nr. 1665 om førstehandsomsetning av viltlevande marine ressursar § 2 overholdes.

§ 3 første ledd siste setning skal lyde:

Fiskeridirektoratet kan stille krav om hvordan journal skal føres, og om adskillelse, merking og lagring av fisk, jf. forskrift 6. mai 2014 nr. 607 om landings- og sluttseddel § 16 og § 17.

§ 4 første setning skal lyde:

Fiskeridirektoratet kan treffe vedtak om at godkjenning som agent bortfaller dersom vilkårene i § 3 ikke lenger oppfylles, herunder at Nærings- og fiskeridepartementet gjør endringer i stedene nevnt i § 3 første ledd og dette innebærer at agentens geografiske tilknytning til et slikt sted ikke lenger er til stede.

§ 5 første ledd tredje strekpunkt skal lyde:

- overføre landingssted, som utstedes etter forskrift 6. mai 2014 nr. 607 om landings- og sluttseddel, elektronisk, i samsvar med forskriftens bestemmelser.

I § 9 gjøres følgende endringer:

Overskriften skal lyde:

§ 9. Betaling for ytelser

Første setning utgår.

§ 12 skal lyde:

§ 12. Endringskompetanse

Nærings- og fiskeridepartementet kan gjøre endringer i denne forskrift.

§ 13 skal lyde:

§ 13. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft fra det tidspunkt Nærings- og fiskeridepartementet fastsetter.

II

Endringene trer i kraft 1. september 2016.

29. juni Nr. 847 2016

Forskrift om endring i forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 29. juni 2016 med hjemmel i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 5 og § 5a, og delegeringsvedtak 7. mai 1999 nr. 435. Kunngjort 1. juli 2016 kl. 15.40.

I

I forskrift 29. juni 1999 nr. 763 om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk gjøres det følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

Produsentar som omsetter jordbruksvarer, skal svara avgift etter desse satsane:

a) Mjølk:	5 øre pr. liter
b) Kjøtt av storfe og kalv:	maks. 1,50 kroner pr. kg
c) Kjøtt av sau og lam:	maks. 2,50 kroner pr. kg
d) Svinekjøtt:	maks. 1,50 kroner pr. kg
e) Egg:	0,80 kroner pr. kg
f) Kjøtt av kylling:	26 øre pr. kg
g) Kjøtt av kalkun:	26 øre pr. kg
h) Korn og oljefrø:	maks. 5 øre pr. kg

II

Endringen trer i kraft 1. juli 2016.

29. juni Nr. 848 2016

Forskrift om endring i forskrift til lov om toll og vareførsel (tollforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Tolldirektoratet 29. juni 2016 med hjemmel i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) § 1–6, § 3–1, § 3–2, § 3–3, § 3–7, § 4–3, § 4–10, § 4–23, § 4–30, § 5–2, § 5–7, § 7–19 og § 13–3. Kunngjort 1. juli 2016 kl. 15.40.

I

I forskrift 17. desember 2008 nr. 1502 til lov om toll og vareførsel (tollforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 1–6–1 første ledd skal lyde:

(1) Tolldirektoratet kunngjør hvilke varetyper, herunder hvilke mengder og verdier, som foreligger til fordeling etter de respektive tollkvoter som er fastsatt nasjonalt eller i inngåtte avtaler.

§ 1–6–2 skal lyde:

Tolldirektoratet kunngjør tollsatser og tariffoppdelinger på egnet måte.

§ 3–1–2 første ledd skal lyde:

Plikten til forhåndsvarsel gjelder ikke varer som kommer direkte fra, eller skal direkte til, tollområdet i Den europeiske union eller tollområdet i Sveits og dens tollenkaver. Tilsvarende gjelder også for Fyrstedømmet Liechtenstein så lenge Fyrstedømmet er tilknyttet Sveits gjennom Tolluniontraktaten av 29. mars 1923.

§ 3–1–2 tredje ledd, bokstav b) skal lyde:

b) vare under transittering hvor nødvendige sikkerhetsdata allerede er gitt til tollmyndighetene i transitteringsdeklarasjon, forutsatt at bestemmelsestollsted og utpasseringstollsted er det samme,

§ 3–1–11 tredje og fjerde ledd skal lyde:

(3) Foretak med rett til å drive verditransport etter vaktvirksomhetsloven kan etter særlig tillatelse fra Tolldirektoratet rapportere betalingsmidler som nevnt i første ledd direkte til valutaregisteret. Det kan i tillatelsen gis fritak fra melde- og fremleggelsesplikt for betalingsmidler og pålegges plikt til å rapportere til valutaregisteret innen fem virkedager etter inn- og utførsel. Tillatelsen kan videre stille som vilkår at foretaket plikter å følge de krav til rapportering som oppstilles i valutaregisterforskriften § 5, § 6, § 8 og § 13.

(4) Tolldirektoratet kan suspendere eller trekke tilbake tillatelse som nevnt i tredje ledd dersom vilkårene ikke overholdes eller andre forhold tilsier at dette er nødvendig.

§ 3–2–2 andre ledd skal lyde:

(2) Luftfartøy med høyeste tillatte startvekt til og med 5700 kg og som er godkjent for maksimalt ti passasjerer, kan bruke de landingsplassene for småfly som nevnt i vedlegg 3. Disse landingsplassene kan bare brukes ved private flyginger og taxifyginger i trafikk mellom Norge og øvrige Schengen-land. Reiseplan skal legges frem for Tolldirektoratet senest fire timer før ankomst.

§ 3–3–1 niende ledd skal lyde:

(9) Fører av luftfartøy som vil bruke en landingsplass for småfly etter § 3–2–2 skal legge frem kopi av fullstendig utfylt reiseplan til Tolldirektoratet senest fire timer før ankomst. Dersom ankomsttidene som er oppgitt i reiseplanen senere ønskes endret, skal direktoratet snarest underrettes om endringen. Det samme gjelder kanselleringer.

§ 3–7–1 sjette ledd skal lyde:

(6) Fører av småfly (luftfartøy med høyeste tillatte startvekt til og med 5700 kg og som er godkjent for maksimalt ti passasjerer), skal gi melding til Tolldirektoratet om avreise senest fire timer før avgang. § 3–3–1 femte ledd om levering og endring av reiseplan gjelder tilsvarende.

§ 4–3–1 første ledd skal lyde:

(1) Tollstedenes alminnelige åpningstid er fra kl. 08.00 til 15.30 fra mandag til fredag unntatt hellig- og høytidsdager, og fra kl. 08.00 til 12.00 på onsdag før skjærtorsdag, samt jul- og nyttårsaften. Dersom trafikkmengden tilsier det, kan Tolldirektoratet innskrenke eller utvide åpningstidene på enkelte tollsted.

§ 4–10–2 syvende ledd skal lyde:

(7) Kontanter og verdipapirer over beløpsgrensen i § 3–1–11 skal deklarerer ved bruk av skjema RD 0026. Foretak som er fritatt for melde- og fremleggelsesplikten i henhold til § 3–1–11 (3) skal deklarerer som nærmere angitt i tillatelsen fra Tolldirektoratet.

§ 4–23–4 tredje ledd skal lyde:

(3) Tollmyndighetene kan begrense mengden av varer som tillates proviantert. Ved fastsetting av mengde skal det blant annet tas hensyn til varebeholdning om bord, antall besetningsmedlemmer og passasjerer, oppdragets lengde, transportmiddelets størrelse, passasjerkapasitet, trafikkområde, forseglingsmuligheter om bord, eventuell restproviand mv., om fartøyet går i kort rute, jf. § 4–23–7 fjerde ledd, og overenskomster med andre stater. Mat-, drikke- og tobakkvarer (proviand) til forpleining eller salg til besetning skal i alminnelighet begrenses til de mengder som antas å ville gå med til bruk om bord på den enkelte tur, eventuelt også retur.

§ 4–30–2 første ledd skal lyde:

(1) Tollmyndighetene kan gi foretak tillatelse til opprettelse og drift av tollager. Tolldirektoratet kan gi foretak tillatelse til opprettelse og drift av toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn (tollager C).

§ 5–2–1 første og sjette ledd skal lyde:

(1) Mat-, drikke- og tobakkvarer (proviand) kan medbringes tollfritt i fartøy til bruk om bord av besetning og passasjerer. Norske fiske- og fangstfartøy kan ikke tollfritt medbringe andre varer enn de som tidligere er tillatt proviantert etter § 4–23–9.

(6) Salg av alkohol og tobakkvarer til passasjerer for ilandbringelse er ikke tillatt på fartøy som går mellom havner i Norge og Sverige på strekningen fra og med Risør i vest til og med Lysekil i sør. Salg av alkoholholdige drikkevarer og tobakk kan likevel skje på fartøy i rute mellom norsk havn fra og med Risør i vest til Sandefjord i øst og svensk havn fra og med Strømstad i nord til og med Lysekil i sør. Vilkårene i § 4–23–7 fjerde ledd gjelder tilsvarende.

§ 7–4–1 tredje ledd skal lyde:

(3) Foretaket må på forhånd søke Tolldirektoratet om tillatelse til tollfri innførsel. Søknaden må blant annet inneholde revisorbekreftet oppgave over foretakets totale egenproduksjon foregående kalenderår her i landet av den kategori av varer som ønskes innført tollfritt. Det gis tollfritak for en konkret mengde varer per kalenderår.

§ 7–4–4 skal lyde:

Ved utgangen av hvert kalenderår skal foretaket legge frem en oppgave til Tolldirektoratet over alle tollfrie innførsler som er foretatt i medhold av tillatelsen.

§ 7–19–1 første ledd skal lyde:

(1) Tolldirektoratet fastsetter hver onsdag omregningskurser for ulike valutaer basert på Norges Banks indikative markedskurser. Kursene publiseres på www.toll.no og er gyldige fra og med påfølgende mandag.

§ 13–3–1 tredje ledd skal lyde:

(3) Når det gjelder transportmidler vises det også til § 13–7–1.

II

Endringene trer i kraft straks.

29. juni Nr. 849 2016

Kunngjøring av stadfestelse av tekniske regler i forskrift 30. desember 2013 nr. 1717 om endring i forskrift 6. desember 2011 nr. 1359 om konstruksjon, utforming og fremstilling av arbeidsutstyr og kjemikalier (produsentforskriften), jf. EØS-høringsloven

Hjemmel: Kunngjøring fra Arbeids- og sosialdepartementet 28. juni 2016 med hjemmel i lov 17. desember 2004 nr. 101 om europeisk meldeplikt for tekniske regler m.m. (EØS-høringsloven) § 11 annet ledd, jf. § 10 annet ledd.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF, som endret ved direktiv 98/48/EF). Kunngjort 1. juli 2016 kl. 15.40.

Arbeids- og sosialdepartementet vedtok med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) forskrift 30. desember 2013 nr. 1717 om endring i forskrift 6. desember 2011 nr. 1359 om konstruksjon, utforming og fremstilling av arbeidsutstyr og kjemikalier (produsentforskriften), som innførte enkelte tekniske regler. I henhold til (EØS-høringsloven) § 10 annet ledd, skal vedtatte regler stadfestes etter gjennomført EØS-høring, og stadfestelse skal kunngjøres, jf. § 11.

Nærings- og fiskeridepartementet sendte 14. januar 2016 melding om dette til EFTAs overvåkingsorgan om tekniske regler, jf. kunngjøring 14. januar 2016 nr. 97. Det er i løpet av EØS-høringen ikke kommet innvendinger til de tekniske reglene i forskriften, som herved stadfestes.

29. juni Nr. 850 2016

Forskrift om endring i forskrift om frakt av last på norske skip og lektere, forskrift om brannsikring på skip og forskrift om sikkerhetstiltak m.m. på passasjer-, lasteskip og lektere

Hjemmel: Fastsett av Sjøfartsdirektoratet 29. juni 2016 med hjemmel i lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 9, § 11, § 12 og § 21, jf. delegeringsvedtak 16. februar 2007 nr. 171 og delegeringsvedtak 31. mai 2007 nr. 590. Kunngjort 1. juli 2016 kl. 15.40.

I

I forskrift 1. juli 2014 nr. 945 om frakt av last på norske skip og lektere gjøres følgende endring:

§ 2 første ledd bokstav a skal lyde:

- a) Den internasjonale konvensjon om sikkerhet for menneskeliv til sjøs, 1974 (SOLAS) konsolidert utgave 2014 kapittel VI, som endret ved MSC.380(94).

II

I forskrift 1. juli 2014 nr. 1099 om brannsikring på skip gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd bokstav b skal lyde:

- b) skip som skal ha passasjersertifikat

§ 2 første ledd bokstav a skal lyde:

- a) Den internasjonale konvensjon om sikkerhet for menneskeliv til sjøs, 1974 (SOLAS) konsolidert utgave 2014 kapittel II-2, som endret ved MSC.365(93) og MSC.380(94).

§ 3 første ledd bokstav c skal lyde:

- c) passasjerskip i innenriksfart med største lengde 15 meter eller mer.

§ 3 nytt fjerde, femte og sjette ledd skal lyde:

Hurtiggående passasjerskip i innenriksfart med største lengde under 15 meter skal oppfylle Nordisk båtstandard 1990 for yrkesbåter under 15 meter, avsnitt Y14 og avsnitt Y31.5, eller vedlegg 1 til forskriften her.

Passasjerskip i innenriksfart med største lengde under 15 meter som ikke er hurtiggående, skal oppfylle Nordisk båtstandard 1990 for yrkesbåter under 15 meter, avsnitt Y14 og avsnitt Y31.5, eller § 4, § 8 og § 17 i forskriften her.

Passasjerskip i innenriks fart med største lengde under 15 meter skal oppfylle Nordisk båtstandard 1990 for yrkesbåter under 15 meter avsnitt Y31.7.3 og Y13.6.

III

I forskrift 1. juli 2014 nr. 1072 om bygging av skip gjøres følgende endring:

§ 1 første ledd bokstav b skal lyde:

- b) skip som skal ha passasjersertifikat

IV

I forskrift 15. juni 1987 nr. 507 om sikkerhetstiltak m.m. på passasjer-, lasteskip og lektere gjøres følgende endringer:

§ 14e tiende ledd skal lyde:

(10) Hvis det er nødvendig for skipets drift eller for å ta om bord eller sette i land passasjerer og uten hensyn til kravene i åttende ledd bokstav a og d, kan Sjøfartsdirektoratet tillate at enkelte dører kan åpnes etter skipsførerens skjønn, når skipet er på en sikker fortøyningsplass og forutsatt at skipets sikkerhet ikke settes i fare.

§ 15 skal lyde:

§ 15. Kontroll av gassfare m.m.

(1) Før noen uten godkjent åndedrettsbeskyttelse går inn i tank, trange, innesluttete rom, tunneler e.l. der det er mulighet for at det kan være gass eller for lite oksygen (surstoff), skal man ha forvissnet seg om at luften der inne er ufarlig ved at det foretas nødvendig kontroll. Målinger skal foretas i forskjellig høydenivå og om nødvendig gjentatte ganger.

(2) For å kunne utføre denne kontrollen, skal det være om bord et egnet bærbart gassmålingsinstrument eller -instrumenter. Som et minimum skal disse være i stand til å måle innhold i luften av oksygen, brannfarlige gasser eller brannfarlig damp, hydrogensulfid og karbonmonoksid før man går inn i lukkede rom. Instrumenter som føres etter andre krav, kan tilfredsstille denne regelen. På tankskip og tanklektere skal det være minst to instrumenter for måling av hydrokarboner. Om det føres last som krever at det anvendes spesielt utstyr for måling av giftige, helsefarlige eller eksplosjonsfarlige gasskonsentrasjoner, skal det være slikt utstyr om bord. Instrumenter i henhold til dette punkt skal tilfredsstille kravene til CENELEC (European Committee for Electrotechnical Standardization) eller IEC (International Electrotechnical Commission).

(3) Rederiet skal sørge for prosedyrer og hensiktsmessige midler for kalibrering av alle slike instrumenter.

(4) De som skal utføre målingene, skal ha fått nødvendig opplæring i å anvende utstyret.

(5) Trykkluftapparatene skal kontrolleres minst en gang pr. måned. Minst en gang i året skal apparatene kontrolleres av sakkyndig person. Minst en gang hvert 5. år skal trykkluftapparatene vanntrykkprøves. (Nr. 3 tilsvarer IBC koden 14.2.5 og BCH-koden 3.16.8).

V

Forskriften trer i kraft 1. juli 2016.

30. juni Nr. 851 2016

Forskrift om endring i SI-forskriften

Hjemmel: Fastsett av Finansdepartementet 30. juni 2016 med hjemmel i lov 11. januar 2013 nr. 3 om Statens innkrevingssentral (SI-loven) § 1. Kunngjort 1. juli 2016 kl. 15.40.

I

I forskrift 1. juni 2013 nr. 565 til SI-loven (SI-forskriften) gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd bokstav a skal lyde:

- a) bøter og andre pengekrav som er tilkjent staten i en offentlig straffesak. I tillegg krever SI inn bøter, inndragning og sakskostnader som er fastsatt i straffesak i Danmark, Finland, Island eller Sverige etter anmodning fra vedkommende myndighet, jf. lov om fullbyrding av nordiske dommer på straff m.v.

§ 1 første ledd bokstav d skal lyde:

- d) erstatning og andre pengekrav som er tilkjent en fornærmet eller annen skadelidt i en offentlig straffesak, dersom den berettigete ønsker det,

§ 1 første ledd bokstav f skal lyde:

- f) tvangsmulkt ilagt med hjemmel i:
- el-tilsynsloven,
 - finanstilsynsloven § 10,
 - produktkontrollloven,
 - forurensningsloven,
 - finansieringsvirksomhetsloven § 5–2,
 - statistikkloven,
 - pengespilloven,
 - kringkastingsloven,
 - legemiddeloven,
 - luftfartsloven,
 - lotteriloven,
 - medieeierskapsloven,
 - personopplysningsloven,
 - apotekloven,
 - svalbardmiljøloven,
 - forsikringsvirksomhetsloven § 16–1 annet ledd,
 - arbeidsmiljøloven,
 - lov 21. desember 2005 nr. 124 om obligatorisk tjenestepensjon § 8,
 - skipssikkerhetsloven,
 - børsloven,
 - verdipapirhandeloven § 17–1 fjerde ledd,
 - havressurslova,
 - plan- og bygningsloven,
 - markedsføringsloven,
 - mineralloven,
 - sivilbeskyttelsesloven,
 - diskriminerings- og tilgjengelighetsloven,
 - finansforetaksloven,

§ 1 første ledd bokstav g skal lyde:

- g) følgende overtredelsesgebyr med hjemmel i:
- lov 14. desember 1917 nr. 17 om vasdragsreguleringer,
 - el-tilsynsloven,
 - lov 18. desember 1981 nr. 90 om merking av forbruksvarer mv.,
 - lov 20. juni 1986 nr. 35 om mesterbrev i håndverk og annen næring,
 - energiloven,
 - kringkastingsloven,
 - luftfartsloven,
 - personopplysningsloven,
 - vannressursloven,
 - svalbardmiljøloven,
 - yrkestransportlova § 40a,
 - valgloven,
 - konkurranseloven,
 - arbeidsmiljøloven,
 - skipssikkerhetsloven,
 - børsloven,
 - verdipapirhandeloven,
 - havressurslova,
 - plan- og bygningsloven,
 - markedsføringsloven,
 - mineralloven,
 - havenergilova,

- sivilbeskyttelsesloven,
- lov 24. juni 2011 nr. 39 om elsertifikater § 26,

§ 1 første ledd bokstav h skal lyde:

h) følgende gebyrer og avgifter mv. med hjemmel i:

- avgift med hjemmel i el-tilsynsloven,
- finanstilsynsavgift ilagt av Finanstilsynet med hjemmel i finanstilsynsloven,
- årsavgift og tilleggsavgift med hjemmel i lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter § 1,
- gebyr og tilleggsavgift etter vegtrafikkloven,
- avgift med hjemmel i lov 21. mai 1971 nr. 47 om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk § 43,
- dokumentavgift og tilleggsavgift med hjemmel i dokumentavgiftsloven,
- rettsgebyr med hjemmel i lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr § 3,
- tinglysningsgebyr med hjemmel i lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr § 21,
- gebyr for grunnbokutskifter med hjemmel i lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr § 23,
- gebyr med hjemmel i lov 15. mai 1987 nr. 21 om film og videogram,
- gebyr med hjemmel i lov om norsk internasjonalt skipsregister,
- inkassobevillingsgebyr med hjemmel i inkassoloven,
- skjenkebevillingsgebyr med hjemmel i alkoholloven,
- kringkastingsavgift og tilleggsavgift med hjemmel i kringkastingsloven,
- gebyr med hjemmel i sjøloven § 11 og § 198,
- gebyr med hjemmel i lov 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter § 26a,
- forsinkelsesgebyr med hjemmel i regnskapsloven,
- gebyr etter stiftelsesloven § 7,
- avgift og gebyr med hjemmel i brann- og eksplosjonsvernloven § 28,
- gebyr for innregistrering, anmerkning, etterregistrering og utskrift av borettsandeler med hjemmel i burettslagslova,
- byggesaksgebyr med hjemmel i arbeidsmiljøloven,
- årsavgift for tilsyn med hjemmel i lov om målenheter, måling og normaltid,
- gebyr med hjemmel i skipssikkerhetsloven,
- prospektgebyr med hjemmel i verdipapirhandelloven § 7–11 første ledd,
- årsgebyr for edelmetall med hjemmel i edelmetalloven,

§ 3 skal lyde:

§ 3. *Renter ved forsinket betaling*

Det skal ikke løpe rente etter lov om Statens innkrevingsentral § 7 første og annet ledd for følgende krav dersom ikke annet er bestemt i avtale med oppdragsgiver:

- bot ilagt i en offentlig straffesak,
- inndragning ilagt i en offentlig straffesak,
- tvangsmulkt med hjemmel i svalbardmiljøloven,
- tvangsmulkt med hjemmel i skipssikkerhetsloven,
- tvangsmulkt ilagt av Sjøfartsdirektoratet med hjemmel i produktkontrollloven,
- tvangsmulkt med hjemmel i arbeidsmiljøloven,
- byggesaksgebyr med hjemmel i arbeidsmiljøloven,
- overtredelsesgebyr med hjemmel i arbeidsmiljøloven,
- forsinkelsesgebyr med hjemmel i regnskapsloven,
- tilbakebetalingskrav for utbetalt bostøtte med hjemmel i bustøtteleva,
- tvangsmulkt med hjemmel i sivilbeskyttelsesloven,
- tvangsmulkt med hjemmel i plan- og bygningsloven,
- overtredelsesgebyr med hjemmel i konkurranseloven,
- tilbakebetaling av tilskudd til Konkurransetilsynet,
- tvangsmulkt med hjemmel i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

§ 4 skal lyde:

§ 4. *Betalingslempning*

Statens innkrevingsentral myndighet til å nedsette krav etter lov om Statens innkrevingsentral § 8 første og annet ledd gjelder ikke:

- byggesaksgebyr etter arbeidsmiljøloven,
- overtredelsesgebyr etter arbeidsmiljøloven,
- tvangsmulkt etter arbeidsmiljøloven,
- regressvedtak og krav på tilbakebetaling etter voldsoffererstatningsloven,

- tilbakebetaling av tilskudd til Konkurransetilsynet,
- tvangsmulkt med hjemmel i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven,
- tvangsmulkt med hjemmel i luftfartsloven,
- overtredelsesgebyr med hjemmel i luftfartsloven.

II

Endringene trer i kraft straks.

30. juni Nr. 852 2016

Forskrift om endring i forskrift om omregning av avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse ved endringer i sivilstand mv.

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet 30. juni 2016 med hjemmel i lov 17 juni 2016 nr. 25 om endringer i folketrygdloven, lov om Statens pensjonskasse og enkelte andre lover (økt minste pensjonsnivå til enslige alderspensjonister og andre endringer) del VIII nr. 8. Kunngjort 1. juli 2016 kl. 15.40.

I

I forskrift 30. november 2010 nr. 1494 om omregning av avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse ved endringer i sivilstand mv. gjøres følgende endringer:

Hjemmelsrekken skal lyde:

Hjemmel: Fastsatt av Arbeidsdepartementet 30. november 2010 med hjemmel i lov 25. juni 2010 nr. 28 om avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse § 7 og lov 17. juni 2016 nr. 25 om endringer i folketrygdloven, lov om Statens pensjonskasse og enkelte andre lover (økt minste pensjonsnivå til enslige alderspensjonister og andre endringer) del VIII nr. 8.

§ 1 nytt andre punktum skal lyde:

Forskriften kommer også til anvendelse dersom pensjon som nevnt i første punktum skal regnes om ved endring i satsene for grunnpensjon etter folketrygdloven § 3–2 med virkning fra 1. september 2016.

§ 2 første ledd skal lyde:

Det beregnes først hva grunnpensjon, tilleggspensjon og/eller sært tillegg utgjør etter endring omfattet av § 1.

§ 2 andre ledd bokstav b skal lyde:

b) grunnpensjon, tilleggspensjon og sært tillegg før endring.

§ 3 første punktum skal lyde:

Dersom pensjonisten mottar AFP som ikke er redusert på grunn av arbeidsinntekt, og pensjon under utbetaling utgjør et lavere beløp enn det minste pensjonsnivå vedkommende ville hatt rett til etter folketrygdloven § 19–8 tredje, fjerde, femte og sjette ledd bokstav b som alderspensjonist, skal differansen utbetales som et tillegg til pensjonen (minstenivåtillegg).

II

Endringene trer i kraft 1. september 2016.

30. juni Nr. 853 2016

Forskrift om endring i forskrift om alderspensjon i folketrygden

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet 30. juni 2016 med hjemmel i lov 18. desember 2015 nr. 103 om endringer i folketrygdloven og enkelte andre lover (økning i grunnpensjon til gifte og samboende pensjonister og andre endringer) del X nr. 4. Kunngjort 1. juli 2016 kl. 15.40.

I

I forskrift 22. desember 2009 nr. 1810 om alderspensjon i folketrygden gjøres følgende endringer:

Hjemmelsrekken skal lyde:

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet (nå Arbeids- og sosialdepartementet) 22. desember 2009 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 3–3, § 3–16, § 19–7, § 19–8, § 19–9a tredje ledd, § 19–13, § 19–14, § 19–16, § 20–6, § 20–7, § 20–7a, § 20–8, § 20–13, § 20–17, § 20–18, § 20–20 og § 20–21, lov 5. juni 2009 nr. 32 om endringer i folketrygdloven (ny alderspensjon) avsnitt II niende ledd og lov 18. desember 2015 nr. 103 om endringer i folketrygdloven og enkelte andre lover (økning i grunnpensjon til gifte og samboende pensjonister og andre endringer) del X nr. 4.

§ 11–1 skal lyde:

§ 11–1. Virkeområde

Kapitlet utfyller folketrygdloven § 19–18, lov 5. juni 2009 nr. 32 om endringer i folketrygdloven (ny alderspensjon) del II sjette og niende ledd og lov 18. desember 2015 nr. 103 om endringer i folketrygdloven og enkelte andre lover (økning i grunnpensjon til gifte og samboende pensjonister og andre endringer) del X nr. 4.

Ny § 11–6a skal lyde:

§ 11–6a. Omregning av pensjon pr. 1. september 2016 for personer født i 1943 som mottok pensjon pr. 31. desember 2010

For personer født i 1943 som hadde pensjon under utbetaling pr. 31. desember 2010, og pensjonen ikke tidligere er omregnet etter forskriften her § 11–4, skal pensjonen omregnes pr. 1. september 2016 etter reglene i forskriften her § 11–9.

Dersom pensjonen tidligere er omregnet etter forskriften her § 11–4, skal pensjonen omregnes etter reglene i forskriften her § 11–10.

Ny § 11–9 skal lyde:

§ 11–9. Omregning av pensjon pr. 1. september 2016 for personer født til og med 1942

For personer født til og med 1942 skal pensjonen omregnes pr. 1. september 2016, på grunnlag av at full grunnpensjon til ektefeller og samboere etter folketrygdloven § 3–2 fjerde ledd og femte ledd andre punktum skal utgjøre 90 prosent av grunnbeløpet fra dette tidspunktet.

Omregningen etter første ledd foretas ved at ny grunnpensjon under utbetaling beregnes ved å multiplisere grunnpensjon etter folketrygdloven kapittel 3 pr. 1. september 2016, med forholdet mellom grunnpensjon under utbetaling og grunnpensjon etter folketrygdloven kapittel 3 før endringen i folketrygdloven § 3–2 fjerde ledd og femte ledd andre punktum fra 1. september 2016.

Etter ny § 11–9 og før ny § 11–10 skal følgende ny overskrift settes inn:

III. Personer født fra og med 1944

Ny § 11–10 skal lyde:

§ 11–10. Omregning av pensjon pr. 1. september 2016 for personer født fra og med 1944

Pensjon og restpensjon til personer født fra og med 1944 skal regnes om pr. 1. september 2016 dersom retten til grunnpensjon etter folketrygdloven § 19–5, jf. kapittel 3, endres ved at full grunnpensjon til ektefeller og samboere etter folketrygdloven § 3–2 fjerde ledd og femte ledd andre punktum fra 1. september 2016 skal utgjøre 90 prosent av grunnbeløpet, og fordi lav og ordinær sats for minste pensjonsnivå etter folketrygdloven § 19–8 er endret fra samme tidspunkt.

Ny grunnpensjon under utbetaling beregnes ved å multiplisere basisgrunnpensjon etter folketrygdloven kapittel 3 pr. 1. september 2016, med forholdet mellom grunnpensjon under utbetaling og basisgrunnpensjon før endringen i folketrygdloven § 3–2 fjerde ledd og femte ledd andre punktum fra 1. september 2016.

Nytt pensjonstillegg under utbetaling beregnes ved å multiplisere basispensjonstillegg pr. 1. september 2016, med forholdet mellom pensjonstillegg under utbetaling og basispensjonstillegg før endringen i folketrygdloven § 3–2 fjerde ledd og femte ledd andre punktum fra 1. september 2016. Dersom det ikke er pensjonstillegg under utbetaling før 1. september 2016, multipliseres basispensjonstillegg etter endringen fra 1. september 2016 likevel med forholdet angitt i andre ledd.

Ny restgrunnpensjon beregnes ved å multiplisere basisgrunnpensjon etter folketrygdloven kapittel 3 pr. 1. september 2016, med forholdet mellom restgrunnpensjon og basisgrunnpensjon før endringen i folketrygdloven § 3–2 fjerde ledd og femte ledd andre punktum fra 1. september 2016.

Nytt restpensjonstillegg beregnes ved å multiplisere basispensjonstillegg pr. 1. september 2016, med forholdet mellom restpensjonstillegg og basispensjonstillegg før endringen i folketrygdloven § 3–2 fjerde ledd og femte ledd andre punktum fra 1. september 2016. Dersom det ikke er restpensjonstillegg før 1. september 2016, multipliseres basispensjonstillegg etter endringen fra 1. september 2016 likevel med forholdet angitt i femte ledd.

II

Endringene trer i kraft 1. september 2016.

30. juni Nr. 854 2016

Forskrift om endring i forskrift om tilbakelevering av stjålne og ulovlig utførte kulturgjenstander

Hjemmel: Fastsatt av Kulturdepartementet 30. juni 2016 med hjemmel i lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 23f.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XXVIII nr. 2 (direktiv 2014/60/EU). Kunngjort 1. juli 2016 kl. 15.40.

I

I forskrift 4. oktober 2001 nr. 1179 om tilbakelevering av stjålne og ulovlig utførte kulturgjenstander gjøres følgende endringer:

§ 1 bokstav a) skal i sin helhet lyde:

- a) kulturgjenstand,
- en gjenstand som før eller etter å ha blitt ulovlig fjernet fra en stats territorium, er klassifisert eller definert som «nasjonalskatt av arkeologisk, forhistorisk, historisk, litterær, kunstnerisk, eller vitenskapelig verdi» i samsvar med nasjonal lovgivning eller nasjonale administrative framgangsmåter, i overensstemmelse med artikkel 36 i TEUV, eller
 - som er en integrert del av kirkelige eller andre religiøse institusjoners inventarfortegnelser, eller
 - offentlige samlinger som er oppført i katalogene til museer, arkiver og magasiner i biblioteker. Med offentlig samling menes samlinger som eies av en stat som inngår i Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet (EØS), som er part i UNIDROIT-konvensjonen av 24. juni 1995 nr. 1 eller UNESCO-konvensjonen av 1970 om tiltak for å forby og hindre ulovlig import og eksport av kulturgjenstander og overføring av eiendomsrett til kulturgjenstander (heretter kalt UNESCO-konvensjonen av 1970), av en lokal eller regional myndighet i en slik stat eller en institusjon på en slik stats territorium som er definert som offentlig i samsvar med vedkommende stats lovgivning, forutsatt at denne institusjonen eies eller i betydelig grad er finansiert av denne staten eller av en lokal eller regional myndighet. I stater utenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet, men som er part i UNIDROIT-konvensjonen av 24. juni 1995 nr. 1, vil offentlig samling også omfatte samlinger som eies av en institusjon som er opprettet hovedsakelig for et kulturelt, pedagogisk eller vitenskapelig formål som i vedkommende stat anses å være i offentlighetens interesse,

§ 1 bokstav b) skal i sin helhet lyde:

- b) fjernet ulovlig fra territoriet til en stat som inngår i Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet (EØS), som er part i UNIDROIT-konvensjonen av 24. juni 1995 nr. 1 eller UNESCO-konvensjonen av 1970, er
- enhver utførsel fra en stats territorium i strid med denne stats lovgivning om definisjon og vern av kulturgjenstander eller kategorier kulturgjenstander,
 - enhver manglende tilbakelevering ved utløpet av fristen for en midlertidig lovlig utførsel, eller enhver krenkelse av ett av de øvrige vilkår for denne midlertidige utførselen,
 - enhver kulturgjenstand som er stjålet fra en stat som er part i UNIDROIT-konvensjonen av 24. juni 1995 nr. 1,
 - gjenstander som ikke ledsages av et gyldig sertifikat, som i henhold til nasjonal lovgivning er påkrevet, der det gis tillatelse til at den aktuelle kulturgjenstanden eksporteres.

§ 2 skal i sin helhet lyde:

Som «nasjonale kulturskatter» defineres gjenstander som omfattes av utførselsforbud og som er underlagt søknadsplikt ved utførsel fra norsk territorium etter forskrift om utførsel og innførsel av kulturgjenstander § 2.

Kulturgjenstander som inngår i første ledd omfattes av denne forskrift dersom de er mer enn 50 år gamle og ikke tilhører sin opphavsmann.

I en stat utenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet som er part i UNIDROIT-konvensjonen av 24. juni 1995, omfattes kulturgjenstander som er skapt av medlemmer av et stamme- eller urbefolkningssamfunn til tradisjonell eller rituell bruk, og som skal returneres til dette samfunnet, på tross av at gjenstanden ble utført innen 50 år etter tilvirking.

§ 3 første ledd første kolon skal lyde:

Kulturdepartementet skal:

§ 3 bokstav d) skal lyde:

- d) treffe nødvendige tiltak for å sikre fysisk bevaring av kulturgjenstanden i samarbeid med den berørte stat,

§ 3 bokstav e) skal lyde:

- e) søke å hindre at kulturgjenstanden unndras fra framgangsmåten for tilbakelevering, ved å treffe de nødvendige midlertidige tiltak, herunder midlertidig forføyning, selv om restitusjonskrav eller anmodning om retur av gjenstanden er fremmet for domstolene eller andre kompetente myndigheter i en annen stat,

§ 3 ny bokstav j) skal lyde:

- j) EØS-statenes sentrale myndigheter anvender i sitt innbyrdes samarbeid og samråd det administrative kommunikasjonssystemet for indre marked («IMI») – en modul som er spesielt tilpasset kulturgjenstander. IMI kan brukes for å formidle relevante opplysninger om konkrete saker som gjelder kulturgjenstander som er stjålet eller ulovlig fjernet fra en EØS-stats område. Kulturdepartementet utpeker hvilke fagmyndigheter som skal bruke IMI-systemet.

§ 3 andre ledd skal lyde:

Kontrollen etter første ledd bokstav c skal foretas innen seks måneder etter underretningen nevnt under bokstav b, er mottatt. Dersom kontrollen ikke foretas innen den fastsatte frist, får bokstavene d og e ikke anvendelse.

§ 3 nytt tredje ledd skal lyde:

Informasjonsutveksling gjennom IMI skal skje i overensstemmelse med gjeldende bestemmelser om personvern og privatlivets fred.

II

Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.

30. juni Nr. 855 2016

Forskrift om innføring av Bremnes-modellen som prøveordning i norsk lakse- og ørretoppdrett

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 30. juni 2016 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven) § 5, § 6, § 7 og § 26. Kunngjort 1. juli 2016 kl. 15.40.

§ 1. Formål

Forskriften skal fremme akvakulturnæringens lønnsomhet og konkurransekraft innenfor rammene av en bærekraftig utvikling og bidra til verdiskaping på kysten, ved å innføre Bremnes-modellen som en prøveordning frem til og med 31. desember 2019 i norsk lakse- og ørretoppdrett.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder kommersielle tillatelser til oppdrett av laks, ørret og regnbueørret i sjøvann, samt tillatelser til utviklingsformål.

Forskriften gir innehavere av tillatelser nevnt i første ledd tilbud om å endre tillatelsens avgrensning i MTB frem til og med 31. desember 2019 slik det fremkommer av vedlegg 1 til denne forskriften.

§ 3. Kunngjøring av tilbud

Tilbudet om å endre avgrensning av tillatelser skal offentliggjøres på Fiskeridirektoratets nettsider før 7. juli 2016. Fiskeridirektoratet utarbeider kunngjøringstekst og annen dokumentasjon til bruk for søknad og forvaltning av ordningen.

Kunngjøringen skal minimum inneholde følgende:

- a) Krav til søknad og frist for innsending.
- b) Informasjon om vederlag og innbetaling av dette.
- c) Informasjon om vilkår.

§ 4. Vederlag

For endring av tillatelsens avgrensning etter denne forskriften skal det betales vederlag til staten:

- a) For tillatelser i Troms og Finnmark som er avgrenset til 945 tonn, er vederlaget 1 500 000 kroner.
- b) For tillatelser i resten av landet som er avgrenset til 780 tonn, er vederlaget 1 500 000 kroner.
- c) For tillatelser som er avgrenset på annen måte, er vederlaget 1923 kroner per tonn tillatelsen er avgrenset til.
- d) For tillatelser som er tildelt etter 1. august 2016 gjelder bokstavene a til c, men slik at vederlaget inflasjonsjusteres. Vederlagets størrelse reduseres deretter etter hvor lang tid som er igjen av prøveperioden.

Vederlaget skal betales til Fiskeridirektoratet, Økonomiseksjonen, Postboks 185 Sentrum, 5804 Bergen, kontonummer 7694 05 09048, og være merket med «Vederlag 2016 – [nummer på tillatelsen]».

§ 5. Søknad

Dersom innehaveren av tillatelse som nevnt i § 2 første ledd ønsker å endre tillatelsens avgrensning skal innehaveren sende søknad til fylkeskommunen i det fylket tillatelsen hører hjemme.

Søknaden skal være sendt senest 1. september 2016. Det er kun tillatt å sende søknaden med rekommandert brev, per faks eller elektronisk. Oppmøte hos den enkelte fylkeskommune, enten personlig eller ved fullmektig, er også tillatt. Ved oppmøte skal søknaden være mottatt senest 1. september kl. 1500.

Fristen i andre ledd gjelder ikke for innehaver av tillatelse som er tildelt etter 1. august 2016. For innehaver av slik tillatelse gjelder en frist på to måneder fra tillatelsesdokumentet utstedes.

Søknaden skrives på fastsatt skjema og skal ellers inneholde kvittering for innbetalt vederlag. Søknaden skal merkes med «Søknad om innføring av Bremnes-modellen».

Det skal ikke betales søknadsgebyr for søknad etter denne forskriften.

§ 6. Vilkår

Dersom innehaver av tillatelse får endret tillatelsens avgrensning etter denne forskriften, jf. § 7, gjelder den nye avgrensningen fra vedtakstidspunktet, likevel tidligst 1. august 2016 og frem til 31. desember 2019. Dette er likevel ikke til hinder for at kapasiteten kan endres i eller i medhold av akvakulturloven.

Innehaver av tillatelse kan frem til 1. september 2018 når som helst melde fra til Fiskeridirektoratet om at innehaveren ønsker at tillatelsen tilbakeføres til avgrensningen denne hadde på vedtakstidspunktet, jf. § 7. Ved slik melding refunderes ikke innbetalt vederlag, og tillatelsen kan ikke igjen meldes inn prøveordningen.

Eventuelle endringer i tillatelsens avgrensning i perioden frem til 31. desember 2019 videreføres etter denne dato med utgangspunkt i tillatelsens pålydende avgrensning på vedtakstidspunktet, jf. § 7.

§ 7. Vedtak

Fylkeskommunen i det fylket tillatelsen hører hjemme skal behandle søknaden og gjøre vedtak. Fiskeridirektoratet er klageinstans. Søknad som blir levert for sent blir ikke behandlet.

Fylkeskommunen skal gjøre positivt vedtak dersom søknaden oppfyller kravene i § 5.

Dersom det ikke er lagt ved kvittering, skal fylkeskommunen be Fiskeridirektoratet kontrollere om vederlaget likevel er innbetalt og bokført innen fristen som følger av § 5 andre og tredje ledd. Dersom det ikke er lagt ved kvittering eller vederlaget ikke er bokført innen fristen, og forsinkelsen ikke skyldes force majeure etter norsk rett, blir søknaden ikke behandlet.

Dersom søknaden har andre feil eller mangler, setter fylkeskommunen en rimelig frist for retting.

Dersom et vedtak om å avvise søknaden blir opprettholdt hos klageinstansen, refunderes eventuelt innbetalt vederlag.

§ 8. Ikraftsetting

Denne forskriften trer i kraft straks.

Vedlegg 1

Tillatt MTB skal beregnes forholdsvis utfra prosentene oppgitt som differansen mellom dagens MTB og Bremnes-modellen i tabellen under. MTB-grensen rundes av til nærmeste hele tonn.

Tabellen under viser hvordan MTB-grensene vil se ut for en alminnelig tillatelse henholdsvis sør for Troms og Troms og Finnmark med biomasseprofilen i prøveordningen. Tabellen viser også dagens kapasitet basert på den gjeldende, konstante MTB-begrensningen.

	jan.	feb.	mars	apr.	mai	juni	juli	aug.	sep.	okt.	nov.	des.	snitt
Differanse	7,5 %	3,0 %	– 2,5 %	– 6,0 %	– 9,5 %	– 8,5 %	– 5,0 %	0,0 %	2,0 %	4,0 %	7,5 %	7,5 %	0,0 %
Sør for Troms	jan.	feb.	mars	apr.	mai	juni	juli	aug.	sep.	okt.	nov.	des.	snitt
Dagens	780	780	780	780	780	780	780	780	780	780	780	780	780
MTB, tonn													
Bremnes- modellen	839	803	761	733	706	714	741	780	796	811	839	839	780
Troms og Finnmark	jan.	feb.	mars	apr.	mai	juni	juli	aug.	sep.	okt.	nov.	des.	snitt
Dagens	945	945	945	945	945	945	945	945	945	945	945	945	945
MTB													
Bremnes	1016	973	921	888	855	865	898	945	964	983	1016	1016	945

1. juli Nr. 856 2016

Forskrift om fastsettelse av øvre reintall per siidaandel

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 1. juli 2016 med hjemmel i lov 15. juni 2007 nr. 40 om reindrift (reindriftsloven) § 60 femte ledd annet punktum. Kunngjort 1. juli 2016 kl. 15.40.

§ 1. I siidaer der det er foretatt forholdsmessig reduksjon og reintallet overstiger fastsatt øvre reintall med mer enn 5 %, skal Fylkesmannen for inntil fem år fatte vedtak om øvre reintall per siidaandel. Reintallet for en siidaandel fastsettes til det reintallet andelen hadde året før reintallet steg over fastsatt nivå.

§ 2. Denne forskrift trer i kraft straks.

1. juli Nr. 857 2016

Forskrift om endring i forskrift for Reindriften Utviklingsfond

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 1. juli 2016 med hjemmel i Stortingets årlige vedtak om reindriftsavtalen. Kunngjort 1. juli 2016 kl. 15.40.

I

I forskrift 21. juni 2011 nr. 616 for Reindriften Utviklingsfond gjøres følgende endringer:

§ 6–5 første ledd første punktum skal lyde:

Søknaden sendes Landbruksdirektoratet senest to uker før reindriftsaktiviteten skal gjennomføres.

§ 6–9 nytt tredje ledd skal lyde:

Dersom tilskuddmottakeren ikke var i aktsom god tro om utbetalingen, kan renter kreves fra det tidspunkt tilbakebetalingskravet er kommet fram til mottaker. Ved grov uaktsomhet eller forsett kan renter kreves fra tidspunktet for utbetaling av det urettmessige tilskuddet. Rentefoten skal settes lik den rentefot som til enhver tid er fastsatt av Finansdepartementet i medhold av § 3 i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

II

Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. juli 2016.

1. juli Nr. 858 2016

Forskrift om endring i forskrift om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 1. juli 2016 med hjemmel i Stortingets årlige vedtak om reindriftsavtalen. Kunngjort 1. juli 2016 kl. 15.40.

I

I forskrift 21. juni 2011 nr. 617 om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning gjøres følgende endring:

§ 3 første ledd nytt andre punktum skal lyde:

Det gis støtte med 4 kroner pr. reinsdyr.

II

Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. juli 2016.

1. juli Nr. 859 2016

Forskrift om endring i forskrift om tilskudd til siidaandeler og tamreinlag

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 1. juli 2016 med hjemmel i Stortingets årlige vedtak om reindriftsavtalen. Kunngjort 1. juli 2016 kl. 15.40.

I

I forskrift 19. juni 2012 nr. 592 om tilskudd til siidaandeler og tamreinlag gjøres endringer i følgende bestemmelser:

§ 2a nytt tredje og fjerde ledd skal lyde:

Leder av siidaandelen og dennes ektefelle eller samboer og familie i rett opp- eller nedstigende linje, samt søsken til leder av siidaandel må til sammen eie minimum 85 % av reintallet i siidaandelen.

Leder av siidaandelen må ikke motta alderspensjon etter folketrygdens regler. I felles siidaandel eller siidaandel som mottar ektefelle- eller samboertillegg etter § 8, kan likevel eldste ektefelle eller samboer motta alderspensjon.

§ 2b andre ledd skal lyde:

Dersom siidaandelen drives i strid med § 2a tredje ledd reduseres tilskuddet med 5 prosent.

§ 4 skal lyde:

§ 4. Driftstilskudd

I de siidaandelene hvor leder av siidaandelen er under 30 år per 1. januar i driftsåret, utgjør driftstilskuddet kr 25 000.

II

Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft fra 1. juli 2016.

7. juni Nr. 860 2016

Forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7

Hjemmel: Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 7. juni 2016 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–2 annet ledd. Kunngjort 5. juli 2016 kl. 14.40.

§ 1. Virkeområde og formål

(1) Forskriften gjelder for universiteter og høyskoler som gir grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7, og som er akkreditert etter lov om universiteter og høyskoler § 1–2 og § 3–1.

(2) Grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 er en mastergradsutdanning som skal kvalifisere for tilsetting i undervisningsstilling i grunnskolen, jf. krav fastsatt med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa § 10–1. Utdanningen skal bygge på opplæringsloven og gjeldende læreplaner for grunnopplæringen.

(3) Forskriftens formål er å sikre at lærerutdanningsinstitusjonene tilbyr en integrert, profesjonsrettet grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7, basert på forskning og erfaringskunnskap. Utdanningen skal legge særlig vekt på begynneropplæring og kontaktlærerrollen. Studenter som velger begynneropplæring som masterfag, skal bli eksperter i begynneropplæring i lesing, skriving og regning. Utdanningen skal kjennetegnes av høy faglig kvalitet, av helhet og sammenheng mellom fag, fagdidaktikk, pedagogikk og praksisstudier og av et nært samspill med profesjonsfeltet og det samfunnet skolen er en del av. Lærerutdanningsinstitusjonene skal sikre helhetlige studieprogrammer gjennom ledelse og organisering som involverer alle relevante fagmiljøer. Utdanningen skal gi internasjonale perspektiver, sette lærerprofesjonen inn i en historisk, kulturell og samfunnsmessig sammenheng og bidra til kritisk refleksjon og profesjonsforståelse.

(4) Grunnskolelærerutdanningen skal kvalifisere for en profesjonsutøvelse som bygger på forsknings- og erfaringsbasert kunnskap, og for videre studier på ph.d.-nivå. Utdanningen skal gi et profesjonsetisk grunnlag, ruste for kontinuerlig profesjonell utvikling og kvalifisere studentene til å videreutvikle skolen som en institusjon for danning og læring i et demokratisk og mangfoldig samfunn.

(5) Grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 skal kvalifisere studentene til å ivareta opplæring om samiske forhold, herunder kjennskap til den statusen urfolk har internasjonalt, og samiske elevers rett til opplæring i tråd med opplæringsloven og gjeldende læreplanverk.

§ 2. Læringsutbytte

(1) Læringsutbyttebeskrivelsene skal være i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, nivå 7 (syklus 2, mastergrad).

(2) Kandidaten skal etter fullført grunnskolelærerutdanning ha følgende samlede læringsutbytte:

Kunnskap

Kandidaten

- har avansert kunnskap enten i et valgt undervisningsfag og fagets didaktikk eller i profesjonsrettet pedagogikk/spesialpedagogikk
- har spesialisert innsikt i et avgrenset fagområde (masteroppgaven)
- har bred profesjonsrettet kunnskap i øvrige fag som inngår i utdanningen
- har inngående kunnskap om relevant forskning og teori, samt vitenskapelige tenkemåter, forskningsmetoder og etikk
- har inngående kunnskap om gjeldende lov- og planverk for grunnopplæringen, om sammenhengen i utdanningsløpet barnehage–skole og om overgangen fra barnehage til skole og fra barnetrinn til ungdomstrinn
- har inngående kunnskap om begynneropplæring, grunnleggende ferdigheter, vurderings- og kartleggingsverktøy, klasseledelse og vurdering av elevers læring og hva som fremmer læring i fagene
- har inngående kunnskap om læringsteori og barns utvikling, danning og læring i ulike sosiale, språklige og kulturelle kontekster
- har kunnskap om barn i vanskelige livssituasjoner, herunder kunnskap om mobbing, vold og seksuelle overgrep mot barn, gjeldende lovverk og barns rettigheter i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv
- har bred kunnskap om lærerprofesjonen, fagenes egenart og historie, og forståelse av skolens utvikling som organisasjon, dens mandat, verdigrunnlag og plass i samfunnet.

Ferdigheter

Kandidaten

- kan undervise basert på forskning og erfaringskunnskap, alene og sammen med andre
- kan analysere, tilpasse og bruke gjeldende læreplaner
- kan iverksette tidlig innsats og sikre progresjon i elevens utvikling av grunnleggende ferdigheter og fagkompetanse, med særskilt vekt på begynneropplæring i lesing, skriving og regning
- kan skape inkluderende og helsefremmende læringsmiljøer som bidrar til gode faglige, sosiale og estetiske læringsprosesser
- kan analysere, vurdere og dokumentere elevers læring, gi læringsfremmende tilbakemeldinger, tilpasse opplæringen til elevenes forutsetninger og behov, bruke varierte undervisningsmetoder og bidra til at elevene kan reflektere over egen læring og utvikling
- kan vurdere og bruke relevante læremidler, digitale verktøy og ressurser i opplæringen, og gi elevene opplæring i digitale ferdigheter
- kan analysere og forholde seg kritisk til nasjonal og internasjonal forskning og anvende denne kunnskapen i profesjonsutøvelsen

- kan alene, og i samarbeid med andre, bruke relevante metoder fra forsknings- og utviklingsarbeid, for kontinuerlig utvikling av egen og skolens kollektive praksis, samt gjennomføre avgrensede forskningsprosjekter under veiledning
- kan identifisere tegn på mobbing, vold og seksuelle overgrep. På bakgrunn av faglige vurderinger skal kandidaten raskt kunne iverksette nødvendige tiltak, og kunne etablere samarbeid med relevante faginstanser.

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan styrke internasjonale og flerkulturelle perspektiver ved skolens arbeid, bidra til forståelse av samenes status som urfolk og stimulere til demokratisk deltakelse og bærekraftig utvikling
- kan initiere og ivareta et godt skole–hjem-samarbeid, og samarbeide med andre aktører relevante for skolens virksomhet
- behersker norsk muntlig og skriftlig, både bokmål og nynorsk, og kan bruke språket på en kvalifisert måte i profesjonssammenheng
- kan på et avansert nivå formidle og kommunisere om faglige problemstillinger knyttet til profesjonsutøvelsen, og har profesjonsfaglig digital kompetanse
- kan analysere og vurdere relevante faglige og etiske problemstillinger og bidra til utvikling av faglig felleskap på den enkelte skole
- kan bidra i innovasjonsprosesser knyttet til skolens virksomhet og legge til rette for at lokalt arbeids-, samfunns- og kulturliv involveres i opplæringen.

§ 3. Innhold og struktur

(1) Utdanningen skal inneholde:

1.–3. studieår:

- minst fem dager observasjonspraksis
- minst 80 dager praksis, veiledet og vurdert
- pedagogikk og elevkunnskap, 30 studiepoeng
- fag I (masterfaget), minst 60 studiepoeng
- fag II (undervisningsfag), minst 30 studiepoeng
- fag III (undervisningsfag), minst 30 studiepoeng
- fag IV (nytt undervisningsfag, skolerlevant fag eller fordypning i undervisningsfag), 30 studiepoeng.

Fag I (masterfaget) kan være:

- undervisningsfag, 60 studiepoeng eller
- profesjonsrettet pedagogikk eller spesialpedagogikk, 30 studiepoeng, som sammen med pedagogikk og elevkunnskap utgjør 60 studiepoeng i 1.–3. år.

Fag IV kan være

- undervisningsfag eller skolerlevant fag, 30 studiepoeng, hvis masterfaget er undervisningsfag
- nytt undervisningsfag, 30 studiepoeng, hvis masterfaget er profesjonsrettet pedagogikk eller spesialpedagogikk.

Norsk 30 studiepoeng og matematikk 30 studiepoeng er obligatorisk. Alle studenter skal ha minst 60 studiepoeng i minst ett av undervisningsfagene i utdanningen.

4.–5. studieår:

- minst 30 dager praksis i grunnskolen, veiledet og vurdert
- pedagogikk og elevkunnskap, 30 studiepoeng
- fag I (undervisningsfag som masterfag), 90 studiepoeng eller
- fag I (pedagogikk eller spesialpedagogikk som masterfag), 60 studiepoeng, og fag II eller III, 30 studiepoeng, som bygger på 60 studiepoeng i 1.–3. år.

(2) Utdanningen skal omfatte tre til fire undervisningsfag. Alle undervisningsfagene skal være profesjonsrettede lærerutdanningsfag, omfatte fagdidaktikk og svare til et skolefag i gjeldende læreplan for grunnskolen.

(3) Alle fag skal omfatte begynneropplæring. Grunnleggende lese-, skrive- og regneopplæring skal ha særlig vekt.

(4) Temaet vitenskapsteori og metode skal introduseres tidlig i studiet. Det skal være progresjon i temaet gjennom utdanningen.

(5) Fag 1 (masterfaget) kan være et undervisningsfag, profesjonsrettet pedagogikk eller spesialpedagogikk. Studenter som velger undervisningsfag som masterfag, kan velge å fordype seg i fagdidaktikk eller begynneropplæring. Hvis studenten har valgt å fordype seg i fagdidaktikk, skal undervisningsfaget utgjøre 90 studiepoeng i 4. og 5. studieår, eventuelt med bidrag fra pedagogikk og spesialpedagogikk. Hvis studenten har valgt å fordype seg i begynneropplæring, skal undervisningsfaget, sammen med pedagogikk og/eller spesialpedagogikk, inngå i masterfordypningen på 90 studiepoeng. Masterfordypningen i begynneropplæring kan også inkludere emner fra de

andre undervisningsfagene som inngår i utdanningen. Det obligatoriske pedagogikk og elevkunnskapsfaget i 4. og 5. studieår kommer i tillegg til pedagogikkfaglige bidrag i masterfordypningen. Hvis studenten har valgt pedagogikk eller spesialpedagogikk som masterfag, bør dette knyttes til undervisning i fag. Studenten skal i 4. eller 5. studieår velge 30 studiepoeng i et undervisningsfag, som bygger på 60 studiepoeng i faget i 1.–3. studieår.

(6) I 3. studieår skal studentene skrive en profesjonsrettet FoU-oppgave i kombinasjon mellom et undervisningsfag og faget pedagogikk og elevkunnskap. Oppgaven må være bestått før studentene kan begynne på masteroppgaven.

(7) Masteroppgaven skal være på minimum 30 studiepoeng. Den skal være profesjonsrettet og praksisorientert. Masteroppgaven i undervisningsfag skal ha solid forankring i fag og fagdidaktikk, og kan i tillegg omfatte elementer fra pedagogikk og spesialpedagogikk. Masteroppgaven i begynneropplæring skal ha solid forankring i fag, fagdidaktikk og pedagogikk og/eller spesialpedagogikk. Masteroppgaven i pedagogikk eller spesialpedagogikk bør knyttes til undervisning i fag.

(8) For å styrke lærerkompetansen i et flerkulturelt og flerreligiøst samfunn, skal kunnskap om religion, livssyn og etikk utgjøre en modul tilsvarende 15 studiepoeng integrert i pedagogikk og elevkunnskapsfaget.

(9) Praksisstudiet skal bestå av minst 110 dager veiledet, variert og vurdert praksis. 105 dager skal gjennomføres i grunnskolen og fem dager skal vektlegge overgangen barnehage–skole, og bør derfor legges til barnehage. Praksisstudiet skal fordeles over minst fire år med minst 80 dager i løpet av de første tre årene og minst 30 dager i løpet av de siste to årene. I tillegg kommer minst fem dager tilrettelagt observasjon i grunnskolen tidlig i studiet. Praksisstudiet skal være en integrert del av alle fagene i utdanningen. Det skal fordeles på høyere og lavere årstrinn på grunnskolens trinn 1–7, være tilpasset studentenes fagvalg og bidra til at studentene utvikler evnen til å reflektere over og utvikle egen profesjonsutøvelse. Det skal være progresjon i praksisstudiet, fra observasjon og analyse ved starten av studiet til det å kunne innta forskerblick og videreutvikle forsknings- og erfaringsbaserte undervisningspraksiser i den siste delen av studiet.

§ 4. Programplan og nasjonale retningslinjer

(1) Det skal utarbeides nasjonale retningslinjer for grunnskolelærerutdanningen for trinn 1–7. Retningslinjene skal være førende for institusjonenes arbeid med grunnskolelærerutdanning. Det skal åpnes for et spenn mellom retningslinjene og det lokale planverket, med rom for nyskaping og institusjonell tilpasning.

(2) Institusjonens styre skal fastsette en programplan for grunnskolelærerutdanningen. Med utgangspunkt i rammeplanen skal programplanen beskrive hvordan institusjonen legger til rette for en integrert grunnskolelærerutdanning på masternivå med helhet og sammenheng mellom teori- og praksisstudier, mellom fag og fagdidaktikk og mellom fag. Planen skal beskrive studentenes totale arbeidsinnsats i studiet og inneholde bestemmelser om faglig innhold, organisering, arbeidsformer og vurderingsordninger som bidrar til at studentene oppnår det totale læringsutbyttet på programnivå, og til at institusjonene kan dokumentere oppnådd læringsutbytte.

(3) Programplanen skal beskrive hvordan institusjonens utdanningsprogram legger til rette for en progresjon i profesjonsretting, praksisstudium, vitenskapsteori og metode, oppbygging av studentenes FoU-kompetanse og utvikling av deres kommunikasjonsferdigheter – muntlige og skriftlige (bokmål og nynorsk). Programplanen skal også beskrive hvordan internasjonalisering innarbeides, og hvordan arbeid med tverrfaglige temaer ivaretas i oppbyggingen av programmet. Dette gjelder blant annet arbeid med begynneropplæring, tilpasset opplæring, grunnleggende ferdigheter og kompetanser, bruk av IKT i arbeid med fag, samiske emner, det flerkulturelle og flerspråklige aspektet, profesjonsetikk og kunnskap om vold og seksuelle overgrep mot barn og unge.

§ 5. Nasjonale deksamener

Departementet kan bestemme at det skal avholdes nasjonale obligatoriske deksamener, og om resultatet skal føres på vitnemålet.

§ 6. Fritaksbestemmelser

(1) Eksamen eller prøve som ikke er avlagt som en del av grunnskolelærerutdanningen for trinn 1–7, kan gi grunnlag for fritak, jf. § 3–5 i lov om universiteter og høyskoler. Utdanning som kan gi grunnlag for fritak, må bestå av relevante fag som tilsvarer de fag som tilbys i grunnskolelærerutdanningen og skal omfatte fagdidaktikk og praksisstudier.

(2) Det kan gis fritak fra prøve i en av målformene i det obligatoriske norskfaget på 30 studiepoeng for studenter som ikke har vurdering i begge norske målformer fra videregående opplæring.

(3) Fritak skal føres på vitnemålet.

§ 7. Ikrafttredelse og overgangsregler

Forskriften trer i kraft straks og gjelder fra og med opptak til studieåret 2017–2018.

Studenter som følger rammeplan for grunnskolelærerutdanning fastsatt i 2010, har rett til å avlegge eksamen etter disse inntil 31. desember 2023. Fra dette tidspunktet oppheves forskrift 1. mars 2010 nr. 295 om rammeplan for grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn.

7. juni Nr. 861 2016**Forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanning for trinn 5–10**

Hjemmel: Fastsett av Kunnskapsdepartementet 7. juni 2016 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–2 annet ledd. Kunngjort 5. juli 2016 kl. 14.40.

§ 1. Virkeområde og formål

(1) Forskriften gjelder for universiteter og høyskoler som gir grunnskolelærerutdanning for trinn 5–10, og som er akkreditert etter lov om universiteter og høyskoler § 1–2 og § 3–1.

(2) Grunnskolelærerutdanning for trinn 5–10 er en mastergradsutdanning som skal kvalifisere for tilsetting i undervisningsstilling i grunnskolen, jf. krav fastsett med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa § 10–1. Utdanningen skal bygge på opplæringsloven og gjeldende læreplaner for grunnopplæringen.

(3) Forskriftens formål er å sikre at lærerutdanningsinstitusjonene tilbyr en integrert, profesjonsrettet grunnskolelærerutdanning for trinn 5–10, basert på forskning og erfaringskunnskap. Utdanningen skal kjennetegnes av høy faglig kvalitet, av helhet og sammenheng mellom fag, fagdidaktikk, pedagogikk og praksisstudier og av et nært samspill med profesjonsfeltet og det samfunnet skolen er en del av. Lærerutdanningsinstitusjonene skal sikre helhetlige studieprogrammer gjennom ledelse og organisering som involverer alle relevante fagmiljøer. Utdanningen skal gi internasjonale perspektiver, sette lærerprofesjonen inn i en historisk, kulturell og samfunnsmessig sammenheng og bidra til kritisk refleksjon og profesjonsforståelse.

(4) Grunnskolelærerutdanningen skal kvalifisere for en profesjonsutøvelse som bygger på forsknings- og erfaringsbasert kunnskap, og for videre studier på ph.d.-nivå. Utdanningen skal gi et profesjonsetisk grunnlag, ruste for kontinuerlig profesjonell utvikling og kvalifisere studentene til å videreutvikle skolen som en institusjon for danning og læring i et demokratisk og mangfoldig samfunn.

(5) Grunnskolelærerutdanning for trinn 5–10 skal kvalifisere studentene til å ivareta opplæring om samiske forhold, herunder kjennskap til den statusen urfolk har internasjonalt, og samiske elevers rett til opplæring i tråd med opplæringsloven og gjeldende læreplanverk.

§ 2. Læringsutbytte

(1) Læringsutbyttebeskrivelsene skal være i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, nivå 7 (syklus 2, mastergrad).

(2) Kandidaten skal etter fullført grunnskolelærerutdanning ha følgende samlede læringsutbytte:

Kunnskap**Kandidaten**

- har avansert kunnskap enten i et valgt undervisningsfag og fagets didaktikk eller i profesjonsrettet pedagogikk/spesialpedagogikk
- har spesialisert innsikt i et avgrenset fagområde (masteroppgaven)
- har bred profesjonsrettet kunnskap i øvrige fag som inngår i utdanningen
- har inngående kunnskap om relevant forskning og teori, samt vitenskapelige tenkemåter, forskningsmetoder og etikk
- har inngående kunnskap om gjeldende lov- og planverk for grunnopplæringen, og om overgangen fra barnetrinn til ungdomstrinn og fra ungdomstrinn til vidaregåande opplæring
- har inngående kunnskap om videreutvikling av grunnleggende ferdigheter, vurderings- og prøvesystemer, klasseledelse og vurdering av elevers læring og hva som fremmer læring i fagene
- har inngående kunnskap om læringsteori og barn og unges utvikling, danning og læring i ulike sosiale, språklige og kulturelle kontekster
- har kunnskap om barn og unge i vanskelige livssituasjoner, herunder kunnskap om mobbing, vold og seksuelle overgrep mot barn og unge, gjeldende lovverk og barn og unges rettigheter i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv
- har bred kunnskap om lærerprofesjonen, fagenes egenart og historie, og forståelse av skolens utvikling som organisasjon, dens mandat, verdigrunnlag og plass i samfunnet.

Ferdigheter**Kandidaten**

- kan undervise basert på forskning og erfaringskunnskap, alene og sammen med andre
- kan analysere, tilpasse og bruke gjeldende læreplaner
- kan iverksette tidlig innsats og sikre progresjon i elevens utvikling av grunnleggende ferdigheter og fagkompetanse
- kan skape inkluderende og helsefremmende læringsmiljøer som bidrar til gode faglige, sosiale og estetiske læringsprosesser
- kan analysere, vurdere og dokumentere elevers læring, gi læringsfremmende tilbakemeldinger, tilpasse opplæringen til elevenes forutsetninger og behov, bruke varierte undervisningsmetoder og bidra til at elevene kan reflektere over egen læring og utvikling

- kan vurdere og bruke relevante læremidler, digitale verktøy og ressurser i opplæringen, og gi elevene opplæring i digitale ferdigheter
- kan analysere og forholde seg kritisk til nasjonal og internasjonal forskning og anvende denne kunnskapen i profesjonsutøvelsen
- kan alene, og i samarbeid med andre, bruke relevante metoder fra forsknings- og utviklingsarbeid, for kontinuerlig utvikling av egen og skolens kollektive praksis, samt gjennomføre avgrensede forskningsprosjekter under veiledning
- kan identifisere tegn på mobbing, vold og seksuelle overgrep. På bakgrunn av faglige vurderinger skal kandidaten raskt kunne iverksette nødvendige tiltak, og kunne etablere samarbeid med relevante faginstanser.

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan styrke internasjonale og flerkulturelle perspektiver ved skolens arbeid, bidra til forståelse av samenes status som urfolk og stimulere til demokratisk deltakelse og bærekraftig utvikling
- kan initiere og ivareta et godt skole–hjem-samarbeid, og samarbeide med andre aktører relevante for skolens virksomhet
- behersker norsk muntlig og skriftlig, både bokmål og nynorsk, og kan bruke språket på en kvalifisert måte i profesjonssammenheng
- kan på et avansert nivå formidle og kommunisere om faglige problemstillinger knyttet til profesjonsutøvelsen, og har profesjonsfaglig digital kompetanse
- kan analysere og vurdere relevante faglige og etiske problemstillinger og bidra til utvikling av faglig felleskap på den enkelte skole
- kan bidra i innovasjonsprosesser knyttet til skolens virksomhet og legge til rette for at lokalt arbeids-, samfunns- og kulturliv involveres i opplæringen.

§ 3. Innhold og struktur

(1) Utdanningen skal inneholde:

1.–3. studieår:

- minst fem dager observasjonspraksis
- minst 80 dager praksis, veiledet og vurdert
- pedagogikk og elevkunnskap, 30 studiepoeng
- fag I (masterfaget), minst 60 studiepoeng
- fag II (undervisningsfag), minst 60 studiepoeng
- fag III (nytt undervisningsfag, skolerlevant fag eller fordypning i undervisningsfag), 30 eller 60 studiepoeng.

Fag I (masterfaget) kan være:

- undervisningsfag, 60 studiepoeng eller
- profesjonsrettet pedagogikk eller spesialpedagogikk, 30 studiepoeng, som sammen med pedagogikk og elevkunnskap utgjør 60 studiepoeng i 1.–3. år.

Fag III kan være:

- undervisningsfag eller et skolerlevant fag, 30 studiepoeng, hvis masterfaget er undervisningsfag
- nytt undervisningsfag, 60 studiepoeng, hvis masterfaget er profesjonsrettet pedagogikk eller spesialpedagogikk.

Alle studenter skal ha minst 60 studiepoeng i to undervisningsfag.

4.–5. studieår:

- minst 30 dager praksis i grunnskolen, veiledet og vurdert
- pedagogikk og elevkunnskap, 30 studiepoeng
- fag I (undervisningsfag som masterfag), 90 studiepoeng eller
- fag I (pedagogikk eller spesialpedagogikk som masterfag), 60 studiepoeng, og fag II eller III, 30 studiepoeng, som bygger på 60 studiepoeng i 1.–3. år.

(2) Utdanningen skal omfatte to til tre undervisningsfag. Alle undervisningsfagene skal være profesjonsrettede lærerutdanningsfag, omfatte fagdidaktikk og svare til et skolefag i gjeldende læreplan for grunnskolen.

(3) Temaet vitenskapsteori og metode skal introduseres tidlig i studiet. Det skal være progresjon i temaet gjennom utdanningen.

(4) Fag 1 (masterfaget) kan være et undervisningsfag, profesjonsrettet pedagogikk eller spesialpedagogikk. Hvis studenten har valgt å fordype seg i undervisningsfag, skal faget utgjøre 90 studiepoeng over 4. og 5. studieår, eventuelt med bidrag fra pedagogikk og spesialpedagogikk. Det obligatoriske pedagogikk og elevkunnskapsfaget i 4. og 5. studieår kommer i tillegg til pedagogikkfaglige bidrag i masterfordypningen. Hvis studenten har valgt pedagogikk eller

spesialpedagogikk som masterfag, bør dette knyttes til undervisning i fag. Studenten skal i 4. eller 5. studieår velge 30 studiepoeng i et undervisningsfag, som bygger på 60 studiepoeng i faget i 1.–3. studieår.

(5) I 3. studieår skal studentene skrive en profesjonsrettet FoU-oppgave i kombinasjon mellom et undervisningsfag og faget pedagogikk og elevkunnskap. Oppgaven må være bestått før studentene kan begynne på masteroppgaven.

(6) Masteroppgaven skal være på minimum 30 studiepoeng. Den skal være profesjonsrettet og praksisorientert. Masteroppgaven i undervisningsfag skal ha solid forankring i fag og fagdidaktikk, og kan i tillegg omfatte elementer fra pedagogikk og spesialpedagogikk. Masteroppgaven i pedagogikk eller spesialpedagogikk bør knyttes til undervisning i fag.

(7) For å styrke lærerkompetansen i et flerkulturelt og flerreligiøst samfunn, skal kunnskap om religion, livssyn og etikk utgjøre en modul tilsvarende 15 studiepoeng integrert i pedagogikk og elevkunnskapsfaget.

(8) Praksisstudiet skal bestå av minst 110 dager veiledet, variert og vurdert praksis. Minst 105 dager skal legges til grunnskolen. Inntil fem dager kan legges til videregående skole, med vekt på overgang mellom skoleslagene. Praksisstudiet skal fordeles over minst fire år med minst 80 dager i løpet av de første tre årene og minst 30 dager i løpet av de siste to årene. I tillegg kommer minst fem dager tilrettelagt observasjon i grunnskolen tidlig i studiet. Praksisstudiet skal være en integrert del av alle fagene i utdanningen. Det skal fordeles på høyere og lavere årstrinn på grunnskolens trinn 5–10 trinn, være tilpasset studentenes fagvalg og bidra til at studentene utvikler evnen til å reflektere over og utvikle egen profesjonsutøvelse. Det skal være progresjon i praksisstudiet, fra observasjon og analyse ved starten av studiet til det å kunne innta forskerblikk og videreutvikle forsknings- og erfaringsbaserte undervisningspraksiser i den siste delen av studiet.

§ 4. Programplan og nasjonale retningslinjer

(1) Det skal utarbeides nasjonale retningslinjer for grunnskolelærerutdanningen for trinn 5–10. Retningslinjene skal være førende for institusjonenes arbeid med grunnskolelærerutdanning. Det skal åpnes for et spenn mellom retningslinjene og det lokale planverket, med rom for nyskaping og institusjonell tilpasning.

(2) Institusjonens styre skal fastsette en programplan for grunnskolelærerutdanningen. Med utgangspunkt i rammeplanen skal programplanen beskrive hvordan institusjonen legger til rette for en integrert grunnskolelærerutdanning på masternivå med helhet og sammenheng mellom teori- og praksisstudier, mellom fag og fagdidaktikk og mellom fag. Planen skal beskrive studentenes totale arbeidsinnsats i studiet og inneholde bestemmelser om faglig innhold, organisering, arbeidsformer og vurderingsordninger, som bidrar til at studentene oppnår det totale læringsutbyttet på programnivå, og til at institusjonene kan dokumentere oppnådd læringsutbytte.

(3) Programplanen skal beskrive hvordan institusjonens utdanningsprogram legger til rette for en progresjon i profesjonsretting, praksisstudium, vitenskapsteori og metode, oppbygging av studentenes FoU-kompetanse og utvikling av deres kommunikasjonsferdigheter – muntlige og skriftlige (bokmål og nynorsk). Programplanen skal også beskrive hvordan internasjonalisering innarbeides, og hvordan arbeid med tverrfaglige temaer ivaretas i oppbyggingen av programmet. Dette gjelder blant annet arbeid med tilpasset opplæring, grunnleggende ferdigheter og kompetanser, bruk av IKT i arbeid med fag, samiske emner, det flerkulturelle og flerspråklige aspektet, profesjonsetikk og kunnskap om vold og seksuelle overgrep mot barn og unge.

§ 5. Nasjonale deksamener

Departementet kan bestemme at det skal avholdes nasjonale obligatoriske deksamener, og om resultatet skal føres på vitnemålet.

§ 6. Fritaksbestemmelser

(1) Eksamen eller prøve som ikke er avlagt som en del av grunnskolelærerutdanningen for trinn 5–10, kan gi grunnlag for fritak, jf. § 3–5 i lov om universiteter og høyskoler. Utdanning som kan gi grunnlag for fritak, må bestå av fag som tilsvarer de fag som tilbys i grunnskolelærerutdanningen og skal omfatte fagdidaktikk og praksisstudier.

(2) For studenter som ikke velger norsk som ett av sine fag, kan det gis fritak for vurdering i en av målformene i norsk for studenter som ikke har vurdering i begge norske målformer fra videregående opplæring. Tilsvarende fritak gjelder også for utenlandske studenter som ikke har videregående opplæring fra Norge. For studenter som har norsk i fagkretsen, er det ingen fritaksbestemmelser fra målformene.

(3) Fritak skal føres på vitnemålet.

§ 7. Ikraftttredelse og overgangsregler

Forskriften trer i kraft straks og gjelder fra og med opptak til studieåret 2017–2018.

Studenter som følger rammeplan for grunnskolelærerutdanning fastsatt i 2010, har rett til å avlegge eksamen etter disse inntil 31. desember 2023. Fra dette tidspunktet oppheves forskrift 1. mars 2010 nr. 295 om rammeplan for grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn.

Forskrift om endring i forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer

Hjemmel: Fastsatt av Omsetningsrådet 21. juni 2016 med hjemmel i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 11, jf. forskrift 1. juli 2003 nr. 919 om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering av jordbruksråvarer. Kunngjort 5. juli 2016 kl. 14.40.

I

I forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer gjøres følgende endring:

§ 5–1 andre ledd oppheves.

II

Endringen trer i kraft straks.

24. juni Nr. 863 2016**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter uer nord for 62° N i 2016**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 24. juni 2016 med hjemmel i forskrift 14. desember 2015 nr. 1477 om regulering av fisket etter uer nord for 62° N i 2016 § 14. Kunngjort 5. juli 2016 kl. 14.40.

I

I forskrift 14. desember 2015 nr. 1477 om regulering av fisket etter uer nord for 62° N i 2016 gjøres følgende endring:

§ 4 annet ledd (nytt) skal lyde:

Fartøy med adgang til å delta tildeles et maksimalkvotetillegg på 100 tonn med virkning fra 24. juni.

I

Forskriften trer i kraft 24. juni 2016.

28. juni Nr. 864 2016**Forskrift om endring i forskrift til lov om fastsettelse av referanserenter (referanserenteforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 28. juni 2016 med hjemmel i lov 4. desember 2015 nr. 95 om fastsettelse av referanserenter § 7 annet ledd. Kunngjort 5. juli 2016 kl. 14.40.

I

I forskrift 4. desember 2015 nr. 1410 til lov om fastsettelse av referanserenter (referanserenteforskriften) gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

Administratorer av fastsettelse av allment brukte referanserenter som ved ikrafttreddelsen av lov 4. desember 2015 nr. 95 om fastsettelse av referanserenter driver virksomhet som reguleres av loven, må oppfylle kravene i eller i medhold av loven fra og med 1. januar 2017, og sende søknad om godkjenning innen samme dato.

II

Forskriften trer i kraft straks.

30. juni Nr. 865 2016**Forskrift om endring i forskrift om familiebarnehager**

Hjemmel: Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 30. juni 2016 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven) § 11 andre ledd. Kunngjort 5. juli 2016 kl. 14.40.

I

I forskrift 16. desember 2005 nr. 1555 om familiebarnehager gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd tredje punktum skal lyde:

Assistentene i familiebarnehagen skal motta veiledning av en barnehagelærer.

§ 5 andre og tredje punktum skal lyde:

Den pedagogiske veiledningen skal gis av utdannet barnehagelærer. Likeverdig med barnehagelærerutdanning er annen treårig pedagogisk utdanning på høghskolenivå med videreutdanning i barnehagepedagogikk.

§ 6 første ledd skal lyde:

I en familiebarnehage kan det være maksimalt 30 barn per barnehagelærer som gir pedagogisk veiledning.

*II**Ikrafttredelse:*

Endringene under I trer i kraft 1. august 2016.

30. juni Nr. 866 2016**Forskrift om endring i forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver**

Hjemmel: Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 30. juni 2016 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven) § 2 syvende ledd. Kunngjort 5. juli 2016 kl. 14.40.

I

I forskrift 1. mars 2006 nr. 266 om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver gjøres følgende endring:

Pkt. 5.5 første setning skal lyde:

Etter barnehageloven § 24 har barnehageeiere plikt til å stille barnehagen til disposisjon for øvingsopplæring for studenter som tar barnehagelærerutdanning.

*II**Ikrafttredelse*

Endringen under I trer i kraft 1. august 2016.

1. juli Nr. 867 2016**Forskrift om endring i forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger**

Hjemmel: Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 1. juli 2016 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 6–3 sjette ledd. Kunngjort 5. juli 2016 kl. 14.40.

I

I forskrift 9. februar 2006 nr. 129 om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger gjøres følgende endring:

§ 2–4 syvende ledd skal lyde:

På grunnlag av sakkyndig utvalgs vurdering og eventuelle innsigelser og tilleggsmerknader fatter ansettelsesorganet vedtak om opprykk kan gis. De sakkyndige må enstemmig erklære søkeren kompetent for at opprykk skal gis. Melding om vedtaket sendes til søkeren.

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2016.

1. juli Nr. 868 2016**Forskrift om rapporterings- og varslingsplikt ved luftfartsulykker og luftfartshendelser mv.**

Hjemmel: Fastsatt av Samferdselsdepartementet 1. juli 2016 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 4–7, § 6–2, § 12–1, § 12–2, § 12–10 og § 16–1, jf. delegeringsvedtak 6. april 2001 nr. 321.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 66gd (forordning (EU) 2015/1018). Kunngjort 5. juli 2016 kl. 14.40.

§ 1. Gjennomføring av bestemmelser i henhold til EØS-avtalen

EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 66gd (forordning EU 2015/1018) om utarbeiding av en liste med klassifisering av tilfeller innen sivil luftfart som omfattes av obligatorisk rapportering i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 376/2014 gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XIII, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder innenfor norsk område, herunder på Svalbard.

Forskriften gjelder for bakkepersonell på helikopterdekk på innretninger og fartøy innenfor norsk område.

§ 3. Rapporteringsplikt

I tillegg til de som har rapporteringsplikt etter forordning (EU) nr. 376/2014, har fartøysjef for luftfartøy som nevnt i forordning (EF) nr. 216/2008 vedlegg II rapporteringsplikt. For ubemannede luftfartøy under 150 kg er det likevel kun rapporteringsplikt dersom luftfartsulykken eller luftfartshendelsen, eller annet sikkerhetsrelatert tilfelle, resulterte i, eller kunne ha resultert i, fatal eller alvorlig personskade eller et annet luftfartøy enn det ubemannede luftfartøyet var involvert.

§ 4. Ansvarlig nasjonal myndighet

Luftfartstilsynet er ansvarlig myndighet etter forordning (EU) nr. 376/2014 artikkel 6 nr. 3.

§ 5. Nasjonalt gjennomføringsorgan

Luftfartstilsynet er ansvarlig for gjennomføring av beskyttelsesbestemmelsene som nevnt i forordning (EU) nr. 376/2014 artikkel 16 nr. 12.

§ 6. Varsling av luftfartsulykker

Inntreffer en luftfartsulykke skal

- a) fartøysjefen
- b) andre besetningsmedlemmer
- c) brukeren av luftfartøyet
- d) eieren av luftfartøyet
- e) ansatte i flysikringstjenesten
- f) ansatte i bakketjenesten

straks varsle nærmeste enhet av lufttrafikkjenesten, nærmeste politimyndighet eller Hovedredningssentralen om ulykken.

Varsel etter første ledd skal gis per telefon eller annet egnet middel, og så langt det er praktisk mulig inneholde opplysninger om

- a) luftfartøyets registreringsmerke (og radiokallesignal, hvis forskjellig)
- b) luftfartøyets type
- c) tidspunkt for ulykken
- d) posisjon/sted hvor ulykken har inntruffet angitt i bredde- og lengdegrad eller i forhold til et kjent geografisk punkt, samt opplysninger om terrengforholdene
- e) eierens eller brukerens navn
- f) fartøysjefens navn, hvordan vedkommende kan kontaktes og fartøysjefens skadetilstand i den grad undersøkelsesmyndigheten bør vite om det
- g) antall personer om bord, antall omkomne, antall alvorlig skadede og lettere skadede
- h) omfanget av skader på luftfartøyet
- i) skade på tredjemanns eiendom
- j) kort beskrivelse av hendelsesforløpet
- k) kort beskrivelse av lokalt vær.

Varslingen må ikke forsinkes på grunn av at enkelte opplysninger mangler.

§ 7. Varsling av alvorlige luftfartshendelse

Inntreffer en alvorlig luftfartshendelse skal

- a) fartøysjefen
- b) andre besetningsmedlemmer
- c) brukeren av luftfartøyet
- d) eieren av luftfartøyet
- e) ansatte i flysikringstjenesten
- f) ansatte i bakketjenesten

straks varsle Statens havarikommisjon for transport om hendelsen. Er den varslingspliktige hendelsen en lufttrafikkhendelse, plikter fartøysjefen dessuten umiddelbart å varsle den enhet av lufttrafikkjenesten som fartøysjefen står i forbindelse med over radio. Hvis dette ikke er mulig, skal varsling gis over telefon eller over det faste sambandsnett for luftfarten umiddelbart etter landing.

Med lufttrafikkhendelse menes en trafikkrelatert luftfartshendelse som for eksempel en nærpassering («aircraft proximity»), alvorlige vanskeligheter som oppstår fordi fartøysjefen eller lufttrafikkjenesten unnlater å følge gjeldende fremgangsmåte eller avviker fra gjeldende («procedure») samt alvorlige vanskeligheter forårsaket av mangler eller feil ved bakkeinstallasjon eller hjelpemiddel («facility»).

Varsel etter første ledd skal gis per telefon eller annet egnet middel, og, så langt det er praktisk mulig, inneholde opplysninger som nevnt i § 6 andre ledd.

Varslingen må ikke forsinkes på grunn av at enkelte opplysninger mangler.

§ 8. Varsling av alvorlige tekniske feil

Tekniske feil som er av en slik karakter at det kan bli aktuelt å gjennomføre tiltak på samtlige produkter eller utstyr av en bestemt type, skal snarest mulig varsles til Luftfartstilsynet av

- a) fartøysjefen
- b) andre besetningsmedlemmer
- c) vedlikeholdsinstans
- d) brukeren av luftfartøyet
- e) eieren av luftfartøyet

hvis det dreier seg om feil ved et luftfartøy, og av

- a) ansatte i flysikringstjenesten
- b) ansatte i bakketjenesten

hvis det dreier seg om feil ved produkter eller utstyr som brukes i slike typer virksomhet.

Varsel etter første ledd skal gis per telefon eller annet egnet middel.

§ 9. Varsling av hendelser med farlig gods i luftfartøy

Inntreffer en irregulær hendelse med farlig gods, når godset er om bord i et luftfartøy, skal

- a) fartøysjefen
- b) brukeren eller eieren av luftfartøyet
- c) den som på vegne av bruker forestår lasting eller lossing av fartøyet

snarest mulig varsle nærmeste politimyndighet og brannvesen, og nærmeste enhet av lufttrafikkjenesten.

§ 10. Varsling av kollisjon mv. mellom luftfartøy og fugl

Oppdages kollisjon mellom luftfartøy og fugl under flyging, skal

- a) fartøysjefen
- b) annet besetningsmedlem

snarest mulig varsle den enheten av lufttrafikkjenesten som vedkommende står i forbindelse med over radio. Det samme gjelder dersom det er fare for slik kollisjon.

§ 11. Varsling av ulykker og hendelser med mikrolett fly, fallskjerm, hengeglider og paraglider

Fører en luftfartsulykke til tap av menneskeliv eller alvorlig personskade under flyging med mikrolett fly, ved fallskjermhopping eller under flyging med henge-/paraglider, skal

- a) fartøysjefen
- b) utøveren
- c) den person som er oppnevnt som operativt ansvarlig for angjeldende luftsportsaktivitet
- d) eieren av innretningen

snarest mulig varsle nærmeste politimyndighet om ulykken. Det samme gjelder dersom en luftfartshendelse har ført til skade på tredjemanns eiendom.

Varsel etter første ledd skal gis per telefon eller annet egnet middel, og, så langt det er praktisk mulig, inneholde opplysninger som nevnt i § 6 andre ledd.

§ 12. Ikrafttredelse

Forskriften gjelder fra 1. juli 2016. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 8. desember 2006 nr. 1393 om varslings- og rapporteringsplikt ved luftfartsulykker og luftfartshendelser mv.

Forskriften trer likevel ikke i kraft før departementet bestemmer for så vidt gjelder bruk av fartøy som nevnt i forordning (EF) nr. 216/2008 vedlegg II, bokstav (e) så lenge bruken ikke resulterer i luftfartsulykker med fatal eller alvorlig personskade.

1. juli Nr. 869 2016

Forskrift om endring i forskrift om kosttilskudd

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 1. juli 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 og § 10 andre ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790. Kunngjort 5. juli 2016 kl. 14.40.

Forskriften er meldt til EFTAs overvåkingsorgan i henhold til kravene i lov 17. desember 2004 nr. 101 om europeisk meldeplikt for tekniske regler m.m. (EØS-høringsloven) og EØS-avtalen vedlegg II kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF endret ved direktiv 98/48/EF).

I

I forskrift 20. mai 2004 nr. 755 om kosttilskudd gjøres følgende endringer:

§ 7 første og andre ledd skal lyde:

Den lovbestemte betegnelsen for produkter som omfattes av denne forskriften er «kosttilskudd».

Betegnelsen «kosttilskudd» er forbeholdt produkter som tilfredsstiller bestemmelser i denne forskriften.

§ 8 tredje ledd skal lyde:

I tillegg til merking i henhold til første ledd, skal mengdeinnholdet av de vitaminene og mineralene som er gitt i forskrift 28. november 2014 nr. 1497 om matinformasjon til forbrukerne § 1 (i vedlegg XIII, del A i forordning (EU) nr. 1169/2011 om matinformasjon til forbrukerne), også angis som prosentandel av det referanseinntaket som er fastsatt i vedlegget i matinformasjonsforordningen. Prosentandelen skal angis per anbefalt døgndose. Angivelse av prosentandel kan i tillegg vises grafisk.

§ 11 skal lyde:

§ 11. Dispensasjon

Mattilsynet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften, forutsatt at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

§ 13 oppheves.

§ 14 skal lyde:

§ 14. Ikrafttredelse og overgangsordninger

Denne forskriften trer, med unntak av § 10, i kraft 28. mai 2004. Samtidig oppheves forskrift 25. september 1986 nr. 1918 for produksjon og frambud m.v. av vitamin- og mineraltilskudd. § 10 trer i kraft fra den tid departementet bestemmer.

Kosttilskudd som inneholder minimum 1 µg vitamin D per anbefalt døgndose, kan fortsatt produseres og merkes til og med 24. september 2015, og omsettes til lagrene er tomme.

Kosttilskudd som inneholder minimum 25 µg folsyre per anbefalt døgndose, eller minimum 200 mg kalium per anbefalt døgndose, kan fortsatt produseres og merkes til og med 1. juli 2017, og omsettes til lagrene er tomme.

Vedlegg 1 skal lyde:

Vedlegg 1. Vitaminer og mineraler som kan benyttes ved fremstilling av kosttilskudd

Merknad: Vedlegget angir minimums- og maksimumsinnhold av vitaminer og mineraler per anbefalt døgndose. «Anbefalt» viser her til den døgndosen produsenten av kosttilskuddet anbefaler, og som skal framkomme i merkingen av kosttilskuddet, jf. § 7.

	Minimumsinnhold pr. anbefalt døgndose	Maksimumsinnhold pr. anbefalt døgndose
<i>Vitaminer</i>		
Vitamin A (µg RE)	120	1500
Vitamin D (µg)	2,5	20
Vitamin E (mg α-TE)	1,8	30
Vitamin K (µg)	11	200
Tiamin (mg)	0,17	2,4
Riboflavin (mg)	0,21	2,8
Niacin (mg NE)	2,4	32
Folsyre (µg)	30	200
Vitamin B ₆ (mg)	0,21	4,2
Pantotensyre (mg)	0,9	15
Vitamin B ₁₂ (µg)	0,38	9
Biotin (µg)	7,5	225
Vitamin C (mg)	12	200
<i>Mineraler</i>		
Kalsium (mg)	120	1500
Fosfor (mg)	105	1500
Magnesium (mg)	56	600
Jern (mg)	2,1	27
Koppar (mg)	0,15	4
Jod (µg)	23	225
Sink (mg)	1,5	25
Mangan (mg)	0,3	5
Selen (µg)	8,3	100
Krom (µg)	6	125
Molybden (µg)	7,5	250
Natrium (mg)		500
Kalium (mg)	300	1000
Fluorid (mg)	0,1	0,5
Klorid (mg)		750
Bor (mg)		1
Silisium (mg)		400

I vedlegg 2 skal nytt punkt 10 under A. *Vitaminer* lyde:

10. FOLAT

- a) pteroylmonoglutaminsyre
- b) kalsium-L-metylfolat
- c) (6S)-5-metyltetrahydrofolsyre, glukosaminsalt

II

Forskriften trer i kraft straks.

1. juli Nr. 870 2016**Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften)**

Hjemmel: Fastsett av Utlendingsdirektoratet 1. juli 2016 med hjemmel i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 9 femte ledd, jf. delegeringsvedtak 9. oktober 2009 nr. 1260 og delegeringsvedtak 16. desember 2009 nr. 1586. Kunngjort 5. juli 2016 kl. 14.40.

I

I forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endring:

Vedlegg 5 skal lyde:

Vedlegg 5. Liste over visumfrie stater

Utlendinger fra følgende stater, spesielle administrative regioner og oversjøiske territorier er visumfrie ved innreise i Norge pr. 2. juli 2016, jf. utlendingsforskriften § 3–1 første ledd bokstav e og § 3–3 annet ledd:

Albania⁴
Amerikas Forente Stater
Andorra
Antigua og Barbuda
Argentina
Australia
Bahamas
Barbados
Belgia
Bermuda¹
Bosnia-Hercegovina⁴
Brasil
Brunei
Bulgaria
Canada
Chile
Colombia
Costa Rica
Danmark
Dominica
El Salvador
Estland
Finland
Forente arabiske emirater
Frankrike
Grenada
Guatemala
Hellas
Honduras
Hongkong²
Irland
Island
Israel
Italia
Japan
Kiribati
Kroatia
Kypros
Latvia
Liechtenstein
Litauen
Luxembourg
Macao³
Makedonia⁴
Malaysia

Malta
Marshalløyene
Mauritius
Mexico
Moldova⁴
Monaco
Montenegro⁴
Nederland
New Zealand
Nicaragua
Palau
Panama
Paraguay
Peru
Polen
Portugal
Romania
St. Kitts og Nevis
St. Lucia
St. Vincent og Grenadinene
Samoa
San Marino
Serbia⁴
Seychellene
Singapore
Slovakia
Slovenia
Spania
Storbritannia⁶
Sveits
Sverige
Sør-Korea
Taiwan⁵
Tonga
Trinidad og Tobago
Tsjekkia
Tuvalu
Tyskland
Ungarn
Uruguay
Vanuatu
Vatikanstaten
Venezuela
Østerrike
Øst-Timor

- 1 Gjelder kun innehavere av BDTC (Bermuda)-pass.
- 2 Gjelder innehavere av Hongkong SAR-pass og BN(0)-pass.
- 3 Gjelder innehavere av Macao SAR-pass.
- 4 Gjelder innehavere av biometriske pass.
- 5 Gjelder kun for innehavere av pass utstedt av Taiwan som inneholder identitetskortnummer.
- 6 Gjelder også følgende britiske borgere:
 - British nationals (Overseas)
 - British overseas territories citizens (BOTC)
 - British overseas citizens (BOC)
 - British protected persons (BPP)
 - British subjects (BS).

II

Endringen trer i kraft 2. juli 2016.

1. juli Nr. 871 2016**Forskrift om endring i forskrift om arbeidstid med mer for besetningsmedlemmer i sivile luftfartøyer (BSL D 2–4)**

Hjemmel: Fastsett av Luftfartstilsynet 1. juli 2016 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 1–2 annet ledd bokstav b, jf. forskrift 21. februar 1986 nr. 540 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. for sivil luftfart § 8 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 21. januar 2004 nr. 283 og lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 5–1, jf. delegeringsvedtak 10. desember 1999 nr. 1273. Kunngjort 5. juli 2016 kl. 14.40.

I

I forskrift 30. desember 2004 nr. 1817 om arbeidstid med mer for besetningsmedlemmer i sivile luftfartøyer (BSL D 2–4) gjøres følgende endringer:

§ 2 skal lyde:

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder for arbeid som utføres av besetningsmedlemmer som tjenestegjør hos norske luftfartsforetak som driver ervervsmessig luftfart,

Forskriftens § 4 og § 5 gjelder likevel ikke luftfartsvirksomhet som omfattes av arbeids- og hviletidsreglene i forordning (EU) nr. 965/2012 vedlegg (annex) III, kapittel FTL, gjennomført i forskrift 7. august 2013 nr. 956 om luftfartsoperasjoner.

§ 3 ny definisjon av besetningsmedlem skal lyde:

Besetningsmedlem:

En person som enten er ansatt i, innleid til eller utpekt av et luftfartsforetak til å utføre arbeid med betydning for luftfartøyets operasjoner under flyging.

§ 7 tredje ledd skal lyde:

Avviklingen av pauser skal beskrives i luftfartsforetakets operasjonsmanual. Før ordningen for avvikling av pauser fastsettes skal luftfartsforetaket drøfte ordningen med besetningsmedlemmene eller med tillitsvalgte representanter. Kravet til drøfting gjelder også ved endringer i ordningen for avvikling av pauser.

§ 11 første ledd skal lyde:

Luftfartstilsynet fører tilsyn med gjennomføringen av bestemmelsene.

II

Forskriften trer i kraft straks.

Veiledningen til forskriftens bestemmelser skal lyde:

Veiledning til bestemmelser i BSL D 2–4, gule sider**Til § 1 Formål**

Forskriftens formål er å bidra til et godt arbeidsmiljø og ivareta helsen og sikkerheten til personer som arbeider som besetningsmedlemmer om bord på sivile luftfartøyer. Stikkord her er sosial velferd for arbeidstakerne. Med hjemmel i luftfartsloven har forskriften videre et flysikkerhetsaspekt.

Forskriften gjennomfører direktiv 2000/79/EF 27. november 2000 om organisering av arbeidstiden til mobilt personell i sivil luftfart. Arbeidsmiljøloven kapittel X om arbeidstid gjelder ikke for flygende personell, og BSL D 2–4 skal derfor sikre at besetningsmedlemmer ivaretas på linje med andre yrkesgrupper.

Til § 2 Virkeområde

Forskriften gjelder i all sivil ervervsmessig luftfart som drives av foretak med lisens/AOC og/eller driftstillatelse utstedt av norsk luftfartsmyndighet, dvs. Luftfartstilsynet.

Bestemmelsens annet ledd er utformet for å avgrense forskriften mot de felleseuropeiske arbeids- og hviletidsreglene i forordning (EU) nr. 965/2012 i vedlegg (Annex) II, kapittel (subpart) FTL, som gjelder for ervervsmessig lufttransport med fly. Dette gjøres ved at forskriftens § 4 og § 5, som inneholder regler som anses å komme i konflikt med FTL-reglene i forordning 965/2012, ikke lenger blir å gjelde for luftfartsvirksomhet som blir regulert av disse FTL-reglene i forordningen. De øvrige bestemmelsene i BSL D 2–4, som anses å ivareta sosiale/arbeidsmiljømessige forhold, skal imidlertid fortsette å gjelde også for ervervsmessig lufttransport med fly.

Til § 3 Definisjoner

«Arbeidstid» knyttes i samsvar med arbeidsmiljøloven § 46 til uttrykket «til disposisjon for arbeidsgiver». I dette ligger perioden mellom pålagt fremmøtetidspunkt før tjeneste og fratredelsen fra denne, inkludert pauser som må tas utenfor tilfredsstillende pauserom og eventuelt under tjenesten, for eksempel om bord i luftfartøyet.

Uttrykket dekker all tid brukt på arbeid knyttet til selve flygingen både om bord i fartøyet og på bakken, og dessuten eventuelle administrative oppgaver og nødvendig/pålagt trening og opplæring. Tid som brukes til å ivareta verv som for eksempel verneombud og tillitsvalgt regnes også. I tillegg kommer alle former for beredskapstjeneste.

Motsatt er «fritid» den tiden besetningsmedlemmet ikke står til disposisjon for arbeidsgiver, inkludert alle hvileperioder.

Basen er det stedet/luftfartsanlegget der besetningsmedlemmet starter og avslutter arbeidet, det vil si det som i arbeidslivet generelt kalles «arbeidsstedet/kontoret/jobben». I arbeidsavtalen fastsettes det hvilken base som er besetningsmedlemmets hjemmebase, dvs. den basen han eller hun normalt jobber ut ifra. Skillet mellom «på base» og utenfor base» er viktig i forhold til beregning av beredskapstjeneste, mens begrepet «hjemmebase» får betydning med tanke på hvor/fra hvilket utgangspunkt besetningsmedlemmet har rett til å få avviklet fridager.

Under «beredskapstjeneste» er besetningsmedlemmet som utgangspunktet ikke i arbeid, men hun eller han må være tilgjengelige for arbeidsgiver som når som helst kan innkalle til tjeneste.

Beredskapstjeneste kan avvikles på ulike måter og steder, avhengig av hvor raskt besetningsmedlemmet eventuelt må stille opp hos arbeidsgiver. Dette er også bakgrunnen for at omregning fra beredskapstjeneste til ordinær arbeidstid dels må bero på konkrete forhold. Beredskapstjeneste på base skal likevel telle som minst 50 % arbeidstid, og som minst 20 % arbeidstid utenfor base. Det siste betegnes i arbeidsmiljøloven som «hjemmevakt». Det sentrale er imidlertid ikke om besetningsmedlemmet fysisk er hjemme, men at tjenesten kan utføres under «hjemmeliknende forhold», dvs. uten fysisk tilknytning til basen.

Definisjonen av «besetningsmedlem» avgrenser når reglene i denne forskriften skal slå inn. Definisjonen er gjort uavhengig av den arbeidsrettslige tilknytningen besetningsmedlemmet har til luftfartsforetaket. Ved å la definisjonen også omfatte personell som også utpekes til å gjøre tjeneste om bord i luftfartøy, harmoniseres definisjonen med tilsvarende definisjoner i forordning (EU) nr. 965/2012 og ICAO annex 6.

«Blokktid» er definert slik at avslutningstidspunktet dekker parkering både på anvist plass og der det ellers egner seg utenfor ordinær landingsplass under oppdrag med helikopter.

Til § 4 Årlig arbeidstid

Maksimalgrensen for årlig arbeidstid og blokketid er hentet fra direktiv 2000/79/EF, og gjelder selv om arbeidet utføres for flere luftfartsforetak. Ferie i samsvar med ferielovens regler kan heller ikke erstattes med økonomisk kompensasjon med mindre det dreier seg om avvikling av arbeidsforhold. Grensene er satt av hensyn til den enkeltes helse, sikkerhet og arbeidsmiljøet generelt, og kan ikke overskrides.

De nevnte hensynene ligger også til grunn for regelen om at arbeidet skal fordeles så jevnt som mulig over året. En del typer flyging kan likevel bare utføres visse deler av året, for eksempel i perioder uten snø, og det er derfor nødvendig å tilpasse tjenesten til sesongmessige svingninger. Luftfartsforetaket og besetningsmedlemmenes representanter må ta den årlige fordelingen av arbeidstiden i betraktning under utformingen av arbeidsplanene.

Til § 5 Beregning av arbeidstid

Arbeidstiden er som nevnt den tiden besetningsmedlemmet er disponibel for luftfartsforetaket, og strekker seg fra pålagt fremmøtetidspunkt til det øyeblikket besetningsmedlemmet faktisk er fritatt fra tjeneste. Som arbeidstid regnes også pauser som må tas under arbeidet, eventuelt om bord i luftfartøyet. I tillegg kommer beredskapstjeneste.

Forskriftens regel om beregning av beredskapstjeneste utenfor basen har utspring i arbeidsmiljøloven § 46 som sier at beredskapstjeneste i hjemmet, såkalt «hjemmevakt», skal telle som minst 20 % arbeidstid. Loven har ingen tilsvarende uttrykkelig minstegrense for beredskapstjeneste på arbeidsstedet. Rammene for å utvide arbeidstiden ved slik beredskapstjeneste er imidlertid snevre, og det forutsettes dermed at belastningen er vesentlig større enn ved hjemmevakt. Forskriftens beregningsregel for beredskapstjeneste fanger opp denne forskjellen. Innen luftfarten kan beredskapstjenesten dessuten variere mye, og det er ikke utelukket at den i visse tilfeller bør telle som full arbeidstid. Dette må vurderes ut ifra den konkrete situasjonen. Derfor er det ikke satt noen øvre grense for hvor mye beredskapstjenesten skal telle.

Til § 6 Arbeidsplaner

Kravet om at det skal foreligge arbeidsplaner må ses i sammenheng med § 4 om langtidshvile og besetningsmedlemmets rett til forhåndsinformasjon om fridager. Arbeidsplanene skal være utformet slik at hvert besetningsmedlem enkelt kan skaffe seg oversikt over både arbeidsdager og fridager for minst fire uker fremover.

Ansaret for å utarbeide planene ligger hos luftfartsforetaket, men besetningsmedlemmene skal gjennom sine representanter bidra og bli hørt under utarbeidelsen. Planene skal legge til rette for at besetningsmedlemmene ikke utsettes for unødige belastninger og at hensynet til den enkeltes helse, sikkerhet og sosiale velferd blir ivarettatt.

Det er også viktig at fritiden blir organisert slik at mulighetene for familieliv og sosiale aktiviteter blir best mulig. Bestemmelsen skal også sikre at besetningsmedlemmet får oversikt over fridager og friperioder i god tid på forhånd.

Til § 7 Pauser

Beskrivelsen av ordningen for avvikling av pauser bør angi når og hvor pauser skal tas, hvor lange de skal være og eventuelt om spising skal skje på fast eller valgfritt tidspunkt. Beskrivelsen bør også omhandle situasjoner da

spisepauser må avvikles under tjenesten og eventuelt om bord på luftfartøyet, slik at besetningsmedlemmet likevel får så stor avlastning som mulig under måltidet.

Til § 8 Langtidshvile

Bestemmelsen omhandler avviklingen av langtidshvile, og skal sikre at deler av denne ikke går bort i transport som faktisk er nødvendig for avslutning eller påbegynnelse av tjeneste utenfor hjemmebase. I denne sammenheng må arbeidet anses sluttført når arbeidstaker er klar til å forlate arbeidsplassen/kontorsted, som for besetningsmedlemmet tilsvarer hjemmebasen. Da er det også naturlig at langtidshvilen tar utgangspunkt her, slik at besetningsmedlemmer i størst mulig grad likestilles med stedbundne arbeidstakere med tanke på når fritiden faktisk inntreffer. I enkelte tilfeller kan det likevel være hensiktsmessig både for luftfartsforetaket og besetningsmedlemmet at langtidshvilen avvikles utenfor hjemmebasen, og det er derfor mulig å avtale dette.

Til § 9 Helseundersøkelser

God helse og fysikk er viktig både for det enkelte besetningsmedlem og for luftfartsforetaket. Bestemmelsen skal derfor sikre at personer som ansettes for å utføre den aktuelle tjenesten er og holder seg friske. Helseundersøkelser skal derfor foretas både før ansettelse, og jevnlig så lenge arbeidsforholdet varer, slik at eventuell helsemessig negativ påvirkning fra arbeidet kan avdekkes og forebygges. Helseundersøkelsene bør gjennomføres av spesialister dersom dette anses nødvendig for å sikre tilfredsstillende kvalitet.

Hvor ofte kontrollene bør skje varierer med det enkelte besetningsmedlem og hvor belastende arbeidet faktisk er. Luftfartsforetaket og representanter for besetningsmedlemmene kan likevel inngå skriftlig avtale om en ordning på minimum én årlig undersøkelse, eventuelt i kombinasjon med eller som erstatning for kontroller som er nødvendige for at besetningsmedlemmet skal beholde de sertifikater og rettigheter som kreves for den tjenesten vedkommende er ansatt for.

Ved mistanke om eller påvisning av helsesvikt hos et besetningsmedlem må luftfartsforetaket ta initiativ til en legesjekk dersom vedkommende ikke selv gjør det. Besetningsmedlemmet kan også be om undersøkelse av helsemessige problemer som antas å ha bakgrunn i arbeidsmiljøet generelt.

Til § 10 Avvik og avtaler

Direktiv 2000/79/EF fastsetter minstekrav for ivaretagelsen av besetningsmedlemmenes helse og sikkerhet, og forskriftens regler som gjennomfører disse kan ikke avvikes. Det er også en forutsetning at luftfartsforetaket og besetningsmedlemmene ikke kan avtale seg bort fra forhold som er viktige for å sikre et godt arbeidsmiljø. Det er derfor viktig at alle disse hensynene legges til grunn i utformingen av aktuelle avtaler.

Avtalene kan slutes mellom arbeidsgiver og representanter for besetningsmedlemmene. Representantene vil ofte være tillitsvalgte for de som er organiserte. Det er imidlertid også mulig å slutte avtaler på individuelt nivå. Dette kan for eksempel være aktuelt i små foretak der antall besetningsmedlemmer er så lite at de ikke har utpekt noen representant, og der besetningsmedlemmene ikke er organiserte.

Til § 11 Tilsyn og dispensasjoner

Luftfartstilsynet har fått delegert myndigheten til å fastsette forskriften, og er ansvarlig for å føre tilsyn med at de berørte aktørene følger reglene. I spesielle tilfeller kan Luftfartstilsynet også dispensere fra reglene. Minstekravene i direktiv 2000/79/EF kan likevel ikke fravikes.

4. juli Nr. 872 2016

Forskrift om endring i forskrift til friskolelova

Heimel: Fastsett av Kunnskapsdepartementet 4. juli 2016 med heimel i lov 4. juli 2003 nr. 84 om frittstående skolar (friskolelova) § 2–3 annet ledd, § 3–1 fjerde ledd, § 3–6 tredje ledd og § 4–2 tredje ledd. Kunngjort 5. juli 2016 kl. 14.40.

I

I forskrift 14. juli 2006 nr. 932 til friskolelova blir det gjort følgjande endringar:

§ 2–4 andre ledd skal lyde:

For elevar som får spesialundervisning, jf. friskolelova § 3–6, og når det dessutan er klart at prøvene ikkje vil ha mykje å seie for opplæringa til eleven, kan skolen gjere vedtak om å frita eleven frå å delta i prøvene. Det same gjeld elevar som har enkeltvedtak om særskild språkopplæring etter friskolelova § 3–5, og elevar ved internasjonale skolar som mottar opplæring etter læreplanen i grunnleggjande norsk for språklege minoritetar eller annan jamgod plan. Eleven sjølv eller foreldra kan likevel bestemme at eleven skal ta prøvene. Klageinstansen i grunnskolen er Fylkesmannen i kvart fylke. Klageinstansen i vidaregåande opplæring er fylkestinget eller den fylkestinget gir mynde.

§ 3–21 første ledd skal lyde:

Elevar som har mottatt særskild språkopplæring etter friskolelova § 3–5 på 8., 9. eller 10. årstrinn i grunnskolen eller på Vg1, Vg2 eller Vg3 i vidaregåande opplæring, kan få fritak frå vurdering med karakter i skriftleg sidemål.

Det same gjeld elevar som på 8., 9. eller 10. årstrinn i grunnskolen eller på Vg1, Vg2 eller Vg3 har mottatt opplæring på internasjonale skolar etter læreplanen i grunnleggjande norsk for språklege minoritetar eller annan jamgod plan.

Kapittel 8A skal lyde:

Kapittel 8A. Tilleggskompetanse

§ 8A–1. Spesialkompetanse i skolar som er godkjende til å drive på grunnlag av ei anerkjend pedagogisk retning

I skolar som er godkjende til å drive på grunnlag av ei anerkjend pedagogisk retning, skal minst halvparten av undervisningspersonalet ha spesialkompetanse til å gjennomføre den anerkjende pedagogiske retninga.

Som spesialkompetanse reknast høgare utdanning innan den anerkjende pedagogiske retninga med eit omfang på minst 60 studiepoeng. Departementet kan godkjenne anna utdanning av minst eit års omfang som spesialkompetanse. Spesialkompetansen må vere relevant for undervisning i den aktuelle skolen.

§ 8A–2. Spisskompetanse i skolar godkjende til å drive særskilt tilrettelagd vidaregåande opplæring i kombinasjon med toppidrett

I skolar som er godkjende for å drive særskilt tilrettelagd vidaregåande opplæring i kombinasjon med toppidrett, skal undervisningspersonalet ha spisskompetanse i dei idrettane skolen er godkjend for å tilby. Kravet gjeld berre for dei som skal undervise i dei aktuelle idrettane.

Kapittel 11 skal lyde:

Kapittel 11. Inntak til vidaregåande opplæring i frittståande skoler

§ 11–1. Elevstatus og bruk av retten til vidaregåande opplæring

Alle som blir tekne inn ved ein vidaregåande skole som driv verksemd etter friskolelova, blir rekna som elevar.

Elevar med rett til vidaregåande opplæring etter opplæringslova § 3–1 bruker ikkje av retten dersom opplæringa utgjer 1/3 eller mindre av timetalet frå eit utdanningsprogram eller eit programområde.

§ 11–2. Vilkår for inntak og prioritering av ungdom

Vidaregåande skolar som driv verksemd etter friskolelova, kan berre ta inn søkjarar med rett til vidaregåande opplæring etter opplæringslova § 3–1 eller § 4A–3. Skolar nemnde i § 11–3, kan òg ta inn vaksne søkjarar utan rett til vidaregåande opplæring.

Ungdom med rett til vidaregåande opplæring etter opplæringslova § 3–1 skal prioriterast føre vaksne søkjarar.

§ 11–3. Skolar som kan ta inn vaksne søkjarar utan rett til vidaregåande opplæring

Skolar som er godkjende for å drive særskilt tilrettelagt opplæring for funksjonshemma kan ta inn vaksne søkjarar utan rett til vidaregåande opplæring.

I tillegg kan desse skolane ta inn vaksne søkjarar utan rett til vidaregåande opplæring:

Foreningen Danielsen Intensivgymnas med inntil 186 elevar

Gjennestad vidaregåande skole med inntil 58 elevar

Aglo vidaregåande skole med inntil 43 elevar

Bybroen vidaregåande skole AS med inntil 95 elevar

Foreningen Danielsen vidaregåande skole med inntil 19 elevar

Handverksskolen med inntil 30 elevar

Haugesund toppidrettsgymnas AS med inntil 27 elevar

Stiftelsen Kristen vidaregåande skole Nordland med inntil 40 elevar

Kristen vidaregåande skole Trøndelag med inntil 21 elevar

Lukas vidaregåande skole AS med inntil 74 elevar

Natur vidaregåande skole med inntil 89 elevar

Nordborg vgs AS med inntil 13 elevar

Plus-Skolen BA med inntil 44 elevar

Tomb Videregående skole og landbruksstudier med inntil 21 elevar

Tveit vidaregåande skule med inntil 3 elevar

Tyrifjord vidaregåande skole med inntil 13 elevar

Uldals vidaregåande skole AS med inntil 65 elevar

Val vidaregåande skole AS med inntil 9 elevar

Vinterlandbruksskolen på Jæren med inntil 21 elevar

Vinterlandbruksskolen i Ryfylke med inntil 17 elevar

Wang AS med inntil 45 elevar

Østfold Møbelsnekkerskole med inntil 15 elevar

Øya vidaregåande skole med inntil 7 elevar.

§ 11–4. Kvote for vaksne søkjarar

Skolar som driv verksemd etter friskolelova, kan etter søknad til Utdanningsdirektoratet få godkjend ein kvote for vaksne med rett til vidaregåande opplæring innafor ramma av det elevtalet skolen er godkjend for.

Skolar kan etter reglane i § 11–3 òg ta inn vaksne søkjarar utan rett innanfor denne kvoten. Kvoten kan ikkje nyttast til å ta inn ungdom med rett til vidaregåande opplæring.

Vaksne søkjarar med rett til vidaregåande opplæring skal prioriterast føre vaksne søkjarar utan slik rett.

§ 11–5. Reservering av plassar for utvekslingselevar

Uttekslingselev er norsk ungdom som tek utdanning i utlandet på nivå med norsk vidaregåande opplæring, og utanlandsk ungdom som tek vidaregåande opplæring i Noreg som ledd i elevutveksling.

Styret ved skolen kan i inntaksreglementet reservere plassar for utvekslingselevar frå andre land. Styret kan òg reservere plassar for norske elevar som tek imot plass som utvekslingselev i eit anna land med avvikande skoleår.

Søknadar frå elevar som har teke Vg1 eller Vg2 i utlandet, og som søker om inntak til vidaregåande opplæring på neste trinn, skal behandlast individuelt etter § 11–10 andre ledd.

§ 11–6. Særlege reglar om inntak på grunnlag av ferdigheit eller inntaksprøve

Styret ved skolar godkjent for Vg1 i utdanningsprogram for musikk, dans og drama og utdanningsprogram for idrettsfag kan fastsetje i inntaksreglementet at plassane på desse utdanningsprogramma kan tildelast på grunnlag av dokumentasjon av ferdigheit eller inntaksprøve, i tillegg til poeng rekna ut frå karakterar. Det same gjeld for skolar med særskilt tilrettelagd vidaregåande opplæring i kombinasjon med toppidrett.

Tildeling på grunnlag av ferdigheit eller inntaksprøve kan berre skje i situasjonar med oversøking.

§ 11–7. Eigen søknadsfrist for søkjarar med rett til fortrinn eller inntak etter individuell behandling

Styret ved skolen kan i inntaksreglementet fastsetje ein eigen søknadsfrist for søkjarar som har rett til fortrinn eller inntak etter individuell behandling etter kapittel 6 i forskrift til opplæringslova. Styret kan òg reservere eit bestemt tal med plassar for dette opptaket.

§ 11–8. Fulltidselev og deltidselev

Fulltidselev er ein elev som er teken inn til eit fullstendig utdanningsprogram på Vg1 eller eit fullstendig programområde på Vg2 eller Vg3.

Deltidselev er ein elev som er teken inn til mindre opplæring enn det som er fastsett som full tid i det aktuelle utdanningsprogrammet på Vg1 eller programområdet på Vg2 eller Vg3 etter læreplanverket. Deltidselevar kan vere tekne inn til eit eller fleire fag.

Styret ved skolen avgjer om søknaden frå ein fulltidselev om å bli deltidselev skal innvilgast. Søknaden frå ein elev som er teken inn som fulltidselev, om å bli deltidselev etter at vedtak om inntak er gjort, kan berre innvilgast når det ligg føre tungtvegande grunnar.

Deltidselevar blir tekne inn til vidaregåande opplæring etter fulltidselevar.

Ein søkjar som får innvilga omval etter opplæringslova § 3–1 fjerde ledd, skal som hovudregel takast inn som fulltidselev.

§ 11–9. Vilkår for inntak til Vg1

Vilkår for inntak til vidaregåande opplæring til utdanningsprogram på Vg1 er at søkjaren har fullført norsk grunnskoleopplæring eller tilsvarende. Dette kan dokumenterast ved vitnemål for fullført norsk grunnskole eller stadfesting av at søkjaren fyller eitt av desse vilkåra:

- a) er skriven ut av grunnskolen etter opplæringslova § 2–1 fjerde ledd.
- b) har gjennomgått allmenn grunnopplæring i utlandet i minst 9 år.
- c) har tilsvarende realkompetanse som fullført norsk grunnskoleopplæring for vaksne etter opplæringslova § 4A–1 og forskrift til opplæringslova § 4–33.

Søkjarar som hevdar at dei har gjennomgått allmenn grunnopplæring i utlandet etter bokstav b, må sjølve dokumentere dette eller grunngi at det er sannsynleg at han eller ho oppfyller vilkåret. Om skolen finn at vilkåret ikkje er oppfylt, skal saka sendast til heimkommunen som avklarar om søkjaren har tilsvarende realkompetanse etter bokstav c.

Heimkommunen har ansvaret for å vurdere om søkjaren har tilsvarende realkompetanse som fullført norsk grunnskoleopplæring etter bokstav c. Heimkommunen gjennomfører ei vurdering av realkompetansen til søkjaren og gjer eit enkeltvedtak der det går fram om søkjaren oppfyller vilkåret i bokstav c etter krava i § 4–33, jf. opplæringslova § 4A–1, eller om søkjaren treng meir grunnskoleopplæring. Når fylkeskommunen har ansvar for grunnskoleopplæringa, er ansvaret for gjennomføringa av realkompetansevurdering av søkjaren tilsvarende lagt til fylkeskommunen.

§ 11–10. Søkjarar utan karakterar eller utan samanliknbart karaktergrunnlag

For søkjarar som har gått på godkjende 10-årige grunnskolar, og som har vitnemål utan bokstav- eller talkarakterar, må ein på grunnlag av fråsegn frå desse grunnskolane rangere søkjarane etter moglege føresetnader for vidaregåande opplæring.

For andre søkjarar som ikkje har samanliknbart karaktergrunnlag, skal søknaden vurderast individuelt.

Dette gjeld òg søkjarar som gjennom ei realkompetansevurdering har fått godkjent meir enn halvparten av faga som krevst for vitnemål etter forskrift til opplæringslova § 4–33.

§ 11–11. Vilkår for inntak til Vg2 og Vg3

Vilkåra for inntak til Vg2 er at søkjaren har bestått i alle dei faga som er fastsette i læreplanverket for utdanningsprogrammet på Vg1, også dei faga der det ikkje skal setjast ein standpunktkarakter. Vilkåra for inntak til Vg3 er at søkjaren har bestått i alle dei faga som er fastsette i læreplanverket for programområdet på Vg2 og utdanningsprogrammet til Vg1, også dei faga der det ikkje skal setjast ein standpunktkarakter.

Søklarar som ikkje har oppfylt vilkåra i første ledd, men som oppfyller vilkåra for inntak til neste nivå etter § 11–10 eller § 11–12, eller § 6–35 og § 6–38 i forskrift til opplæringslova, skal òg takast inn som fulltidselev til eit programområde på Vg2 eller Vg3 som byggjer på utdanningsprogrammet på Vg1 og eventuelt programområdet på Vg2.

Føresegna gjeld òg søklarar med dokumentasjon frå bestått relevant grunnkurs eller vidaregåande kurs I frå Reform 94 eller tidlegare, jf. overgangsordningane i forskrift til opplæringslova kapittel 24.

§ 11–12. Inntak som fulltidselev til Vg2 eller Vg3 for søklarar som ikkje har bestått i alle fag

Søklarar som ikkje oppfyller vilkåra for inntak til Vg2 eller Vg3 etter § 11–11 første ledd, fordi han eller ho ikkje har bestått eit eller fleire fag, kan likevel takast inn som fulltidselev til neste nivå dersom styret ved skolen etter ei heilskapleg vurdering finn at det er forsvarleg. Styret må vurdere om det, gjennom den heilskaplege vurderinga, er dokumentert at søkjaren har den kompetansen som etter læreplanverket er nødvendig for å følgje opplæringa på neste nivå. I vurderinga av om det er forsvarleg, skal det vurderast om søkjaren samla sett har faglege føresetnader til å følgje opplæringa på dette nivået.

§ 11–13. Inntak som deltidselevar til Vg2 eller Vg3

Søklarar som ikkje fyller vilkåra i § 11–11 eller § 11–12 for å bli teken inn som fulltidselev, kan i særskilde tilfelle takast inn som deltidselev. Styret ved skolen fastset korleis inntaket skjer.

Skolen kan ta inn som deltidselev ein søkjar som

- a) manglar bestått karakter i eit eller fleire fag frå Vg1 eller Vg2, og som det etter ei heilskapleg vurdering ikkje er forsvarleg å flytte opp til neste nivå, i dei faga han eller ho har bestått på det lågare nivået,
- b) manglar fag for å ha full fagkrins i eit utdanningsprogram på Vg1 eller eit programområde på Vg2 eller Vg3, dersom han eller ho har rett til vidaregåande opplæring etter opplæringslova § 3–1,
- c) har rett til vidaregåande opplæring, men manglar fag for å oppnå generell studiekompetanse eller yrkeskompetanse.

II

Endringane blir sette i kraft 1. august 2016.

4. juli Nr. 873 2016

Forskrift om endring i forskrift til opplæringslova

Heimel: Fastsett av Kunnskapsdepartementet 4. juli 2016 med heimel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 14–4. Kunngjort 5. juli 2016 kl. 14.40.

I

I forskrift 23. juni 2006 nr. 724 til opplæringslova blir det gjort følgjande endringar:

§ 2–4 andre ledd skal lyde:

For elevar som får spesialundervisning etter kapittel 5 i opplæringslova, og når det dessutan er klart at prøvene ikkje vil ha mykje å seie for opplæringa til eleven, kan skolen gjere vedtak om å frita eleven frå å delta i prøvene. Det same gjeld elevar som har enkeltvedtak om særskild språkopplæring etter opplæringslova § 2–8 eller § 3–12, og elevar ved internasjonale eller utanlandske skolar som mottar opplæring etter læreplanen i grunnleggjande norsk for språklege minoritetar eller annan jamgod plan. Eleven sjølv eller foreldra kan likevel bestemme at eleven skal ta prøvene.

§ 3–22 første ledd skal lyde:

Elevar som har hatt rett til særskild språkopplæring på 8., 9. eller 10. årstrinn i grunnskolen eller på Vg1, Vg2 eller Vg3 i vidaregåande opplæring, kan få fritak frå vurdering med karakter i skriftleg sidemål. Det same gjeld elevar som på 8., 9. eller 10. årstrinn i grunnskolen eller på Vg1, Vg2 eller Vg3 har mottatt opplæring på internasjonale skolar og utanlandske skolar etter læreplanen i grunnleggjande norsk for språklege minoritetar eller annan jamgod plan.

II

Endringane blir sette i kraft 1. august 2016.

4. juli Nr. 874 2016**Forskrift om endring i forskrift om budsjett, rekneskap, kontroll og revisjon for skolar med rett til statstilskot etter friskolelova (økonomiforskrift til friskolelova)**

Heimel: Fastsett av Kunnskapsdepartementet 4. juli 2016 med heimel i lov 4. juli 2003 nr. 84 om frittstående skolar (friskolelova) § 2–2 første ledd og § 6–3 tredje ledd. Kunngjort 5. juli 2016 kl. 14.40.

I

I forskrift 19. desember 2006 nr. 1503 om budsjett, rekneskap, kontroll og revisjon for skolar med rett til statstilskot etter friskolelova (økonomiforskrift til friskolelova) blir det gjort følgjande endringar:

§ 3 andre og tredje ledd skal lyde:

Alle transaksjonar som gjeld skoledrifta etter friskolelova, skal først i rekneskapen. Rekneskapen skal ikkje innehalde transaksjonar som ikkje vedkjem skoledrifta, jf. friskolelova § 2–2 første ledd første punktum. Rekneskapen kan likevel innehalde eigarskap, kostnader og inntekter knytte til tilleggsverksemd, jf. § 4A. Skoledrifta etter friskolelova og tilleggsverksemd skal først på eigne avdelingar. Ein rekneskap som blir ført ved å bruke fleire avdelingar, skal vise interne transaksjonar. Desse transaksjonane skal vere tilfredsstillande dokumentert.

Årsrekneskap, årsberetning, jf. rekneskapslova § 3–1, og revisjonsberetning skal sendast utan oppmoding til Utdanningsdirektoratet innan 1. juni året etter rekneskapsåret. Driv skolen tilleggsverksemd etter § 4A, skal skolen også sende inn avdelingsrekneskap.

§ 4 skal lyde:

§ 4. *Krav om noteopplysningar i rekneskapen*

I tillegg til dei krava rekneskapslova stiller til rekneskapsføringa, skal det i note til årsrekneskapen givast særskilde opplysningar om følgjande:

- Spesifisering av offentlege finansieringskjelder. Spesifiseringa må vise kven som har ytt midlane og formålet med ytinga.
- Skolepengesatsane.
- Kva formål investeringsfondet, jf. kapittel 5, skal nyttast til, og korleis grunnlaget for fondsavsetning er rekna ut. Dersom skolen har brukt av fondsmidlane, skal det stå kva midlane er brukte til i note til rekneskapen. Dersom skolen vil bruke fondsmidlane til eit anna investeringsformål knytt til skoledrifta enn det som opphavleg var vedteke, skal dette omtalast i note.
- Spesifisering av handel med eigarane til skolen eller deira nærstående. Spesifiseringa må vise kven skolen handlar med, kva slags vare eller teneste som er kjøpt og totalbeløpa for dei ulike varene og tenestene.

Driv skolen tilleggsverksemd etter § 4A, skal det i note til årsrekneskapen givast særskild opplysning om avdelingsvis fordeling av fellesutgifter.

Ny § 4A skal lyde:

§ 4A. *Tilleggsverksemd*

Skolen kan, i tillegg til skoleverksemd, drive følgjande verksemd utan søknad:

- skolefritidsordning for elevar ved skolen og for eit mindretal som ikkje er elevar ved skolen
- internat for elevar ved skolen
- utleige av tenestebustader ved internatet for tilsette i skolen og utleige til andre i skoleferien
- tilrettelegging i samband med godkjende samarbeidsprosjekt med utanlandske skolar
- kantineverksemd som elevane eller skolen driv, og som gjeld for elevar ved skolen, og utleige av lokale til slik verksemd
- utleige av spesialrom når romma ikkje er i bruk og utleigeverksemda ikkje er til hinder for skoleverksemda
- utleige av skolelokala utanfor skoletida
- praksisopplæring gjennom deltaking i lærarutdanninga
- lærebedrift for lærlingar i fag som er knytte til skoledrifta når dette er godkjent av fylkeskommunen
- deltaking i offentlig initierte tiltak og statlege satsingar knytte til skoleverksemd
- tilrettelegging av skoleskyss for elevar ved skolen
- tilrettelegging for privatisteksamen i utlandet.

Departementet kan etter søknad godkjenne at ein skole driv anna tilleggsverksemd som er nært knytt til skoleverksemda, og som utgjer ein mindre del av den totale verksemda. Ein søknad om godkjenning må følgjast av eit realistisk budsjett for denne drifta, jf. § 2 andre ledd.

Alle inntekter frå tilleggsverksemd skal kome elevane til gode. Skolen kan ikkje gi utbyte eller på anna måte overføre overskot frå slike inntekter til eigarane eller deira nærstående, verken når skolen er i drift eller om drifta blir nedlagd.

§ 5 nye tredje og fjerde ledd skal lyde:

Alle inntekter frå skoleverksemd skal kome elevane til gode. Skolen kan ikkje gi utbyte eller på annan måte overføre overskot frå slike inntekter til eigarane eller deira nærstående, verken når skolen er i drift eller om drifta blir nedlagd.

Styret skal sjå til at all handel med eigarane eller deira nærstående er gjort på marknadsmessige vilkår. Styret skal gjere vedtak om at handelen kjem elevane til gode, under dette at det er ein rasjonell måte å skaffe vara eller tenesta på. Styrevedtaket skal så langt som mogleg dokumenterast med prisar og andre vilkår frå uavhengige tilbydarar. Krava til styrevedtak og dokumentasjon gjeld ikkje for ubetydelege totalbeløp for ein type vare eller teneste.

§ 13 skal lyde

§ 13. Grunnlaget for utrekning av statstilskot

Statstilskot skal reknast ut på grunnlag av talet på fulltidselever som har følgd skolens godkjende opplæring, jf. friskolelova § 2–3.

Det er berre vidaregåande skolar som kan ha deltidselevar. Deltidselevar må reknast om til fulltidselevar ved å setje timetalet til eleven opp mot årstimetalet på utdanningsprogrammet eller programområdet eleven er teken inn på. Omrekninga skal dokumenterast.

Kva som meinast med fulltidselev og deltidselev er fastsette i forskrift til friskolelova § 11–8.

II

Endringane blir sette i kraft 1. august 2016.

4. juli Nr. 875 2016

Forskrift om endring i forskrift om narkotika (narkotikaforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Statens legemiddelverk 4. juli 2016 med hjemmel i forskrift 14. februar 2013 nr. 199 om narkotika (narkotikaforskriften) § 4, jf. lov 4. desember 1992 om legemidler (legemiddeloven) § 22 og delegeringsvedtak 5. mars 2013 nr. 1461. Kunngjort 5. juli 2016 kl. 14.40.

I

I forskrift 14. februar 2013 nr. 199 om narkotika (narkotikaforskriften) gjøres følgende endringer:

I narkotikalistens føres den internasjonale reguleringen opp slik for følgende stoffer som allerede er nasjonalt regulert:

Stoffnavn	Internasjonal regulering	Forbudt etter § 5	Unntak og spesielle bestemmelser
1-Benzylpiperazin (BZP)	P II	Forbudt etter § 5	
2C-B-NBoMe	P I	Forbudt etter § 5	
2C-C-NBoMe	P I	Forbudt etter § 5	
2C-I-NBoMe	P I	Forbudt etter § 5	
4-Metylmekatinon (mefedron)	P II	Forbudt etter § 5	
a-PVP	P II	Forbudt etter § 5	
AH-7921*	N I	Forbudt etter § 5	
AM-2201*	P II	Forbudt etter § 5	
bk-MDMA	P II	Forbudt etter § 5	
Fenazepam	P IV		
JWH-018*	P II	Forbudt etter § 5	
MDPV	P II	Forbudt etter § 5	
Metoksetamin	P II	Forbudt etter § 5	
Para-metoksy-metamfetamin (PMMA)	P I	Forbudt etter § 5	

I narkotikalistens tilføyes følgende nye stoffer og nye betegnelser på bakgrunn av internasjonal regulering:

Stoffnavn	Internasjonal regulering	Forbudt etter § 5	Unntak og spesielle bestemmelser
Acetylfentanyl	N I+IV	Forbudt etter § 5	
MT-45	N I	Forbudt etter § 5	
4,4'-DMAR	P II	Forbudt etter § 5	

Kjemiske betegnelser:

MT-45	1-sykloheksyl-4-(1,2-difenyletyl)piperazin
4,4'-DMAR	para-metyl-4-metylaminorex (4,4'-dimetylaminorex)

I narkotikalisten tilføyes følgende nye stoffer og nye betegnelser på bakgrunn av nasjonal regulering, dvs. at stoffene anses omfattet av de generiske gruppene oppført i listen eller er estere av stoffer oppført på listen:

<i>Stoffnavn</i>	<i>Internasjonal regulering</i>	<i>Forbudt etter § 5</i>	<i>Unntak og spesielle bestemmelser</i>
1-Fenyl-2-(1-metyletylamino)pentan-1-on		Forbudt etter § 5	
2C-B-fly		Forbudt etter § 5	
2C-G-NBOMe		Forbudt etter § 5	
2C-H-NBOMe		Forbudt etter § 5	
2-Cl-4,5-MDMA		Forbudt etter § 5	
2-CMC		Forbudt etter § 5	
2-(Etylamino)propiofenon		Forbudt etter § 5	
2-MEC		Forbudt etter § 5	
2,3-DMMC		Forbudt etter § 5	
2,4-DMMC		Forbudt etter § 5	
2,4-DMPPP		Forbudt etter § 5	
3-CEC		Forbudt etter § 5	
3-Desoksy-MDPV; se 5-DBFPV			
3-FMC		Forbudt etter § 5	
3,4-Dimetoksy- α -PHP		Forbudt etter § 5	
3,4-DMA		Forbudt etter § 5	
4-AcO-MET		Forbudt etter § 5	
4-BMC		Forbudt etter § 5	
4-CA		Forbudt etter § 5	
4-CEC		Forbudt etter § 5	
4-CIC		Forbudt etter § 5	
4-CMA		Forbudt etter § 5	
4-FEC		Forbudt etter § 5	
4-FMA		Forbudt etter § 5	
4-MeO- α -PVP		Forbudt etter § 5	
4-Metyl- α -etylaminopentiofenon		Forbudt etter § 5	
4-Propoksy-3,5-DMPEA		Forbudt etter § 5	
4Br- α -PPP		Forbudt etter § 5	
4Br- α -PVP		Forbudt etter § 5	
4F- α -PHP		Forbudt etter § 5	
4F-PBP		Forbudt etter § 5	
5-DBFPV		Forbudt etter § 5	
5-MAPDB		Forbudt etter § 5	
5-MAPDI		Forbudt etter § 5	
5-Metoksymetylon; se bk-MMDMA			
6-MAM			
6-metoksy-MDA		Forbudt etter § 5	
α -Dimetylaminopentiofenon		Forbudt etter § 5	
α -PNP		Forbudt etter § 5	
α -POP		Forbudt etter § 5	
α -TMT		Forbudt etter § 5	
AM679		Forbudt etter § 5	
BDB		Forbudt etter § 5	
Benzylekgonin			
bk-3,4-MDPA		Forbudt etter § 5	
bk-6-metoksy-MDMA		Forbudt etter § 5	
bk-IVP		Forbudt etter § 5	
bk-MDEA		Forbudt etter § 5	
bk-MMDMA		Forbudt etter § 5	
CP 47,497 C8-homolog		Forbudt etter § 5	
CP 55,940		Forbudt etter § 5	
DL-4662		Forbudt etter § 5	
DOPR		Forbudt etter § 5	

<i>Stoffnavn</i>	<i>Internasjonal regulering</i>	<i>Forbudt etter § 5</i>	<i>Unntak og spesielle bestemmelser</i>
Efylon; se N-Etylpentylon			
Etylon; se bk-MDEA			
JWH-308		Forbudt etter § 5	
JWH-368		Forbudt etter § 5	
MAM-2201 kloranalog		Forbudt etter § 5	
MDPPP		Forbudt etter § 5	
MMDA-2; se 6-metoksy-MDA			
N-Etylhekse-dron		Forbudt etter § 5	
N-Etylpentylon		Forbudt etter § 5	
N-Metyl-bk-MMDA-2; se bk- 6-metoksy-MDMA			
Pentylon		Forbudt etter § 5	
Propylon; se bk-3,4-MDPA			
Proskalin; se 4-Propoksy-3,5- DMPEA			
PV9; se a-POP			
TH-PHP		Forbudt etter § 5	
TH-PVP		Forbudt etter § 5	

Kjemiske betegnelser:

2C-B-fly	8-brom-2,3,6,7-tetrahydro-benzo[1,2-b:4,5-b']difuran-4-etanamin
2C-G-NBOMe	2,5-dimetoksy-3,4-dimetyl-N-(2-metoksybenzyl)fenetylamin
2C-H-NBOMe	2,5-dimetoksy-N-(2-metoksybenzyl)fenetylamin
2-Cl-4,5-MDMA	2-klor-4,5-metylendioksymetamfetamin
2-CMC	2-klormetkatinon
2-MEC	2-metyl-N-etylmetkatinon
2,3-DMMC	2,3-dimetylmetkatinon
2,4-DMMC	2,4-dimetylmetkatinon
2,4-DMPPP	1-(2,4-dimetylfenyl)-2-pyrrolidin-1-yl-propan-1-on
3-CEC	3-kloretkatinon
3-FMC	3-fluormetkatinon
3,4-DMA	3,4-dimetoksyamfetamin
4-AcO-MET	4-acetoksy-N-metyl-N-etyltryptamin
4-BMC	4-brommetkatinon
4-CA	4-kloramfetamin
4-CEC	4-kloretkatinon
4-CIC	4-klorisopropylkatinon
4-CMA	4-klormetamfetamin
4-FEC	4-fluoretkatinon
4-FMA	4-fluormetamfetamin
4-MeO- α -PVP	4-metoksy- α -pyrrolidinovalerofenon
4-Propoksy-3,5- DMPEA	4-propoksy-3,5-dimetoksyfenetylamin
4Br- α -PPP	4-brom- α -pyrrolidinopropiofenon
4Br- α -PVP	4-brom- α -pyrrolidinovalerofenon
4F- α -PHP	4-fluor- α -pyrrolidinoheksanofenon
4F-PBP	4-fluor- α -pyrrolidinobutyrofenon
5-DBFPV	5-dihydrobenzofuranpyrovaleron
5-MAPDB	1-(2,3-dihydrobenzofuran-5-yl)-N-metylpropan-2-amin
5-MAPDI	1-(2,3-dihydro-1H-inden-5-yl)-N-metylpropan-2-amin
6-MAM	6-acetylmorfin
6-Metoksy-MDA	6-metoksy-3,4-metylendioksyamfetamin
α -PNP	1-fenyl-2-(pyrrolidin-1-yl)nonan-1-on
α -POP	α -pyrrolidinooktafenon
α -TMT	α -N,N-trimetyltryptamin
AM-679	(1-pentyl-1H-indol-3-yl)(2-jodfenyl)metanon
BDB	benzodioksolybutanamin
bk-3,4-MDPA	β -keto-3,4-metylenedioksypropylamfetamin

bk-6-Metoksy-MDMA	β -keto-6-metoksy-3,4-metylendioksymetamfetamin
bk-IVP	1-(2,3-dihydro-1-inden-5-yl)-2-(etylamino)pentan-1-on
bk-MDEA	β -keto-metylendioksy-N-etylmetamfetamin
bk-MMDMA	β -keto-5-metoksy-3,4-metylendioksymetamfetamin
CP-47,497 C8-homolog	2-(3-hydroksysykloheksyl)-5-(2-metylnonan-2-yl)fenol
CP 55,940	2-(5-hydroksy-2-(3-hydroksypropyl)-sykloheksyl)-5-(2-metyloktan-2-yl)fenol
DL-4662	1-(3,4-dimetoksyfenyl)-2-(etylamino)pentan-1-on
DOPR	2,5-dimetoksy-4-propylamfetamin
JWH-308	naftalen-1-yl(5-(4-fluorfenyl)-1-pentyl-1H-pyrrol-3-yl)metanon
JWH-368	naftalen-1-yl(5-(3-fluorfenyl)-1-pentyl-1H-pyrrol-3-yl)metanon
MAM-2201 kloranalog	(1-(5-klorpentyl)-1H-indol-3-yl)(4-metylnaftalen-1-yl)metanon
MDPPP	3,4-metylendioksy- α -pyrrolidinopropiofenon
N-Etylheksedron	2-(etylamino)-1-fenylheksan-1-on
N-Etylpentylon	1-(1,3-benzodioksol-5-yl)-2-(etylamino)-1-pentan-1-on
Pentylon	1-(1,3-benzodioksol-5-yl)-2-(metylamino)-2-pentan-1-on
TH-PHP	2-(pyrrolidin-1-yl)-1-(5,6,7,8-tetrahydronaftalen-2-yl)heksan-1-on
TH-PVP	2-(pyrrolidin-1-yl)-1-(5,6,7,8-tetrahydronaftalen-2-yl)pentan-1-on

II

Forskriften trer i kraft umiddelbart.

28. april Nr. 889 2016

Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Stavanger

Hjemmel: Fastsatt av styret ved Universitet i Stavanger 28. april 2016 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–3. Kunngjort 8. juli 2016 kl. 14.15.

Del I. Innledende bestemmelser

§ 1. Forskriftens virkeområde

Forskriften gjelder all utdanning som fører frem til graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Stavanger (UiS). Forskriften anbefaler regler om opptak til, gjennomføring og avslutning av ph.d.-utdanningen, herunder fellesgrader og cotutelle.

For andre bestemmelser som regulerer forhold knyttet til ph.d.-graden, vises det til lov om universiteter og høyskoler (2005), forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (2011), Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR, 2011), forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent (2006) og spesialistkandidat (2010), forskrift om grader og beskyttede titler (2005), forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (2011) og European Charter for Researchers & Code of Conduct for the Recruitment of Researchers (2005).

§ 2. Omfang, innhold og målsetting for ph.d.-utdanningen

Ph.d.-utdanningen skal kvalifisere for forskningsvirksomhet av internasjonal standard og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt og analytisk tenkning, i samsvar med god vitenskapelig skikk og forskningsetiske standarder.

Ph.d.-utdanningen skal gi kandidaten kunnskap, ferdigheter og kompetanse i tråd med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.

Utdanningen er normert til tre års fulltidsstudier og inkluderer en opplæringsdel av minimum 30 studiepoengs omfang.

Ph.d.-utdanningens viktigste komponent er et selvstendig forskningsarbeid eller kombinert forsknings- og utviklingsarbeid som gjennomføres under aktiv veiledning.

Ph.d.-graden tildeles på grunnlag av:

- godkjent vitenskapelig avhandling
- godkjent gjennomføring av opplæringsdelen
- godkjent prøveforelesning over oppgitt emne
- godkjent offentlig forsvar av avhandlingen (disputas).

Ph.d.-utdanningen skal være lagt opp slik at den skal kunne fullføres med innlevering av avhandling innenfor normert tidsramme.

Universitetet bør tilby ph.d.-kandidaten veiledning om fremtidige yrkesmuligheter i og utenfor academia, herunder bevisstgjøring om den kompetansen som kandidaten har oppnådd gjennom forskerutdanningen.

§ 3. Ansvar for ph.d.-utdanningen

Universitetsstyret har det overordnede ansvaret for ph.d.-utdanningen. Universitetet har fire doktorgradsutvalg, ett sentralt og ett på hvert av fakultetene. De fakultære doktorgradsutvalgene handler på fullmakt fra og gir råd til dekanen, som har det administrative og faglige ansvaret for fakultetets ph.d.-utdanning. Det sentrale utvalget (forskningsutvalget) handler på fullmakt fra og gir råd til styret.

Fakultetene kan fastsette egne tilleggsbestemmelser for sine ph.d.-studier, såfremt disse ikke er i strid med denne forskriften.

§ 4. Kvalitetssikring

Ph.d.-utdanningen har tilpassede kvalitetssikringsrutiner som omfattes av institusjonens kvalitetssystem.

Del II. Opptak

§ 5. Opptak

§ 5-1. Vilkår for opptak

For opptak til ph.d.-utdanningen må søkeren normalt ha en femårig mastergrad, jf. beskrivelsene i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverkets andre syklus. Fakultetet bestemmer hvilke utdanningsområder som godkjennes som grunnlag for opptak til det aktuelle studiet. Fakultetet kan etter særskilt vurdering godkjenne annen likeverdig utdanning som grunnlag for opptak. Fakultetet kan stille ytterligere krav til kvalifikasjoner etter kriterier som er åpent tilgjengelig og i tråd med institusjonens rekrutteringspolitikk og faglige profil.

Søkeren skal ha en sterk faglig bakgrunn. Karakter på masteroppgaven og veid gjennomsnittskarakter på masterstudiet skal begge hver for seg tilsvare B eller bedre.

Søkere med bakgrunn fra andre fagområder enn de som fakultetet har godkjent som grunnlag for opptak til studiet, eller med svakere karaktergrunnlag, kan tas opp etter særskilt vurdering. Disse søkerne må kunne dokumentere som meget sannsynlig at de vil kunne gjennomføre et ph.d.-studium på normert tid. Dersom det er nødvendig, kan det kreves tilleggsdokumentasjon på faglig nivå, for eksempel gjennom en forprøve. Slike søkere kan også om nødvendig pålegges å ta kvalifiseringsfag og/eller tilleggsfag innen en gitt tidsfrist.

Søknaden skal inneholde:

- Dokumentasjon for den utdanning som skal ligge til grunn for opptaket.
- Beskrivelse av ph.d.-prosjektet, som omfatter:
 - faglig redegjørelse for prosjektet, som omfatter tema, problemstillinger, teori og metode
 - fremdriftsplan
 - finansieringsplan
 - plan for opplæringsdel, herunder opplæring som er rettet mot generell kompetanse i samsvar med kvalifikasjonsrammeverket
 - planer for utenlandsopphold/opphold ved annen institusjon
 - plan for faglig formidling
 - dokumentasjon av eventuelle spesielle behov for faglige og materielle ressurser
 - opplysninger om eventuelle immaterialrettslige restriksjoner for å beskytte andres rettigheter
 - redegjørelse for eventuelle rettslige og etiske problemstillinger som prosjektet reiser, og hvordan disse kan avklares. Det skal fremgå om prosjektet er meldepliktig til personvernombudet eller Regional komité for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK). Eventuelle tillatelser bør om mulig innhentes og legges ved søknaden.
- Forslag på minst en veileder, samt angivelse av tilknytning til aktivt forskningsmiljø.

Søknad om opptak leveres på fastsatt skjema til aktuelt fakultet. Søknaden undertegnes av hovedveileder og vedkommende institutt/senter skal attestere at arbeidsplass og eventuell annen infrastruktur kan stilles til disposisjon, jf. § 5-2.

Kandidat og hovedveileder bør raskest mulig og senest innen tre måneder etter opptak sammen gå gjennom prosjektbeskrivelsen og vurdere eventuelle behov for justeringer.

For kandidater som er finansiert gjennom stipendiatstilling ved UiS gjelder forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat. I § 1-3, 8. ledd heter det at: «Opptak til doktorgradsprogram er et vilkår for tiltredelse i stilling som stipendiat. Endelig plan for forskerutdanning skal være godkjent og avtalefestet seinest tre måneder etter tiltredelse. Frist for opptak til doktorgradsprogram må framgå av arbeidsavtalen. Videre må det framgå når endelig plan for forskerutdanningen skal være framlagt. Planen skal navngi hvem som har faglig veiledningsplikt for stipendiaten. Dersom opptaksavtale ikke foreligger innen den tidsfrist som framgår av arbeidsavtalen, kan det gi grunnlag for arbeidsgiver å vurdere å heve arbeidsavtalen.»

For søkere som ikke er fullfinansiert gjennom stipendordninger, kreves det dokumentasjon for at minst 50 % av arbeidstiden under ph.d.-studiet kan benyttes til forskerutdanning og at minst ett år kan avsettes til fulltidsstudier.

Ph.d.-kandidater har normalt ett års residensplikt ved UiS.

§ 5-2. Infrastruktur

Kandidaten skal ha til disposisjon nødvendig infrastruktur for gjennomføring av forskningsprosjektet. Avgjørelsen av hva som anses som nødvendig infrastruktur for gjennomføring tas av aktuelt institutt/senter.

For kandidater med ekstern finansiering eller arbeidsplass inngås det avtale mellom aktuelt institutt/senter og ekstern part i forbindelse med det enkelte forskningsprosjekt. Slik avtale skal som hovedregel foreligge på det tidspunkt opptaksvedtaket for den aktuelle kandidaten fattes, eller umiddelbart etterpå.

§ 5-3. *Opptaksvedtak*

Vedtak om opptak baseres på en samlet vurdering av søknaden. Fakultetet vurderer blant annet om søknaden faller innenfor fakultetets ph.d.-studier, og om forskrifter og opptakskrav er oppfylt og nødvendige ressurser er til stede. Fakultetet kan fastsette kriterier for rangering mellom kvalifiserte søkere når antallet søkere overstiger opptakskapasiteten.

Opptaket kan skje med forbehold om finansiering, opptakskapasitet, individuell opplæringsplan, tilleggsutdanning og immaterialrettslige avtaler.

I vedtaket skal minst en veileder oppnevnes, ansvaret for håndtering av andre behov som er skissert i søknaden plasseres, og avtaleperioden fastsettes med startdato og sluttdato. Startdato settes lik startdato for finansiering. Eventuell forlengelse av avtaleperioden må relateres til rettighet som arbeidstaker eller avklares spesielt i forhold til kandidatens finansieringsgrunnlag.

Opptak skal nektes om:

- avtaler med ekstern tredjepart er til hinder for offentliggjøring og offentlig forsvar av avhandlingen
- de immaterialrettslige avtaler som er inngått er så urimelige at institusjonen ikke bør medvirke i prosjektet
- det ved søknadstidspunkt gjenstår mindre enn ett års fulltidsarbeid med forskningsprosjektet.

§ 5-4. *Avtaleperiode*

Ph.d.-utdanningen er normert til tre års fulltidsstudier. Maksimaltid for gjennomføring av ph.d.-studiet utenom lovfestede permisjoner og pliktarbeid er seks år. Vedtak om at maksimal studietid er overskredet og at studiet må avbrytes, treffes av fakultetet og kan påklages etter reglene i lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 28 flg.

For kandidater som er finansiert gjennom stipendiatstilling ved UiS gjelder forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat vitenskapelig assistent og spesialistkandidat. I forskriften § 1-3, 3. ledd heter det at: «Normal åremålsperiode er fire år med 25 prosent pliktarbeid. Ansettelsesperioden skal omfatte tre år med rein forskerutdanning.»

Ved lov hjemlede avbrudd forlenges avtaleperioden tilsvarende. Fakultetet kan forlenge avtaleperioden etter begrunnet søknad. Ved innvilget forlengelse kan fakultetet sette ytterligere betingelser.

Etter opptaksperiodens utløp opphører partenes rettigheter og plikter i henhold til ph.d.-avtalen, slik at ph.d.-kandidaten kan miste sin rett til veiledning, kursdeltakelse og tilgang til institusjonens infrastruktur. Kandidaten kan likevel søke om å få levere inn avhandlingen til bedømmelse for ph.d.-graden.

§ 5-5. *Frivillig avslutning før avtalt tid*

Kandidaten og institusjonen kan avtale at ph.d.-utdanningen avsluttes før avtalt tid. Ved slik avslutning av ph.d.-utdanningen skal det fastsettes skriftlig hvordan spørsmål knyttet til eventuelle tilsettingsforhold, finansiering, rettigheter til resultater mv. skal ordnes.

Ved frivillig avslutning som skyldes kandidatens ønske om å skifte prosjekt eller overgang til annet studium, skal kandidaten søke nytt opptak på grunnlag av det nye prosjektet.

§ 5-6. *Tvungen avslutning ved forsinkelse eller manglende fremdrift*

Det fakultære doktorgradsutvalget kan vedta tvungen avslutning av ph.d.-utdanningen før avtalt tid. Slik avslutning kan besluttet hvis ett eller flere av følgende forhold foreligger:

- Vesentlig forsinkelse i gjennomføringen av opplæringsdelen, grunnet forhold som kandidaten selv rår over.
- Gjentatte eller vesentlige brudd fra kandidatens side på informasjons-, oppfølgings- eller rapporteringsplikt, herunder unnlatt innsendelse av fremdriftsrapport, jf. § 10.
- Forsinkelse i fremdriften av forskningsprosjektet som er av en slik art at det skaper begrunnet tvil om kandidaten vil kunne fullføre prosjektet innenfor avtalt tid. For å danne grunnlag for tvungen avslutning må forsinkelsen skyldes forhold som kandidaten selv rår over.
- Kandidatens opptreden bryter med den tillit som må foreligge mellom universitet og kandidat under gjennomføringen, herunder straffbare forhold knyttet til gjennomføringen av ph.d.-utdanningen.

Klager behandles av styret selv eller institusjonens klagenemnd.

§ 5-7. *Tvungen avslutning ved fusk på eksamen eller prøver underveis i ph.d.-utdanningen*

Ved fusk på eksamener eller prøver underveis i ph.d.-utdanningen, kan styret selv eller institusjonens klagenemnd vedta annullering, jf. universitets- og høyskoleloven (uhl.) § 4-7.

Klager behandles av Felles klagenemnd for studentsaker, jf. uhl. § 5-1 (7).

Dersom forholdet er så alvorlig at det er å anse som uredelighet, jf. uhl. § 4-13 (1), jf. forskningsetikkloven § 5, 2. ledd, kan institusjonen vedta tvungen avslutning, jf. denne forskrift § 5-8.

§ 5-8. *Tvungen avslutning ved uredelighet*

Dersom en ph.d.-kandidat gjør seg skyldig i vitenskapelig uredelighet, jf. universitets- og høyskolelovens § 4–13 (1), jf. forskningsetikklovens § 5, 2. ledd, kan det fakultære doktorgradsutvalget – på bakgrunn av råd fra forskningsetisk utvalg – vedta tvungen avslutning.

Klage over slikt vedtak behandles av departementet eller særskilt klagenemnd oppnevnt av departementet.

§ 5–9. Oppsigelse og avskjed

En ph.d.-kandidat kan sies opp fra sin stilling når det er saklig grunn i virksomhetens eller tjenestemannens forhold, jf. lov om statens tjenestemenn m.m. § 9 og § 10, eller avskjediges i henhold til § 15.

§ 6. Ph.d.-avtalen

Opptak til ph.d.-utdanning ved UiS formaliseres ved at skriftlig avtale underskrives av ph.d.-kandidat og veileder(e), samt det institutt/senter og fakultetet som kandidaten er tatt opp ved. Avtalen regulerer partenes rettigheter og plikter i opptaksperioden og skal sikre at kandidaten deltar regelmessig i et aktivt forskermiljø og legge til rette for at ph.d.-utdanningen skal kunne gjennomføres til avtalt tid.

For ph.d.-kandidater med finansiering fra, tilsetning hos eller andre bidrag fra en ekstern part, skal det, i tråd med fastsatte retningslinjer, inngås egen avtale mellom kandidaten, institusjonen og den eksterne part. Avtalen skal regulere arbeidsvilkår, herunder tid til ph.d.-arbeid, driftsmidler, utenlandsopphold og behov for vitenskapelig utstyr.

I tilfeller hvor ph.d.-kandidaten skal ha tilknytning til utenlandske institusjoner, må institusjonens retningslinjer for slikt samarbeid følges, og egne avtaler inngås på fastsatte skjema. Avtalen skal normalt foreligge sammen med opptaksavtalen.

Del III. Gjennomføring

§ 7. Veiledning

Arbeidet med ph.d.-avhandlingen skal foregå under individuell veiledning. Institusjonen og veilederne skal sammen sikre at ph.d.-kandidaten deltar i et aktivt forskningsmiljø.

§ 7–1. Oppnevning av veiledere

Ph.d.-kandidaten skal som hovedregel minst ha to veiledere, hvor en oppnevnes som hovedveileder. Hovedveileder bør være oppnevnt på opptakstidspunktet.

Hovedveilederen har det faglige hovedansvaret for kandidaten, og skal normalt være ansatt ved Universitetet i Stavanger. Dersom universitetet oppnevner ekstern hovedveileder, skal det oppnevnes medveileder fra Universitetet i Stavanger.

Medveiledere er fagpersoner som gir veiledning og som deler det faglige ansvaret for kandidaten med hovedveileder.

Alle veiledere skal ha doktorgrad eller tilsvarende kompetanse innenfor fagfeltet og være aktive forskere.

Minst én av de oppnevnte veilederne skal ha ledet minst én kandidat gjennom et ph.d.-løp, fra start til disputas. Kravet i første punktum kan i særlige tilfeller fravikes. Hvis kravet etter første punktum fravikes plikter oppnevnte veiledere å gjennomføre opplæring som veileder av ph.d.-kandidater i løpet av de to første årene av ph.d.-veiledningen. For øvrig bør samtlige oppnevnte veiledere som ikke oppfyller kravet om erfaring etter dette ledds første punktum gjennomføre opplæring som veileder av ph.d.-kandidater i løpet av de to første årene av sin første ph.d.-veiledning.

Habilitetsreglene i forvaltningsloven andre kapittel «Om ugildhet» (§ 6 – § 10) gjelder for veilederne.

Ph.d.-kandidat og veileder kan be institusjonen om å oppnevne ny veileder for kandidaten. Veileder kan ikke fratre før ny veileder er oppnevnt. Tvister om veileders og kandidats faglige rettigheter og plikter kan bringes inn av partene til behandling og avgjørelse ved det aktuelle fakultets doktorgradsutvalg.

§ 7–2. Veiledningens innhold

Kandidat og veiledere bør ha jevnlig kontakt. Veilederne har ansvar for å følge opp kandidatens faglige utvikling. Kontakthyppigheten bør fremgå av den årlige fremdriftsrapporteringen, jf. § 10.

Veilederne plikter å holde seg orientert om fremdriften i kandidatens arbeid og vurdere den i forhold til prosjektbeskrivelsen, jf. § 5–1.

Veilederne plikter å følge opp faglige forhold som kan medføre forsinket gjennomføring av ph.d.-utdanningen, slik at denne kan fullføres innenfor normert tid.

Veilederne skal gi råd om formulering og avgrensning av tema og problemstillinger, drøfte og vurdere hypoteser og metoder, drøfte resultater og tolkningen av disse, drøfte opplegg og gjennomføring av fremstillingen, herunder disposisjon, språklig form, dokumentasjon mv., og gi hjelp til orientering i faglitteratur og datagrunnlag i forhold til bibliotek, arkiv, etc. Videre bør veilederne gi kandidaten veiledning i forskningsetiske spørsmål knyttet til avhandlingen.

§ 8. Opplæringsdel

§ 8–1. Formål, innhold og omfang

Universitetet har ansvar for at opplæringsdelen, sammen med avhandlingsarbeidet, gir utdanning på høyt faglig nivå og i henhold til internasjonal standard, med gjennomføring av et forskningsarbeid, trening i faglig formidling og innføring i forskningsetikk, vitenskapsteori og vitenskapelig metode.

Opplæringen skal sammen med forskningsarbeidet bidra til oppnåelse av forventet læringsutbytte i henhold til det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.

Dersom institusjonen ikke selv arrangerer hele opplæringsdelen, skal forholdene legges til rette for at kandidaten får tilsvarende opplæring ved andre institusjoner.

Opplæringsdelen skal tilsvare minst 30 studiepoeng, og fakultetet bestemmer hvilke elementer som skal inngå i opplæringsdelen til hvert enkelt studium.

I emner der det ikke foreligger egnet tilbud, kan individuelt lesepensum godkjennes som en del av opplæringsdelen. I alle emner, og for individuelt lesepensum, skal det være prøving med karakterer i henhold til universitetets eksamensreglement.

Fakultetene fører katalog over godkjente ph.d.-emner. Slike emner godkjennes etter de gjeldende reglene for godkjenning av studietilbud ved universitetet.

Minst 20 studiepoeng av opplæringsdelen bør avlegges etter opptak. Elementer som skal inngå i opplæringsdelen, bør ikke være eldre enn to år ved opptaksdato.

Kurs på ph.d.-nivå ved annen institusjon skal godkjennes i samsvar med reglene i lov om universiteter og høyskoler, § 3–4, første ledd.

§ 8–2. Kandidatens rettigheter ved permisjon

Ph.d.-kandidater som har foreldrepermisjon fra ph.d.-utdanningen, kan likevel følge undervisning og avlegge eksamener i emner og kurs som skal inngå som en del av kandidatens opplæringsdel under permisjonstiden, i tråd med lov om folketrygd (folketrygdloven), kapittel 14, § 14–10, fjerde ledd og NAVs rundskriv til § 14–10, fjerde ledd av 18.12.2006.

§ 9. Utenlandsopphold

Normalt skal ph.d.-kandidaten tilbringe minst tre måneder av studietiden ved en anerkjent utenlandsk utdannings- eller forskningsinstitusjon der det er mulig å arbeide med problemstillinger i avhandlingen. Der dette ikke er mulig eller ønskelig, kan et opphold ved en tilsvarende norsk institusjon, eller andre ordninger som sikrer innsikt i alternative forskningstradisjoner og tilnærmingmåter, godkjennes.

§ 10. Rapportering og midtveisevaluering

§ 10–1. Rapportering

Universitetets system for kvalitetssikring av ph.d.-utdanningen skal omfatte tiltak for å avdekke manglende progresjon i avhandlingsarbeidet og kursdel og mangler ved veiledningen samt rutiner for å følge opp avdekkede mangler. Systemet skal normalt omfatte årlig, separat rapportering fra ph.d.-kandidat og veileder, og utformes slik at dobbeltrapportering unngås.

Kandidat og veileder har et likeverdig ansvar for rapportering. Manglende eller mangelfull fremdriftsrapportering fra kandidaten kan medføre tvungen avslutning av ph.d.-utdanningen før opptaksperiodens utløp, jf. § 5–6. Veiledere som unnlater å følge opp rapporteringsplikten kan bli fratatt veilederansvaret.

Fakultetet kan ved behov kreve særskilt rapportering.

§ 10–2. Midtveisevaluering

En midtveisevaluering av doktorgradsarbeidet bør normalt finne sted i tredje eller fjerde semester. Kandidaten skal presentere sitt arbeid og bli evaluert av en gruppe på minst to personer som er oppnevnt av fakultetet. Evalueringsgruppen skal ta stilling til doktorgradsarbeidets faglige status og fremdrift, og skal gi tilbakemelding til både kandidaten, veilederen og fakultetet. Dersom evalueringsgruppen rapporterer om vesentlige svakheter ved forskningsarbeidet skal det iverksettes tiltak for å korrigere situasjonen.

§ 11. Ph.d.-avhandlingen

§ 11–1. Krav til avhandlingen

Avhandlingen skal være et selvstendig forskningsarbeid eller forsknings- og utviklingsarbeid som oppfyller internasjonale standarder med hensyn til etiske krav, faglig nivå og metode innen fagområdet.

Avhandlingen skal bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ligge på et nivå som tilsier at den vil kunne publiseres eller offentliggjøres i egnet format som en del av fagets forskningsbaserte kunnskapsutvikling.

Avhandlingen kan bestå av en monografi eller en sammenstilling av flere mindre arbeider. Dersom avhandlingen består av flere mindre arbeider, skal det redegjøres for sammenhengen mellom dem.

Avhandlingens hovedkomponent kan bestå av et nytt produkt eller en systematisert materialsamling eller ha en annen fremstillingsform (for eksempel lyd, bilde, video, elektroniske fremstillingsformer) der dens teoretiske og metodiske grunnlag ikke fremgår av produktet selv. I slike tilfeller skal avhandlingen, i tillegg til å fremstille selve produktet, ha en tilleggsdel. Tilleggsdelen skal være en skriftlig redegjørelse for problemstilling, valg av teori og metode og vurdering av resultatet i henhold til internasjonale standarder og faglig nivå innen fagområdet.

Dersom avhandlingen eller deler av den er blitt til i samarbeid med andre, skal ph.d.-kandidaten følge de normer for medforfatterskap som er allment akseptert i fagmiljøet og i henhold til internasjonale standarder. Dersom avhandlingen hovedsakelig består av artikler, skal kandidaten normalt være førsteforfatter på minst halvparten av artiklene.

I avhandlinger hvor det inngår arbeider med flere forfattere eller samarbeidspartnere, skal det følge en underskrevet erklæring som beskriver kandidatens og medforfatterens innsats i hvert enkelt arbeid.

Avhandlingen skal fortrinnsvis være skrevet på engelsk eller norsk, eventuelt dansk eller svensk. Dersom kandidaten ønsker å benytte et annet språk, skal dette framgå av opptakssøknaden.

§ 11–2. Arbeider som ikke godtas

Arbeider eller deler av et arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener eller grader, kan ikke antas til bedømmelse med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere sammenhengende arbeider. Data, analyser eller metoder fra tidligere grader kan likevel benyttes som grunnlag for arbeid med ph.d.-prosjektet.

Ved bruk av publiserte arbeider kan disse ikke godtas som del av avhandlingen hvis de ved opptakstidspunkt er eldre enn fem år fra publiseringsdato. Institusjonen kan dispensere fra dette kravet dersom ekstraordinære forhold tilsier det.

Avhandlingen kan innleveres for bedømmelse ved kun ett lærested, jf. § 14–1.

§ 12. Meldeplikt om arbeidsresultater som har potensial for næringsmessig utnyttelse

Regulering av rettigheter mellom samarbeidende institusjoner må fastsettes i avtale.

UiS sitt til enhver tid gjeldende regelverk skal danne utgangspunkt for hvilken meldeplikt ph.d.-kandidater med tilsetning ved universitetet har for arbeidsresultater med næringsmessig potensial som gjøres i forbindelse med ph.d.-utdanningen.

For ph.d.-kandidater med ekstern arbeidsgiver skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i avtale mellom UiS, ph.d.-kandidaten og den eksterne arbeidsgiver.

For ph.d.-kandidater uten arbeidsgiver, skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i opptaksavtalen mellom UiS og ph.d.-kandidaten.

Del IV. Fullføring

§ 13. Bedømmelse

§ 13–1. Grunnlag for bedømmelse

Ph.d.-graden tildeles på grunnlag av:

- godkjent vitenskapelig avhandling
- godkjent gjennomføring av opplæringsdelen
- godkjent prøveforelesning over oppgitt emne
- godkjent offentlig forsvar av avhandlingen (disputas).

§ 13–2. Tidsbruk fra innlevering til disputas

Institusjonen må bestrebe at tiden fra innlevering til disputas er kortest mulig. Det skal normalt ikke gå mer enn fem måneder fra innlevering til disputas.

Det er hovedveileders ansvar å gjøre ansvarlig instans ved institusjonen oppmerksom på at innlevering er nært forestående, slik at nødvendige forberedelser kan starte.

§ 14. Innlevering

§ 14–1. Innlevering av avhandlingen

Søknad om å få avhandlingen bedømt skal rettes til fakultetet først etter at opplæringsdelen er godkjent.

Som vedlegg til søknaden skal følge:

- Syv eksemplarer av avhandlingen i godkjent format og i henhold til UiS sine bestemmelser. Dersom avhandlingen godkjennes for disputas, leveres ytterligere 50 trykte eksemplarer, og et elektronisk eksemplar til universitetets dokumentsenter.
- Dokumentasjon for at opplæringsdelen er fullført og godkjent.
- Et kortfattet sammendrag på norsk og engelsk som kan tjene som pressemelding.
- Dokumentasjon av nødvendige tillatelser, jf. § 5–1.
- Medforfattererklæringer hvor dette er påkrevd i henhold til § 11–1.
- Erklæring om ph.d.-arbeidet leveres inn til bedømmelse for første eller andre gang.
- Erklæring om at ph.d.-arbeidet ikke er levert inn til bedømmelse ved annen institusjon.

Fakultetet kan på selvstendig grunnlag avvise søknad om å få avhandlingen bedømt dersom det er åpenbart at avhandlingen ikke holder høy nok vitenskapelig kvalitet og vil bli underkjent av en komité.

Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig senest to uker før disputas, jf. § 19.

§ 14–2. Behandling av søknaden

Det aktuelle fakultetet behandler søknad om å få avhandlingen bedømt. Søknad som ikke fyller kravene i § 14–1 skal avvises.

§ 15. Oppnevning av bedømmelseskommité

Når fakultetet har godkjent søknad om å få avhandlingen bedømt, oppnevnes en sakkyndig komité på minst tre medlemmer som skal bedømme avhandlingen og disputasen. Habilitetsreglene i forvaltningsloven § 6 gjelder for komiteens medlemmer.

Komiteens sammensetning bør normalt være klarlagt ved innleveringstidspunkt.

Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at:

- begge kjønn er representert
- minst ett av medlemmene er uten tilknytning til universitetet
- minst ett av medlemmene ikke har hovedstilling ved norske institusjoner
- alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse
- flertallet i bedømmelseskomiteen er eksterne medlemmer.

Dersom kriteriene fravikes, skal dette begrunnes særskilt.

Institutt/senter eller fagmiljø foreslår bedømmelseskomiteé. Komiteens sammensetning skal begrunnes og vise hvordan den samlet dekker avhandlingens fagfelt. Fakultetet utpeker en leder blant komiteens medlemmer eller i tillegg til komiteens medlemmer.

Oppnevnte veiledere og andre som har bidratt til avhandlingen, kan ikke være medlem av bedømmelseskomiteen eller administrere den.

Institusjonen kan, når det er påkrevd, oppnevne et settemedlem til bedømmelseskomiteen.

Kandidaten skal underrettes om forslaget til sammensetning av komité, og har anledning til å innlevere skriftlige merknader senest innen en uke etter at forslaget til sammensetning er gjort kjent for kandidaten.

§ 16. Bedømmelseskomiteens arbeid

§ 16–1. Innhenting av supplerende opplysninger

Bedømmelseskomiteen kan kreve fremlagt ph.d.-kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Bedømmelseskomiteen kan be veileder om å gjøre rede for veiledningen og arbeidet med avhandlingen.

§ 16–2. Omarbeiding av innlevert avhandling

Bedømmelseskomiteen kan på grunnlag av den innleverte avhandlingen og eventuelt tilleggsmateriale, jf. § 14–1, anbefale at fakultetet gir tillatelse til mindre omarbeiding før endelig innstilling foreligger. Komiteen skal gi en konkret oversikt i skriftlig form over hva kandidaten må omarbeide.

Tillater fakultetet en mindre omarbeiding av avhandlingen, skal det gis en frist for slik omarbeiding som normalt ikke skal være lengre enn tre måneder. Det skal også fastsettes en ny frist for oversendelse av komiteens endelige innstilling. Fakultetets vedtak etter denne paragrafen kan ikke påklages av ph.d.-kandidaten.

Dersom komiteen finner at dyptgripende endringer vedrørende teori, hypotese, materiale eller metode er nødvendige for at arbeidet skal kunne anbefales til disputas, skal komiteen underkjenne avhandlingen.

§ 16–3. Bedømmelseskomiteens innstilling

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for ph.d.-graden. Innstilling og eventuelle dissenser skal begrunnes.

Bedømmelseskomiteens innstilling skal foreligge senest innen tre måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen. Tillater komiteen omarbeiding av avhandlingen, løper ny frist fra den dato avhandlingen leveres på nytt.

Bedømmelseskomiteens innstilling oversendes fakultetet som forelegger denne for ph.d.-kandidaten. Kandidaten gis en frist på ti arbeidsdager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen. Hvis kandidaten ikke ønsker å fremme merknader, skal institusjonen snarest underrettes skriftlig om dette.

Ph.d.-kandidatens eventuelle merknader skal sendes fakultetet. Fakultetet fatter vedtak i saken i samsvar med § 17.

§ 16–4. Retting av formelle feil i avhandlingen

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for ph.d.-graden.

Ph.d.-kandidaten kan etter innlevering søke om tillatelse til å rette formelle feil i avhandlingen. Søknaden skal vedlegges en fullstendig oversikt over de feil (errata) som ønskes rettet. Søknad om retting av formelle feil må leveres inn senest fire uker før komiteens frist for avlevering av innstilling og kan bare skje en gang.

§ 17. Universitetets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling

Fakultetet fatter, på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling, vedtak om ph.d.-avhandlingen er verdig til å forsvares.

Enstemmig innstilling

Dersom komiteen avgir enstemmig innstilling og fakultetet finner å legge den enstemmige innstillingen til grunn for sitt vedtak, fatter fakultetet vedtak i samsvar med den enstemmige innstillingen.

Dersom fakultetet finner at det foreligger begrunnet tvil om hvorvidt komiteens enstemmige innstilling skal legges til grunn, skal fakultetet søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen og/eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Slike tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges ph.d.-kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader.

Fakultetet fatter vedtak i saken på grunnlag av innstillingen og de innhentede uttalelsene.

Delt innstilling

Dersom komiteen avgir delt innstilling og fakultetet finner å legge flertallets uttalelser til grunn for sitt vedtak, fatter fakultetet vedtak i samsvar med flertallets innstilling. Dersom komiteen avgir delt innstilling og fakultetet vurderer å legge mindretallets uttalelser til grunn for sitt vedtak, kan fakultetet søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen og/eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Slike tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges ph.d.-kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader. Dersom begge de nye sakkyndige slutter seg til flertallets innstilling i den opprinnelige komitéinnstillingen, skal denne innstillingen følges.

Kandidaten skal underrettes om utfallet etter behandling av uttalelser fra nye sakkyndige.

§ 18. Ny innlevering

En ph.d.-avhandling som ikke er funnet verdig til forsvar, kan bedømmes i omarbeidet utgave først seks måneder etter at institusjonen har fattet sitt vedtak. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang.

Ph.d.-kandidaten skal ved ny innlevering opplyse om at arbeidet tidligere har vært bedømt og ikke blitt funnet verdig til å forsvares.

Dersom ny innlevering skjer ved annen institusjon, skal det foretas nytt opptak, jf. § 5.

§ 19. Offentliggjøring av avhandlingen

§ 19–1. Krav til den trykte avhandlingen

Når avhandlingen er funnet verdig til å forsvares, skal ph.d.-kandidaten levere avhandlingen til fakultetet i godkjent format og i henhold til universitetets bestemmelser, jf. § 14–1, eller etter errata tillatt i § 16–4.

Ph.d.-kandidaten skal levere et kortfattet sammendrag av avhandlingen på engelsk og norsk. Dersom avhandlingen hverken er skrevet på engelsk eller norsk, skal det i tillegg leveres et sammendrag på avhandlingens språk. Sammendraget skal, i likhet med selve avhandlingen, publiseres offentlig.

§ 19–2. Offentliggjøring

Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig senest to uker før dato for offentlig forsvar. Avhandlingen gjøres tilgjengelig i den form den ble innlevert til bedømmelse, eventuelt etter omarbeiding på grunnlag av komiteens foreløpige kommentarer, jf. § 16–2.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring av en ph.d.-avhandling med unntak av en på forhånd avtalt utsettelse av datoen for offentliggjøring. Slik utsettelse kan finne sted for at universitetet og eventuelt ekstern part som helt eller delvis har finansiert ph.d.-utdanningen, skal kunne ta stilling til eventuell patentering. Ekstern part kan ikke stille krav om at hele eller deler av ph.d.-avhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres, jf. § 5–3.

Ved publisering av avhandlingen skal kandidater følge gjeldende retningslinjer for kreditering av institusjoner. Hovedregelen er at en institusjon skal oppgis som adresse i en publikasjon dersom den har gitt et nødvendig og vesentlig bidrag til eller grunnlag for en forfatters medvirkning til det publiserte arbeidet. Samme forfatter skal oppgi også andre institusjoner som adresse dersom disse i hvert enkelt tilfelle tilfredsstiller kravet til medvirkning.

§ 20. Doktorgradsprøve

§ 20–1. Prøveforelesning

Etter at avhandlingen er innlevert til bedømmelse skal ph.d.-kandidaten forelese.

Prøveforelesningen er en selvstendig del av doktorgradsprøven og skal være over oppgitt emne. Hensikten er å prøve kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper utover avhandlingens tema og evnen til å formidle disse i en forelesningssituasjon.

Tittel for prøveforelesning kunngjøres for ph.d.-kandidaten ti arbeidsdager før forelesningen. Emnet for forelesningen skal ikke stå i direkte forbindelse med temaet for avhandlingen.

Dersom fakultetet velger å avholde prøveforelesningen i forbindelse med disputas, oppgir bedømmelseskomiteen tema for prøveforelesning og forestår selv bedømmingen. Dersom de to prøvene bedømmes separat, oppnevner fakultetet en egen komité for dette som fastsetter tema for prøveforelesningen. Minst ett av bedømmelseskomiteens medlemmer skal da oppnevnes i forelesningskomiteen.

Prøveforelesningen skal skje på avhandlingsspråket med mindre fakultetet godkjenner et annet språk.

Bedømmelseskomiteen avgjør om prøveforelesningen er bestått eller ikke bestått. Det skal begrunnes dersom prøveforelesningen anbefales «ikke bestått».

Prøveforelesningen skal være bestått før disputas kan avholdes.

§ 20–2. Offentlig forsvar av avhandlingen (disputas)

Offentlig forsvar av avhandlingen skal finne sted etter at prøveforelesningen er avholdt og godkjent, og innen to måneder etter at institusjonen har funnet avhandlingen verdig til å forsvares.

Tid og sted for det offentlige forsvaret kunngjøres minst ti arbeidsdager før det avholdes.

Den komiteen som opprinnelig har bedømt avhandlingen, bedømmer også det offentlige forsvaret. Det offentlige forsvaret skjer på avhandlingsspråket med mindre institusjonen, etter forslag fra bedømmelseskomiteen, godkjenner et annet språk.

Det skal normalt være to opponenter. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og utpekes av fakultetet.

Disputasen ledes av dekan eller den dekan bemyndiger. Den som leder disputasen, gjør rede for innlevering og bedømmelse av avhandlingen, og for prøveforelesningen. Deretter redegjør doktoranden for hensikten med, og resultater av, det vitenskapelige arbeidet. Førsteopponenten innleder opposisjonen og andreopponenten avslutter opposisjonen. Fakultetet kan eventuelt fastsette en annen oppgavefordeling mellom opponentene og mellom doktoranden og førsteopponenten. Øvrige tilstedeværende som ønsker å delta i drøftingene ex auditorio, må under disputasen gi melding om dette til disputasens leder innen et tidspunkt som denne fastsetter og kunngjør ved åpningen. En av opponentene avslutter opposisjonen, og disputasleder avslutter disputasen.

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling til fakultetet på fastsatt skjema der den gjør rede for hvordan den har vurdert forsvaret av avhandlingen. Innstillingen skal konkludere med om disputasen er godkjent eller ikke godkjent. Innstillingen skal begrunnes dersom disputasen anbefales «ikke godkjent».

§ 21. Godkjenning av doktorgradsprøve

Fakultetet fatter vedtak om godkjenning av doktorgradsprøven på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling.

Dersom fakultetet ikke godkjenner prøveforelesningen, må det avholdes ny prøveforelesning. Ny prøveforelesning må holdes over nytt emne, og ikke senere enn seks (6) måneder etter første forsøk. Ny prøveforelesning kan bare holdes en gang. Forelesningen bedømmes så vidt mulig av den samme komité som den opprinnelige, dersom ikke institusjonen har bestemt noe annet, jf. § 20–1.

Dersom fakultetet ikke godkjenner disputasen, kan ph.d.-kandidaten forsvare avhandlingen på nytt én gang. Ny disputas kan tidligst avholdes etter seks (6) måneder og bedømmes så vidt mulig av den samme komité som den opprinnelige.

§ 22. Kreering og vitnemål

På grunnlag av fakultetets innberetning om at opplæringsdelen, avhandlingen og doktorgradsprøven er godkjent, kreeres kandidaten til philosophiae doctor.

Vitnemål utstedes av universitetet. I vitnemålet skal det gis opplysninger om den faglige opplæringen kandidaten har deltatt i. I tillegg inngår opplysninger om tittel på avhandling og prøveforelesning, samt navn på veiledere.

§ 23. Vedlegg til vitnemål (Diploma Supplement)

Fakultetet skal utstede vedlegg til ph.d.-diplomet i tråd med gjeldende retningslinjer for Diploma Supplement.

Del V. Fellesgrader og cotutelle-avtaler

§ 24. Fellesgrader og cotutelle-avtaler

§ 24–1. Fellesgrader og cotutelle-avtaler

Institusjonen kan inngå samarbeid med en eller flere norske eller utenlandske institusjoner om samarbeid i form av fellesgrader eller cotutelle-avtaler.

I avtaler om fellesgradssamarbeid og cotutelle kan det gjøres unntak for de øvrige bestemmelsene i disse anbefalte retningslinjene, dersom det er nødvendig av hensyn til regelverket ved de samarbeidende institusjonene. Slike unntak skal, både enkeltvis og samlet, fremstå som fullt ut forsvarlige.

§ 24–2. Fellesgrader

Med fellesgrader menes et samarbeid mellom flere institusjoner, der alle i fellesskap har ansvar for opptak, veiledning, gradstildeling og annet som er beskrevet i de anbefalte forskriftene. Samarbeidet organiseres normalt i et konsortium og reguleres i avtale mellom konsortiedeltakerne. For fullført fellesgrad utstedes felles vitnemål i form av: a) et vitnemålsdokument utstedt av alle konsortiemedlemmene, b) et vitnemål fra hver av konsortiedeltakerne, eller en kombinasjon av a) og b).

Fellesgrader skal normalt bare inngås dersom det fra før er et etablert, stabilt faglig samarbeid mellom institusjonen og minst én av de andre konsortiedeltakerne. Styret vedtar nærmere retningslinjer for fellesgradssamarbeid, herunder mal for samarbeidsavtaler jf. første ledd.

§ 24–3. Cotutelle-avtaler

Med cotutelle-avtaler menes felles veiledning av ph.d.-kandidater, og samarbeid om utdanning av ph.d.-kandidater. Cotutelle-avtalen inngås for hver enkelt kandidat, og bør bygges på et stabilt, faglig institusjonelt samarbeid.

§ 24–4. Krav ved fellesgrader og cotutelle

Kvalifikasjonskrav for opptak, krav om at avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig og krav om offentlig disputas med en habil bedømmelseskomité kan ikke fravikes.

Del VI. Klage, ikrafttredelse

§ 25. Klage

§ 25–1. Klage over avslag på søknad om opptak, vedtak om opphør av studierett, klage over avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen

Avslag på søknad om opptak, vedtak om opphør av studierett og klage på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen kan påklages etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. Grunnlagt klage sendes til fakultetet.

Fakultetet kan oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen berettiget. I motsatt fall sendes klagen til institusjonens sentrale klagenemnd til avgjørelse.

§ 25–2. Klage over eksamen i opplæringsdelen

Eksamener som er avlagt under opplæringsdelen, kan påklages etter lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 5–2 «Klage over formelle feil ved eksamen» og § 5–3 «Klage over karakterfastsetting – rett til begrunnelse». Grunnlagt klage sendes til fakultetet. Når det gjelder § 5–2 kan fakultetet oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen berettiget. I motsatt fall sendes klagen til institusjonens sentrale klagenemnd til avgjørelse.

Behandling av mistanke om fusk eller forsøk på fusk følger institusjonens fastsatte rutiner for dette.

§ 25–3. Klage over avslag på søknad om bedømmelse, ikke godkjent avhandling, prøveforelesning eller forsvar

Avslag på søknad om å få avhandlingen bedømt og vedtak om ikke godkjent avhandling, prøveforelesning eller forsvar kan påklages etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. Grunnlagt klage sendes fakultetet. Fakultetet kan oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen berettiget. I motsatt fall sendes klagen til styret til avgjørelse. Styret kan prøve alle sider ved det påklagede vedtak.

Dersom institusjonen finner grunn til det, kan det oppnevnes enkeltpersoner eller et utvalg til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelsen og de kriteriene denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

§ 26. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 1. mars 2012 nr. 355 for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Stavanger.

1. mai Nr. 890 2016

Forskrift om endring i forskrift om film og videogram

Hjemmel: Fastsatt av Kulturdepartementet 1. mai 2016 med hjemmel i lov 15. mai 1987 nr. 21 om film og videogram § 3 tredje ledd. Kunngjort 8. juli 2016 kl. 14.15.

I

I forskrift 20. desember 1999 nr. 1515 om film og videogram gjøres følgende endringer:

Overskrift til kapittel 3 skal lyde:

Kapittel 3. Avgift til staten

§ 3–1 skal lyde:

§ 3–1. Betaling av avgift til staten

Det skal først særskild rekneskap for avgiftspliktig framsyning eller omsetning. Rekneskapen skal reviderast av ein registrert eller statsautorisert revisor. Rekneskapen til kommunale kinoar skal reviderast av kommunerevisjonen.

For framsyning av film eller videogram i næring skal avgiftsgrunnlag og avgiftsbeløp kvart kvartal fyllest ut på eit skjema til Norsk filminstitutt. Meirverdiavgift skal ikkje reknast inn i avgiftsgrunnlaget.

For omsetning av videogram med trykte registreringsmerker etter § 8–1 fjerde leddet, skal distributøren kvart kvartal rapportere om netto omsetning på eit felles skjema til Medietilsynet, jf. § 10–2.

For omsetning av videogram med registreringsmerker frå Medietilsynet, skal distributøren betale avgifta i samband med kjøpet av registreringsmerker. Medietilsynet gir refusjon av avgifta for ubrukte merker.

§ 3–2 og § 3–3 oppheves.

II

Forskriften trer i kraft straks.

15. juni Nr. 891 2016

Forskrift om endring i forskrift om helseforetaksfinansierte reseptlegemidler til bruk utenfor sykehus

Hjemmel: Fastsatt av Helsedirektoratet 15. juni 2016 med hjemmel i forskrift 12. juni 2015 nr. 646 om helseforetaksfinansierte reseptlegemidler til bruk utenfor sykehus § 3, jf. delegeringsvedtak 26. juni 2015 nr. 1153. Kunngjort 8. juli 2016 kl. 14.15.

I

I forskrift 12. juni 2015 nr. 646 om helseforetaksfinansierte reseptlegemidler til bruk utenfor sykehus gjøres følgende endring:

Liste over legemidler som skal finansieres av de regionale helseforetakene skal lyde:

<i>Preparatnavn</i>	<i>Virkestoff</i>	<i>ATC-kode</i>	<i>Bruksområde</i>	<i>Overførings- dato</i>
Riastap	Humant fibrinogen	B02BB01	Blodkoagulasjonsfaktorer	01.01.2016
Confidex	Koagulasjonsfaktor II, VII, IX og X i kombinasjon	B02BD01	Blodkoagulasjonsfaktorer	01.01.2016
Octaplex	Koagulasjonsfaktor II, VII, IX og X i kombinasjon	B02BD01	Blodkoagulasjonsfaktorer	01.01.2016
Prothromplex	Koagulasjonsfaktor II, VII, IX og X i kombinasjon	B02BD01	Blodkoagulasjonsfaktorer	01.01.2016
Advate	Koagulasjonsfaktor VIII	B02BD02	Blodkoagulasjonsfaktorer	01.01.2016
Elocta	Koagulasjonsfaktor VIII	B02BD02	Blodkoagulasjonsfaktorer	15.04.2016
Helixate NexGen	Koagulasjonsfaktor VIII	B02BD02	Blodkoagulasjonsfaktorer	01.01.2016
Iblias	Koagulasjonsfaktor VIII	B02BD02	Blodkoagulasjonsfaktorer	15.04.2016
Kogenate	Koagulasjonsfaktor VIII	B02BD02	Blodkoagulasjonsfaktorer	01.01.2016
Kovaltry	Koagulasjonsfaktor VIII	B02BD02	Blodkoagulasjonsfaktorer	15.04.2016
NovoEight	Koagulasjonsfaktor VIII	B02BD02	Blodkoagulasjonsfaktorer	01.01.2016
Nuwiq	Koagulasjonsfaktor VIII	B02BD02	Blodkoagulasjonsfaktorer	01.01.2016
Octanate	Koagulasjonsfaktor VIII	B02BD02	Blodkoagulasjonsfaktorer	01.01.2016
ReFacto AF	Koagulasjonsfaktor VIII	B02BD02	Blodkoagulasjonsfaktorer	01.01.2016
Feiba	Faktor VIII-inhibitor bypass-aktivitet	B02BD03	Blodkoagulasjonsfaktorer	01.01.2016
Alprolix	Koagulasjonsfaktor IX	B02BD04	Blodkoagulasjonsfaktorer	15.04.2016
Idelvion	Koagulasjonsfaktor IX	B02BD04	Blodkoagulasjonsfaktorer	15.05.2016
Immunine	Koagulasjonsfaktor IX	B02BD04	Blodkoagulasjonsfaktorer	01.01.2016
Octanine	Koagulasjonsfaktor IX	B02BD04	Blodkoagulasjonsfaktorer	01.01.2016
Rixubis	Koagulasjonsfaktor IX	B02BD04	Blodkoagulasjonsfaktorer	15.04.2016
Haemate	Von Willebrands faktor og koagulasjonsfaktor VIII i kombinasjon	B02BD06	Blodkoagulasjonsfaktorer	01.01.2016
Voncento	Von Willebrands faktor og koagulasjonsfaktor VIII i kombinasjon	B02BD06	Blodkoagulasjonsfaktorer	15.04.2016
Wilate	Von Willebrands faktor og koagulasjonsfaktor VIII i kombinasjon	B02BD06	Blodkoagulasjonsfaktorer	01.01.2016
Cluvot	Koagulasjonsfaktor XIII	B02BD07	Blodkoagulasjonsfaktorer	01.01.2016
NovoSeven	Eptacog alfa (aktivert)	B02BD08	Blodkoagulasjonsfaktorer	01.01.2016
BeneFix	Nonacog alfa	B02BD09	Blodkoagulasjonsfaktorer	01.01.2016
Willfact 1000 IE	Von Willebrands faktor	B02BD10	Blodkoagulasjonsfaktorer	01.01.2016
NovoThirteen	Katridekagog	B02BD11	Blodkoagulasjonsfaktorer	01.01.2016
Coagadex	Koagulasjonsfaktor X	B02BD13	Blodkoagulasjonsfaktorer	15.07.2016
Obizur	Koagulasjonsfaktor VIII	B02BD14	Blodkoagulasjonsfaktorer	15.04.2016
Eporex	Erythropoietin	B03XA01	Anemilegemidler	01.01.2016
NeoRecormon	Erythropoietin	B03XA01	Anemilegemidler	01.01.2016
Retacrit	Erythropoietin	B03XA01	Anemilegemidler	01.01.2016
Aranesp	Darbepoetin alfa	B03XA02	Anemilegemidler	01.01.2016
Mircera	Metoksypolyetylen-glykol-epoetin beta	B03XA03	Anemilegemidler	01.01.2016
Genotropin	Somatropin	H01AC01	Veksthormoner	01.01.2016
Humatrope	Somatropin	H01AC01	Veksthormoner	01.01.2016
Norditropin	Somatropin	H01AC01	Veksthormoner	01.01.2016
NordiFlex				
Norditropin	Somatropin	H01AC01	Veksthormoner	01.01.2016
SimpleXx				
NutropinAq	Somatropin	H01AC01	Veksthormoner	01.01.2016
Omnitrope	Somatropin	H01AC01	Veksthormoner	01.01.2016
Saizen	Somatropin	H01AC01	Veksthormoner	01.01.2016
Zomacton	Somatropin	H01AC01	Veksthormoner	01.01.2016

<i>Preparatnavn</i>	<i>Virkestoff</i>	<i>ATC-kode</i>	<i>Bruksområde</i>	<i>Overførings- dato</i>
Increlex	Mecasermin	H01AC03	Veksthormoner	01.01.2016
Olysio	Simeprevir	J05AE14	Hepatitt C	01.01.2016
Daklinza	Daklatasvir	J05AX14	Hepatitt C	01.01.2016
Sovaldi	Sofosbuvir	J05AX15	Hepatitt C	01.01.2016
Exviera	Dasabuvir	J05AX16	Hepatitt C	01.01.2016
Harvoni	Sofosbuvir og ledipasvir	J05AX65	Hepatitt C	01.01.2016
Viekirax	Ombitasvir, paritaprevir og ritonavir	J05AX67	Hepatitt C	01.01.2016
Zepatier	Elbasvir/grazoprevir	J05AX68	Hepatitt C	15.05.2016
Epclusa	Sofosbuvir/Velpatasvir	J05AX	Hepatitt C	15.07.2016
Herceptin	Trastuzumab	L01XC03	Kreftsykdommer	01.07.2014
Zelboraf	Vemurafenib	L01XE15	Kreftsykdommer	01.01.2014
Tafinlar	Dabrafenib	L01XE23	Kreftsykdommer	01.01.2014
Mekinist	Trametinib	L01XE25	Kreftsykdommer	01.07.2014
Imbruvica	Ibrutinib	L01XE27	Kreftsykdommer	01.07.2015
Vargatef	Nintedanib	L01XE31	Kreftsykdommer	01.04.2015
Tagrisso	Osinertinib	L01XE35	Kreftsykdommer	15.05.2016
Cotellic	Cobimetinib	L01XE38	Kreftsykdommer	01.12.2015
Lynparza	Olaparib	L01XX46	Kreftsykdommer	01.07.2015
Zydelig	Idelalisib	L01XX47	Kreftsykdommer	01.07.2015
Ninlaro	Ixazomib	L01XX50	Kreftsykdommer	15.05.2016
Venetoclax	Venetoclax	L01XX52	Kreftsykdommer	15.07.2016
Xtandi	Enzalutamid	L02BB04	Kreftsykdommer	01.01.2014
Zytiga	Abirateronacetat	L02BX03	Kreftsykdommer	01.01.2014
Bondronat	Ibandronsyre	M05BA06	Kreftsykdommer	01.01.2009
Xgeva	Denosumab	M05BX04	Kreftsykdommer	01.01.2014
Neupogen	Filgrastim	L03AA02	Immunstimulerende legemidler	01.01.2016
Nivestim	Filgrastim	L03AA02	Immunstimulerende legemidler	01.01.2016
Tevagrastim	Filgrastim	L03AA02	Immunstimulerende legemidler	01.01.2016
Zarzio	Filgrastim	L03AA02	Immunstimulerende legemidler	01.01.2016
Neulasta	Pegfilgrastim	L03AA13	Immunstimulerende legemidler	01.01.2016
Lonquex	Lipefilgrastim	L03AA14	Immunstimulerende legemidler	01.01.2016
Avonex	Interferon beta-1a	L03AB07	Multippel sklerose	01.01.2008
Rebif	Interferon beta-1a	L03AB07	Multippel sklerose	01.01.2008
Betaferon	Interferon beta-1b	L03AB08	Multippel sklerose	01.01.2008
Extavia	Interferon beta-1b	L03AB08	Multippel sklerose	01.01.2008
Plegridy	Peginterferon beta-1a	L03AB13	Multippel sklerose	01.12.2014
Copaxone	Glatirameracetat	L03AX13	Multippel sklerose	01.01.2008
Zinbryta	Dalizumab	L04AA08	Multippel sklerose	15.05.2016
Gilenya	Fingolimod	L04AA27	Multippel sklerose	15.07.2011
Aubagio	Teriflunomid	L04AA31	Multippel sklerose	01.10.2013
Lemtrada	Alemtuzumab	L04AA34	Multippel sklerose	01.10.2013
Tecfidera	Dimetylfumarat	N07XX09	Multippel sklerose	01.10.2013
MabThera	Rituximab	L01XC02	Revmatologiske sykdommer og kreftsykdommer	01.07.2014
Orencia	Abatacept	L04AA24	Revmatologiske sykdommer	01.04.2013
Otezla	Apremilast	L04AA32	Revmatologiske sykdommer og hudsykdommer	01.04.2015
Benepali	Etanercept	L04AB01	Revmatologiske sykdommer og hudsykdommer	01.03.2016

<i>Preparatnavn</i>	<i>Virkestoff</i>	<i>ATC-kode</i>	<i>Bruksområde</i>	<i>Overføringsdato</i>
Enbrel	Etanercept	L04AB01	Revmatologiske sykdommer og hudsykdommer	01.06.2006
Flixabi	Infliksimab	L04AB02	Revmatologiske sykdommer og hud- og mage-tarmsykdommer	15.07.2016
Inflectra	Infliksimab	L04AB02	Revmatologiske sykdommer og hud- og mage-tarmsykdommer	01.10.2013
Remsima	Infliksimab	L04AB02	Revmatologiske sykdommer og hud- og mage-tarmsykdommer	01.10.2013
Remicade	Infliksimab	L04AB02	Revmatologiske sykdommer og hud- og mage-tarmsykdommer	01.06.2006
Humira	Adalimumab	L04AB04	Revmatologiske sykdommer og hud- og mage-tarmsykdommer	01.06.2006
Cimzia	Certolicumab pegol	L04AB05	Revmatologiske sykdommer	25.01.2010
Simponi	Golimumab	L04AB06	Revmatologiske sykdommer og mage-tarmsykdommer	08.12.2009
Kineret	Anakinra	L04AC03	Revmatologiske sykdommer	01.06.2006
Stelara	Ustekinumab	L04AC05	Revmatologiske sykdommer og hudsykdommer	01.08.2009
RoActemra	Tocilizumab	L04AC07	Revmatologiske sykdommer	01.07.2014
Cosentyx	Secukinumab	L04AC10	Hudsykdommer	01.04.2015
Brodalumab	Brodalumab	L04AC12	Hudsykdommer	15.07.2016
Taltz	Ixekizumab	L04AC13	Hudsykdommer	15.05.2016
Nerventra	Laquinimod	N07XX10		01.10.2013
Xeljanz	Tofacitinib	L04AA29		01.01.2013

II

Forskriften trer i kraft 15. juli 2016.

30. juni Nr. 892 2016

Forskrift om endring i forskrift til opplæringslova og forskrift til friskolelova

Heimel: Fastsett av Kunnskapsdepartementet 30. juni 2016 med heimel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3–4 første ledd og lov 4. juli 2003 nr. 84 om frittstående skolar (friskolelova) § 2–3 andre ledd. Kunngjort 8. juli 2016 kl. 14.15.

I

I forskrift 23. juni 2006 nr. 724 til opplæringslova blir det gjort følgjande endring:

Ny § 1–17 skal lyde:

§ 1–17. Opplæring og eksamen etter læreplanen i norsk for språklege minoritetar med kort butid i Noreg

Elevar i vidaregåande opplæring kan velje å følgje læreplanen i norsk for språklege minoritetar med kort butid i Noreg, om alle desse vilkåra er oppfylte:

- Eleven har enkeltvedtak om særskild språkopplæring etter opplæringslova § 3–12.
- Eleven har på tidspunktet for eksamen kortare enn 6 års butid i Noreg.
- Skolen tilbyr norskopplæring etter denne læreplanen.

II

I forskrift 14. juli 2006 nr. 932 til friskolelova blir det gjort følgjande endring:

Ny § 2A–12 skal lyde:

§ 2A–12. Opplæring og eksamen etter læreplanen i norsk for språklege minoriteter med kort butid i Noreg

Elevar i vidaregåande opplæring kan velje å følgje læreplanen i norsk for språklege minoriteter med kort butid i Noreg, om alle desse vilkåra er oppfylte:

- Eleven har enkeltvedtak om særskild språkopplæring etter friskolelova § 3–5.
- Eleven har på tidspunktet for eksamen kortare enn 6 års butid i Noreg.
- Skolen tilbyr norskopplæring etter denne læreplanen.

III

Endringane blir sette i kraft 1. august 2016.

4. juli Nr. 893 2016

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fangst av hval i 2016

Hjemmel: Fastsett av Nærings- og fiskeridepartementet 4. juli 2016 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressursar (havressurslova) § 11, § 12, § 16, § 34, § 36 og § 47. Kunngjort 8. juli 2016 kl. 14.15.

I

I forskrift 31. mars 2016 nr. 337 om regulering av fangst av hval i 2016 gjøres følgende endringer:

§ 2 annet ledd (endret) skal lyde:

Herav kan 710 vågehval fanges i IWC-områdene EW, ESB og EN, og 170 vågehval i IWC-område CM.

§ 3 (endret) skal lyde:

Fartøy som har tillatelse til å delta i fangst av vågehval kan fange maksimalt 100 vågehval i IWC-områdene EW, ESB og EN.

I IWC-området CM kan fartøy som har tillatelse til å delta i fangst av vågehval fange fritt innenfor områdekvotene.

II

Endringene trer i kraft straks.

4. juli Nr. 894 2016

Forskrift om endring i forskrift om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse (animaliehygieneforskriften)

Hjemmel: Fastsett av Mattilsynet 4. juli 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 16, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen Vedlegg I kap. I innledende del nr. 7 (forordning (EU) 2016/759). Kunngjort 8. juli 2016 kl. 14.15.

I

I forskrift 22. desember 2008 nr. 1624 om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse (animaliehygieneforskriften) gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 6.1 nr. 17 (forordning (EF) nr. 853/2004 endret ved forordning (EF) nr. 1662/2006, forordning (EF) nr. 1243/2007, forordning (EF) nr. 1020/2008, forordning (EF) nr. 1161/2009, forordning (EU) nr. 558/2010, forordning (EU) nr. 150/2011, forordning (EU) nr. 1276/2011, forordning (EU) nr. 16/2012, forordning (EU) nr. 786/2013, forordning (EU) nr. 517/2013, forordning (EU) nr. 218/2014, forordning (EU) nr. 633/2014 og forordning (EU) nr. 1137/2014), nr. 17a (forordning (EU) nr. 427/2012), nr. 19 (forordning (EU) nr. 1079/2013), vedlegg I kap. I del 6.2 nr. 51 (forordning (EF) nr. 1688/2005 endret ved forordning (EU) nr. 1223/2011), nr. 54 (forordning (EF) nr. 2074/2005), vedlegg I kap. I del 1.2 nr. 134 og del 6.2 nr. 53, vedlegg I kap. II nr. 31k, vedlegg II kap. XII nr. 54zzzk (forordning (EF) nr. 2074/2005 endret ved forordning (EF) nr. 1664/2006, forordning (EF) nr. 1244/2007, forordning (EF) nr. 1022/2008, forordning (EF) nr. 1250/2008, forordning (EU) nr. 15/2011, forordning (EU) nr. 1012/2012, forordning (EU) nr. 218/2014 og forordning (EU) 2015/2295), vedlegg I kap. I innledende del nr. 7 (forordning (EU) nr. 28/2012 endret ved forordning (EU) nr. 468/2012 og forordning (EU) nr. 556/2013), vedlegg I kap. I innledende del nr. 7 (forordning (EU) 2016/759) og vedlegg I kap. I del 6.1 nr. 21 (forordning (EU) 2015/1474).

§ 4a (endret) skal lyde:

§ 4a. Gjennomføring. av forordning (EU) nr. 28/2012 og forordning (EU) 2016/759.

EØS-avtalen vedlegg I kapittel I innledende del nr. 7 (forordning (EU) nr. 28/2012 som endret ved forordning (EU) nr. 468/2012 og forordning (EU) nr. 556/2013) om fastsettelse av krav vedrørende utstedelse av sertifikater ved import

til og transitt gjennom EØS-området av visse sammensatte produkter) gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

EØS-avtalen vedlegg I kapittel I innledende del nr. 7 (forordning (EU) 2016/759) om lister over tredjeland, deler av tredjeland og områder, hvorfra medlemsstatene tillater innførsel til Unionen av visse animalske produkter til konsum, om krav vedrørende utstedelse av sertifikater, om endring av forordning (EF) nr. 2074/2005 og om opphevelse av beslutning 2003/812/EF gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres under avsnittet «Forordninger»:

I den konsoliderte versjonen av forordning (EF) nr. 2074/2005 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg I kapittel I del 1.2 nr. 134, del 6.2 nr. 53, kapittel II nr. 31k, vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzk og vedlegg I kap. I innledende del nr. 7 (forordning (EF) nr. 2074/2005 som endret ved forordning (EF) nr. 1664/2006, forordning (EF) nr. 1244/2007, forordning (EF) nr. 1022/2008, forordning (EF) nr. 1250/2008, forordning (EU) nr. 15/2011, forordning (EU) nr. 1012/2012, forordning (EU) nr. 218/2014 Artikkel 3, forordning (EU) 2015/2295 og forordning (EU) 2016/759) med endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i vedlegg I og II til EØS-avtalen.

Forordning (EF) nr. 2074/2005 er konsolidert til og med endringer gjennomført ved forordning (EU) 2016/759 med unntak av forordning (EU) nr. 809/2011.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

► **M10** Kommisjonsforordning (EU) 2016/759 av 28. april 2016

Vedlegg VI endres som følgende:

- Avsnitt I, II, III og VI slettes.
- Tillegg I, II, III og VI slettes.

Etter forordning (EU) 2015/1474 settes følgende forordning inn:

Forordning (EU) 2016/759

Dansk versjon.

Forordning (EU) 2016/759

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR –

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Rådets direktiv 2002/99/EF af 16. december 2002 om dyresundhedsbestemmelser for produktion, tilvirkning, distribution og indførsel af animalske produkter til konsum,¹ særlig artikel 8, nr. 1), og artikel 9, stk. 4,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 854/2004 af 29. april 2004 om særlige bestemmelser for tilrettelæggelsen af den offentlige kontrol af animalske produkter til konsum,² særlig artikel 11, stk. 1, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til forordning (EF) nr. 854/2004 må animalske produkter kun importeres fra et tredjeland eller en del af et tredjeland, som er opført på en liste, der er udarbejdet i overensstemmelse med den nævnte forordning.
- (2) Kommissionens beslutning 2003/812/EF³ indeholder lister over tredjelande, hvorfra medlemsstaterne tillader import af en række produkter til konsum omhandlet i Rådets direktiv 92/118/EØF.⁴ Disse lister omfatter en liste over tredjelande eller dele af tredjelande, hvorfra det er tilladt at importere gelatine til konsum. Der er imidlertid ingen lister, der dækker kollagen, eller råvarer til fremstilling af gelatine eller kollagen, til konsum. Der bør udarbejdes sådanne lister.
- (3) I henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004⁵ skal fødevarerivirksomhedsledere, der importerer animalske produkter, sikre, at de dokumenter, der ledsager sendingen, opfylder kravene i artikel 14 i forordning (EF) nr. 854/2004. Ved Kommissionens forordning (EF) nr. 2074/2005⁶ er der fastsat standardcertifikater til brug ved import af visse animalske produkter til konsum. De pågældende standardcertifikater indeholder forældede henvisninger til tidligere lovgivning, og der er behov for at opdatere disse henvisninger.

- (4) De tredjelande, dele af tredjelande og områder, der er opført i bilag II til Kommissionens afgørelse 2006/766/EF,⁷ i del 1 i bilag I til Kommissionens forordning (EF) nr. 798/2008,⁸ i del 1 i bilag I til Kommissionens forordning (EF) nr. 119/2009⁹ og i del 1 i bilag II til Kommissionens forordning (EU) nr. 206/2010,¹⁰ opfylder Unionens krav for så vidt angår import af fersk kød og visse fiskevarer. De pågældende lister kan også anvendes ved import af råvarer til fremstilling af gelatine og kollagen. Der bør imidlertid anvendes mindre strenge krav, hvis disse råvarer har været underkastet visse behandlinger, jf. afsnit XIV og XV i bilag III til forordning (EF) nr. 853/2004.
- (5) Råvarer til fremstilling af gelatine og kollagen, der, uanset om de er behandlede eller ej, indføres til Unionen med henblik på transit til et tredjeland, udgør en ubetydelig risiko for folkesundheden. Sådanne råvarer skal dog, også hvis de er behandlede, opfylde de relevante dyresundhedsmæssige krav. Der bør derfor udarbejdes en liste over tredjelande, dele af tredjelande og områder samt fastsættes standardcertifikater til brug ved transit, samt oplagring før transit, af råvarer og behandlede råvarer til fremstilling af gelatine og kollagen.
- (6) På grund af Kaliningrads geografiske beliggenhed bør der fastsættes særlige dyresundhedsmæssige betingelser for transit via Unionen af sendinger af råvarer og behandlede råvarer til fremstilling af gelatine og kollagen til eller fra Rusland, der kun vedrører transit gennem Letland, Litauen og Polen.
- (7) Af klarhedshensyn og med henblik på forenkling af EU-lovgivningen, og uden at Kommissionens beslutning 2003/863/EF¹¹ derved tilsidesættes, bør listerne over tredjelande, dele af tredjelande og områder, hvorfra medlemsstaterne tillader indførsel af frølår, snegle, gelatine, råvarer og behandlede råvarer til fremstilling af gelatine og kollagen, honning, gelée royale og andre biavlsprodukter til konsum, samt standardcertifikaterne vedrørende disse produkter fastsættes i et bilag til nærværende forordning. De nuværende tilsvarende certifikater bør derfor udgå af bilag VI til forordning (EF) nr. 2074/2005.
- (8) Med henblik på at sikre sikkerheden af visse højt forarbejdede animalske produkter er der fastsat særlige krav i bilag III til forordning (EF) nr. 853/2004. Der bør derfor udarbejdes en liste over lande, hvorfra disse produkter kan importeres, og der bør fastsættes et standardcertifikat for disse produkter.
- (9) Da henholdsvis Kommissionens afgørelse 2007/777/EF¹² og forordning (EF) nr. 119/2009 indeholder lister over tredjelande, dele af tredjelande og områder, hvorfra medlemsstaterne tillader import af kødprodukter af opdrættet hårvildt og kødprodukter af opdrættet fuglevildt og kød og kødprodukter af dyr af hareordenen (kaniner og harer), bliver beslutning 2003/812/EF redundant og bør ophæves.
- (10) Der bør fastsættes en overgangsperiode for at give medlemsstaterne og fødevarerivsksomhedslederne mulighed for at tilpasse sig de nye krav, der fastsættes ved nærværende forordning.
- (11) Foranstaltningerne i denne forordning er i overensstemmelse med udtalelse fra Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder —

1 EFT L 18 af 23.1.2003, s. 11.

2 EUT L 139 af 30.4.2004, s. 206.

3 Kommissionens beslutning 2003/812/EF af 17. november 2003 om lister over tredjelande, hvorfra medlemsstaterne tillader import af en række produkter til konsum omhandlet i Rådets direktiv 92/118/EØF (EUT L 305 af 22.11.2003, s. 17).

4 Rådets direktiv 92/118/EØF af 17. december 1992 om dyresundhedsmæssige og sundhedsmæssige betingelser for samhandel med og indførsel til Fællesskabet af produkter, der for så vidt angår disse betingelser ikke er underlagt specifikke fællesskabsbestemmelser, som omhandlet i bilag A, kapitel I, i direktiv 89/662/EØF, og for så vidt angår patogener, i direktiv 90/425/EØF (EFT L 62 af 15.3.1993, s. 49).

5 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer (EUT L 139 af 30.4.2004, s. 55).

6 Kommissionens forordning (EF) nr. 2074/2005 af 5. december 2005 om gennemførelsesbestemmelser vedrørende visse produkter i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 og vedrørende offentlig kontrol i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 854/2004 og (EF) nr. 882/2004, om fravigelse fra Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 og om ændring af forordning (EF) nr. 853/2004 og (EF) nr. 854/2004 (EUT L 338 af 22.12.2005, s. 27).

7 Kommissionens beslutning 2006/766/EF af 6. november 2006 om lister over tredjelande og områder, hvorfra det er tilladt at importere toskallede bløddyr, pighuder, sækdyr, havsnegle og fiskevarer (EUT L 320 af 18.11.2006, s. 53).

8 Kommissionens forordning (EF) nr. 798/2008 af 8. august 2008 om fastlæggelse af en liste over tredjelande, områder, zoner og segmenter, hvorfra fjerkræ og fjerkræprodukter kan importeres til og sendes i transit gennem Fællesskabet, og krav vedrørende udstedelse af veterinærcertifikat (EUT L 226 af 23.8.2008, s. 1).

9 Kommissionens forordning (EF) nr. 119/2009 af 9. februar 2009 om en liste over tredjelande og dele af tredjelande med henblik på import til eller transit gennem Fællesskabet af kød af vildtlevende dyr af hareordenen, af visse vildtlevende landpattedyr og af opdrættede kaniner og om krav vedrørende udstedelse af veterinærcertifikater (EUT L 39 af 10.2.2009, s. 12).

10 Kommissionens forordning (EU) nr. 206/2010 af 12. marts 2010 om fastlæggelse af lister over tredjelande, tredjelandsområder og dele heraf, som er godkendt med hensyn til indførsel af visse dyr og fersk kød til EU, og krav vedrørende udstedelse af veterinærcertifikater (EUT L 73 af 20.3.2010, s. 1).

11 Kommissionens beslutning 2003/863/EF af 2. december 2003 om sundhedscertifikater for import af animalske produkter fra USA EUT L 325 af 12.12.2003, s. 46).

12 Kommissionens beslutning 2007/777/EF af 29. november 2007 om dyre- og folkesundhedsbetingelser og standardcertifikater for import fra tredjelande af visse kødprodukter og behandlede maver, blærer og tarme til konsum og om ophævelse af beslutning 2005/432/EF (EUT L 312 af 30.11.2007, s. 49).

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Kapitel 1 *Import af visse animalske produkter*

Artikel 1 *Liste over tredjelande, dele af tredjelande og områder*

De tredjelande, dele af tredjelande og områder, hvorfra medlemsstaterne tillader import af følgende animalske produkter til konsum, fastsættes i de relevante dele af bilag I:

- a) frølår, del I
- b) snegle, del II
- c) gelatine og kollagen, del III
- d) råvarer til fremstilling af gelatine og kollagen, del IV
- e) behandlede råvarer til fremstilling af gelatine og kollagen, del V
- f) honning, gelée royale og andre biavlsprodukter, del VI
- g) følgende højt forarbejdede produkter, del VII:
 - i) chondroitinsulfat
 - ii) hyaluronsyre
 - iii) andre hydrolyserede bruskprodukter
 - iv) chitosan
 - v) glucosamin
 - vi) osteløbe
 - vii) husblas
- viii) aminosyrer, der er godkendt som fødevaretilsætningsstoffer, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008.¹

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 af 16. december 2008 om fødevaretilsætningsstoffer (EUT L 354 af 31.12.2008, s. 16).

Artikel 2 *Standardcertifikater*

1. Standardcertifikaterne til brug ved import af produkterne omhandlet i artikel 1 fastsættes i bilag II som følger:

- a) frølår, del I
- b) snegle, del II
- c) gelatine, del III
- d) kollagen, del IV
- e) råvarer til fremstilling af gelatine og kollagen, del V
- f) behandlede råvarer til fremstilling af gelatine og kollagen, del VI
- g) honning, gelée royale og andre biavlsprodukter, del VII
- h) følgende højt forarbejdede produkter, del VIII:
 - i) chondroitinsulfat
 - ii) hyaluronsyre
 - iii) andre hydrolyserede bruskprodukter
 - iv) chitosan
 - v) glucosamin
 - vi) osteløbe
 - vii) husblas
- viii) aminosyrer, der er godkendt som fødevaretilsætningsstoffer, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008.

Certifikaterne skal udfyldes i overensstemmelse med de forklarende bemærkninger i bilag IV og bemærkningerne i det relevante certifikat.

2. Der kan anvendes elektronisk certifikatudstedelse og andre systemer, som Unionen og det berørte tredjeland er enige om.

Kapitel 2 *Transit af visse animalske produkter*

Artikel 3 *Liste over tredjelande, dele af tredjelande og områder*

De tredjelande, dele af tredjelande og områder, hvorfra medlemsstaterne tillader transit gennem Unionen af råvarer og behandlede råvarer til fremstilling af gelatine og kollagen til konsum med kurs mod et tredjeland, enten ved øjeblikkelig transit eller efter oplagring i Unionen i henhold til artikel 12, stk. 4, og artikel 13 i Rådets direktiv 97/78/EF,¹ fastsættes i henholdsvis del IV og V i bilag I til nærværende forordning.

¹ Rådets direktiv 97/78/EF af 18. december 1997 om fastsættelse af principperne for tilrettelæggelse af veterinærkontrollen for tredjelandsprodukter, der føres ind i Fællesskabet (EFT L 24 af 30.1.1998, s. 9).

Artikel 4 *Standardcertifikat*

1. Standardcertifikatet til brug ved transit gennem Unionen af de råvarer, der er omhandlet i artikel 3, fastsættes i bilag III.

Certifikatet skal udfyldes i overensstemmelse med bemærkningerne i bilag IV og i det relevante standardcertifikat.

2. Der kan anvendes elektronisk certifikatudstedelse og andre systemer, der er harmoniseret på EU-plan.

Artikel 5 *Dispensation for transit gennem Letland, Litauen og Polen*

1. Uanset artikel 3 tillades transit ad landevej eller jernbane mellem de særlige, udpegede grænsekontrolsteder i Letland, Litauen og Polen, der er opført og mærket med den særlige betingelse 13 i bilag I til Kommissionens beslutning 2009/821/EF,¹ af sendinger af de råvarer og behandlede råvarer, der er omhandlet i artikel 3 i nærværende forordning, og som kommer fra og har kurs mod Rusland, enten direkte eller via et andet tredjeland, når følgende betingelser er opfyldt:

- a) Sendingen er plomberet med en plombe med løbenummer af embedsdyrlægen på indgangsgrænsekontrolstedet.
- b) De dokumenter, der ledsager sendingen, jf. artikel 7 i direktiv 97/78/EF, er på hver side stemplet med påskriften «Kun til transit til Rusland via EU» af embedsdyrlægen på indgangsgrænsekontrolstedet.
- c) De proceduremæssige krav, der er fastsat i artikel 11 i direktiv 97/78/EF, er opfyldt.
- d) Embedsdyrlægen på indgangsgrænsekontrolstedet har i det fælles veterinærdokument til brug ved import attesteret, at sendingen kan godkendes til transit.

2. De i stk. 1 omhandlede sendinger må ikke aflæsses eller oplagres, jf. artikel 12, stk. 4, eller artikel 13 i direktiv 97/78/EF, inden for Unionen.

3. Den kompetente myndighed skal foretage regelmæssig audit for at sikre, at antallet af sendinger, jf. stk. 1, og den tilsvarende mængde produkter, der føres ud af Unionen, stemmer overens med det antal og de mængder, der er blevet ført ind i Unionen.

¹ Kommissionens beslutning 2009/821/EF af 28. september 2009 om fastlæggelse af en liste over godkendte grænsekontrolsteder, af visse regler for den kontrol, der gennemføres af Kommissionens veterinæreksperter, og af veterinærenhederne i Traces (EUT L 296 af 12.11.2009, s. 1).

Kapitel 3 *Afsluttende bestemmelser*

Artikel 6 *Ændring*

I bilag VI til forordning (EF) nr. 2074/2005 foretages følgende ændringer:

- 1) I afsnit I udgår kapitel I, II, III og VI.
- 2) Tillæg I, II, III og VI udgår.

Artikel 7 *Ophævelse*

Beslutning 2003/812/EF ophæves.

Artikel 8 *Overgangsbestemmelser*

Sendinger af animalske produkter, for hvilke de relevante certifikater er blevet udstedt i henhold til forordning (EF) nr. 2074/2005, kan fortsat føres ind i Unionen, under forudsætning af at certifikatet blev undertegnet før den 3. december 2016.

Artikel 9 *Ikrafttræden*

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende. Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 28. april 2016.

På Kommissionens vegne
Jean-Claude JUNCKER
Formand

Tredjelandslister og gjeldende certifikater som findes i vedlegg 1–4 i forordning (EU) 2016/759

Se her for å lese vedleggene:

4. juli Nr. 895 2016**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter leppefisk i 2016**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 4. juli 2016 med hjemmel i forskrift 17. mars 2016 nr. 286 om regulering av fisket etter leppefisk i 2016 § 12. Kunngjort 8. juli 2016 kl. 14.15.

I

I forskrift 17. mars 2016 nr. 286 om regulering av fisket etter leppefisk i 2016 gjøres følgende endringer:

§ 2 (endret) skal lyde:

§ 2. Totalkvoter

Uten hinder av forbudet i § 1 kan fartøy med adgang til å delta, fiske og lande inntil:

1. 4 millioner leppefisk på Sørlandet fra og med 6. juli kl. 0800
2. 10 millioner leppefisk på Vestlandet fra og med 6. juli kl. 0800
3. 4 millioner leppefisk i Midt-Norge fra og med 25. juli.

§ 6 (endret) skal lyde:

§ 6. Redskapsbegrensning

I fisket etter leppefisk kan det fra et merkeregistrert fartøy ikke benyttes mer enn 100 teiner og ruser til sammen på kyststrekningen fra grensen mot Sverige til Varnes fyr på Lista. Det samme gjelder på kyststrekningen fra Varnes fyr på Lista til 62° N i tidsrommet 6. juli kl. 0800 til 11. juli kl. 0800. Redskapsbegrensningen gjelder også når samme person eller de samme personene benytter flere fartøy.

II

Forskriften trer i kraft straks.

4. juli Nr. 896 2016**Forskrift om endring i forskrift om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier**

Hjemmel: Fastsatt av Kulturdepartementet 4. juli 2016 med hjemmel i Stortingets årlige budsjettvedtak. Kunngjort 8. juli 2016 kl. 14.15.

I

I forskrift 25. mars 2014 nr. 332 om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier gjøres følgende endringer:

§ 1 andre ledd skal lyde:

Produksjonstilskuddet skal stimulere til et mangfold av nyhets- og aktualitetsmedier karakterisert av høy kvalitet og uavhengig journalistikk, inkludert medier i markeder som er for små til å være bærekraftige og alternativer til de ledende mediene i større markeder.

§ 4 første ledd skal lyde:

Tilskudd etter denne forskriften gis bare til

1. Nummerén- og alenemedier som utkommer med minst én utgave per uke og har et gjennomsnittlig nettoopplag på mellom 1 000 og 6 000.
2. Nummertomedier som utkommer med minst én utgave per uke og har et gjennomsnittlig nettoopplag på minst 1 000.
3. Nasjonale ukemedier som har et opplag på minst 1 000, selger minst 30 prosent av opplaget utenfor utgiverfylket og har et opplag på minst 50 i minst seks av landets fylker.

§ 9 nytt andre ledd skal lyde:

Støtteberettigede nasjonale ukemedier mottar tilskudd beregnet på følgende måte:

1. Et grunntilskudd fordelt med like store beløp på samtlige nasjonale ukemedier som oppfyller vilkårene for produksjonstilskudd.
2. Et variabelt tilskudd fordelt på bakgrunn av samlet årsopplag for hovedmediet og alle tilknyttede medieprodukter, multiplisert med følgende tilskuddssatser:
Sats 1: Nasjonale ukemedier som i hovedsak benytter nynorsk.
Sats 2: Øvrige nasjonale ukemedier.

§ 9 nåværende andre til fjerde ledd blir nytt tredje til femte ledd.

§ 11 nytt andre ledd skal lyde:

Første ledd gjelder tilsvarende for medier som mottok produksjonsstøtte til ukeaviser fra Norsk kulturråd i 2015, og som ikke er tilskuddsberettiget eller får redusert tilskudd etter denne forskriften.

II

Endringene trer i kraft straks.

5. juli Nr. 897 2016**Forskrift om rettelsler i forskrifter som gjelder for flyttbare innretninger**

Hjemmel: Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 5. juli 2016 med hjemmel i lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 7, § 8, § 9, § 11, § 12, § 13, § 14, § 16, § 21, § 22, § 28a, § 31, § 41, § 43, § 45, § 47 og § 51, jf. delegeringsvedtak 16. februar 2007 nr. 171, delegeringsvedtak 31. mai 2007 nr. 590 og delegeringsvedtak 19. august 2013 nr. 1002. Kunngjort 8. juli 2016 kl. 14.15.

I

I forskrift 4. september 1987 nr. 856 om bygging av flyttbare innretninger gjøres følgende endringer:

§ 1 nr. 2 skal lyde:

2. *Anerkjent klasseinstitusjon:* Klasseinstitusjon som departementet har inngått avtale med i medhold av skipssikkerhetsloven § 41:
 1. American Bureau of Shipping (ABS)
 2. Bureau Veritas (BV)
 3. DNV GL
 4. Lloyd's Register of Shipping (LR)
 5. Nippon Kaiji Kyoaki (Class NK)
 6. Rina Services S.p.A (RINA).

§ 1 nr. 3 skal lyde:

3. *MOU-klasseinstitusjon:* Anerkjent klasseinstitusjon som det er inngått tilleggsavtale med om å utføre kontroll og besiktelse mv. av flyttbare innretninger. Disse institusjonene er:
 1. American Bureau of Shipping (ABS)
 2. DNV GL
 3. Lloyd's Register of Shipping (LR).

II

I forskrift 4. september 1987 nr. 859 om verne-, miljø- og sikkerhetstiltak på flyttbare innretninger gjøres følgende endringer:

§ 1. nr. 4 lyde:

4. *Anerkjent klasseinstitusjon:* Klasseinstitusjoner som departementet har inngått avtale med i medhold av skipssikkerhetsloven § 41:
 1. American Bureau of Shipping (ABS)
 2. Bureau Veritas (BV)
 3. DNV GL
 4. Lloyd's Register of Shipping (LR)
 5. Nippon Kaiji Kyoaki (Class NK)
 6. Rina Services S.p.A (RINA).

Tabellen i § 8 nr. 4.3 endres slik:

FARE	Danger
OKSYGENMANGEL	LACK OF OXYGEN
(Symbol)	
FARE	DANGER
GIFTIG GASS	DANGER POISON GAS
(Symbol)	
FARE	DANGER
EKSPLOSIV ATMOSFÆRE	EXPLOSIVE ATMOSPHERE
(Symbol)	

III

I forskrift 31. januar 1984 nr. 227 om sikringstiltak mot brann og eksplosjon på flyttbare innretninger gjøres følgende endringer:

§ 1 nr. 4 skal lyde:

4. *Anerkjent klasseinstitusjon:* Klasseinstitusjon som departementet har inngått avtale med i medhold av skipssikkerhetsloven § 41:

1. American Bureau of Shipping (ABS)
2. Bureau Veritas (BV)
3. DNV GL
4. Lloyd's Register of Shipping (LR)
5. Nippon Kaiji Kyoaki (Class NK)
6. Rina Services S.p.A (RINA).

§ 1 nr. 5 skal lyde:

5. *MOU-klasseinstitusjon*: Anerkjent klasseinstitusjon som det er inngått tilleggsavtale med om å utføre kontroll og besiktigelse mv. av flyttbare innretninger. Disse institusjonene er:
 1. American Bureau of Shipping (ABS)
 2. DNV GL
 3. Lloyd's Register of Shipping (LR).

IV

I forskrift 10. juli 2009 nr. 998 om posisjonerings- og ankringssystemer på flyttbare innretninger (ankringsforskriften 09) gjøres følgende endringer:

§ 2 bokstav a skal lyde:

a) *anerkjent klasseinstitusjon*: Klasseinstitusjon som departementet har inngått avtale med i medhold av skipssikkerhetsloven § 41:

1. American Bureau of Shipping (ABS)
2. Bureau Veritas (BV)
3. DNV GL
4. Lloyd's Register of Shipping (LR)
5. Nippon Kaiji Kyoaki (Class NK)
6. Rina Services S.p.A (RINA).

§ 2 bokstav e skal lyde:

- e) *MOU-klasseinstitusjon*: Anerkjent klasseinstitusjon som det er inngått tilleggsavtale med om å utføre kontroll og besiktigelse mv. av flyttbare innretninger. Disse institusjoner er:
 1. American Bureau of Shipping (ABS)
 2. DNV GL
 3. Lloyds Register of Shipping (LR).

V

I forskrift 20. desember 1991 nr. 878 om stabilitet, vanntett oppdeling og vanntette/værtette lukningsmidler på flyttbare innretninger gjøres følgende endringer:

§ 2 nr. 4 skal lyde:

4. *Anerkjent klasseinstitusjon*: Klasseinstitusjon som departementet har inngått avtale med i medhold av skipssikkerhetsloven § 41:
 1. American Bureau of Shipping (ABS)
 2. Bureau Veritas (BV)
 3. DNV GL
 4. Lloyd's Register of Shipping (LR)
 5. Nippon Kaiji Kyoaki (Class NK)
 6. Rina Services S.p.A (RINA).

§ 2 nr. 9 skal lyde:

9. *MOU-klasseinstitusjon*: Anerkjent klasseinstitusjon som det er inngått tilleggsavtale med om å utføre kontroll og besiktigelse mv. av flyttbare innretninger. Disse institusjonene er:
 1. American Bureau of Shipping (ABS),
 2. DNV GL
 3. Lloyd's Register of Shipping (LR).

VI

I forskrift 10. februar 1994 nr. 123 for flyttbare innretninger med produksjonstekniske installasjoner og utstyr gjøres følgende endringer:

§ 2 nr. 1 skal lyde:

1. *Anerkjent klasseinstitusjon*: Klasseinstitusjoner som departementet har inngått avtale med i medhold av skipssikkerhetsloven § 41:
 1. American Bureau of Shipping (ABS)

2. Bureau Veritas (BV)
3. DNV GL
4. Lloyd's Register of Shipping (LR)
5. Nippon Kaiji Kyoaki (Class NK)
6. Rina Services S.p.A (RINA).

§ 2 nr. 9 skal lyde:

9. *MOU-klasseinstitusjon*: Anerkjent klasseinstitusjon som det er inngått tilleggsavtale med om å utføre kontroll og besiktigelse mv. av flyttbare innretninger. Disse institusjonene er:
 1. American Bureau of Shipping (ABS),
 2. DNV GL
 3. Lloyd's Register of Shipping (LR).

VII

I forskrift 11. april 2003 nr. 480 om sveiseutstyr mv. for sveisegassene acetylen og oksygen på flyttbare innretninger gjøres følgende endringer:

§ 2 bokstav b skal lyde:

- b) *Anerkjent klasseinstitusjon*: Klasseinstitusjoner som departementet har inngått avtale med i medhold av skipssikkerhetsloven § 41:
 1. American Bureau of Shipping (ABS)
 2. Bureau Veritas (BV)
 3. DNV GL
 4. Lloyd's Register of Shipping (LR)
 5. Nippon Kaiji Kyoaki (Class NK)
 6. Rina Services S.p.A (RINA).

§ 2 bokstav f skal lyde:

- f) *MOU-klasseinstitusjon*: Anerkjent klasseinstitusjon som det er inngått tilleggsavtale med om å utføre kontroll og besiktigelse mv. av flyttbare innretninger. Disse institusjonene er:
 1. American Bureau of Shipping (ABS),
 2. DNV GL
 3. Lloyd's Register of Shipping (LR).

VIII

I forskrift 4. juli 2007 nr. 854 om dekkskraner mv. på flyttbare innretninger (kranforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 3 bokstav a skal lyde:

- a) *Anerkjent klasseinstitusjon*: Klasseinstitusjon som departementet har inngått avtale med i medhold av skipssikkerhetsloven § 41.
 1. American Bureau of Shipping (ABS)
 2. Bureau Veritas (BV)
 3. DNV GL
 4. Lloyd's Register of Shipping (LR)
 5. Nippon Kaiji Kyoaki (Class NK)
 6. Rina Services S.p.A (RINA).

§ 3 bokstav f skal lyde:

- f) *MOU-klasseinstitusjon*: Anerkjent klasseinstitusjon som det er inngått tilleggsavtale med om å utføre kontroll og besiktigelse mv. av flyttbare innretninger. Disse institusjonene er:
 1. American Bureau of Shipping (ABS),
 2. DNV GL
 3. Lloyd's Register of Shipping (LR).

§ 17 første ledd skal lyde:

Rederiet skal dokumentere at kompetansekrav er oppfylt, jf. kvalifikasjonskrav for kranfører omtalt i § 73 i forskrift 22. desember 2011 nr. 1523 om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk.

IX

Vedlegg I i forskrift 2. februar 2016 nr. 90 om evakuerings- og redningsredskaper på flyttbare innretninger skal lyde:

Vedlegg I

(Med referanse til § 38 i forskriften, inneholder vedlegg I utdrag fra forskrift 4. juli 2007 nr. 853 om evakuerings- og redningsredskaper på flyttbare innretninger (redningsforskriften). 2007-forskriften ble opphevet 2. februar 2016. Nummereringen i vedlegg I tilsvarer paragrafnummer i den opphevede forskriften).

7. Sertifisering

Redningsredskaper og utsettingsarrangement som er tatt om bord etter 1. juli 2003, skal være sertifiserte.

Dersom innretningens dekkskraner blir benyttet for utsetting og opphiving av mann-over-bord-båt, jf. nr. 11 første og fjerde avsnitt, gjelder dokumentasjonskravene gitt for innretningens dekkskraner. Dekkskranen må være sertifisert for personelløft.

Operasjonelle begrensninger gitt av produsent skal fremgå av sertifikatet.

8. Generelle krav

I tillegg til LSA-koden avsnitt 1.2, gjelder følgende:

- For styrkekomponenter skal det benyttes materiale som er sertifisert.
- Sveisearbeid skal utføres av personell som er sertifisert i henhold til EN 287–1, ISO 9606–2 eller ASME Section IX for de aktuelle materialgrupperinger. NDT skal utføres av personell som er sertifisert i henhold til EN 473 eller tilsvarende anerkjent standard.
- For redningsredskaper med tilhørende utsettingsarrangementer som skal kunne benyttes i områder med en døgnmiddeltemperatur vesentlig lavere enn 0 °C, skal det benyttes materialkvaliteter og utstyr som er beregnet å kunne fungere sikkert ned til laveste spesifiserte temperatur.
- Elektriske installasjoner skal være i samsvar med gjeldende forskrifter fastsatt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Elektrisk utstyr plassert utvendig skal ha en kapslingsgrad på minst IP56. For elektrisk utstyr som er plassert innvendig skal kapslingsgraden være minst IP44. Nominell tilførselsspenning til livbåter og mann-over-bord-båt skal ikke være større enn 230V.
- For livbåter og mann-over-bord-båter skal det kunne dokumenteres at båten er dimensjonert og produsert slik at personell ikke skal kunne komme til skade ved utsetting i minst gunstig krengevinkel, jf. § 21 i forskrift 20. desember 1991 nr. 878, og i de miljøbelastninger som båten er beregnet for.
- Livbåter, flåter og mann-over-bord-båter skal plasseres utenom definerte eksplosjonsfarlige områder.

Det skal benyttes samme type utløsermekanisme på alle livbåter av samme type på innretningen.

9. Redningsredskaper

Livbåter skal tilfredsstille de krav som er stilt i avsnitt 4.4, 4.6, 4.7, 4.8 og 4.9 i LSA-koden, unntatt siste setning i punkt 4.4.6.11 og hele punkt 4.7.3.2. Utstyr for fremstilling av drikkevann i henhold til punkt 4.4.7.5 kreves ikke. Vedrørende skipsmedisin for redningsmidler, se § 13 i forskrift 9. mars 2001 nr. 439 om skipsmedisin. Følgende tilleggskrav gjelder:

- Det skal være fending på begge sider av livbåter, unntatt fritt-fall-livbåter, som er installert på innretninger som ikke er av skipstype.
- Livbåten skal være arrangert for sikker og hensiktsmessig helikopterevakuerings. Konstruksjoner som kan huke seg opp i helikopterets heisewire skal unngås.
- Livbåter skal i fullastet tilstand ha en statisk slepekraft på minst (0,9 x WE) kN hvor WE er vekten i tonn av fullt utstyrt livbåt uten personer om bord.
- Livbåter skal være utstyrt med uavhengig luftforsyningssystem i henhold til avsnitt 4.8 i LSA-koden. Luftforsyningssystemet skal i tillegg kunne betjenes og kontrolleres fra båtførerens plass i livbåten. Luftflaskene skal være prøvd og merket i samsvar med anerkjent standard og det skal være mulig å ta flaskene ut for inspeksjon.
- Livbåten skal ha et ventilasjonsarrangement som med luker og vinduer lukket, gir tilstrekkelig frisk luft til det antall personer den er godkjent for samt gi tilstrekkelig luft til drift av motoren ved full ytelse. Arrangementet skal være slik at innstrømming av vann hindres ved kantring.
- Motorkassen og batterikassen skal være vanntett ved vanntrykk tilsvarende det trykk som oppstår ved høyeste vannfyllingsnivå i henhold til punkt 4.4.1.1 i LSA-koden.
- Innfesting av livbåtkrokene til skrog skal være dimensjonert for aktuelle belastninger.
- Seter og seler skal minimum passe til personer i størrelser, høyde og vekt, som beskrevet i Resolusjon MSC.81(70) avsnitt 2.8.2.

Hurtiggående mann-over-bord-båt skal tilfredsstille de krav som er stilt i avsnitt 5.1 i LSA-koden med unntak av punktene 4.4.1.5.3, 4.4.1.6, 4.4.6.8, 4.4.7.2, 4.4.7.4, 5.1.1.6, 5.1.1.10 og siste setning i punkt 4.4.6.11. Videre gjelder anbefalingene gitt i avsnitt 4.1 i MSC/Circ.809. Følgende begrensninger og tilleggskrav gjelder:

- Båten skal sertifiseres for et spesifisert antall personer, maksimum 10.
- Båten skal være stabil i vannfylt tilstand.
- Båten skal være utstyrt med fast ett-punkts oppheng. Sikkerhetsfaktoren mot brudd på dette opphenget med innfesting til skrog skal være minst 6.

- d) Dersom båten er utstyrt med krok av «off-load» type, skal krok med oppheng være beregnet for aktuelle belastninger. Kroken skal være konstruert slik at den er egnet for utsettingsarrangementer i henhold til § 11 fjerde ledd, og den skal være konstruert og arrangert slik at det med enkle midler er mulig å plukke båten opp ved hjelp av kran eller davit fra andre skip/innretninger enn moderinnretningen.
- e) Båtens skrog skal være egnet for hurtig kjøring i grov sjø.
- f) Båten skal være utformet og arrangert for opptak av personer fra sjøen.
- g) Brennstoffet til motoren skal ha et flammepunkt på 43 °C eller høyere.
- h) Fremdriftsarrangementet skal beskyttes for ikke å skade personer i sjøen og for ikke å bli påført skade ved påkjørsel av vrakgods ved full fart.

Redningsflåter skal være i samsvar med avsnitt 4.2 i LSA-koden. Vedrørende skipsmedisin for redningsflåter, se § 13 i forskrift 9. mars 2001 nr. 439. Følgende tilleggskrav gjelder:

- a) Redningsflåter skal være utstyrt med et frilyt arrangement i samsvar med punkt 4.1.6.3 i LSA-koden.

Redningsdrakter skal være i samsvar med avsnitt 2.3 i LSA-koden med unntak av punkt 2.3.2.1. Følgende tilleggskrav gjelder:

- a) Punkt 2.2.1.3.1 i LSA-koden.
- b) Drakten skal ha tilstrekkelig oppdrift og stabilitet til å snu en bevisstløs person fra enhver posisjon til en posisjon der munn er over vann på maksimalt 15 sekunder, inkludert eventuell oppblåsningstid. Sjøfartsdirektoratets prosedyre for prøving av selvrettingsfunksjonen til redningsdrakter skal anvendes ved sertifisering inntil internasjonal prøvingsprosedyre for denne type prøving foreligger.
- c) Drakten skal være arrangert med løftestropp med egnet innhukings- og holdearrangement. Drakten og løftestroppen skal ikke skades ved en belastning på 3 kN.
- d) Løftestropp, innstrammingsarrangementer, glidelås, refleks, lommer osv. skal festes slik at draktens egenskaper ikke reduseres på grunn av utstyrets montering og slik at det ikke er til hinder ved bruk av drakten.
- e) Drakten skal ha gripeline (kameratline) med karabinkrok i enden. Linen skal ha lengde minimum 1 m og bruddstyrke minimum 1 kN. Det skal være festemulighet i drakten for karabinkroken.
- f) Drakten skal ha sprutbeskyttelse/visir som hindrer sjøsprøyt i ansiktet.

Redningsvester skal være i samsvar med avsnitt 2.2 i LSA-koden. I tillegg kreves det at redningsvestene skal:

- a) Være utstyrt med lys i samsvar med 2.2.3.1 i LSA-koden,
- b) Ha termisk beskyttelse som tilfredsstiller kravene i IMO MSC/Circ.922,
- c) Ha arrangement eller konstruksjon som gjør at vesten er enkel å ta riktig på seg,
- d) Ha festestroppe som ikke behøver å tres gjennom løkker eller lignende og som ikke er basert på knyting, og
- e) Ha skrittstropp eller annen likeverdig løsning som sikrer at den sitter ved bruk.

Livbøyer skal være i samsvar med avsnitt 2.1 i LSA-koden.

10. Radio-redningsredskaper

Livbåter skal utstyres med fastmontert to-veis VHF-radiotelefonapparat og radartransponder (SART). To-veis VHF-radiotelefonapparat (håndholdt VHF), anses å tilfredsstille dette kravet, dersom det kan fastmonteres ved hjelp av brakett, og at kommunikasjon kan gjennomføres uten å måtte fjerne apparatet fra braketten.

Livbåter skal utstyres med egen antenne for tilkobling til telefonapparatet nevnt i første ledd. Antennen tillates plassert innvendig i farkosten.

Mann-over-bord-båten skal utstyres med håndholdt VHF.

Utstyret som nevnt i første til tredje ledd, skal være godkjent og merket (rattmerket) i overensstemmelse med forskrift 29. desember 1998 nr. 1455 om skipsutstyr.

11. Utsettingsarrangementer

Utsettingsarrangement for livbåter, mann-over-bord-båter og flåter skal være i samsvar med de krav som er gitt i punkt 6.1.1, 6.1.2, 6.1.4 og 6.1.5 i LSA-koden. Mann-over-bord-båter kan alternativt utsettes og opphives ved bruk av innretningens dekkskraner, jf. fjerde ledd nedenfor. Følgende generelle tilleggskrav gjelder:

- a) Redningsredskaper skal være forsvarlig sikret i stuert posisjon.
- b) Hydrauliske systemer skal dimensjoneres, arrangeres og prøves i henhold til anerkjent standard.
- c) Ståltau, kjetting, sjakler etc. skal være sertifisert.
- d) Svivler, sjakler, strekkfisker og skiver skal sikres.
- e) Det skal være minst 3 tørn ståltau tilbake på vinsjtrommelen etter at redningsredskapet er låret til vannflaten under den mest ugunstige dypgang og krengevinkel. Ståltauets innfesting på trommelen skal minst tåle vekten av fullastet redningsredskap.

Spesielle tilleggskrav som gjelder utsetting av livbåter som ikke er fritt-fall-livbåter:

- a) Utsettingsarrangement skal ha fast montert vinsj med motor.
- b) Vinsjen skal ha automatisk akselerasjonsbrems som regulerer læringshastigheten til 60 m/min. $\pm$ 10 %.
- c) Kontrollspaken for vinsjmotoren skal automatisk gå til stopp-posisjon, når den ikke er i bruk.
- d) Utsettingsarrangementet skal være konstruert og beregnet for en krengevinkel på minst 17° i en hvilken som helst retning, jf. § 21 i forskrift 20. desember 1991 nr. 878.
- e) Det skal være mulig å stoppe utsettingen under alle faser både fra innretningen og fra livbåten.

- f) Stopp/parkeringsbrems skal ha en slik karakteristikk at dynamiske tilleggskrefter ikke overstiger 50 % av vekten av fullastet båt ved full oppbremsing (panikkbremsing). Hvis dette blir overskredet, må det kompenseres styrkemessig i livbåttoppheng og utsettingsarrangement, eller ved at det arrangeres et støtabsorberende system, se også fjerde ledd bokstav d.
- g) Livbåturringer skal være konstruert slik at de ikke kan skape problemer under låring.
- h) Livbåter skal ha et arrangement for avlastning av kroker/utløsermekanisme for bruk ved vedlikehold og kontroll. Dette arrangementet skal ha en sikkerhetsfaktor på 6 mot brudd.
- i) Opphivingen skal stoppe automatisk når livbåten er kommet i endelig posisjon under utsettingsarrangementet.

Spesielle tilleggskrav som gjelder utsetting av fritt-fall-livbåter:

- a) Med unntak av alternativt utsettingsarrangement skal utsettingsarrangementet være konstruert og beregnet for en krengevinkel på minst 17° i en hvilken som helst retning, jf. § 21 i forskrift 20. desember 1991 nr. 878.
- b) Utsettingsarrangementet skal være utformet slik at alle funksjoner, herunder utløsningsmekanismen, skal kunne prøves om bord.

Spesielle tilleggskrav vedrørende utsetting og ombordtaking av mann-over-bord-båter:

- a) Utsetting mot slagside og trim kreves ikke.
- b) Utsettingarrangementets største læringshastighet skal være 60 m/min $\pm$ 10 %. Hivhastigheten skal være minst 50 m/min. med største vekt av båten. Det skal være mulig å regulere lærings- og hivhastigheten trinnløst.
- c) Det skal arrangeres for ett-punkts nedfiring og opphiving. Det er ikke nødvendig å kunne kontrollere utsettingen fra mann-over-bord-båten.
- d) Utsettingsarrangementet skal være utstyrt med støtabsorberende og/eller bevegelseskompenserende arrangement som sikrer at båten og utsettingsarrangementet ikke blir utsatt for dynamiske tilleggskrefter som medfører maksimalspenninger som overstiger 33 % av materialets flytespenning, for følgende lastetilfeller:

- 1. Oppbremsing med full læringshastighet.
- 2. Opptak av båt i maksimum beregnet bølgehøyde.

De dynamiske tilleggskreftene beregnes ut i fra de sjokkbelastninger utsettingsarrangementet utsettes for ved de nevnte lastetilfeller.

- e) Dersom dekkskran benyttes, jf. første ledd ovenfor, gjelder følgende i tillegg til ovennevnte krav:
 - 1. Kranene skal være tilknyttet nødkraftforsyning,
 - 2. Kranene skal være utstyrt med en spesiell sikkerhetsanordning som setter nødutløsningssystemet midlertidig ut av drift,
 - 3. Kranene skal være utstyrt med to bremsesystemer. Den ene bremsen skal virke direkte på vinsjtrømmelen og skal fungere uavhengig av den andre,
 - 4. Det skal utarbeides spesielle prosedyrer som sikrer prioritet for rask utsetting og sikker betjening, og
 - 5. Forbindelsen mellom krankrok og mann-over-bord-båt skal være et fibertau som er fast plassert i mann-over-bord-båten. Fibertauet skal ha en lengde som garanterer både tilfredsstillende demping og sikker avstand mellom krankrok og båt i tung sjø.

Spesielle tilleggskrav vedrørende utsetting av redningsflåter:

- a) Utsettingsarrangementet skal være beregnet for en krengevinkel på minst 17° i hvilken som helst retning, jf. § 21 i forskrift 20. desember 1991 nr. 878.

12. Prøving av redningsredskaper og utsettingsarrangementer

Redningsredskaper med tilhørende utsettingsarrangement skal prøves i henhold til SOLAS regel III/4 og regel III/5 samt IMO Resolusjon MSC.81(70) «Revised recommendation on testing of life-saving appliances». Følgende tilleggskrav gjelder:

- a) Prototypprøving:
 - 1. Retardasjonsmålinger skal utføres for å bestemme karakteristikk på bremses og eventuelle støtdempere.
 - 2. For livbåter gjelder følgende tillegg for prototypprøving:
 - 2.1. Før prototypprøving skal det dokumenteres akseptkriterier for prøven. Disse kan være basert på risikovurderinger, modellforsøk eller lignende designstudier. Akseptkriteriene skal som et minimum sikre at personell ikke blir skadet ved utsetting i det miljø som livbåten skal være beregnet for.
 - 2.2. For fritt-fall-livbåter skal det måles defleksjon og vanntrykk på de mest utsatte steder på overbygg og skrog under utsetting.
- b) Produksjonsprøving (verkstedsprøver):
 - 1. Det skal utføres kontroll- og tykkelsesmålinger av skroget og overbygget samt rundt krokinnfestninger på livbåter og mann-over-bord-båt.
 - 2. Vitale deler i krok, krokinnfesting, bolter etc. skal NDT-kontrolleres med egnet metode etter prøvebelastning.
 - 3. For utsettingsarrangementet skal høyt belastede sveiser, akslinger, ringer, kjettinger, bolter etc. NDT-kontrolleres med egnet metode etter prøvebelastning.
- c) Installasjonsprøver (ombordprøver):

1. Før installasjonsprøver gjennomføres skal det dokumenteres akseptkriterier for prøven. Disse kan være basert på risikovurderinger, modellforsøk eller lignende designstudier. Akseptkriteriene skal som et minimum sikre at personell ikke blir skadet ved utsetting i det miljø som redningsredskapet er beregnet for.
2. Belastede sveiser mellom utsettingsarrangement og innretningen skal NDT-kontrolleres med egnet metode etter installasjonsprøven.

13. *Sjøveiseevakuering – evakueringsanalyse*

Det skal utføres en evakueringsanalyse, jf. forskrift 22. desember 1993 nr. 1239, basert på innretningens dimensjonerende ulykkeshendelser og krav gitt i dette kapittel. Etter en hvilken som helst ulykkeshendelse skal analysen vise at rømningsveier, midlertidig oppholdssted og mønstringsstasjoner er hensiktsmessig arrangert slik at:

- a) Minst en rømningsvei er tilgjengelig fra alle rom/områder til midlertidig oppholdssted.
- b) Alle personer om bord kan evakueres med livbåter i løpet av 15 minutter under alle værforhold. Tiden regnes frem til livbåtene er sjøsatt og frigjort.
- c) Redningsflåtene er hensiktsmessig plassert for alternativ evakuering.
- d) Et tilstrekkelig antall personlige redningsredskaper er hensiktsmessig plassert for bruk til både redning og for sjøveiseevakuering.

Midlertidig oppholdssted skal plasseres i nær tilknytning til livbåstasjonene.

14. *Antall og plassering av livbåter*

Antall og plassering av livbåter skal bestemmes på grunnlag av evakueringsanalysen, samt følgende punkter:

- a) Det skal være mulig å sjøsette et nødvendig antall livbåter med kapasitet for alle personer om bord ved den minst gunstige krengevinkel som følger av stabilitetsberegningene, jf. § 21 i forskrift 20. desember 1991 nr. 878.
- b) For boreinnretninger gjelder også følgende:
 1. For boreskip skal alle personer om bord kunne evakueres ved hjelp av livbåter etter at livbåtene på ett sted er tapt eller utilgjengelige.
 2. For oppjekkbare og halvt nedsenkbare boreinnretninger skal alle personer om bord kunne evakueres ved hjelp av livbåter etter at livbåtene på ett sted er tapt eller utilgjengelige.
- c) For innretninger som ikke er av skipstype gjelder spesielt følgende:
 1. Livbåtene skal plasseres med baugen pekende utover/bort fra innretningen.
 2. For at en livbåt skal kunne medregnes i livbåtkapasiteten ved den minst gunstige krengevinkel som følger av stabilitetsberegningene, jf. § 21 i forskrift 20. desember 1991 nr. 878, skal livbåten kunne sjøsettes sikkert med en minsteavstand på 5 meter fra faste strukturer.
 3. Plassering for utsetting under fart anses ikke nødvendig.
 4. På innretninger med gangbroforbindelse til annen installasjon skal livbåtene ikke plasseres mot denne installasjonen.
- d) For at en fritt-fall-livbåt, inkludert utsettingsarrangement, skal kunne medregnes i livbåtkapasiteten ved den minst gunstige krengevinkel som følger av stabilitetsberegningene, jf. § 21 i forskrift 20. desember 1991 nr. 878, skal fritt-fall-livbåt, inkludert utsettingsarrangement, være sertifisert for å kunne sjøsettes ved de aktuelle høyder og vinkler.

15. *Antall og plassering av redningsflåter*

Det skal være tilstrekkelig flåtekapasitet for det totale antall personer om bord. Plasseringen skal baseres på resultatet av evakueringsanalysen, jf. nr.13.

For innretninger av skipstype gjelder i tillegg følgende:

- a) Alle personer om bord skal kunne evakueres ved hjelp av redningsflåter etter at alle redningsflåter på en hvilken som helst side er tapt eller utilgjengelige.
- b) Dersom det er mer enn 100 meter fra forstavn eller akterstavn til nærmeste livbåt eller flåte, skal det i tillegg plasseres en flåte helt forut eller helt akterut.

Flåtene skal plasseres under egne utsettingsarrangement, maksimum 3 flåter under hvert arrangement.

For at en flåte skal kunne medregnes i flåtekapasiteten, skal den være sertifisert for å kunne sjøsettes ved de aktuelle høyder.

16. *Plassering av hurtiggående mann-over-bord-båt*

Det skal plasseres minst en hurtiggående mann-over-bord-båt på en sikker plass om bord. Plasseringen skal enten være under eget utsettingsarrangement, eller på hensiktsmessig sted slik at den enkelt kan nås av minst 2 dekkskraner som er bestemt for slik utsetting, jf. nr.11 første avsnitt og fjerde avsnitt bokstav e.

Plasseringen skal også være slik at:

- a) utsetting av mann-over-bord-båten ikke kan forhindre utsetting av livbåter og redningsflåter, og
- b) den kan settes ut sikkert i løpet av 5 minutter etter at alarmen har gått, både under operasjon og forflytning.

På innretninger som ikke er av skipstype, skal mann-over-bord-båten kunne sjøsettes sikkert med en minsteavstand til innretningens faste strukturer på 8 meter, når innretningen er uten krenkning under operasjon eller forflytning.

17. *Personlige redningsredskaper*

Redningsdrakter:

- a) Redningsdrakter for alle personer om bord skal oppbevares lett tilgjengelig i boligkvarteret.
- b) Ved hver livbåstasjon skal det oppbevares et antall redningsdrakter som tilsvarer minst 50 % av livbåtskapasiteten på hver livbåstasjon. Disse draktene skal oppbevares i solide skap som er tydelig merket og som ikke kan låses.
- c) I tillegg skal de personer som skal betjene mann-over-bord-båten, ha en egnet redningsdrakt eller beskyttelsesdrakt (anti-exposure suit) som er lagret på et hensiktsmessig sted.

Redningsvester:

- a) Det skal være plassert redningsvester på hensiktsmessige steder slik det fremkommer av evakueringsanalysen (jfr. nr. 13), med spesiell vekt på personell som oppholder seg hvor redningsdraktene ikke er lett tilgjengelig. Totalt antall redningsvester skal ikke være mindre enn det totale antall personer om bord.
- b) Redningsvestene kan erstattes med redningsdrakter. Det kreves da et ekstra antall drakter, utover det som kreves i første ledd, på minimum 20 % av maksimalt tillatt antall personer om bord.

Livbøyer:

- a) Livbøyene skal være hensiktsmessig plassert på lett tilgjengelige steder på innretningen, og det skal være minst 8 om bord.
- b) Innretninger av skipstype som har en lengde på:
 - 1. mellom 100 og 150 meter, skal ha minst 10 livbøyer om bord
 - 2. mellom 150 og 200 meter, skal ha minst 12 livbøyer om bord
 - 3. mer enn 200 meter, skal ha minst 14 livbøyer om bord
- c) Minst halvparten av livbøyene skal ha selvtennende lys, i samsvar med punkt 2.1.2 i LSA-koden.
- d) Minst 2 av livbøyene i bokstav c skal i tillegg ha selvaktiverende røyksignal i samsvar med punkt 2.1.3 i LSA-koden.
- e) Minst 2 livbøyer, plassert langt fra hverandre, og ikke av de livbøyene som nevnt i bokstav c eller d, skal ha redningsline med oppdrift i samsvar med punkt 2.1.4 i LSA-koden. Linenes lengde skal minst være 1,5 ganger avstand fra dekk til vannlinje når innretningen er i forflytningstilstand, minimum 30 meter.

18. Andre redningsredskaper

Følgende andre redningsredskaper og annet utstyr for evakuering skal være om bord:

- a) Innretninger som ikke er av skipstype, skal ha faste nødleidere som strekker seg fra dekk til pongtongdekk eller tilsvarende nivå, minst en slik leder på hver side. Nødleidere skal ikke ha ryggbøyer.
- b) Ett linekastende apparat i samsvar med avsnitt 7.1 i LSA-koden.
- c) 12 fallskjermraketter i samsvar med avsnitt 3.1 i LSA-koden.

19. Merking av evakueringsveier

Evakueringsveier skal merkes. Merkingen skal være godt synlig og lett forståelig.

20. Sikkerhetsplan

På alle innretninger skal det være oppslått oppdaterte sikkerhetsplaner, som viser redningsredskaper og utsettingsarrangement. Tegningene skal være permanent oppslått i kontrollstasjoner, og sentrale og oversiktlige steder i innredningen. De skal gi et klart bilde av antall, kapasitet og plassering av redningsredskapene ombord. Det skal benyttes fargelagte symboler i samsvar med anerkjent standard.

21. Øvelser

Se § 38, jf. § 34 i forskriften.

22. Vedlikehold og kontroll

Redningsredskaper og utstyr for evakuering skal holdes i god stand og være klar til bruk til enhver tid.

Det skal utføres vedlikehold og kontroll i samsvar med et oppdatert vedlikeholdsprogram som ivaretar relevante forskriftskrav og utstyrsleverandørens anbefalinger.

Vedlikeholdsprogrammet skal være i samsvar med SOLAS Kapittel III Regel 20 og 36, med følgende tillegg:

- a) Hvert 5. år skal utsettingsarrangement, kroer, innfestninger etc. gjennomgå en grundig undersøkelse, som skal inkludere NDT av sikkerhetskritiske komponenter.
 - b) Vedlikehold og ombygning mv. skal utføres etter produsentens anvisninger.
 - c) Alle undersøkelser, prøver, utskiftninger og reparasjoner skal registreres i vedlikeholdssystemet.
- Livbåter skal prøves i samme omfang som en installasjonsprøve minst en gang hvert 5. år.

X

Vedlegg I i forskrift 4. desember 2015 nr. 1406 om drikkevann og drikkevannsanlegg på flyttbare innretninger skal lyde:

Vedlegg I

(Med referanse til § 17 i forskriften, inneholder vedlegg I utdrag fra forskrift 4. september 1987 nr. 860 om drikkevannsanlegg og drikkevannsforsyning på flyttbare innretninger. 1987-forskriften ble opphevet 1. januar 2016. Nummereringen i vedlegg I tilsvarer paragrafnummer i den opphevede forskriften).

6. Krav til mengde og kvalitet

Drikkevann skal være tilgjengelig i tilstrekkelig mengde, være hygienisk betryggende og dessuten være klart, uten lukt, smak og farge, og tilfredsstillende til enhver tid gjeldende kvalitetskrav, fastsatt av Helsedepartementet eller den det bemyndiger.

7. Drikkevann hentet fra land

1. For innretninger på norsk sokkel skal drikkevann som hentes fra land kun tas fra tappesteder tilknyttet vannverk som er offentlig godkjent og leverer vann i henhold til gjeldende kvalitetskrav.
2. Drikkevann som hentes fra land og leveres fra forsyningsfartøy, skal kloreres under overføring til innretningens lagertanker.

8. Drikkevann fremstilt av sjøvann

1. Inntak av sjøvann for fremstilling av drikkevann skal ikke finne sted når det er grunn til å frykte at sjøvannet er særlig forurensset. Samtlige havneområder i alle verdensdeler betraktes som særlig forurensset.
2. Fra anlegg som produserer ferskvann ved destillasjon, tillates et maksimalt saltinnhold på 30 ppm, tilsvarende en spesifikk elektrisk ledningsevne på 6 m S/m ved 25 °C ved utløp fra evaporator. Fra anlegg som produserer ferskvann ved omvendt osmose, tillates maksimalt 200 ppm klorid og 130 ppm natrium, tilsvarende spesifikk elektrisk ledningsevne på 75 m S/m ved 25 °C ved utløpet fra osmoseanlegget.
3. Kjemikalier som ønskes benyttet til avsaltingsanlegg skal være sertifisert.

9. Krav til videre vannbehandling

Alt drikkevann skal desinfiseres idet drikkevannet går til forbruk. Tilsetningsstoffer (behandlingskjemikalier) for drikkevann skal være sertifisert.

10. Kontroll av drikkevannet om bord

1. Det skal minst en gang i døgnet føres kontroll med at hele drikkevannsanlegget fungerer tilfredsstillende, og resultatet av kontrollen skal føres i en egen driftsjournal.
2. Dersom UV-lamper benyttes til desinfisering av drikkevannet, skal også kontroll med lampenes brukstid føres i journalen.
3. Rederiet skal sørge for at minst en person om bord er faglig kvalifisert til å foreta ovennevnte kontroll av drikkevannet.

11. Utstyr og utforming

1. Følgende krav gjelder for dimensjonering og design av drikkevannsanlegg:
 - a) det beregnes et forbruk på minst 200 liter drikkevann pr. person pr. døgn,
 - b) det skal alltid være en drikkevannsreserve tilsvarende minst 2 døgns forbruk,
 - c) det skal være minst 2 separate lagertanker for drikkevann,
 - d) det skal være atskilt fra andre væskesystemer om bord ved brutt forbindelse, doble tilbakeslagsventiler eller likeverdige løsninger,
 - e) det skal være beskyttet mot frost og varme, og tåle den drikkevannskvaliteten som systemet er designet for,
 - f) det skal inkludere et fast montert anlegg for klorering av drikkevann som leveres fra forsyningsfartøy. Klordoseringspunktet skal være plassert på tankenes påfyllingsrør eller resirkuleringsrør,
 - g) det skal være mulig å tilsette og innblande ekstra klor hvis vannanalyser viser at dette er nødvendig,
 - h) materialer som kommer i kontakt med drikkevann, skal ikke avgi stoffer til vannet i slike mengder at den kan bli helsefarlig eller uegnet som drikkevann. Beskyttelsesbelegg (malinger) skal være sertifisert,
 - i) det skal finnes prøvepunkter som gjør det mulig å spore vannkvalitetsforandringer gjennom systemet,
 - j) i utløpet for drikkevann fra eventuelt avsaltingsanlegg, skal det være et salinometer som gir alarm og bryter vannleveransen til drikkevannsanlegget ved for høyt saltinnhold,
 - k) hvor UV-anlegg brukes, skal UV-anlegget ha tilstrekkelig desinfiseringskapasitet ved maksimal vannforsyning. UV-anlegget skal også ha timeteller, intensimeter, signallamper for hvert UV-rør, samt magnetventil som stenger vannleveransen ved alarm eller strømbrytning,
 - l) hvor alkaliseringsanlegg brukes, skal det være mulighet for tilstrekkelig tilbakespyling av filteret, samt enkel tilgang til vedlikehold av filter og utskifting av filtermateriale, og
 - m) varmtvann skal holde minst 65 °C ut fra berederen. Tilsetningsstoffer til eventuelt varmemedium skal være sertifisert.
2. Følgende krav gjelder for drikkevannstanker:
 - a) de skal ikke ha felles vegg med andre tanker hvor oljeprodukter, flytende kjemikalier mv. føres,
 - b) dersom rør som ikke fører drikkevann, må føres gjennom drikkevannstank, skal de legges i åpen kanal,

- c) de skal være forsynt med åpning for adkomst til inspeksjon og rengjøring. Åpningene skal ha tett mannlokk og være plassert slik at inspeksjon og rengjøring skal skje mens innretningen er i drift,
 - d) det skal anordnes dreneringsmuligheter slik at tankene lett lar seg tømme fullstendig,
 - e) peilerør og påfyllingsrør skal ha en høyde over dekk eller tanktopp på minst 300 mm og ha lokk. Lokket skal være fastgjort til røret med kjede slik at lokket ikke kan komme i berøring med dør/dekk eller tanktopp, og
 - f) de skal ha tilstrekkelig avluftning. Luftrørene skal være utformet slik at sjøvann ikke trenger inn. Åpningen skal være dekket med et finmasket nett av korrosjonsbestandig materiale.
3. Følgende krav gjelder for rør i drikkevannssystemer:
- a) dersom rør som fører drikkevann, må føres gjennom andre tanker, skal de legges i åpen kanal,
 - b) rørene skal tydelig merkes «Drikkevann/Potable Water» og males eller merkes med blå farge,
 - c) tappepunkt tilkoblet utenfor boligkvarteret skal sikres med tilbakeslagsventil eller likeverdig sikring, og
 - d) ved tilknytning til maskinell utrustning (eksempelvis vaskemaskiner), skal drikkevannssystemet være beskyttet mot tilbakesug/slag.
4. Sjøvannsinntak
- Ved fremstilling av drikkevann fra sjøvann skal det være minst to alternative sjøvannsinntak. Inntakene skal plasseres slik at mulighetene for påvirkning fra utslipp fra innretningen blir minst mulig, og man skal kunne nytte det inntak som til enhver tid er gunstigst i relasjon til strøm- og forurensningsforhold. Uttak fra sjøvannsledning for avsaltingsanlegg skal ha tilbakeslagsventil.
5. Bunkringsstasjon
- Bunkringsstasjon skal ha avstengingsventil. Mellom avstengingsventil og slangetilkobling skal det finnes vannprøvekran og spyleventil. Spyleventilen skal være lett tilgjengelig og ha hensiktsmessig utforming, samt ha diameter som tilsvarer kapasiteten på bunkringsrøret.
6. Måleutstyr
- Om bord skal det finnes laboratorieutstyr til å måle elektrisk ledningsevne (saltinnhold), pH-verdi og klorinnhold.

12. Rengjøring av tanker, pumper og rørsystemer

Tanker, pumper og rørsystemer for drikkevann skal til enhver tid holdes rene innvendig fram til alle tappesteder. Rengjøring og desinfisering av hele drikkevannsanlegget skal foretas før innretningen forlater byggeverkstedet, etter reparasjoner, og deretter minst en gang pr. år.

XI

I forskrift 27. januar 2016 nr. 67 om ballastsystem på flyttbare innretninger (ballastforskriften) gjøres følgende endringer:

I følgende bestemmelser skal uttrykket «sirkulære skrog» endres til «sylinderformede skrog»:

§ 3 (2) andre punktum.

§ 4 (3) tredje punktum.

§ 5 (1) bokstav c andre punktum.

§ 8 (4) tredje punktum.

§ 9 (4).

§ 11.

Vedlegg I skal lyde:

Vedlegg I

(Med referanse til § 21 i forskriften, inneholder vedlegg I utdrag fra forskrift 20. desember 1991 nr. 879 om ballastsystem på flyttbare innretninger. 1991-forskriften ble opphevet 1. februar 2016. Nummereringen i vedlegg I tilsvarer paragrafnummer i den opphevede forskriften).

7. Krav om ballastsystem

- 1. Innretninger skal være utstyrt med et pumpesystem som kan ballastere og deballastere enhver ballasttank under normale operasjons- og transittilstander. Kontrollert gravitasjonsfylling av tanker tillates.
- 2. Ved vannfylling av et hvert rom på oppjekkbare innretninger og et hvert rom i søylene eller pontongene på halvt nedsenkbare innretninger, skal ballastering i henhold til nr. 11.2 fortsatt være mulig.

8. Krav om analyse

Det skal utføres en analyse av ballastsystemets evne til å fungere i henhold til kravene i denne forskrift.

9. Krav til enkeltkomponenter

Ballastsystemets enkeltkomponenter skal med hensyn til styrke, funksjonsdyktighet og arbeidsutførelse minimum følge regelkravet fra MOU-klasseinstitusjon for de trykk, kapasiteter og belastninger mv. som fremkommer i denne forskrift.

10. Intern kommunikasjon

Det skal være installert et kommunikasjonssystem mellom kontrollstasjon og rom hvorfra ballastpumper, -ventiler og annet utstyr nødvendig for driften av ballastsystemet kan styres lokalt, jf. krav i nr. 18. Kommunikasjonssystemet skal være uavhengig av hovedkraftkilden.

11. Kapasitetskrav

1. Ballastsystemet skal ha kapasitet til å kunne bringe innretningen fra en hvilken som helst operasjons- eller forflytningsdypgang til dypgående for sikkerhetstilstand, i løpet av 3 timer.
2. Med alle pumpene intakte, skal ballastsystemet ha kapasitet til, innen 3 timer, å kunne bringe innretningen tilbake til opprett tilstand og styrkemessig akseptabel dypgående, etter skade i henhold til stabilitetsforskriften § 21.¹ For innretninger som må benytte nødskraft for å tilfredsstille dette krav, aksepteres det at hovedkraft igjen benyttes når det er oppnådd en vinkel som hovedkraftkilden kan operere under. Det skal da kunne dokumenteres at hovedkraftkilden kan restartes ved denne vinkelen etter å ha vært krenget i henhold til kravene ovenfor.
3. Med en hvilken som helst pumpe ute av drift, skal ballastsystemet kunne bringe innretningen tilbake til opprett tilstand og styrkemessig akseptabel dypgående, etter skade i henhold til stabilitetsforskriften § 21.1. Ved skade på rom der ballastpumper er installert forutsettes det at det er ballastpumpen(e) i dette rommet som er satt ut av drift. Tilhørende deler av ballastsystemet i det samme vannfylte rommet forutsettes også satt ut av drift, med unntak av komponenter som er konstruert for å tåle nedsenkning i vann og aktuelt trykk.
4. For halvt nedsenkbare innretninger, med innretningen på operasjonsdypgang, skal krav i 11 nr. 2 og 3 kunne utføres uten å ta inn ytterligere ballast. Motfylling kan vurderes brukt som operasjonelt tiltak, forutsatt at det foreligger godkjente prosedyrer som dekker områdene styrke og stabilitet.

12. Krav til funksjon etter feil

1. Ballastsystemet skal være utstyrt med minst to uavhengige pumper arrangert slik at ballastering kan gjennomføres i tilfelle feil ved en hvilken som helst av pumpene. Det kan benyttes andre pumper enn rene ballastpumper til ballastering, forutsatt at disse er tilgjengelige for slik bruk til enhver tid.
2. Ballastsystemet skal anordnes slik at ingen enkelt feil i systemet eller en operatørfeil kan føre til utilsiktet overføring av ballastvann fra en tank til en annen, eller utilsiktet fylling/tømming av tanker.
3. Nødskraftkilden skal kunne betjene ballastsystemet på en slik måte at krav i nr. 11.3 og nr. 12.1 er tilfredsstilt.

13. Ventiler, lufterør og sugeledninger

1. Alle ventiler og betjeningsorganer skal være tydelig merket med den funksjon de har. Lokalt på ventilen skal det være indikator som viser om en ventil er åpen eller lukket.
2. Lufterør skal være installert til hver ballasttank, plassert utenfor skadeområder i henhold til krav i stabilitetsforskriftens § 23 til § 28² og være i tilstrekkelig antall og tverrsnittsstørrelser til å muliggjøre effektiv drift av ballastsystemet, under de forhold som er omtalt i denne forskrift.
3. Lufterørsåpningene til de tanker som er planlagt benyttet for å rette opp innretningen etter skade, skal være plassert over ugunstigste vannlinje ved krengevinkler spesifisert i nr. 11.2, eller være arrangert på annen måte som sikrer luft til tankene ved utpumping.
4. Sugeledning fra tanker nevnt i nr. 13.3, plasseres slik at man har muligheter for å pumpe ut mest mulig vannballast ved aktuell krengeing.

14. Generelle krav

1. Fjernbetjenings- og indikatorsystemene skal være koblet til hoved- og nødtavlen.
2. På hvert sted hvor en ventil kan fjernbetjenes, skal det finnes en anordning som viser om ventilen er åpen eller lukket. Indikatorens funksjon skal avhenge av ventilspindelens bevegelse, eller være anordnet på annet vis med tilsvarende pålitelighet.

15. Ballastkontroll

1. Ballastkontrollen skal være utstyrt med følgende betjenings- og indikatorsystemer:
 - a) fjernbetjeningsystem for ballastpumper
 - b) indikatorsystem for ballastpumper
 - c) fjernbetjeningsystem for ballastventiler
 - d) indikatorsystem for ballastventiler
 - e) fjernpeilesystem for tanknivå
 - f) indikatorsystem for dypgående
 - g) krenge- og trimindikatorer
 - h) indikatorsystem for krafttilførsel (hoved- og nødskraftkilde)
 - i) indikatorsystem for hydraulisk/pneumatisk trykk i ballastsystemet
 - j) nødstop.
2. Ballastkontrollpanelets utforming og operatørens arbeidsstilling skal være konstruert etter gode ergonomiske prinsipper.

16. Plassering av ballastkontrollen

Plassering av ballastkontrollen skal være i kontinuerlig bemannet kontrollstasjon, hvor også kontroll for vanntette lukningsmidler¹ skal være installert.

17. Nødstop

Nødstopfunksjonen skal kunne isolere eller koble ut kraftforsyningen til fjernbetjeningssystemene og til pumpene. Ballastsystemet skal da gå til sikker posisjon dvs. ventiler stenges og pumper stoppes. Nødstoppsystemet skal være adskilt fra det ordinære fjernbetjeningssystemet.

18. Lokal betjening

Alle ballastpumper og ventiler skal i tillegg til fjernbetjening fra kontrollstasjonen, i tilfelle av feil ved fjernbetjeningen, være utstyrt med uavhengig lokal betjening. Den uavhengige lokale betjeningen av hver ballastpumpe og av dens tilhørende ballasttankventiler skal være plassert på samme sted.

19. Krav til funksjon etter feil

1. Fjernbetjenings- og indikatorsystemene skal være adskilt og fungere uavhengig av hverandre, eller ha tilstrekkelig redundans slik at en feil ved ett system ikke gjør driften av noe annet system usikker.
2. Ballastventilene skal feile til lukket stilling ved tap av kontrollkraft eller styrestrøm. Ved reaktivering skal ventilene forbli lukket inntil ballastkontrolloperatøren igjen overtar kontrollen av det reaktiverte systemet. Ballastventilsystemer som ikke feiler til lukket stilling ved tap av kontrollkraft/styrestrøm, aksepteres forutsatt at det kan dokumenteres at innretningens sikkerhet diverte systemet. Ballastventilsystemer som ikke feiler til lukket stilling ved tap av kontrollkraft/styrestrøm, aksepteres forutsatt at det kan dokumenteres at innretningens sikkerhet dermed ikke svekkes.

20. Krav til tankpeilesystem

1. Tankpeilesystemet skal gjøre det mulig å:
 - a) vise væsknivå i alle ballasttanker. Det skal finnes en sekundær metode til å fastslå nivået i ballasttankene, dvs. peilerør eller annet målesystem.
 - b) ved krengevinkler i henhold til nr. 11.2, tilnærmet vise væsknivå ved sugeledningen i de ballasttanker som er planlagt benyttet til å rette opp innretningen.
 - c) vise væsknivå i andre tanker, f.eks. brennolje-, ferskvanns- og borevanns/væsketanker som, når de fylles eller tømmes, virker inn på innretningens stabilitet.

21. Indikatorsystem for dypgående

Indikatorsystemet for dypgående skal vise dypgående i hvert hjørne av halvt nedsenkbare og oppjekkbare innretninger, og forut og akter for innretninger med skipsskrog.

22. Operasjonsinstruks

1. Det skal utarbeides en skriftlig instruks om bruk av ballastsystemet i henhold til denne forskrift. Instruksen skal innarbeides i innretningens operasjonsmanual.
2. Operasjonsinstruksen skal inneholde:
 - kort informasjon om systemet og normal bruk av det
 - for halvt nedsenkbare innretninger, prosedyrer for ballastering fra forflytningstilstand til sikkerhetstilstand og fra operasjonstilstand til sikkerhetstilstand³
 - kort informasjon om mulighetene for bruk etter feil har oppstått (kan evt. stå i beredskapsmanualen). Dersom motfylling etter skade skal brukes som operasjonelt tiltak, skal rutiner for dette angis, jf. nr. 11.4.
 - 1 Se forskrift 20. desember 1991 nr. 878 om stabilitet, vanntett oppdeling og vanntette/værtette lukningsmidler på flyttbare innretninger.
 - 2 Se forskrift 20. desember 1991 nr. 878 om stabilitet, vanntett oppdeling og vanntette/værtette lukningsmidler på flyttbare innretninger.
 - 3 Se krav om slike prosedyrer i forskrift 20. desember 1991 nr. 878 om stabilitet, vanntett oppdeling og vanntette/værtette lukningsmidler på flyttbare innretninger, § 17, § 28 og § 49.

XII

Endringene trer i kraft straks.

5. juli Nr. 898 2016**Forskrift om endring i REACH-forskriften (godkjenning for bruk av DEHP)**

Hjemmel: Fastsett av Miljødirektoratet 5. juli 2016 med hjemmel i forskrift 30. mai 2008 nr. 516 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) § 4, jf. lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, § 5 og § 8a, jf. forskrift 5. august 1977 nr. 2 om gjennomføring av lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester og delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730, lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 9, § 49, § 51 og § 78, jf. delegeringsvedtak 8. juli 1983 nr. 1245, lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 1–4 første ledd, § 3–1 tredje ledd, § 4–5 sjette ledd og syvende ledd og § 5–4 tredje ledd og fjerde ledd og lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 26 tredje ledd, § 27 og § 43 bokstav a og b.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XV nr. 12zc bokstav g. Kunngjort 8. juli 2016 kl. 14.15.

I

I forskrift 30. mai 2008 nr. 516 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) gjøres følgende endring:

I vedlegget skal nytt nr. 11 lyde:

11. *Tildeling av en godkjenning for bruk av bis(2-ethylhexyl)ftalat (DEHP)*

Miljødirektoratet tildeler Vinyloop Ferrara S.p.A, Stena Recycling AB og Plastic Planet srl godkjenning for bruk av bis(2-ethylhexyl)ftalat (DEHP), CAS nr. 117–81–7. Godkjenningen gjelder bare bruk som nevnt i artikkel 1 i Kommisjonens vedtak 22. juni 2016 om tildeling av en godkjenning for bruk av DEHP i henhold til REACH-forordningen. Godkjenningen tildeles på de vilkår som fremgår av artikkel 1 og 3 i Kommisjonens vedtak.

II

Forskriften trer i kraft straks.

EU-kommisjonens vedtak etter REACH-forordningen avdeling VII kapittel 2

Under overskriften «EU-kommisjonens vedtak etter REACH-forordningen avdeling VII kapittel 2» legges følgende vedtak til under vedtak 8. april 2016:

Vedtak 22. juni 2016 om tildeling av en godkjenning for en bruk av bis(2-ethylhexyl)ftalat (DEHP) i henhold til forordning (EF) nr. 1907/2006

For å lese vedtaket se her:

5. juli Nr. 899 2016**Forskrift om endring i forskrift om fiske etter makrell innenfor fjordlinjene**

Hjemmel: Fastsett av Fiskeridirektoratet 5. juli 2016 med hjemmel i forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen § 33f. Kunngjort 8. juli 2016 kl. 14.15.

I

I forskrift 1. juli 2015 nr. 864 om fiske etter makrell innenfor fjordlinjene gjøres følgende endringer:

§ 1 (endret) skal lyde:

Uten hinder av forbudet i forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen § 33f, er det frem til og med 1. september 2016 tillatt å fiske etter makrell innenfor fjordlinjene i Nordland fylke uavhengig av fartøyets lengde.

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket etter makrell etter første ledd før 1. september 2016 dersom det blir nødvendig som følge av bifangst av andre arter.

Gjeldende § 2 oppheves.

§ 3 blir ny § 2 (endret) og skal lyde:

Forskriften trer i kraft straks.

II

Forskriften trer i kraft straks.

6. juli Nr. 900 2016**Forskrift om endring i forskrift om budsjett, rekneskap, kontroll og revisjon for skolar med rett til statstilskot etter friskolelova (økonomiforskrift til friskolelova)**

Heimel: Fastsett av Kunnskapsdepartementet 6. juli 2016 med heimel i lov 4. juli 2003 nr. 84 om frittstående skolar (friskolelova) § 6–1 femte ledd. Kunngjort 8. juli 2016 kl. 14.15.

I

I forskrift 19. desember 2006 nr. 1503 om budsjett, rekneskap, kontroll og revisjon for skolar med rett til statstilskot etter friskolelova (økonomiforskrift til friskolelova) blir det gjort følgjande endringar:

Ny § 13A skal lyde

§ 13A. Fråvær i vidaregåande opplæring

Heiltidselevar som per 1. april har fråvær ut over 20 skoledagar, skal ikkje teljast med i grunnlaget for tilskot, jf. § 13. For deltidselevar skal fråværgrensa reduserast prosentvis i forhold til elevens timetal. Fråvær frå enkelttimar skal reknast om til heile dagar med utgangspunkt i elevens utdanningsprogram.

Følgjande dokumentert fråvær er gyldig fråvær etter denne føresegna, og skal ikkje reknast som fråvær etter første ledd:

- a) fråvær som kjem av sjukdom som er beskrive og attestert av lege
- b) organisert eller sjølvstendig studiearbeid, mellom anna skoleadministrative gjeremål etter førehandsbestemt avtale med faglærer eller dagleg leiar
- c) arbeid som tillitsvald, politisk arbeid, hjelpearbeid, lovpålagt oppmøte, fråvær av helse- og velferdsgrunnar og fråvær ved religiøse høgtider for elevar som er medlemmer av andre trussamfunn enn Den norske kyrkje, avgrensa til i alt 14 skoledagar når dette kan dokumenterast
- d) representasjon i arrangement på nasjonalt og internasjonalt nivå, avgrensa til i alt 10 skoledagar når dette kan dokumenterast.

Fråvær som etter elevteljinga er dokumentert, jf. andre ledd, kan meldast til Utdanningsdirektoratet for etterbetaling av tilskot.

Ny § 13B skal lyde

§ 13B. Unntak frå fråværsregelen

I særlege tilfelle kan Utdanningsdirektoratet gjere unntak frå § 13A første ledd.

I søknaden om unntak må skolen føre opp elevens namn, utdanningsprogram, prosent for eventuell deltid, og talet på dagar eleven ikkje har gyldig dokumentert fråvær.

Skolen må òg beskrive årsaka til at fråværet ikkje er gyldig dokumentert, og kva som gjer at det ligg føre eit særleg tilfelle.

II

Endringane blir sette i kraft 1. august 2016.

6. juli Nr. 901 2016**Forskrift om endring i forskrift om krav til kassasystem (kassasystemforskrifta)**

Heimel: Fastsett av Skattedirektoratet 6. juli 2016 med heimel i lov 19. juni 2015 nr. 58 om krav til kassasystem (kassasystemlova) § 9. Kunngjort 8. juli 2016 kl. 14.15.

I

I forskrift 18. desember 2015 nr. 1616 om krav til kassasystem (kassasystemforskrifta) endrast følgjande:

§ 1–2 bokstav b skal lyde:

kassapunkt: ei eining innan eit kassasystem som kan avslutte eit kontantsal ved å beordre utskrift av ei salskvittering.

§ 1–2 ny bokstav i skal lyde:

treningskvittering: utskrift frå kassasystemet for treningsformål som viser same slags opplysningar som ei salskvittering.

§ 1–2 bokstavane i til p blir bokstavane j til q.

§ 2–2 første punktum skal lyde:

Kassasystemet skal ha integrert kassaskuff på kvart kassapunkt.

§ 2–3 første ledd skal lyde:

Kassasystemet skal ved det enkelte kassapunkt være utstyrt med ein skriver. Skrivaren skal kunne produsere dokumentasjon som nemnt i § 1–2 bokstavane d til i og l til n.

§ 2–6 fjerde ledd skal lyde:

Det skal ikkje vere mogeleg å avslutte sal utan at systemet skriv ut ei salskvittering. Systemet skal ikkje kunne skrive ut meir enn éi kopikvittering.

§ 2–6 sjuande ledd opphevast.

§ 2–6 åttande og niande ledd blir nye sjuande og åttande ledd.

§ 2–7 sjette ledd skal lyde:

All kontinuerleg bruk må kunne identifiserast og skiljast ut med eit startpunkt.

§ 2–8–1 skal lyde:

Kassasystemet skal for kvart kassapunkt kunne produsere X-rapportar, Z-rapportar, salskvitteringar og returkvitteringar. Dersom kassasystemet har funksjonar for å registrere kredittsal som blir fakturert på eit seinare tidspunkt, skal også utleveringskvittering kunne produserast.

§ 2–8–2 bokstav d skal lyde:

ID-nummeret til kassapunktet,

§ 2–8–2 bokstav j skal lyde:

avgiftspliktig og avgiftsfritt kontantsal mv. samt meirverdiavgift fordelt på ulike meirverdiavgiftssatsar,

§ 2–8–2 ny bokstav w skal lyde:

talet på treningskvitteringar og beløp,

§ 2–8–2 bokstavane w til y blir bokstavane x til z.

§ 2–8–2 nytt andre ledd skal lyde:

Dersom det vert skrive ut kvitteringar for kredittsal frå kassapunktet, skal talet på kredittsal og beløp spesifiserast. Det same gjeld innbetalningar og returkvitteringar som gjeld kredittsal. Også talet på andre inn- og utbetalningar som blir registrert på kassapunktet, skal spesifiserast på type og beløp.

§ 2–8–3 første ledd, fyrste punktum skal lyde:

Ein Z-rapport skal minst innehalde opplysningar som nemnt i § 2–8–2, med unntak av opplysninga i første ledd bokstav a.

§ 2–8–4 første punktum skal lyde:

Ei salskvittering skal minst innehalde opplysningar som nemnt i forskrift 1. desember 2004 nr. 1558 om bokføring

§ 5–3–2a samt opplysningar om type betalingsmiddel og ID-nummeret til kassapunktet.

§ 2–8–6 skal lyde:

§ 2–8–6. *Kopikvittering, pro forma kvittering og treningskvittering*

Dersom kassasystemet har funksjonar til å skrive ut kopikvittering, pro forma kvittering eller treningskvittering skal desse vere tydeleg merka respektive «KOPI», «Foreløpig kvittering – IKKJE KVITTERING FOR KJØP» og «Treningskvittering – IKKJE KVITTERING FOR KJØP». Fonten på den markerte teksten skal vere minst 50 % større enn den teksten som angir beløp. Treningskvitteringar skal ikkje inngå i same nummerserie som salskvitteringar.

§ 2–8–7 skal lyde:

Dersom kassasystemet blir nytta til å registrere kredittsal som blir fakturert på eit seinare tidspunkt, skal det skrivast ut ei kvittering som viser kva slags varer og tenester som er levert. Kvitteringa skal tydeleg merkast «Utleveringskvittering – IKKJE KVITTERING FOR KJØP». Fonten på den markerte teksten skal vere minst 50 % større enn den teksten som angir beløp.

§ 2–8–8 andre punktum skal lyde:

Fonten på den markerte teksten skal vere minst 50 % større enn den teksten som angir beløp.

II

Endringane under I erstatter føresegnar gitt i forskrift 18. desember 2015 nr. 1616 som trer i kraft 1. januar 2017.

6. juli Nr. 902 2016**Forskrift om endring i forskrift om kontroll av kjøkkenartikler i plast importert fra Kina og Hongkong**

Hjemmel: Fastsett av Mattilsynet 6. juli 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23, jf. § 9 og § 12. Kunngjort 8. juli 2016 kl. 14.15.

I

I forskrift 29. juni 2011 nr. 695 om kontroll av kjøkkenartikler i plast importert fra Kina og Hongkong gjøres følgende endring:

§ 3 første ledd skal lyde:

Mattilsynets grensekontrollstasjoner ved Oslo lufthavn, Oslo havn, Borg havn og Larvik havn utpekes som importsteder i henhold til forordning (EU) nr. 284/2011 artikkel 5.

II

Endringen trer i kraft 1. september 2016.

6. juli Nr. 903 2016**Forskrift om endring i forskrift om innføring av Bremnes-modellen som prøveordning i norsk lakse- og ørretoppdrett**

Hjemmel: Fastsett av Nærings- og fiskeridepartementet 6. juli 2016 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven) § 5, § 6, § 7 og § 26. Kunngjort 8. juli 2016 kl. 14.15.

I

I forskrift 30. juni 2016 nr. 855 om innføring av Bremnes-modellen som prøveordning i norsk lakse- og ørretoppdrett gjøres følgende endring:

§ 3 første ledd skal lyde:

Tilbudet om å endre avgrensning av tillatelser skal offentliggjøres på Fiskeridirektoratets nettsider når departementet bestemmer. Fiskeridirektoratet utarbeider kunngjøringstekst og annen dokumentasjon til bruk for søknad og forvaltning av ordningen.

II

Forskriften trer i kraft straks.

7. juli Nr. 904 2016**Forskrift om dokumentasjon, saksbehandling og erstatning etter naturskader (naturskadeerstatningsforskriften)**

Hjemmel: Fastsett av Landbruks- og matdepartementet 7. juli 2016 med hjemmel i lov 15. august 2014 nr. 59 om erstatning for naturskader (naturskadeerstatningsloven) § 2 fjerde ledd, § 7 andre ledd, § 8 andre ledd, § 9 første og andre ledd, § 13 tredje ledd, § 14 fjerde ledd, § 16 andre ledd og § 21 tredje ledd, jf. delegeringsvedtak 15. august 2014 nr. 1085. Kunngjort 8. juli 2016 kl. 14.15.

*Kap. 1. Innledende bestemmelser***§ 1. Formål**

Formålet med forskriften er å sikre forsvarlig og effektiv behandling av saker om erstatning for naturskader etter naturskadeerstatningsloven.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gir utfyllende regler til naturskadeerstatningsloven om dokumentasjon, saksbehandling og erstatning. Forskriften regulerer også statens ansvar ved stormskader på produktiv skog, og skogeiers rett til erstatning for utgifter til opprydding av vindfall i skog som ikke er økonomisk drivverdig.

§ 3. Ansvarlig myndighet

Landbruksdirektoratet avgjør søknader om erstatning etter naturskadeerstatningsloven og denne forskriften. Vedtak fattet av Landbruksdirektoratet kan påklages til Klagenemnda for naturskadesaker med mindre annet følger av naturskadeerstatningsloven eller denne forskriften.

*Kap. 2. Søknad og dokumentasjon av skaden***§ 4. Søknad**

Skadelidte skal sende søknad om erstatning for naturskade til Landbruksdirektoratet på fastsatt skjema innen tre måneder etter at skaden har skjedd. Er søknadsfristen oversittet, kan søknaden behandles dersom særlige grunner taler for det.

§ 5. Dokumentasjon av skaden

Skadelidte skal for egen regning dokumentere at det foreligger en naturskade og hvilke kostnader som er nødvendige for å gjenopprette hvert skadeobjekt. Dokumentasjonen skal inneholde en beskrivelse av hvert skadeobjekt før og etter skaden.

Skadelidte kan dokumentere gjenopprettingskostnaden med takst eller anbud. Ved dokumentasjon gjennom anbud, skal gjenopprettingskostnaden dokumenteres med minimum ett anbud. Dersom gjenopprettingskostnaden antas å overstige 200 000 kroner, skal kostnaden dokumenteres med minimum to anbud. Anbud skal innhentes fra foretak med ansvarsrett, jf. plan- og bygningsloven § 23–1, når gjenopprettingsarbeidet krever det.

Dersom antatt gjenopprettingskostnad er under 50 000 kroner, kan skadelidte istedenfor takst eller anbud dokumentere kostnadene med egenoppgave og billedokumentasjon.

Landbruksdirektoratet kan innhente og bekoste takst i saker hvor gjenopprettingskostnaden er antatt å være over 500 000 kroner, og ellers når det anses nødvendig for sakens opplysning. Skadelidte plikter å medvirke under befaring når det anses nødvendig, og gi takstmannen alle opplysninger og dokumenter som er nødvendige for at takstmannen skal kunne utføre oppdraget på en forsvarlig måte.

Dersom hel eller delvis gjenoppretting av skaden ikke kan utsettes i påvente av at dokumentasjon etter andre til fjerde ledd foreligger, kan skadelidte dokumentere gjenopprettingskostnadene gjennom spesifisert faktura eller egenoppgave. Dersom det er nødvendig for sakens opplysning, kan Landbruksdirektoratet kreve at skadelidte på egen bekostning må fremlegge takst.

§ 6. Dokumentasjon av bruksverdi

Skadelidte skal i søknaden beskrive bruken og avkastningen av hvert skadeobjekt, jf. naturskadeerstatningsloven § 5 andre ledd.

§ 7. Frist for dokumentasjon

Skadelidte skal sende inn nødvendig dokumentasjon innen utløpet av søknadsfristen, jf. § 4. Landbruksdirektoratet kan, når særlige grunner taler for det, gi fristutsettelse for innsending av dokumentasjon. Landbruksdirektoratets avgjørelse om fristutsettelse kan ikke påklages.

§ 8. Takst

Takst innhentet av skadelidte eller Landbruksdirektoratet er kun veiledende for Landbruksdirektoratets erstatningsvedtak.

§ 9. Krav til takstmenn

En takstmann kan ikke påta seg oppdrag for Landbruksdirektoratet dersom han er inhabil, jf. forvaltningsloven § 6 og § 10. Takstmannen har taushetsplikt om opplysninger han får tilgang til i forbindelse med oppdraget, jf. forvaltningsloven § 13.

Takstmenn som Landbruksdirektoratet inngår avtale med, skal være medlemmer av bransjeorganisasjon for takstmenn. Landbruksdirektoratet kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra kravet om medlemskap.

Kap. 3. Merkostnader og redningsomkostninger

§ 10. Merkostnader

Det kan etter søknad fra skadelidte ytes tilskudd til dekning av merkostnader, jf. naturskadeerstatningsloven § 7. Tilskuddet skal dekke kostnader som kommer i tillegg til gjenopprettingskostnadene. § 4 i forskriften her gjelder tilsvarende.

Tilskudd kan ytes dersom skaden kan utbedres på en slik måte at skadeobjektet forsterkes eller faren for naturskade minskes, og utbedringen utføres i tilknytning til gjenopprettningen av skaden. Skadelidte skal i søknaden dokumentere nytten av tilskuddet.

Merkostnader dekkes med inntil 20 prosent av gjenopprettingskostnaden slik denne skal beregnes etter § 5 i naturskadeerstatningsloven, og oppad begrenset til 30 000 kroner.

§ 11. Redningsomkostninger

Det kan ytes erstatning for rimelige og nødvendige utlegg skadelidte har hatt for å avverge naturskaden eller for å begrense skadens omfang, jf. naturskadeerstatningsloven § 8.

Det kan kun ytes erstatning for utlegg til leie av hjelp og maskiner, samt til nødvendige materialer. Egenarbeid, tapt arbeidsfortjeneste og lignende indirekte tap erstattes ikke. Bruk av og skade på eget utstyr erstattes ikke.

Det ytes ikke erstatning for den del av redningsomkostningene som ville ha oversteget kostnadene ved en eventuell gjenoppretting av skaden, eller som overstiger skadeobjektets bruksverdi.

Kap. 4. Fastsetting og utbetaling av erstatning

§ 12. Minsteutbetaling

Rett til erstatning bortfaller dersom grunnlaget for erstatningsutmåling etter naturskadeerstatningsloven § 5 er under 20 000 kroner.

§ 13. Fastsetting av erstatning og egenandel

Erstatningen fastsettes med utgangspunkt i grunnlaget for erstatningsutmåling, fratrullet eventuell avkorting, og tillagt eventuelle merkostnader og redningsomkostninger, jf. naturskadeerstatningsloven § 5 til § 8 og § 10 og § 11 i forskriften her.

Av erstatning fastsatt etter første ledd trekkes en egenandel på 30 prosent opp til 100 000 kroner og 15 prosent av den del som overstiger 100 000 kroner.

§ 14. Frist for gjenoppretting

Krav på erstatning faller bort dersom gjenoppretting ikke er gjennomført innen tre år regnet fra den dagen skadelidte mottok endelig vedtak om erstatning. Det kan etter søknad gis utsettelse med inntil ett år dersom skadelidte kan dokumentere at gjenoppretting av skaden har vært umuliggjort av forhold utenfor skadelidtes kontroll.

§ 15. Utbetaling av erstatning

Erstatning utbetales når skadelidte har dokumentert at skaden er gjenopprettet i tråd med erstatningsvedtaket ved ferdigattest fra taksmann, entreprenør eller annen fagkyndig. I saker etter § 5 tredje ledd kan gjenoppretting dokumenteres ved egenoppgave og billedokumentasjon fra skadelidte.

Landbruksdirektoratet kan kreve at skadelidte fremlegger dokumentasjon over påløpte gjenopprettingskostnader før utbetaling skjer. Landbruksdirektoratet kan nedsette erstatningen til det beløp som tilsvarer kostnaden ved nødvendige tiltak, jf. naturskadeerstatningsloven § 5 første ledd.

Skadelidte kan etter søknad få utbetalt erstatningen til fri rådighet dersom det foreligger særlige grunner, jf. naturskadeerstatningsloven § 14 første ledd andre punktum. Slik søknad må fremmes innen tre år etter at skadelidte mottok endelig vedtak om erstatning. Dersom søknaden blir innvilget, utbetales erstatningen samtidig.

Dersom erstatningen er vedtatt med grunnlag i verdiforringelsen eller saken gjelder erstatning for gjenanskaffelse av løssøre, jf. naturskadeerstatningsloven § 5 andre eller tredje ledd, utbetales erstatningen samtidig med vedtaket.

§ 16. Forskudd

Skadelidte kan søke om forskudd på erstatningsutbetalingen etter at vedtak om erstatning foreligger, jf. naturskadeerstatningsloven § 14 andre ledd. Utbetalingen kan gjøres betinget av at skadelidte dokumenterer at forskuddet skal anvendes i tråd med erstatningsvedtaket.

Forskudd kan gis for hele eller deler av erstatningen etter hvert som gjenopprettingsarbeidet ferdigstilles. Forskudd på hele erstatningen kan kun gis i særskilte tilfeller.

Vedtak om forskudd kan ikke påklages.

Kap. 5. Øvrige bestemmelser

§ 17. Regress

Dersom Landbruksdirektoratet søker regress hos tredjeperson etter naturskadeerstatningsloven § 16, skal tredjeperson gis forhåndsvarsel og anledning til å uttale seg før kravet reises.

§ 18. Statens ansvar ved stormskader på skog

I tilfeller hvor stormskader på skog innebærer erstatningsutbetalinger utover forsikringsselskapenes ansvarsgrense, trer staten inn og refunderer forsikringsselskapene for utbetalt erstatning over ansvarsgrensen.

Ansvarsgrensen beregnes ut fra andelen skog som er forsikret på landsbasis til enhver tid. Den øvre ansvarsgrensen for en skadehendelse er 200 millioner kroner forutsatt full forsikringsdekning av landets skogareal. Ansvarsgrensen reduseres med samme andel av landets skogareal som ikke er forsikret.

Landbruksdirektoratet kan gi nærmere regler om forsikringsselskapenes varsling, dokumentasjon og beregning av statens ansvar etter andre ledd.

§ 19. Erstatning for utgifter til opprydding av vindfall i skog som ikke er økonomisk drivverdig

Dersom skaden skyldes vindfall etter en naturulykke og det er gitt pålegg om opprydding etter skogbruksloven § 10 eller forskrift om berekraftig skogbruk § 14, har skogeier rett til å få erstattet nødvendige utgifter til opprydding i skog som ikke er økonomisk drivverdig. Skadelidte må i søknaden legge ved kopi av pålegget og dokumentere nødvendige utgifter.

§ 20. Klagenemndas sammensetning og organisering

Klagenemnda for naturskadesaker oppnevnes av Landbruks- og matdepartementet for fem år av gangen.

Klagenemnda skal bestå av fem medlemmer og ha en faglig sammensetning som sikrer en forsvarlig behandling av klagene. Klagenemnda skal bestå av to jurister, en landbruksfagkyndig, en med fagkyndighet innen geoteknikk, bygg og anlegg, og en med fagkyndighet innen hydrologi. Medlemmene i Klagenemnda skal ha en personlig stedfortreder med samme fagkyndighet. Landbruks- og matdepartementet bestemmer hvem som skal være leder og nestleder i Klagenemnda.

Landbruksdirektoratet forbereder sakene for Klagenemnda. Landbruksdirektoratet har rett og plikt til å møte i Klagenemnda.

§ 21. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2017. Samtidig oppheves forskrift 2. juni 1995 nr. 515 om taksering og erstatning av naturskader.

7. juli Nr. 905 2016**Forskrift om grunnsatser for tap av tamrein drept eller skadet av rovvilt reindriftsåret 2015–2016**

Hjemmel: Fastsatt av Miljødirektoratet 7. juli 2016 med hjemmel i forskrift 4. mai 2001 nr. 468 om erstatning for tap og følgekostnader når tamrein blir drept eller skadet av rovvilt § 10. Kunngjort 8. juli 2016 kl. 14.15.

§ 1. Distriktsvise grunnsatser

Når tamrein blir drept eller skadet av rovvilt benyttes følgende grunnsatser:

<i>Distriktskode</i>	<i>Reinbeitedistrikt/tamreinlag</i>	<i>Kalv</i>	<i>Okse</i>	<i>Simle</i>	<i>Kjørerein</i>
ZA	1/2/3 – ØSTRE SØR-VARANGER	1620	2596	2417	7000
ZB	5A/5C – PASVIK	1427	2229	2326	7000
ZC	4/5B – VESTRE SØR-VARANGER	1214	2276	1940	7000
ZD	5D/6 – VÅRJATNJÁRGA	1133	2287	1749	7000
ZE	7 – RÁKKONJÁRGA	1412	2400	2251	7000
ZF	9 – ČORGAŠ	1205	2223	1950	7000
ZG	13 – LÁGESDUOTTAR	1098	2101	1837	7000
ZH	14 – SPIERTTANJÁRGA	1209	2064	1944	7000
ZJ	14A – SPIERTTAGÁISÁ	1158	2066	1923	7000
ZS	16 – KÁRÁSJOGA	1026	1975	1673	7000
YA	OARJABEALLI				
YA	19 – SÁLLAN	1182	2486	1998	7000
YB	20 – FÁLÁ	879	1944	1610	7000
YC	21 – GEARRETNJÁRGA	1038	1687	1645	7000
YD	22 – FIETTAR	1032	1893	1681	7000
YE	23 – SEAINNUS/NÁVGGASTAT	1027	1786	1509	7000
YF	24A-OARJE-SIEVJU	1143	2246	2005	7000
YG	24B-NUORTA-SIEVJU	976	1704	1596	7000
YH	25 – STIERDNÁ	1243	2720	1981	7000
YI	41 – BEASKÁDAS	970	1762	1528	7000
YJ	26 – LÁKKONJÁRGA	936	1799	1553	7000
YK	27 – JOAHKONJÁRGA	937	1591	1394	7000
YL	28 – CUOKCAVUOTNA	1181	1940	1886	7000
YM	29 – SEAKKESNJÁRGA JA SILDÁ	1077	2011	1634	7000
YN	32 – SILVJETNJÁRGA	1119	1782	1677	7000
YP	33 – SPALCA	925	1665	1538	7000
YR	34 – ÁBBORAŠŠA	907	1737	1523	7000
YS	35A – FÁVRROSORDA	983	2062	1665	7000
YT	36 – COHKOLAT	920	1617	1610	7000
YU	37 – SKÁRFVÁGGI	1000	2074	1765	7000
YW	39 – ÁRDNI/GÁVVIR	1194	1860	1848	7000
YX	40 – ORDA	963	1649	1545	7000
YY	35B – BEAHCEGEALLI	1075	1861	1735	7000
XM	11T – RÁIDNÁ	1373	2901	2169	7000
XR	33T – ITTUNJÁRGA	1150	2488	1827	7000
XT	19/32T – IVGULAHKU	1151	2301	1862	7000
XA	KANSTADFJORD/VESTRE HINNØY	1828	4125	3006	7000
XD	TJELDØY	1778	3517	2782	7000
XE	KONGSVIKDALEN	1663	3637	3056	7000
XG	GROVFJORD	1683	3570	2747	7000
XH	SØR-SENJA	1915	3716	2962	7000
XJ	NORD-SENJA	1794	3570	2889	7000
XK	KVALØY	1794	3570	2889	7000
XL	RINGVASSØY	1782	3421	2524	7000
XN	REBBENESØY	1794	3191	2889	7000
XP	VANNØY	1480	4104	2889	7000

<i>Distriktskode</i>	<i>Reinbeitedistrikt/tamreinlag</i>	<i>Kalv</i>	<i>Okse</i>	<i>Simle</i>	<i>Kjørerein</i>
XU	MAUKEN/TROMSDALEN	1735	3456	2955	7000
XW	BASSEVUOVDI	1726	2444	2494	7000
XZ	HJERTTIND	1806	3543	3013	7000
XØ	GIELAS	1836	3026	2923	7000
WA	VOENGEL-NJAARKE	1474	3063	2255	7000
WB	JILLEN-NJAARKE	1471	3669	2435	7000
WD	BYRKIJE	1459	4288	2280	7000
WF	RØSSÅGA/TOVEN/SYV SØSTRE	1538	2910	2729	7000
WK	HESTMANNEN/STRANDTINDE NE	1480	2909	2487	7000
WL	ILDGRUBEN	1515	3267	2282	7000
WN	DUNDERLAND/HARODAL/GLO MMEN	1517	3076	2308	7000
WP	BALVATN	1494	2466	2544	7000
WR	DUOKTA	1596	2912	2462	7000
WS	STAJGGO-HÁBMER	1588	2703	2343	7000
WX	FROSTISEN	1676	2443	2552	7000
WZ	SKJOMEN	1445	2712	2332	7000
VA	FÆREN/GASKEN-LAANTE	1337	2304	2018	7000
VF	SKJÆKERFJELL/SKÆHKERE	1153	2348	1917	7000
VG	LÅARTE	1240	2137	1944	7000
VJ	ØSTRE-NAMDAL	1311	2426	2115	7000
VM	ÅARJEL-NJAARKE	1309	2446	2051	7000
VR	FOSEN/FOVSEN-NJAARKE	1184	2192	2013	7000
UW	ELGÅ	1466	2607	2161	7000
UX	RIAST/HYLLING	1500	2868	2342	7000
UZ	ESSAND	1354	3150	2104	7000
ØG	TROLLHEIMEN	1689	3029	2534	7000
ØA	LOM TAMREINLAG	1828	4741	2903	7000
ØB	VÅGÅ TAMREINLAG	1879	4339	2930	7000
ØC	FRAM REINSLAG	1662	2700	2688	7000
ØE	FILEFJELL REINLAG	1700	3012	2630	7000

§ 2. *Nærmere om beregning av grunnsatsene*

Gjennomsnittlig slaktevekter fra de tre foregående år (distriktsvis) og en indeksregulert pris pr. kg kjøtt ved leveranse til slakteri (gjennomsnitt fra de tre siste år; områdevis) ligger til grunn for beregning av grunnsatsen. Grunnsatsen er produktet av disse to verdiene.

§ 3. *Klage*

Satsene fastsatt i denne forskrift kan ikke påklages.

§ 4. *Ikrafttredelse og oppheving*

Forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 2. juli 2015 nr. 855 om grunnsatser for tap av tamrein drept eller skadet av rovvilt reindriftsåret 2014–2015.

7. juli Nr. 906 2016

Forskrift om offentlige undersøkelser av luftfartsulykker og luftfartshendelser innen sivil luftfart

Hjemmel: Fastsatt av Samferdselsdepartementet 7. juli 2016 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 12–6 femte ledd, § 12–10 annet ledd og § 15–4.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 66d (forordning (EF) nr. 996/2010) og nr. 66da (beslutning 2012/780/EU). Kunngjort 8. juli 2016 kl. 14.15.

§ 1. *Virkeområde*

Forskriften gjelder undersøkelse av luftfartsulykker og luftfartshendelser i sivil luftfart, herunder situasjoner der både militære og sivile luftfartøyer er involvert, og der sivile ytere av flysikringstjenester har ytt tjenester til militære brukere. Forskriften utfyller de grunnleggende bestemmelsene som følger av forordning (EU) nr. 996/2010 av 20. oktober 2010 om undersøkelse og forebygging av ulykker og hendelser innen sivil luftfart og om oppheving av direktiv 94/56/EF (undersøkelsesforordningen) slik denne er gjennomført i luftfartsloven § 12–6 første ledd.

Den sivile undersøkelsesmyndigheten og den militære undersøkelsesmyndigheten kan inngå avtale om rollefordelingen dem imellom. Avtalen kan omfatte enkelthendelser eller være generell, og inngås før eller etter at en ulykke eller hendelse har funnet sted.

§ 2. Gjennomføring av EU-bestemmelser som utfyller undersøkelsesforordningen

EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 66da (kommisjonsbeslutning 2012/2010/EU) om tilgangsrett til det europeiske sentrale datalageret med sikkerhetstilrådinger og svarene på disse som er opprettet i henhold til artikkel 18 nr. 5 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 996/2010 om undersøkelse og forebygging av ulykker og hendelser innen sivil luftfart og om oppheving av direktiv 94/56/EF gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XIII, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 3. Undersøkelsesmyndighet

Statens havarikommisjon for transport (SHT) er undersøkelsesmyndighet som nevnt i luftfartsloven § 12–6 annet ledd og nasjonal myndighet med ansvar for sikkerhetsundersøkelser innen sivil luftfart som nevnt i undersøkelsesforordningen artikkel 4 nr. 1.

Undersøkelsesmyndigheten og de enkelte inspektørene utfører sine oppgaver på den måten og med dem myndigheten og de forpliktelsene som fremgår av undersøkelsesforordningens bestemmelser. De har den uavhengigheten som fremgår av forordningen artikkel 4, og kan ikke motta instruks i faglige spørsmål.

§ 4. Når undersøkelse skal foretas og undersøkelsens omfang

Undersøkelsesmyndigheten skal undersøke alle luftfartsulykker og alvorlige luftfartshendelser

1. som er omfattet av undersøkelsesforordningen artikkel 5,
2. med fartøy som benyttes til tolltjeneste, polititjeneste og andre ikke-militære flygninger i statlig regi.

Undersøkelsesmyndigheten kan undersøke andre luftfartsulykker og luftfartshendelser enn de som faller innenfor forordningens virkeområde, dersom den forventer å trekke lærdom av betydning for flysikkerheten av undersøkelsen. Samferdselsdepartementet kan pålegge undersøkelsesmyndigheten å undersøke andre luftfartsulykker eller luftfartshendelser, eller andre særskilte sikkerhetsundersøkelser.

Undersøkelsesmyndigheten avgjør selv omfanget av undersøkelsen i tråd med undersøkelsesforordningen artikkel 5 nr. 5.

Undersøkelsesmyndigheten bestemmer selv om en undersøkelse som er avsluttet skal gjenåpnes.

§ 5. Hva undersøkelsen ikke skal omfatte

Undersøkelsen skal ikke fordele sivilrettslig eller strafferettslig skyld eller ansvar, slik det fremgår av undersøkelsesforordningen artikkel 1 nr. 1, 5 nr. 5, 16 nr. 1 og 17 nr. 3.

§ 6. Internasjonale undersøkelser

For luftfartsulykker og luftfartshendelser som ikke kun omfatter norske forhold, gjelder reglene i vedlegg 13 til Chicago-konvensjonen som forskrift. For luftfartsulykker og alvorlige luftfartshendelser med tilknytning til EØS-medlemsstater, gjelder i tillegg undersøkelsesforordningens bestemmelser. Alle stater som er berørt på en måte som gir dem rett til å delta i undersøkelser etter bestemmelsene i Chicago-konvensjonen har slik rett, selv om undersøkelsesforordningen ikke gir en slik rett.

§ 7. Bevisopptak og bevisførsel

Dersom det er nødvendig, kan forklaring av vitner som nevnt i undersøkelsesforordningen artikkel 11 nr. 2 bokstav f skje som bevisopptak etter reglene i domstolsloven § 43.

Beslutning om frigivelse av opplysninger som nevnt i undersøkelsesforordningen artikkel 14 nr. 3 første punktum kan bare tas av domstolene.

§ 8. Oppfølging av sikkerhetstilrådinger

Luftfartstilsynet skal som luftfartsmyndighet foreta en selvstendig vurdering av om sikkerhetstilrådinger er tilstrekkelig fulgt opp av private aktører og av tilsynet selv uten å gripe inn i oppgavefordelingen etter undersøkelsesforordningen artikkel 18. Tilsynet skal føre en oversikt over status for oppfølging av alle sikkerhetstilrådinger. Undersøkelsesmyndigheten og Luftfartstilsynet skal inngå en avtale som regulerer den praktiske oppgavefordelingen dem imellom ved forvaltningen av undersøkelsesforordningen artikkel 18 og ved tilsynets oppfølging av forpliktelsene som følger av første punktum. Utkast til avtale sendes Samferdselsdepartementet for godkjenning.

§ 9. Håndheving

Luftfartstilsynet fører tilsyn med de bestemmelsene i undersøkelsesforordningen artikkel 20 og 21 som retter seg mot flyselskaper. Som ledd i tilsynet kan Luftfartstilsynet gi pålegg og ilegge tvangsmulkt som nevnt i luftfartsloven § 13a–3 og § 13a–4.

Politiet skal holde kontakt med pårørende til personer som nevnt i undersøkelsesforordningen artikkel 20 nr. 2. Listen over personer om bord skal legges frem av flyselskapene for politiet.

§ 10. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

Fra samme tid oppheves forskrift 19. desember 2014 nr. 1848 om offentlig undersøkelse av luftfartsulykker og luftfartshendelser innen sivil luftfart.

7. juli Nr. 907 2016

Forskrift om endring i forskrift om sikkerhet, pirat- og terrorberedskapstiltak og bruk av maktmidler om bord på skip og flyttbare boreinnretninger (Sikkerhetsforskriften)

Hjemmel: Fastsett av Sjøfartsdirektoratet 7. juli 2016 med hjemmel i lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 6, § 39 og § 40 jf. delegeringsvedtak 16. februar 2007 nr. 171 og delegeringsvedtak 31. mai 2007 nr. 590. Kunngjort 8. juli 2016 kl. 14.15.

I

I forskrift 22. juni 2004 nr. 972 om sikkerhet, pirat- og terrorberedskapstiltak og bruk av maktmidler om bord på skip og flyttbare boreinnretninger (Sikkerhetsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

(1) Med unntak av § 17 og § 18 som gjelder for alle skip og § 25 til § 32 som bare gjelder for rutegående passasjerskip i innenriksfart som tilbyr overnatting, gjelder denne forskriften følgende norske skip:

- a) Passasjerskip, herunder hurtiggående passasjerskip, som er sertifisert for internasjonal fart som definert i SOLAS kap. I, regel 2(d), samt passasjerskip som er sertifisert for passasjerskipsklasse A som definert i den til enhver tid gjeldende forskrift om besiktelse, bygging og utrustning av passasjerskip i innenriksfart;
- b) lasteskip, herunder hurtiggående lasteskip, med bruttotonnasje på 500 og derover, som er sertifisert for internasjonal fart som definert i SOLAS kap. I, regel 2(d);
- c) flyttbare boreinnretninger. Flyttbare boreinnretninger omfattes likevel ikke av kravene i denne forskrift når de er på lokasjon eller hvis de ikke forflytter seg utenfor norske jurisdiksjonsområder

Nytt kapittel 6 skal lyde:

Kapittel 6: Sikring av rutegående passasjerskip i innenriksfart som tilbyr overnatting

§ 25. Sikringsvurdering

(1) Rutegående passasjerskip som tilbyr overnatting skal ha en sikringsvurdering som blant annet bør omfatte vurdering av eksisterende sikringstiltak, vesentlige funksjoner om bord, aktuelle trusler og sårbarhetsfaktorer. Rederiet bør vurdere hvilke deler av sårbarhetsvurderingen, som beskrevet i avsnitt 8 del A av ISPS-regelverket, som bør inngå i sikringsvurderingen.

(2) Sikringsvurderingen skal gjennomgås og oppdateres minst hvert femte år. Sikringsvurderingen skal danne grunnlag for tiltak og prosedyrer som iverksettes for sikring av skipet.

(3) Når grunnlaget for sikringsvurderingen endres, skal rederiet utarbeide ny sikringsvurdering.

(4) Sikringsvurderingen skal sendes til Sjøfartsdirektoratet.

§ 26. Gjennom søkning av skipet

(1) Rutegående passasjerskip som tilbyr overnatting skal gjennom søkes for gjenstander som kan utgjøre en fare for sikkerheten om bord. Områdene som skal gjennom søkes og metode og frekvens for søkene bestemmes på grunnlag av sikringsvurderingen som er nevnt i § 25.

(2) Rederiet skal sørge for at det finnes prosedyre og nødvendig opplæring av mannskapet for håndtering og isolering av gjenstander som er beskrevet i første ledd.

§ 27. Adgangs- og stikkprøvekontroll

(1) Rederiet skal sørge for at alle som går om bord har legitim adgang til skipet.

(2) Det skal gjennom føres stikkprøvekontroll av bagasje, kjøretøy og last. Omfanget av stikkprøvekontrollen bestemmes på grunnlag av sikringsvurderingen etter § 25.

§ 28. Informasjon om tilsyn med bagasje

Passasjerene skal på hensiktsmessig måte informeres om at all bagasje som ikke er plassert i lugaren må oppbevares under tilsyn. Slik informasjon skal gis over skipets høyttaleranlegg eller video og ved annet informasjonsmaterie ll om bord.

§ 29. Sikring av autorisert adgang

Skipet skal ha en prosedyre for å sikre at uvedkommende ikke får adgang til områder på skipet som er forbeholdt mannskapet.

§ 30. Beredskapsplan

Skipet skal ha en hensiktsmessig beredskapsplan for håndtering av sikkerhetstrusler som er identifisert i sikringsvurderingen.

Gjeldende kapittel 6 blir nytt kapittel 7.

Gjeldende § 25 blir ny § 31.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2017.

7. juli Nr. 908 2016

Forskrift om endring i forskrift om innføring av Bremnes-modellen som prøveordning i norsk lakse- og ørretoppdrett

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 7. juli 2016 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven) § 5, § 6, § 7 og § 26. Kunngjort 8. juli 2016 kl. 14.15.

I

I forskrift 30. juni 2016 nr. 855 om innføring av Bremnes-modellen som prøveordning i norsk lakse- og ørretoppdrett gjøres følgende endring:

Tabellen i vedlegg 1 til forskriften skal lyde:

<i>Differanse</i>	<i>jan.</i>	<i>feb.</i>	<i>mars</i>	<i>apr.</i>	<i>mai</i>	<i>juni</i>	<i>juli</i>	<i>aug.</i>	<i>sep.</i>	<i>okt.</i>	<i>nov.</i>	<i>des.</i>	<i>snitt</i>
	2,5	1,0	–	–	–	–	–	0,0	2,5	5,0	7,0	5,0	0,0 %
	%	%	2,5	6,0	6,0	6,0	2,5	%	%	%	%	%	
			%	%	%	%	%						
<i>Sør for Troms</i>	<i>jan.</i>	<i>feb.</i>	<i>mars</i>	<i>apr.</i>	<i>mai</i>	<i>juni</i>	<i>juli</i>	<i>aug.</i>	<i>sep.</i>	<i>okt.</i>	<i>nov.</i>	<i>des.</i>	<i>snitt</i>
Dagens MTB, tonn	780	780	780	780	780	780	780	780	780	780	780	780	780
Bremnes-modellen	800	788	761	733	733	733	761	780	800	819	835	819	780
<i>Troms og Finnmark</i>	<i>jan.</i>	<i>feb.</i>	<i>mars</i>	<i>apr.</i>	<i>mai</i>	<i>juni</i>	<i>juli</i>	<i>aug.</i>	<i>sep.</i>	<i>okt.</i>	<i>nov.</i>	<i>des.</i>	<i>snitt</i>
Dagens MTB, tonn	945	945	945	945	945	945	945	945	945	945	945	945	945
Bremnes-modellen	969	954	921	888	888	888	921	945	969	992	1011	992	945

II

Forskriften trer i kraft straks.

4. mai Nr. 909 2016

Vedtak om endring i delegering av myndighet etter lov av 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v.

Hjemmel: Fastsatt av Barne- og likestillingsdepartementet 4. mai 2016 med hjemmel i lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. (sosialtjenesteloven) § 9–2 og lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) § 13–2. Kunngjort 12. juli 2016 kl. 14.00.

I

I delegeringsvedtak 2. oktober 1992 nr. 690 om delegering av myndighet etter lov av 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. gjøres følgende endring:

Teksten endres slik:

Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker, jf. barnevernloven § 7–1 er administrativt underlagt Barne- og likestillingsdepartementet.

II

Endringen trer i kraft 13. mai 2016.

8. juli Nr. 910 2016

Forskrift om endring i forskrift om grenseverdier for legemiddelrester i næringsmidler fra dyr

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 8. juli 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 16 jf. delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XIII nr. 13 (forordning (EU) 2016/305 og forordning (EU) 2016/312). Kunngjort 12. juli 2016 kl. 14.00.

I

I forskrift 30. mai 2012 nr. 512 om grenseverdier for legemiddelrester i næringsmidler fra dyr gjøres følgende endringer:

§ 3 nye bokstaver (aac og aad) skal lyde:

aac) forordning (EU) 2016/305

aad) forordning (EU) 2016/312

I tabell 1 i konsolidert oversettelse av forordning (EU) nr. 37/2010 gjøres følgende endringer:

Tekst om gentamisin erstattes med følgende tekst:

Gentamisin	Summen av gentamisin C1, gentamisin C1a, gentamisin C2 og gentamisin C2a	Alle matproduser ende pattedyr og fisk	50 µg/kg 50 µg/kg 200 µg/kg 750 µg/kg 100 µg/kg	Muskel Fett Lever Nyre Melk	For fisk referer MRL for muskel til «muskel og hud» i naturlig forhold. For svin refererer MRL for fett til «hud og fett i naturlig forhold»	Antimikrobielle legemidler/antibiotika	Forordning (EU) nr. 37/2010. Endret ved forordning (EU) 2016/305
------------	--	--	---	---	---	--	--

Tekst om tylvalosin erstattes med følgende tekst:

Tylvalosin	Summen av tylvalosin og 3-O-acetyltylosin	Svin	50 µg/kg 50 µg/kg 50 µg/kg 50 µg/kg	Muskel Hud og fett Lever Nyre	Ingen angivelse	Antimikrobielle legemidler/antibiotika	Forordning (EU) nr. 37/2010. Endret ved forordning (EU) 2015/1492, endret ved forordning (EU) 2016/312.
		Fjørfe	50 µg/kg 50 µg/kg 200 µg/kg	Hud og fett Lever Egg			
Tylvalosin		Fjørfe					

II

Forskriften trer i kraft 8. juli 2016.

9. juli Nr. 911 2016

Forskrift om endring i forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)

Hjemmel: Fastsett av Klima- og miljødepartementet 9. juli 2016 med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, jf. forskrift 5. august 1977 nr. 2 om gjennomføring av lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester og delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XV nr. 12w (forordning (EU) 2016/293). Kunngjort 12. juli 2016 kl. 14.00.

I

I forskrift 1. juni 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 2–7 første og andre ledd skal lyde:

§ 2–7. Bromerte flammehemmere

Det er forbudt å produsere, importere, eksportere, omsette og bruke stoff og stoffblandinger som inneholder 0,1 vektprosent eller mer deka-bromodifenyleter (CAS-nr. 1163–19–5).

Det er forbudt å produsere, importere, eksportere og omsette produkter eller flammehemmende deler av produkter som inneholder 0,1 vektprosent eller mer deka-bromodifenyleter (CAS-nr. 1163–19–5).

§ 4–1 skal lyde:

§ 4–1. Gjennomføring av forordningen om persistente organiske forurensninger (POPs)

EØS-avtalens vedlegg II kapittel XV nr. 12w (forordning (EF) nr. 850/2004 som endret ved forordning (EF) nr. 1195/2006, forordning (EF) nr. 172/2007, forordning (EF) nr. 323/2007, forordning (EF) nr. 304/2009, forordning (EU) nr. 756/2010, forordning (EU) nr. 757/2010, forordning (EU) nr. 519/2012, forordning (EU) nr. 1342/2014, forordning (EU) 2015/2030, forordning (EU) 2016/460 og forordning (EU) 2016/293 om persistente organiske forurensninger gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

I § 4–2 etter f) Kortkjedede klorparafiner tilføyes:

g) Heksabromosyklododekan.

Etter kapittel 4 under overskriften «Forordninger» gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis uoffisielle norske oversettelser av forordning (EF) nr. 850/2004, forordning (EF) nr. 1195/2006, forordning (EF) nr. 172/2007, forordning (EF) nr. 323/2007, forordning (EF) nr. 304/2009, forordning (EU) nr. 756/2010, forordning (EU) nr. 757/2010, forordning (EU) nr. 519/2012, forordning (EU) nr. 1342/2014, forordning (EU) 2015/2030, forordning (EU) 2016/460 og forordning (EU) 2016/293.

I listen over kunngjorte forordninger skal følgende tilføyes etter forordning (EU) 2016/460:

Forordning (EU) 2016/293

II

Forskriften trer i kraft straks.

11. juli Nr. 912 2016

Forskrift om endring i forskrift om visse forurensende stoffer i næringsmidler

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 11. juli 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9, § 16 og § 33, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap XII nr. 54zzzz (forordning (EU) 2015/704). Kunngjort 12. juli 2016 kl. 14.00.

I

I forskrift 3. juli 2015 nr. 870 om visse forurensende stoffer i næringsmidler gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54f (forordning (EØF) nr. 315/93), nr. 54zzzz (forordning (EF) nr. 1881/2006 endret ved forordning (EF) nr. 1126/2007, forordning (EF) nr. 565/2008, forordning (EF) nr. 629/2008, forordning (EU) nr. 105/2010, forordning (EU) nr. 165/2010, forordning (EU) nr. 420/2011, forordning (EU) nr. 835/2011, forordning (EU) nr. 1258/2011, forordning (EU) nr. 1259/2011, forordning (EU) nr. 594/2012, forordning (EU) nr. 1058/2012, forordning (EU) nr. 1067/2013, forordning (EU) nr. 212/2014, forordning (EU) nr. 488/2014, forordning (EU) nr. 696/2014, forordning (EU) 2015/1137, forordning (EU) 2016/239, forordning (EU) 2015/1005, forordning (EU) 2015/1006 og forordning (EU) 2015/704) og kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF).

I § 3 tilføyes følgende bokstaver:

t) forordning (EU) 2015/704 om ikke-dioksinlignende PCB i pigghå

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres under avsnittet «Forordninger»:

I den konsoliderte versjonen av forordning (EF) nr. 1881/2006 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon den norske oversettelsen av forordning (EF) nr. 1881/2006. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret ved forordning (EF) nr. 1126/2007, forordning (EF) nr. 565/2008, forordning (EF) nr. 629/2008, forordning (EU) nr. 105/2010, forordning (EU) nr. 165/2010, forordning (EU) nr. 420/2011, forordning (EU) nr. 835/2011, forordning (EU) nr. 1258/2011, forordning (EU) nr. 1259/2011, forordning (EU) nr. 594/2012, forordning (EU) nr. 1058/2012, forordning (EU) nr. 1067/2013, forordning (EU) nr. 212/2014, forordning (EU) nr. 488/2014, forordning (EU) nr. 696/2014, forordning (EU) 2015/1137, forordning 2016/239, forordning (EU) 2015/1005, forordning (EU) 2015/1006 og forordning (EU) 2015/704.

Alle endringer av grunnrettsakten samt de endringene og tilleggene som følger av EØS-tilpasningen av grunnrettsakten i samsvar med vedlegg II er innarbeidet nedenfor.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

► **M20** forordning (EU) 2015/704 om ikke-dioksinlignende PCB i pigghå

Følgende endringer konsolideres som M20:

I vedlegget til forordning (EF) 1881/2006 gjøres følgende endringer:

M20				
► M20 5.3	Muskelkjøtt fra fisk og fiskerivarer og produkter av dette, ²⁵ , ³⁴ unntatt: – vill ål – vill pigghå (<i>Squalus acanthias</i>) – vill ferskvannsfisk, unntatt vandrende fiskearter fanget i ferskvann – fiskelever og produkter av denne – marine oljer For krepsdyr gjelder grenseverdien for muskelkjøtt fra lemmer og bakkropp ⁽⁴⁴⁾ . For krabber og krabbelignende krepsdyr (<i>Brachyura</i> og <i>Anomura</i>) gjelder den for muskelkjøtt fra lemmer.	3,5 pg/g våttvekt	6,5 pg/g våttvekt	75 ng/g våttvekt ◀ M20
► M20 5.4a	Muskelkjøtt fra vill pigghå (<i>Squalus acanthias</i>) og produkter av dette ³⁴	3,5 pg/g våttvekt	6,5 pg/g våttvekt	200 ng/g våttvekt ◀ M20

11. juli Nr. 913 2016

Forskrift om midlertidige tiltak for å begrense spredning av Chronic Wasting Disease (CWD)

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 11. juli 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 6, § 12 og § 19. Kunngjort 12. juli 2016 kl. 14.00.

Forskriften er meldt til EFTAs overvåkingsorgan i henhold til kravene i lov 17. desember 2004 nr. 101 om europeisk meldeplikt for tekniske regler (EØS-høringsloven) og vedlegg II kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF endret ved direktiv 98/48/EF).

§ 1. Formål

Formålet med denne forskriften er å begrense spredning av Chronic Wasting Disease (CWD) mellom hjortedyr og til hjortedyr.

§ 2. Definisjon

Levende hjortedyr i denne forskrift forstås som alle hjortedyr, herunder rein, rådyr, hjort, elg og dåhjord.

§ 3. Forbud mot å utføre levende hjortedyr

Det er forbudt å utføre levende hjortedyr fra Norge.

Forbudet gjelder ikke for utførsel av tamrein som beiter på begge sider av grensen mellom Norge og Sverige, i områder i tilknytning til riksgrensen hvor norsk/finsk reingjerdekommissjon åpner for grensekryssende beiting eller ved tilbakeføring av svensk og finsk tamrein som selv har krysset grensen til Norge. Forbudet gjelder heller ikke for utførsel av hjortedyr direkte til slakteri i Sverige og Finland.

§ 4. Krav om tillatelse ved forflytting av levende hjortedyr fra et fylke til et annet

Den som flytter hjortedyr fra et fylke til et annet må ha tillatelse fra Mattilsynet før dyr flyttes. Mattilsynet kan gi tillatelse etter en vurdering om risiko for spredning av Chronic Wasting Disease.

Krav om tillatelse gjelder ikke for tamrein som krysser fylkesgrenser i samsvar med fastsatte beitebruksregler, eller ved tilbakeføring av tamrein som selv har krysset fylkesgrensen. Krav om tillatelse gjelder heller ikke for flytting av hjortedyr direkte til slakteri i Norge.

§ 5. Forbud mot import, salg, kjøp og bruk av luktestoff fra hjortedyr

Det er forbudt å importere, selge, kjøpe eller bruke luktestoff fra hjortedyr fra land med CWD.

§ 6. Forbud mot fôringssteder og slikkesteiner

Det er forbudt å legge ut fôr og slikkesteiner til hjortedyr som ikke er inngjerdet eller på annen måte holdes fysisk adskilt fra andre mottakelige dyr. Forbudet gjelder i følgende fylker:

- Nord-Trøndelag
- Sør-Trøndelag
- Møre og Romsdal
- Sogn og Fjordane
- Hedmark
- Oppland
- Buskerud.

Forbudet mot slikkesteiner gjelder kun for steiner som legges ut etter forskriftens ikrafttredelse.

§ 7. Varslingsplikt

Dyreeier, dyretransportør eller annen som har ansvar for dyrene skal snarest varsle det lokale Mattilsynet om:

- levende, avlivede eller døde hjortedyr som viser, eller har vist, nevrologiske eller atferdsmessige forstyrrelse eller en gradvis forringelse av den generelle helsetilstanden.
- hjortedyr eldre enn 12 måneder som har dødd eller blitt avlivet. Varslingsplikten gjelder ikke for dyr som blir slaktet for human konsum.

§ 8. Unntak

Mattilsynet kan, etter en vurdering av risiko for spredning av Chronic Wasting Disease, fatte vedtak om unntak fra forbudet i § 3 dersom kompetent myndighet i mottakerlandet har samtykket til utførselen. Mattilsynet kan gi unntak fra forbudet mot slikkesteiner til rein når det er nødvendig på grunn av radioaktivitet.

§ 9. Tilsyn og vedtak

Mattilsynet fører tilsyn og kan fatte nødvendige enkeltvedtak, jf. matloven § 23, for å oppnå etterlevelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften. Mattilsynet kan også fatte enkeltvedtak i henhold til matloven § 24 til § 26.

§ 10. Straff

Overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskriften eller enkeltvedtak gitt i medhold av forskriften, er straffbart i henhold til matloven § 28.

§ 11. Dispensasjon

Mattilsynet kan i særskilte tilfelle dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften, forutsatt at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

§ 12. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks og gjelder frem til 1. januar 2017.

11. juli Nr. 914 2016**Forskrift om endring i forskrift om prøvetaking og analyse for offentlig kontroll av visse forurensende stoffer i næringsmidler**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 11. juli 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9, § 16 og § 33, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 108 (forordning (EU) 2015/705). Kunngjort 12. juli 2016 kl. 14.00.

I

I forskrift 3. juli 2015 nr. 871 om om prøvetaking og analyse for offentlig kontroll av visse forurensende stoffer i næringsmidler gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzzl (forordning (EF) nr. 401/2006 endret ved forordning (EU) nr. 178/2010 og forordning (EU) nr. 519/2014), nr. 54zzzo (forordning (EF) nr. 1882/2006), nr. 54zzzp (forordning nr. 333/2007 endret ved forordning (EU) nr. 836/2011), nr. 70 (forordning (EU) nr. 589/2014), nr. 108 (forordning (EU) 2015/705) og kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF).

I § 2 tilføyes ny bokstav e:

- e) nr. 108 (forordning (EU) 2015/705) om fastsettelse av prøvetakingsmetoder og ytelseskriterier for analysemetodene ved offentlig kontroll av innholdet av erukasyre i næringsmidler og om oppheving av kommisjonsdirektiv 80/891/EØF

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres under avsnittet «Forordninger»:

Etter teksten til forordning (EU) nr. 589/2014 tas følgende inn:

Forordning (EU) nr. 705/2015

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 108 (forordning (EU) nr. 705/2015)

KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2015/705 av 30. april 2015

om fastsettelse av prøvetakingsmetoder og ytelseskriterier for analysemetodene ved offentlig kontroll av innholdet av erukasyre i næringsmidler og om oppheving av kommisjonsdirektiv 80/891/EØF

EUROPAKOMMISJONEN HAR –

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 882/2004 av 29. april 2004 om offentlig kontroll for å sikre at fødevare- og næringsmiddelregelverket samt bestemmelsene om dyrs helse og velferd overholdes,¹ særlig artikkel 11 nr. 4, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I kommisjonsforordning (EF) nr. 1881/2006² fastsettes grenseverdier for erukasyre i vegetabilsk olje og fett beregnet på direkte konsum, i næringsmidler tilsatt vegetabilsk olje og fett og i morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger.
 - 2) I kommisjonsdirektiv 80/891/EØF³ fastsettes en analysemetode for å bestemme innholdet av erukasyre i olje og fett beregnet på direkte konsum og i næringsmidler tilsatt olje eller fett. Denne analysemetoden er foreldet og må erstattes.
 - 3) Det bør ikke fastsettes en bestemt analysemetode, men fastsettes ytelseskriterier som analysemetoden som benyttes ved offentlig kontroll, skal benytte. Det bør dessuten fastsettes regler for prøvetakingsmetoden.
 - 4) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Den faste komité for planter, dyr, næringsmidler og føde –
- 1 EUT L 165 av 30.4.2004, s. 1.
2 Kommisjonsforordning (EF) nr. 1881/2006 av 19. desember 2006 om fastsettelse av grenseverdier for visse forurensende stoffer i næringsmidler (EUT L 364 av 20.12.2006, s. 5).
3 Kommisjonsdirektiv 80/891/EØF av 25. juli 1980 om en analysemetode i Fellesskapet for å bestemme innholdet av erukasyre i olje og fett beregnet på direkte konsum og i næringsmidler tilsatt olje eller fett (EFT L 254 av 27.9.1980, s. 35).

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

1. Prøvetaking og analyse beregnet på offentlig kontroll av innholdet av erukasyre oppført i avsnitt 8 i vedlegget til forordning (EF) nr. 1881/2006 skal gjennomføres i samsvar med vedlegget til denne forordning.
2. Nr. 1 får anvendelse uten å berøre bestemmelsene i forordning (EF) nr. 882/2004.

Artikkel 2

Direktiv 80/891/EØF oppheves.

Henvisninger til det opphevede direktiv skal forstås som henvisninger til denne forordning.

Artikkel 3

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 30. april 2015.

For Kommisjonen
Jean-Claude JUNCKER
President

VEDLEGG

DEL A: DEFINISJONER

I dette vedlegg menes med:

- «parti» en identifiserbar mengde av et næringsmiddel, levert under ett, der det ved offentlig kontroll er fastslått felles kjennetegn (f.eks. opprinnelse, art, emballasjetype, emballeringsbedrift, avsender eller merking),
- «delparti» del av et stort parti som er valgt ut med sikte på bruk av prøvetakingsmetoden. Hvert delparti skal være fysisk atskilt og identifiserbart,

- «enkeltprøve» en materialmengde som er tatt ut på ett enkelt sted i partiet eller delpartiet,
 «samleprøve» summen av alle enkeltprøvene som er tatt fra et parti eller delparti; samleprøver skal anses som representative for de partiene eller delpartiene de er tatt fra,
 «laboratorieprøve» prøve beregnet på laboratoriet.

DEL B: PRØVETAKINGSMETODER

B.1. GENERELLE BESTEMMELSER

B.1.1. Personale

Prøvetakingen skal utføres av en person som er utpekt for dette formål av medlemsstaten.

B.1.2. Materiale til prøvetaking

Prøvetakingen skal foretas atskilt for hvert parti eller delparti som skal undersøkes.

B.1.3. Forholdsregler

Under prøvetakingen skal det tas forholdsregler for å unngå forandringer som kan ha innvirkning på innholdet av erukasyre, ha skadelig innvirkning på den analytiske bestemmelsen, eller forårsake at samleprøvene ikke er representative.

B.1.4. Enkeltprøver

Enkeltprøver skal så langt det er mulig tas fra ulike steder i partiet eller delpartiet. Avvik fra denne framgangsmåten skal registreres i rapporten fastsatt i punkt B.1.8. i dette vedlegg.

B.1.5. Tillaging av samleprøven

Samleprøven skal oppnås ved å samle alle enkeltprøvene.

B.1.6. Prøver som tas for kontroll-, klageadgangs- og referanseformål

Prøvene som tas for kontroll-, klageadgangs- og referanseformål, skal tas fra den homogeniserte samleprøven, med mindre dette er i strid med medlemsstatens regler med hensyn til rettighetene til den driftsansvarlige for næringsmiddelforetaket.

B.1.7. Emballering og transport av prøver

Hver prøve skal plasseres i en ren beholder av inert materiale som gir tilstrekkelig vern mot forurensning, tap av analytter ved adsorpsjon til innersiden av beholderen og mot skader under transport. Alle nødvendige forholdsregler skal tas for å unngå endringer av prøvens sammensetning som kan oppstå under transport eller lagring.

B.1.8. Forsegling og merking av prøver

Hver prøve som er tatt til offentlig bruk, skal forsegles på prøvetakingsstedet og identifiseres i samsvar med gjeldende regler i medlemsstaten.

For hver prøvetaking skal det utarbeides en rapport, slik at hvert parti eller delparti som prøven er tatt fra, entydig kan identifiseres. I rapporten skal følgende angis:

- i) henvisning til nummeret på partiet som prøven er tatt fra,
- ii) dato og sted for prøvetaking,
- iii) alle andre opplysninger som kan være til hjelp for den som foretar analysen.

B.2. Prøvetakingsplaner

B.2.1. Inndeling av partier i delpartier

Store partier skal deles i delpartier forutsatt at delpartiet fysisk kan atskilles. For produkter som omsettes i store bulksendinger, skal delpartienes vekt eller antall angis i tabell 1. For andre produkter skal delpartienes vekt eller antall angis i tabell 2. Ettersom vekten på et parti ikke alltid vil være et eksakt multiplum av vekten av delpartiene, kan vekten av delpartiene i henhold til tabell 1 og 2 overskrides med opptil 20 %.

B.2.2. Enkeltprøvenes antall, vekt og volum

Samleprøven skal være på minst 1 kg eller 1 liter, med mindre det ikke lar seg gjøre, f.eks. dersom prøven består av én pakning eller enhet.

Det minste antall enkeltprøver som skal tas fra partiet eller delpartiet, er angitt i tabell 3.

For flytende produkter i bulk skal partiet eller delpartiet blandes så grundig som mulig uten at det påvirker kvaliteten på produktet, enten manuelt eller mekanisk, rett før prøvetaking. I så fall antas det at forurensende stoffer er homogent fordelt i et gitt parti eller delparti. Det er derfor tilstrekkelig å ta tre enkeltprøver fra et parti eller delparti som skal utgjøre samleprøven.

Enkeltprøvene skal ha tilnærmet samme vekt/volum. Enkeltprøvenes vekt/volum skal være minst 100 gram eller 100 milliliter, noe som gir en samleprøve på minst ca. 1 kg eller 1 liter. Avvik fra denne metoden skal registreres i rapporten fastsatt i punkt B.1.8. i dette vedlegg.

Tabell 1: Inndeling av partier i delpartier for produkter som omsettes i bulksendinger

Partiets vekt (tonn)	Vekt eller antall delpartier
≥ 1 500	500 tonn
> 300 og < 1 500	3 delpartier
≥ 100 og ≤ 300	100 tonn
< 100	–

Tabell 2: Inndeling av partier i delpartier for andre produkter

Partiets vekt (tonn)	Vekt eller antall delpartier
≥ 15	15–30 tonn
< 15	–

Tabell 3: Minste antall enkeltprøver som skal tas fra partiet eller delpartiet

Partiets/delpartiets volum eller vekt (i kilo eller liter)	Minste antall enkeltprøver som skal tas
< 50	3
≥ 50 og ≤ 500	5
> 500	10

Dersom partiet eller delpartiet består av enkeltpakninger eller enkeltenheter, er antallet pakninger eller enheter som skal utgjøre en samleprøve, angitt i tabell 4.

Tabell 4: Antall pakninger eller enheter (enkeltp prøver) som skal utgjøre samleprøven dersom partiet eller delpartiet består av enkeltpakninger eller enkeltenheter

Antall pakninger eller enheter i partiet/delpartiet	Antall pakninger eller enheter som skal inngå i prøvetakingen
≤ 25	minst én pakning eller enhet
26–100	ca. 5 %, minst to pakninger eller enheter
> 100	ca. 5 %, høyst ti pakninger eller enheter

Dersom prøvetaking ved bruk av metoden beskrevet i kapittel B.2 vil kunne medføre uakseptable økonomiske konsekvenser (f.eks. på grunn av emballasjeformen, skade på partiet osv.) eller ikke er praktisk mulig, kan det benyttes en annen prøvetakingsmetode, forutsatt at den er tilstrekkelig representativ for partiet eller delpartiet som det er tatt prøver fra, og at den dokumenteres fullt ut i rapporten angitt i punkt B.1.8.

B.3. Prøvetaking i detaljstleddet

Prøvetaking av næringsmidler i detaljstleddet skal om mulig skje i samsvar med bestemmelsene om prøvetaking nevnt i punkt B.2.2.

Dersom prøvetaking ved bruk av metoden beskrevet i punkt B.2.2 vil kunne medføre uakseptable økonomiske konsekvenser (f.eks. på grunn av emballasjeformen, skade på partiet osv.) eller ikke er praktisk mulig, kan det benyttes en annen prøvetakingsmetode, forutsatt at den er tilstrekkelig representativ for partiet eller delpartiet som det er tatt prøver fra, og at den dokumenteres fullt ut i rapporten angitt i punkt B.1.8.

DEL C: TILLAGING OG ANALYSE AV PRØVER

C.1. Kvalitetsstandarder for laboratoriene

Laboratoriene skal overholde bestemmelsene i artikkel 12 i forordning (EF) nr. 882/2004.

Laboratoriene skal delta i relevante ordninger for egnethetsprøving som er i samsvar med «International Harmonised Protocol for the Proficiency Testing of (Chemical) Analytical Laboratories»⁴ utarbeidet i regi av IUPAC/ISO/AOAC.

Laboratoriene skal kunne vise at de har tatt i bruk prosedyrer for intern kvalitetskontroll. Eksempler på slike er å finne i «ISO/AOAC/IUPAC Guidelines on Internal Quality Control in Analytical Chemistry Laboratories.»⁵

Dersom det er mulig, skal analysens nøyaktighet vurderes ved å inkludere egnet sertifisert referansemateriale i analysen.

C.2. Tillaging av prøven

C.2.1. Forholdsregler og generelle bestemmelser

Det grunnleggende kravet er å oppnå en representativ og ensartet laboratorieprøve uten å tilføre sekundær forurensning.

Alt prøvemateriale som laboratoriet mottar, skal brukes til tillaging av laboratorieprøver.

På grunnlag av innholdet som blir funnet i laboratorieprøvene, skal det fastslås om grenseverdiene fastsatt i forordning (EF) nr. 1831/2003 er overholdt.

C.2.2. Behandling av prøven i laboratoriet

Hele samleprøven finmales (når det er relevant) og blandes omhyggelig etter en metode som sikrer fullstendig homogenisering.

C.3. Ytelseskriterier for analysemetodene

C.3.1. Definisjoner

I dette vedlegg menes med:

«r» = repeterbarhet: den verdien som innenfor en bestemt sannsynlighet (normalt 95 %) kan forventes å ligge under den absolutte differansen mellom individuelle forsøksresultater

- oppnådd under repeterbarhetsforhold (dvs. samme prøve, samme person, samme apparatur, samme laboratorium og kort tidsintervall), hvorav følger at $r = 2,8 \times s_r$.
- « s_r » = standardavvik beregnet ut fra resultater oppnådd under repeterbarhetsforhold.
- « RSD_r » = relativt standardavvik beregnet ut fra resultater oppnådd under repeterbarhetsforhold $[(s_r /) \times 100]$.
- « R » = reproduserbarhet: den verdien som innenfor en bestemt sannsynlighet (normalt 95 %) kan forventes å ligge under den absolute differansen mellom individuelle forsøksresultater oppnådd under reproduserbarhetsforhold (dvs. av personer ved ulike laboratorier ved bruk av den standardiserte forsøksmetoden med identisk materiale), hvorav følger at $R = 2,8 \times s_R$.
- « s_R » = standardavvik beregnet ut fra resultater oppnådd under reproduserbarhetsforhold.
- « RSD_R » = relativt standardavvik beregnet ut fra resultater oppnådd under repeterbarhetsforhold $[(s_r /) \times 100]$.
- « LOD » = påvisningsgrense: det minste målte innhold som med rimelig statistisk sikkerhet gjør det mulig å påvise forekomst av en analytt. Påvisningsgrensen er numerisk lik tre ganger standardavviket for gjennomsnittsverdien ved blindprøver ($n > 20$).
- « LOQ » = grense for mengdebestemmelse: det laveste innholdet av en analytt som kan måles med rimelig statistisk sikkerhet. Dersom både nøyaktighet og presisjon er konstant i et konsentrasjonsområde rundt påvisningsgrensen, er grensen for mengdebestemmelse numerisk lik seks eller ti ganger standardavviket for gjennomsnittsverdien i blindprøver ($n > 20$).
- « u » = kombinert standard måleusikkerhet som oppnås ved bruk av innsatsmengdenes individuelle standard måleusikkerhet i en målemetode.⁶
- « U » = utvidet måleusikkerhet, ved hjelp av en dekningsfaktor på 2 som gir et konfidensnivå på ca. 95 % ($U = 2u$).
- « U_f » = høyeste standard måleusikkerhet.

C.3.2. Generelle krav

Analysemetodene som benyttes ved kontroll av næringsmidler, skal være i samsvar med bestemmelsene i vedlegg III til forordning (EF) nr. 882/2004.

C.3.3. Særlige krav

C.3.3.1. Ytelseskriterier

Dersom det ikke er fastsatt noen spesiell metode for bestemmelse av forurensende stoffer i næringsmidler på EU-plan, kan laboratoriene selv velge hvilken validert analysemetode de vil bruke for den respektive matrisen, forutsatt at den valgte metoden oppfyller de spesifikke ytelseskriteriene angitt i tabell 5.

Det anbefales å bruke fullt validerte metoder (f.eks. metoder som er validerte ved undersøkelse foretatt ved flere laboratorier for den respektive matrisen) dersom det er relevant, og dersom slike foreligger. Andre egnede valideringsmetoder (f.eks. internt validerte metoder for den respektive matrisen) kan også brukes, forutsatt at de oppfyller ytelseskriteriene fastsatt i tabell 5.

Ytterligere opplysninger gis i merknadene til ytelseskriteriene i dette punkt.

Om mulig skal valideringen av de internt validerte metodene omfatte et sertifisert referansemateriale.

Tabell 5: Ytelseskriterier for analysemetoder for erukasyre

Parameter	Kriterium
Anvendelse	Næringsmidlene angitt i forordning (EF) nr. 1881/2006
Spesifisitet	Fri for matrise- eller spektralinterferens
Repeterbarhet (RSD_r)	0,66 ganger RSD_R utregnet etter Horwitz' (endrede) ligning
Reproduserbarhet (RSD_R)	2 x verdien utregnet etter Horwitz' (endrede) ligning
Gjenfinning	95–105 %
LOD	≤ 1 g/kg
LOQ	≤ 5 g/kg

Merknader til ytelseskriteriene:

Horwitz' ligning⁷ (for konsentrasjoner $1,2 \times 10^{-7} \leq C \leq 0,138$) og Horwitz' endrede ligning⁸ (for konsentrasjoner $C < 1,2 \times 10^{-7}$) er generelle presisjonsligninger som er uavhengige av analytt og matrise, og som bare er avhengige av konsentrasjonen for de fleste rutineanalysemetoders vedkommende.

Horwitz' endrede ligning for konsentrasjoner $C < 1,2 \times 10^{-7}$:

$RSD_R = 22 \%$

der:

- RSD_R står for det relative standardavviket beregnet ut fra resultater oppnådd under reproducerbarhetsforhold $[(sR/) \times 100]$,
- C er konsentrasjonsforholdet (dvs. $1 = 100 \text{ g}/100 \text{ g}$, $0,001 = 1 \text{ 000 mg/kg}$). Horwitz' endrede ligning gjelder for konsentrasjoner $C < 1,2 \times 10^{-7}$.

Horwitz' ligning for konsentrasjoner $1,2 \times 10^{-7} \leq C \leq 0,138$:

$$RSD_R = 2C^{(-0.15)}$$

der:

- RSD_R står for det relative standardavviket beregnet ut fra resultater oppnådd under reproducerbarhetsforhold $[(sR/) \times 100]$,
- C er konsentrasjonsforholdet (dvs. $1 = 100 \text{ g}/100 \text{ g}$, $0,001 = 1 \text{ 000 mg/kg}$). Horwitz' ligning gjelder for konsentrasjoner $1,2 \times 10^{-7} \leq C \leq 0,138$.

C.3.3.2. Metode for å bedømme egnethet

For internt validerte metoder kan det alternativt benyttes en metode for å bedømme egnethet⁹ for å vurdere om metodene er egnet for offentlig kontroll. Metoder som er egnet for offentlig kontroll, må gi resultater med en kombinert standard måleusikkerhet (u) som er lavere enn høyeste standard måleusikkerhet beregnet ved hjelp av formelen nedenfor:

$$U_f = \sqrt{(\text{LOD}/2)^2 + (\alpha C)^2}$$

der:

- U_f er høyeste standard måleusikkerhet ($\mu\text{g/kg}$),
- LOD er metodens påvisningsgrense ($\mu\text{g/kg}$). LOD må oppfylle ytelseskriteriene angitt i punkt C.3.3.1 for den relevante konsentrasjonen,
- C er den relevante konsentrasjonen ($\mu\text{g/kg}$),
- α er en tallfaktor som brukes avhengig av verdien av C . Verdiene som skal brukes, er angitt i tabell 6.

Tabell 6: Tallverdier som skal brukes for α som konstant i formelen angitt i dette punkt, avhengig av den relevante konsentrasjonen

C ($\mu\text{g/kg}$)	α
≤ 50	0,2
51–500	0,18
501–1 000	0,15
1 001–10 000	0,12
$> 10 \text{ 000}$	0,1

4 «The international harmonized protocol for the ncy testing of analytical chemistry laboratories» by M. Thompson, llison and R. Wood, Pure Appl. Chem., 2006, 78, 145–196.

5 Redigert av M. Thompson og R. Wood, Pure Appl. Chem., 1995, 666.

6 International vocabulary of metrology – Basic and general and associated terms (VIM), JCGM 200:2008.

7 W. Horwitz, L.R. Kamps. K.W. Boyer, Off.Analy.Chem.,1980, 63, 1344.

8 M. Thompson, Analyst, 2000, 125, 385–386.

9 M. Thompson and R. Wood, Accred. Qual. Assur., 2006, 10, 471–478.

DEL D: RAPPORTERING OG TOLKING AV RESULTATENE

D.1 Rapportering

D.1.1. Presentasjon av resultatene

Resultatene skal presenteres i de samme enhetene og med samme antall signifikante sifre som grenseverdiene fastsatt i forordning (EF) nr. 1881/2006.

D.1.2. Gjenfinningsberegning

Dersom analysemetoden omfatter ekstraksjon, skal analyseresultatet korrigeres for gjenfinning. I så fall skal gjenfinningsprosenten rapporteres.

Dersom analysemetoden ikke omfatter ekstraksjon, kan resultatet rapporteres ukorrigert for gjenfinning dersom det godtgjøres, helst ved at det benyttes egnet sertifisert referansemateriale, at den sertifiserte konsentrasjonen, idet det tas hensyn til måleusikkerheten, er oppnådd (dvs. stor målenøyaktighet), og at metoden dermed ikke er misvisende. Dersom resultatet rapporteres ukorrigert for gjenfinning, skal dette opplyses.

D.1.3. Måleusikkerhet

Analyseresultatet skal rapporteres som $x \pm U$, der x er analyseresultatet og U er den utvidede måleusikkerheten, og ved bruk av en dekningsfaktor på 2, som gir et konfidensnivå på ca. 95 % ($U = 2u$).

Den som foretar analysen, skal ta hensyn til «Report on the relationship between analytical results, measurement uncertainty, recovery factors and the provisions in EU food and feed legislation».¹⁰

D.2 Tolkning av resultatene

D.2.1. Godkjenning av et parti eller delparti

Partiet eller delpartiet godkjennes dersom analyseresultatet fra laboratorieprøven ikke overstiger den relevante grenseverdien fastsatt i forordning (EF) nr. 1881/2006, idet det tas hensyn til den utvidede måleusikkerheten og korrigeringen av resultatet for gjenfinning, dersom analysemetoden som er brukt, omfatter ekstraksjon.

D.2.2. Avvisning av et parti eller delparti

Partiet eller delpartiet avvises dersom analyseresultatet fra laboratorieprøven uten rimelig tvil overstiger den relevante grenseverdien fastsatt i forordning (EF) nr. 1881/2006, idet det tas hensyn til den utvidede måleusikkerheten og korrigeringen av resultatene for gjenfinning, dersom analysemetoden som er brukt, omfatter ekstraksjon.

D.2.3. Anvendelse

Tolkingsreglene angitt i punkt D.2.1 og D.2.2 gjelder for analyseresultatet av prøven som tas for kontrollformål. Når det gjelder analyse for klageadgangs- eller referanseformål, gjelder nasjonale regler.

10 http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/contaminants/report-sampling_analysis_2004_en.pdf

11. juli Nr. 915 2016**Forskrift om endring i forskrift om kosmetikk og kroppspleieprodukter**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 11. juli 2016 med hjemmel i lov 21. desember 2005 nr. 126 om kosmetikk og kroppspleieprodukter m.m. (kosmetikklova) § 8, jf. delegeringsvedtak 29. desember 2005 nr. 1770.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XVI nr. 1a (forordning (EU) 2016/621 og forordning (EU) 2016/622). Kunngjort 12. juli 2016 kl. 14.00.

I

I forskrift 8. april 2013 nr. 391 om kosmetikk og kroppspleieprodukter gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kap. XVI nr. 1a (forordning (EF) nr. 1223/2009 som endret ved forordning (EU) nr. 344/2013, forordning (EU) nr. 483/2013, forordning (EU) nr. 1197/2013, forordning (EU) nr. 658/2013, forordning (EU) nr. 358/2014, forordning (EU) nr. 866/2014, forordning (EU) nr. 1003/2014, forordning (EU) 2015/1004, forordning (EU) 2015/1190, forordning (EU) 2015/1298, forordning (EU) 2016/314, forordning (EU) 2016/621 og forordning (EU) 2016/622), nr. 1b (forordning (EU) nr. 655/2013), nr. 2 (direktiv 80/1335/EØF som endret ved direktiv 87/143/EØF), nr. 3 (direktiv 82/434/EØF som endret ved direktiv 90/207/EØF), nr. 4 (direktiv 83/514/EØF), nr. 5 (direktiv 85/490/EØF), nr. 6 (direktiv 93/73/EØF), nr. 7 (direktiv 95/32/EF) og nr. 8 (direktiv 96/45/EF).

§ 1 skal lyde:

§ 1. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 1223/2009

EØS-avtalen vedlegg II kap. XVI nr. 1a (forordning (EF) nr. 1223/2009 som endret ved forordning (EU) nr. 344/2013, forordning (EU) nr. 483/2013, forordning (EU) nr. 1197/2013, forordning (EU) nr. 658/2013, forordning (EU) nr. 358/2014, forordning (EU) nr. 866/2014, forordning (EU) nr. 1003/2014, forordning (EU) nr. 1004/2014, forordning (EU) 2015/1190, forordning (EU) 2015/1298, forordning (EU) 2016/314, forordning (EU) 2016/621 og forordning (EU) 2016/622) om kosmetiske produkter gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres i punktet «Forordninger»:

I forordning (EF) nr. 1223/2009 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 1223/2009. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret ved forordning (EU) nr. 344/2013, forordning (EU) nr. 483/2013, forordning (EU) nr. 1197/2013, forordning (EU) nr. 658/2013, forordning (EU) nr. 358/2014, forordning (EU) nr. 866/2014, forordning (EU) nr. 1003/2014, forordning (EU) nr. 1004/2014, forordning (EU) 2015/1190, forordning (EU) 2015/1298, forordning (EU) 2016/314, forordning (EU) 2016/621 og forordning (EU) 2016/622. Alle endringer av grunnrettsakten samt de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av grunnrettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XVI nr. 1a er innarbeidet nedenfor.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

► **M12** Forordning (EU) 2016/621► **M13** Forordning (EU) 2016/622

I vedlegg VI forordning (EF) nr. 1223/2009 gjøres følgende endringer (endringene, skal angis som ► **M12** og ◄ **M12**, henholdsvis før og etter den enkelte endringen):

1) Post 30 og 30a skal lyde:

Referanse nr.	Identifikasjon av stoff					Begrensninger		Ordlyd i bruksvilkår og advarsler
	Kjemisk betegnelse/INN	Navn i ordliste over vanlige navn på bestand- deler	CAS- nummer	EF- nummer	Produkt- type, kroppss- deler	Høyeste konsen- trasjon i bruks- klart preparat	Annet	
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>
► M12 30	Sinkoksid	Zinc Oxide	1314– 13–2	215– 222–5		25 % *		
30a	Sinkoksid	Zinc Oxide (nano)	1314– 13–2	215– 222–5		25 % *	Ikke beregnet på bruksområder som kan medføre eksponering av sluttbrukerens lunger ved innånding. Ikke beregnet på bruksområder som kan medføre eksponering av sluttbrukerens lunger ved innånding. Bare nanomaterialer med følgende egenskaper er tillatt: – renhet ≥ 96 %, med en wurtzite krystallstruktur og en fysisk utforming som kjennetegnes av klynger i stavlignende, stjernelignende og/eller isometriske former, med urenheter som består bare av karbondioksid og vann, mens andre urenheter skal utgjør mindre enn 1 % totalt, – mediandiameter for den antallbaserte partikkelstørrelse sfordelingen D50 (50 % under denne diameter) > 30 nm og D1 (1 % under denne størrelse) > 20 nm,	

Referanse nr.	Identifikasjon av stoff					Begrensninger		Ordlyd i bruksvilkår og advarsler
	Kjemisk betegnelse/INN	Navn i ordliste over vanlige navn på bestand- deler	CAS- nummer	EF- nummer	Produkt- type, kroppss- deler	Høyeste konsen- trasjon i bruks- klart preparat	Annet	
a	b	c	d	e	f	g	h	i
							– vannløselighet < 50 mg/L – ikke overflatebehandl et, eller overflatebehandl et med trietoksycaprylyl silan, dimetikon, kryssbundne polymerer av dimetoksydifenylyl silantrietoksycaprylylsilan, eller oktyltrietoksysilan. ◀M12	

►M12

* Når det gjelder kombinert bruk av sinkoksid og sinkoksid i nanoform, bør summen ikke overstige grenseverdiene angitt i kolonne g.

◀M12

I vedlegg III til forordning (EF) nr. 1223/2009 gjøres følgende endringer (endringene, skal angis som M13 og M13, henholdsvis før og etter den enkelte endringen):

1) Post 15a skal lyde:

Referanse nr.	Identifikasjon av stoff					Begrensninger		Ordlyd i bruksvilkår og advarsler
	Kjemisk betegnelse/ INN	Navn i ordliste over vanlige navn på bestand- deler	CAS- nummer	EF- nummer	Produkt type, kroppss- deler	Høyeste konsen- trasjon i bruks- klart prepara- rat	Annet	
a	b	c	d	e	f	g	h	i
►M1 3 15a	Kalium- hydroksid eller natrium- hydroksid*	Potass- ium hydrox- ide/- sodium hydrox- ide	1310– 58– 3/1310– 73–2	215– 181– 3/215– 185–5	a) Negle- bånds- fjerner b) Hår- strekn- ings- produkt	a) 5 % ** 2 % **	 Alminnelig bruk	a) Inneholder alkali Unngå kontakt med øynene Kan medføre blindhet Oppbevares utilgjengelig for barn Inneholder alkali Unngå kontakt med øynene Kan medføre blindhet Oppbevares utilgjengelig for barn

Referanse nr.	Identifikasjon av stoff					Begrensninger		Ordlyd i bruksvilkår og advarsler
	Kjemisk betegnelse/ INN	Navn i ordliste over vanlige navn på bestand- deler	CAS- nummer	EF- nummer	Produkt type, kroppss- deler	Høyeste konsen- trasjon i bruks- klart prepa- rat	Annet	
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>
						4,5 % **	Yrkesmessig bruk	Bare til yrkesmessig bruk Unngå kontakt med øynene Kan medføre blindhet
					c) pH- regu- lator for hår- fjerning smidler d) Annen bruk som pH- regu- lator	c) pH < 12,7 d) pH < 11	c) Oppbevares utilgjengelig for barn Unngå kontakt med øynene	◀M13

►M13

* For annen bruk enn kaliumhydroksid, se vedlegg III nr. 15d.

** Mengden natrium-, kalium- eller litiumhydroksid uttrykkes i masse natriumhydroksid. Når det gjelder stoffblandinger, bør summen ikke overstige grenseverdiene angitt i kolonne g.

◀M13

2) ny post 15d skal lyde:

Referanse nr.	Identifikasjon av stoff					Begrensninger		Ordlyd i bruksvilkår og advarsler
	Kjemisk betegnelse/ INN	Navn i ordliste over vanlige navn på bestand- deler	CAS- nummer	EF- nummer	Produkt type, kroppss- deler	Høyeste konsen- trasjon i bruks- klart prepa- rat	Annet	
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>
►M1 3 15d	Kalium- hydroksid*	Potass- ium hydrox- ide	1310– 58–3	215– 181–3	Bløt- gjøring/ fjerning av hard hud	1,5 %		Inneholder alkali Unngå kontakt med øynene Oppbevares utilgjengelig for barn Les bruksanvisning en nøye ◀ M13

12. juli Nr. 916 2016**Forskrift om endring i forskrift om rester av plantevernmidler i næringsmidler og fôrvarer**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 12. juli 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9, § 16 og § 17 jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. II nr. 40 og vedlegg II kap. XII nr. 54zzy (forordning (EU) 2016/1). Kunngjort 12. juli 2016 kl. 14.00.

I

I forskrift 18. august 2009 nr. 1117 om rester av plantevernmidler i næringsmidler og fôrvarer gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltet tilføyes følgende forordning til de som har endret forordning (EF) nr. 396/2005: forordning (EU) 2016/1.

I § 1 tilføyes forordning (EU) 2016/1 kronologisk til listen over forordningene.

II

Endringene trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres under avsnittet «Forordninger»:

Forordning (EF) nr. 396/2005:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 396/2005. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret ved forordning (EF) nr. 178/2006, forordning (EF) nr. 149/2008, forordning (EF) nr. 260/2008, forordning (EF) nr. 839/2008, forordning (EF) nr. 256/2009, forordning (EF) nr. 822/2009, forordning (EF) nr. 1050/2009, forordning (EF) nr. 1097/2009, forordning (EU) nr. 304/2010, forordning (EU) nr. 459/2010, forordning (EU) nr. 600/2010, forordning (EU) nr. 750/2010, forordning (EU) nr. 765/2010, forordning (EU) nr. 893/2010, forordning (EU) nr. 310/2011, forordning (EU) nr. 460/2011, forordning (EU) nr. 508/2011, forordning (EU) nr. 520/2011, forordning (EU) nr. 524/2011, forordning (EU) nr. 559/2011, forordning (EU) nr. 812/2011, forordning (EU) nr. 813/2011, forordning (EU) nr. 978/2011, forordning (EU) nr. 270/2012, forordning (EU) nr. 322/2012, forordning (EU) nr. 441/2012, forordning (EU) nr. 473/2012, forordning (EU) nr. 556/2012, forordning (EU) nr. 592/2012, forordning (EU) nr. 897/2012, forordning (EU) nr. 899/2012, forordning (EU) nr. 34/2013, forordning (EU) nr. 35/2013, forordning (EU) nr. 212/2013, forordning (EU) nr. 241/2013, forordning (EU) nr. 251/2013, forordning (EU) nr. 293/2013, forordning (EU) nr. 500/2013, forordning (EU) nr. 668/2013, forordning (EU) nr. 772/2013, forordning (EU) nr. 777/2013, forordning (EU) nr. 834/2013, forordning (EU) nr. 1004/2013, forordning (EU) nr. 1138/2013, forordning (EU) nr. 1317/2013, forordning (EU) nr. 36/2014, forordning (EU) nr. 51/2014, forordning (EU) nr. 61/2014, forordning (EU) nr. 79/2014, forordning (EU) nr. 87/2014, forordning (EU) nr. 289/2014, forordning (EU) nr. 318/2014, forordning (EU) nr. 364/2014, forordning (EU) nr. 398/2014, forordning (EU) nr. 398/2014, forordning (EU) nr. 491/2014, forordning (EU) nr. 588/2014, forordning (EU) nr. 617/2014, forordning (EU) nr. 703/2014, forordning (EU) nr. 737/2014, forordning (EU) nr. 752/2014, forordning (EU) nr. 991/2014, forordning (EU) nr. 1096/2014, forordning (EU) nr. 1119/2014, forordning (EU) nr. 1126/2014, forordning (EU) nr. 1127/2014, forordning (EU) nr. 1146/2014, forordning (EU) 2015/165, forordning (EU) 2015/399, forordning (EU) 2015/400, forordning (EU) 2015/401, forordning (EU) 2015/552, forordning (EU) 2015/603, forordning (EU) 2015/845, forordning (EU) 2015/846, forordning (EU) 2015/868, forordning (EU) 2015/896, forordning (EU) 2015/1040, forordning (EU) 2015/1101, forordning (EU) 2015/1200, forordning (EU) 2015/1608, forordning (EU) 2015/1910, forordning (EU) 2015/2075, forordning (EU) 2016/1, forordning (EU) 2016/46, forordning (EU) 2016/53, forordning (EU) 2016/60, forordning (EU) 2016/67, forordning (EU) 2016/71, forordning (EU) 2016/75 og forordning (EU) 2016/143.

Endringsforordningene er ikke innarbeidet i grunnforordningen, men gjengis nedenfor.

I oversikten over forordninger som endrer forordning (EF) nr. 396/2005 i pdf tilføyes følgende i kronologisk rekkefølge:

Se her for å lese forordning (EU) 2016/1:

Uoffisiell oversettelse.

9. juni Nr. 923 2016**Forskrift om studier og eksamen ved Høgskolen i Hedmark**

Hjemmel: Fastsatt av styret for Høgskolen i Hedmark 9. juni 2016 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–9 nr. 7. Kunngjort 15. juli 2016 kl. 14.00.

*Kapittel 1. Generelle bestemmelser***§ 1–1. Virkeområde**

Forskriften omfatter grader, studier og eksamener ved Høgskolen i Hedmark. Forskriften gjelder også for personer som avlegger eksamen etter lov 1. april 2005 nr. 15, § 3–10, uten å være tatt opp som student. For forskerutdanning gjelder forskrift 16. desember 2009 nr. 4921 for graden Philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskolen i Hedmark.

For studier som er underlagt nasjonale rammeplaner, vil nasjonale rammeplaner gå foran denne forskriften ved en eventuell konflikt.

§ 1–2. Definisjoner og terminologi

<i>Eksamen</i>	Vurderingsform som omfatter alle typer prøving som gir grunnlag for fastsettelse av karakter i et emne, enten ved at resultatet skal inngå på vitnemål eller karakterutskrift, eller som en del av en samlet karakter på vitnemål eller karakterutskrift.
<i>Emne</i>	Minste studiepoenggivende enhet.
<i>Emnebeskrivelse</i>	Beskrivelse av bl.a. innhold, omfang, læringsutbytte, undervisnings- og arbeidsformer, arbeidskrav, krav til forkunnskaper og vurderingsformer i et emne. Emnebeskrivelser inngår som en del av studieplanen.
<i>Emnegruppe</i>	Godkjent kombinasjon av emner som gjennom en studieplan er definert til å utgjøre en samlet enhet.
<i>Fritak</i>	Fritak for eksamen på grunnlag av annen velegnet eksamen eller prøve, eller dokumentert realkompetanse.
<i>Godskriving</i>	Beståtte emner, fag, eksamener eller prøver fra andre universiteter og høyskoler som etter nærmere regler innpasses i høgskolens studieprogram.
<i>Loven</i>	Med loven menes i denne sammenheng lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler.
<i>Privatist</i>	Som privatist regnes den som etter reglene i lovens § 3–10 fremstiller seg til eksamen ved høgskolen, uten å være tatt opp som student til vedkommende emne eller studieprogram ved høgskolen.
<i>Rammeplan</i>	Plan som gjennom forskrift fastsetter rammer for et studieprogram.
<i>Sakkyndig instans</i>	Lege eller tilsvarende instans med autorisasjon til å sykemelde eller fastsette diagnose.
<i>Student</i>	Som student regnes den som gjennom opptak i henhold til lovens § 3–6 og § 3–7, er tatt opp til studier ved høgskolen.
<i>Studieplan</i>	Plan som gir nærmere beskrivelse av bl.a. opptakskrav, læringsutbytte, innhold og organisering av et studieprogram. Emnebeskrivelser inngår som en del av studieplanen. Nasjonale rammeplaner omtaler studieplaner også som programplaner og fagplaner.
<i>Studiepoeng (sp.)</i>	Omfanget av et emne i høgskolens studieplaner måles i studiepoeng. 60 studiepoeng tilsvarer ett fullt studieår på heltid, med normert arbeidsbelastning på 1500–1800 timer for studentene.
<i>Studieprogram</i>	En studieenhet som består av en samling emner med overordnet læringsutbytte fastsatt i studieplan.
<i>Studierett</i>	Rettighet knyttet til det å være tatt opp som student ved høgskolen og inneha en aktiv studentstatus. Dette innebærer rett til deltakelse i all organisert undervisning og vurdering i tråd med studieplan og emnebeskrivelser i studieprogrammet studenten er tatt opp til.
<i>Utdanningsplan</i>	Individuell avtale mellom student og høgskole, jf. lovens § 4–2, med plan for gjennomføring av studieprogrammet studenten er tatt opp til. Utdanningsplanen viser til de lover og forskrifter som regulerer forholdet mellom student og høgskole, og gir informasjon om emner og progresjon i studieprogrammet.

*Kapittel 2. Grader***§ 2–1. Grader og yrkesutdanninger**

Høgskolen kan tildele grader og yrkesutdanninger i samsvar med forskrift 16. desember 2005 nr. 1574 om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler.

§ 2-2. Krav til graden bachelor

1. Graden bachelor oppnås på grunnlag av eksamen i emner, emnegrupper eller studieprogram av 180 studiepoengs omfang. Grunnlaget for graden skal omfatte ett av følgende:
 - a) Integrert utdanning, yrkesrettet utdanning eller annet studieprogram av 180 studiepoengs omfang i henhold til godkjent studieplan.
 - b) Integrert yrkesrettet utdanning eller annet studieprogram, fullført og bestått, av minimum 120 studiepoengs omfang, kombinert med studieprogram, fullført og bestått, av minimum 60 studiepoengs omfang.
 - c) Treårig utdanning av 180 studiepoengs omfang som tilfredsstiller følgende vilkår:
 - Fordypningsenhet: Fordypning i fag av minimum 80 studiepoengs omfang. I fordypningen skal det inngå emner som bygger på hverandre, og omfanget av påbyggingssemner må være på minimum 20 studiepoeng.
 - Breddeenhet: Ytterligere fag, emnegruppe eller studieprogram av minimum 30 studiepoengs omfang.
 - Øvrig: Vitenskapsteoretiske eller filosofiske emner og/eller andre frittstående emner.Fordypningsenhet og breddeenhet som skal inngå i graden må være definert som avsluttede fag, emnegrupper eller studieprogram i en studieplan.
2. I grunnlaget for bachelorgraden skal det inngå et selvstendig arbeid av minimum 10 studiepoengs omfang. Arbeidet kan være av teoretisk, praktisk eller kunstnerisk art og kan være utført individuelt eller i gruppe.

§ 2-3. Tilleggsbetegnelse for graden bachelor

For oppnådd bachelorgrad etter § 2-2 a) angis gradens faglige innhold på vitnemål som følger:
Bachelor i <tittel på studieprogrammet>
Bachelor's Degree in <engelsk tittel på studieprogrammet>.

For oppnådd bachelorgrad etter § 2-2 b), angis gradens faglige innhold på vitnemål som følger:
Bachelor på grunnlag av <betegnelse på studieprogram på 120 studiepoeng> og
<betegnelse på studieprogram på 60 studiepoeng>.

For oppnådd bachelorgrad etter § 2-2 c), angis gradens faglige innhold på vitnemål i henhold til fagområdet for fordypningen:
Bachelor med hovedvekt på <fagområde for fordypningen>.

Rammeplanbaserte utdanninger kan avvike fra bestemmelsen. Tilleggsbetegnelsen fastsettes ved etablering av studiet.

§ 2-4. Krav til graden master

Krav til innhold og omfang i mastergrad fremgår av nasjonal forskrift 1. desember 2005 nr. 1392 om krav til mastergrad.

§ 2-5. Tilleggsbetegnelse for graden master

For oppnådd mastergrad angis gradens faglige innhold på vitnemål som følger:
Master i <tittel på studieprogrammet>
Master of, eller Master's Degree in <engelsk navn på studieprogrammet>.

§ 2-6. Tilknytningskrav for tildeling av grad

For utstedelse av vitnemål for oppnådd grad eller yrkesutdanning, må minimum 60 av studiepoengene som inngår i grunnlaget for graden eller yrkesutdanningen, være avlagt ved Høgskolen i Hedmark.

§ 2-7. Godskriving, fritak og faglig overlapping

1. En student kan få godskrevet beståtte emner, fag eller eksamener i henhold til lovens § 3-5, når det kan dokumenteres at faglige krav er oppfylt. Søknad om godskriving må framsettes skriftlig innen en måned etter emnets oppstart, og må inneholde nødvendig dokumentasjon av omfang og innhold for emnet/faget/eksamen som skal godskrives.
2. Høgskolen avgjør søknader om godskriving og søknader om fritak for eksamen etter innstilling fra det aktuelle fagmiljøet.
3. Normalt godskrives ikke delemner eller deleksamener, og det gis normalt ikke fritak for delemner eller deleksamener.
4. Det gis ikke dobbel uttelling for samme faginnhold innenfor samme grad. Ved overlapping i faginnhold mellom emner, emnegrupper eller studieprogram som inngår i grunnlaget for en grad, vil den samlede studiepoengsum reduseres med det antall studiepoeng overlappet tilsvares.
5. Fritak for eksamen i et emne skal framgå på vitnemål og karakterutskrift med merknad om grunnlaget for fritaket.
6. Utdanning fra videregående skoles nivå gir ikke grunnlag for fritak for eksamen ved høgskolen.

§ 2-8. Forutsetninger for tildeling av ny grad

Ved godskriving av utdanning som tidligere har inngått i grunnlaget for en tildelt grad eller som del av en grad eller yrkesutdanning, må studenten avlegge minimum 60 nye studiepoeng før det kan tildeles en ny grad fra Høgskolen i Hedmark. Ved tildeling av ny mastergrad må de nye studiepoengene inkludere en annen masteroppgave enn den som inngikk i grunnlaget for den tidligere tildelte graden.

Kapittel 3. Studier

§ 3-1. Studieportefølje

1. Styret vedtar årlig hvilke studier som inngår i høgskolens samlede studieprogram.
2. Styret vedtar etablering av studier av mer enn 60 studiepoengs omfang.
3. Saker som innebærer oppretting eller nedlegging av fagområder eller andre vesentlige endringer i studieporteføljen skal behandles av styret.
4. Rektor vedtar etablering av studier av 60 studiepoengs omfang eller mindre.
5. Alle studier skal tilfredsstille gjeldende krav for akkreditering av studier fastsatt av NOKUT, og utarbeides i henhold til prosessbeskrivelser og rutiner i høgskolens kvalitetssystem.

§ 3-2. Studieplaner

1. Rektor fastsetter studieplaner med emnebeskrivelser for alle studier ved høgskolen.
2. Rektor godkjenner endringer i allerede godkjente studieplaner.
3. Studieplaner skal utformes i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk og aktuelle nasjonale forskrifter, og utarbeides i henhold til prosessbeskrivelser og rutiner i høgskolens kvalitetssystem.

§ 3-3. Endringer i studieplaner og emnebeskrivelser

Endringer i studieplaner eller emnebeskrivelser skal ikke tre i kraft før ved nytt studieår.

§ 3-4. Utdanningsplaner

1. Det skal utarbeides individuell utdanningsplan mellom høgskolen og studenter som tas opp til studier av 60 studiepoengs omfang eller mer. Utdanningsplanen skal inneholde bestemmelser om høgskolens ansvar og forpliktelser overfor studenten, og studentens forpliktelser overfor høgskolen og medstudenter.
2. Utdanningsplanen skal være satt opp slik at studenten skal kunne gjennomføre planlagte studieprogram eller studieløp på normert tid som heltids- eller deltidsstudent.
3. Utdanningsplanen kan endres etter avtale mellom høgskole og student.
4. Utdanningsplanen skal godtas av studenten hvert semester innen angitte frister.

§ 3-5. Studieåret

Rektor fastsetter undervisningsterminer for studieåret.

Kapittel 4. Studierett og permisjoner

§ 4-1. Studierett

1. Den som har akseptert tilbud om studieplass beholder studieretten i 50 % tid utover normert studietid, og minst ett år. Høgskolen kan, etter søknad fra studenten i særlige tilfeller utvide studieretten ytterligere. I slike tilfeller har høgskolen mulighet til å begrense rettighetene som følger med utvidet studierett. I tidsbegrensningen inngår ikke utsatt studiestart og midlertidig utestengelse fra høgskolen.
2. Når en student ikke fullfører innen normert studietid, og det i mellomtiden er gjort vesentlige endringer i studieplanen, eller studieprogrammet/emnet er avvirket, gjelder retten til å fullføre etter den opprinnelige studieplanen i ett år etter at endringen ble gjort gjeldende.
3. Studenten må betale semesteravgift, godkjenne utdanningsplanen (normalt for studier med 60 studiepoengs omfang eller mer) og/eller registrere seg hvert semester innen gjeldende frister.
4. Studenten kan miste studieretten på et studieprogram hun/han er tatt opp til i følgende tilfeller:
 - a) Studenten har overskredet den fastsatte grensen for normert og utvidet tid.
 - b) Studenten har brukt opp sine forsøk til eksamen eller praksisperiode i henhold til fag- eller studieplan eller etter denne forskrift.
 - c) Studenten er ikke i permisjon, og har ikke avlagt og bestått eksamen i løpet av siste studieår.
5. Studieretten opphører automatisk når:
 - a) Studenten selv bekrefter at hun/han trekker seg fra studieprogrammet.
 - b) Studiene er fullført og vitnemål/karakterutskrift er utstedt.
 - c) Studenten ikke betaler semesteravgift, ikke godkjenner sin utdanningsplan og/eller ikke registrerer seg innen gitte frister.
6. Den som har mistet studieretten etter denne paragrafs nr. 4 a) og c), kan søke nytt opptak til studiet, og må da forholde seg til gjeldende studieplan.

§ 4-2. Permisjoner

Normalt innvilges ikke permisjon før studenten har gjennomført 30 studiepoeng eller mer. Det innvilges normalt permisjon for inntil ett år. Høgskolen kan innvilge søknad om permisjon ut over ett år ved eksempelvis fødsel, adopsjon, militær eller sivil verneplikt, sykdom eller andre særskilte grunner.

Kapittel 5. Eksamen

§ 5-1. Allment om vurdering

1. All vurdering skal gi grunnlag for å sikre at den enkelte student holder et tilfredsstillende faglig nivå i henhold til fastsatte læringsutbyttebeskrivelser, og skal normalt omfatte individuell prøving av studenten.
2. Hvilke eksamener som skal danne grunnlag for en karakterfastsettelse, fastsettes av høgsolen gjennom studieplan og emnebeskrivelser, og for øvrig av departementet i rammeplaner.
3. Ved bruk av deleksamen skal det fremgå av studieplan og emnebeskrivelser hvordan vurderingen gjennomføres og hvordan endelig karakter beregnes.
4. Ved skriftlig eksamen med tilsyn skal eksamen normalt ha følgende omfang:
 - Til og med 10 studiepoeng inntil 4 timer
 - For 11 til 30 studiepoeng inntil 6 timer
 - Mer enn 30 studiepoeng inntil 8 timer.Omfang av hjemmeeksamen, gruppeeksamen og digital eksamen vurderes særskilt.
5. Eksamensbesvarelser skal alltid være originale, selvstendige og individuelle arbeider, med mindre det tydelig fremgår av oppgaven at hovedregelen kan fravikes. Besvarelsen, eller deler av denne, skal ikke tidligere ha vært innlevert som eksamen eller til vurdering på egen eller andre institusjoner.
6. Eksamen avholdes normalt i det semesteret undervisningen i emnet avsluttes.
7. Eksamen kan kun avlegges på det sted som høgsolen fastsetter.

§ 5-2. Rett til å gå opp til eksamen

1. Studenter som er tatt opp i henhold til gjeldende opptakskrav til et emne eller studieprogram ved høgsolen, og som har betalt semesteravgift samt semesterregistrert seg, har rett til å gå opp til de eksamener og prøver som inngår i studieprogrammet eller emnet.
2. Student som er tatt opp til et studieprogram av ett års varighet (60 sp.) eller mer, må godkjenne individuell utdanningsplan for å kunne fremstille seg til eksamen.
3. Andre som oppfyller de generelle og eventuelt spesielle opptakskrav og andre krav for å gå opp til eksamen, har rett til å gå opp til eksamen etter nærmere regler (lovens § 3–10). Høgsolen avgjør om vilkår for å avlegge eksamen er innfridd.
4. Høgsolen kan fastsette obligatoriske arbeidskrav, krav om obligatorisk undervisning og praksis eller krav om bestemte eksamener eller prøver, som forutsetning for å gå opp til eksamen. Opplysninger om dette skal fremgå av studieplan og emnebeskrivelser. Studenter som ikke oppfyller slike krav har ikke rett til å fremstille seg til eksamen, og vil bli automatisk avmeldt fra aktuelle eksamener

§ 5-3. Obligatoriske arbeidskrav

1. Studenter som ikke har fått godkjent et obligatorisk arbeidskrav, får ett nytt forsøk der dette er gjennomførbart. Studenter som ikke har overholdt innleveringsfrist og ikke fått utsettelse grunnet sykdom eller andre velferdsgrunner, får ikke anledning til å gjøre et nytt forsøk før neste gang emnet gjennomføres.
2. Dersom det obligatoriske arbeidskravet underkjennes basert på vurdering av faglig innhold, kan dette påklages etter andre gangs innlevering eller gjennomføring, forutsatt at innholdet kan etterprøves. For øvrig gjelder prinsippene for klage i henhold til § 6–5.
3. Obligatoriske arbeidskrav vurderes til godkjent/ikke godkjent og gir ikke uttelling i studiepoeng.

§ 5-4. Oppmelding til eksamen

1. Oppmelding til eksamen skal skje senest innen 1. oktober i høstsemesteret og 1. mars i vårsemesteret, såfremt høgsolen ikke har fastsatt andre frister. Eksamensoppmelding skjer normalt ved godkjenning av utdanningsplan for studier med 60 studiepoengs omfang eller mer.
2. Den enkelte student er ansvarlig for at han/hun er oppmeldt til eksamen innen angitte frister. Høgsolen kan i særlige tilfeller, etter søknad, fravike oppmeldingsfristene. Dispensasjon kan gis i de tilfelle der en student har vært syk eller det er andre uforutsette hindringer som har gjort det umulig for studenten å melde seg opp innen fristen, og dette blir dokumentert.
3. En student som er meldt opp til eksamen, har anledning til å trekke seg. Avmelding skal være mottatt av høgsolen senest 2 uker før eksamensdagen.

§ 5-5. Antall eksamensforsøk

1. En student har rett til å framstille seg til eksamen ved høgsolen i samme emne, eller ekvivalente emner, tre ganger.
2. Det regnes som tellende eksamensforsøk når studenten
 - fremstiller seg til eksamen
 - trekker seg etter avmeldingsfristens utløp uten gyldig fravær
 - ikke møter på eksamen
 - ikke leverer eksamensbesvarelsen innen oppgitt frist
 - møter på eksamen og trekker seg under eksamen
 - møter til digital eksamen uten klargjort pc og av den grunn ikke får gjennomført eksamen
 - får sin eksamen annullert på grunn av fusk eller forsøk på fusk.

3. I særlige tilfeller kan høgskolen gi dispensasjon for et fjerde forsøk etter søknad fra studenten. Høgskolen har i slike tilfeller mulighet til å fastsette særskilte krav og tidspunktet for når et fjerde og siste eksamensforsøk må gjennomføres.
4. Dersom en masteroppgave er vurdert til ikke bestått, kan omarbeidet masteroppgave leveres til sensur én gang til, til avtalt tidspunkt.
5. Det er ikke adgang til å levere ny eller omarbeidet masteroppgave til ny sensur når den første oppgaven er vurdert til bestått karakter.
6. Annet større selvstendig arbeid (bacheloroppgave, fordypningsoppgave, prosjektoppgave o.l. med egenutformet problemstilling), kan leveres til sensur én gang til, i omarbeidet versjon og til avtalt tidspunkt, når arbeidet er vurdert til ikke bestått eller når arbeidet er vurdert til bestått og studenten ønsker å forbedre sin karakter.
7. Dersom en student på grunn av sykdom eller sterke velferdsgrunner må avbryte sin praksisperiode, kreves dokumentasjon fra sakkyndig instans. Slik dokumentasjon skal leveres til studiestedet eller sendes poststemplett med dato og signatur så raskt som mulig, og senest innen tre virkedager etter at praksis er avbrutt. Der høgskolen godkjenner avbrudd i praksis på grunn av sykdom eller sterke velferdsgrunner, vil ikke dette telle som ett forsøk.
8. For ikke bestått praksis gis det adgang til å ta praksisperioden én gang til. Maksimum antall forsøk er to, med mindre annet er bestemt i forskrift til rammeplan.

§ 5–6. *Kontinuasjoneksamen*

1. Høgskolen kan vedta at det skal holdes kontinuasjonseksamen med adgang for studenter som ikke har bestått eksamen eller som har gyldig fravær ved ordinær eksamen.
2. Som gyldig fravær ved eksamen regnes sykdom eller sterke velferdsgrunner. Disse forholdene skal kunne dokumenteres. Dokumentasjon fra sakkyndig instans skal leveres til studiestedet eller sendes poststemplett med dato og signatur så raskt som mulig, og senest innen tre virkedager etter eksamen.
3. Studenter som ikke møtte til ordinær eksamen og ikke kan dokumentere gyldig fravær, har ikke anledning til å fremstille seg til kontinuasjonseksamen.
4. Dersom det avholdes kontinuasjonseksamen er det også adgang for studenter som ønsker å forbedre sitt eksamensresultat.
5. Kontinuasjonseksamen kan ha en annen form enn ordinær eksamen.
6. Når en student har avlagt eksamen på nytt, gjelder beste karakter.

§ 5–7. *Adgang til å gå opp til eksamen mv. som privatist*

1. Med privatist menes person som beskrevet i forskriftens § 1–2.
2. Adgang til eksamen kan nektes etter lovens § 3–10 nr. 2 dersom privatisten ikke har fulgt obligatorisk undervisning eller gjennomført obligatorisk praksis.
3. Privatister må melde seg opp til eksamen, og eventuelt søke om godkjenning av forkunnskapskrav eller praksis, innen de fastsatte fristene: 1. september i høstsemesteret og 1. februar i vårsemesteret, hvis ikke høgskolen har fastsatt andre frister. Dokumentasjon av studiekompetanse for det studiet som eksamen gjelder, må vedlegges oppmeldingen. Høgskolen avgjør om vilkårene for oppmelding er oppfylt.
4. Privatistenes rettigheter ved høgskolen er begrenset til deltakelse i offentlige forelesninger og adgang til eksamen i samsvar med loven.
5. Privatister må betale eksamensavgift i samsvar med vedtak i styret. Eksamensavgiften må være betalt innen angitt frist. Privatister som ikke har betalt eksamensavgiften innen fristen, har ikke adgang til eksamen.
6. Privatister må i tillegg til eksamensavgiften betale semesteravgift i samsvar med bestemmelser i lov om studentsamskipnader med forskrifter.
7. Eksamensavgift og semesteravgift refunderes ikke dersom privatisten trekker seg fra eksamen.

§ 5–8. *Tilrettelegging ved eksamen*

1. Studenter som av medisinske eller andre grunner har behov for særskilt tilrettelegging ved den praktiske gjennomføringen av eksamen, må framsette søknad om dette innen oppmeldingsfristen for eksamen. Dersom det oppstår akutte behov, kan det gjøres unntak fra søknadsfristen. Søknaden må inneholde dokumentasjon fra sakkyndig instans og beskrive behovet for særordning i eksamenssituasjonen. Det skal normalt søkes for hver eksamensperiode, men dersom grunnlaget for særordningen er av permanent karakter, kan det gjøres unntak fra dette.
2. Tilretteleggingen kan være spesiell fysisk tilpasning, bruk av særskilte hjelpemidler og/eller utvidet tid til eksamen. Eksempler på tilrettelegging ved eksamen: Eget eksamenslokale, bruk av PC, unntak fra bruk av PC, skrivehjelp, ordbok, høytlesing av oppgaven, høytlesing av besvarelsen for korrektur, innlesing og opptak av besvarelsen, spesialstol, spesialbord, ekstra pauser med mulighet for å hvile, ammepauser.
3. I spesielle tilfeller kan det tilrettelegges med alternativ eksamensform. En slik tilrettelegging skal ikke føre til reduksjon av faglige krav i det aktuelle emnet.
4. Ved skriftlig eksamen med tilsyn kan det gis utvidet tid med inntil 25 % av normal eksamenstid. Eksamen uten tilsyn vurderes særskilt, dog maksimalt 48 timer tillegg i tid.
5. Studenter med dysleksi eller andre lese-/skrivevansker, kan etter eget ønske få merket eksamensbesvarelsen eller lagt ved en anonymisert attest som stadfester dette.

6. Studenter med annet morsmål enn norsk skal normalt ikke få utvidet tid til eksamen, men kan etter eget ønske få merket eksamensbesvarelsen eller lagt ved en anonymisert attest som stadfester annet morsmål.
7. Høgskolen avgjør om, og hvilken type tilrettelegging som innvilges. Tilretteleggingen skal ikke føre til reduksjon i faglige krav.

§ 5–9. *Bruk av hjelpemidler ved eksamen med tilsyn*

Høgskolen fastsetter hvilke hjelpemidler som kan benyttes ved eksamen. Oversikt over tillatte hjelpemidler skal foreligge ved semesterstart og framgå av semester-/undervisningsplaner og forsiden av eksamensoppgavene.

Kapittel 6. Karaktersystem, sensur og klage

§ 6–1. *Karaktersystem*

1. Karaktersystemet ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annen vurdering skal være ett av følgende to alternativer:

a) Bestått/Ikke bestått

b) Graderte bokstavkarakterer fra A til F hvor E er laveste ståkarakter i henhold til følgende tabell:

<i>Symbol</i>	<i>Betegnelse</i>	<i>Generell, kvalitativ beskrivelse av vurderingskriterier</i>
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

2. Det utarbeides sensorveiledning til den enkelte eksamen.
3. Bokstavkarakterene tilsvarer tallverdier slik: A=5, B=4, C=3, D=2, E=1, F=0. Tallverdiene brukes ved utregning av endelig karakter i emnet når flere deleksamener skal inngå eller når flere emneresultater skal inngå i en samlet endelig karakter for et emne. Det benyttes vanlige avrundingsregler.
4. Skalaen Bestått/Ikke bestått bør brukes i praksisemner og emner av tilsvarende karakter.
5. Skalaen Bestått/Ikke bestått kan brukes
 - Innenfor utdanninger der det legges vekt på helhetlig vurdering av kunnskap, ferdigheter og kompetanse og der finglydte karakterer har liten mening
 - I grunnleggende emner som feltkurs, medikamentregning, metodeemner, skrivekurs eller andre innføringsemner
 - I prosjektarbeid/bachelorarbeid som organiseres som gruppeoppgaver.
6. Hvilket karaktersystem som skal benyttes ved den enkelte eksamen, prøve eller bedømmelse av oppgave, fastsettes i studieplaner og emnebeskrivelser.
7. Regler for beregning av endelig karakter i et emne som består av flere deleksamener, fastsettes i studieplaner og emnebeskrivelser.
8. Når muntlig eksamen benyttes som justerende vurdering til en skriftlig eksamen, kan den muntlige eksaminasjonen justere karakteren på den skriftlige eksamen kun én karakter opp eller ned.

§ 6–2. *Sensurordninger*

1. Studentenes kunnskaper, ferdigheter og generelle kompetanse skal vurderes på en upartisk og faglig betryggende måte. Vurderingen skal sikre det faglige nivået ved vedkommende studieprogram.
2. Høgskolen oppnevner eksterne sensorer, normalt for fire år om gangen. Ekstern sensor skal ikke være ansatt ved institusjonen (omfatter alle avdelinger ved institusjonen) eller knyttet til institusjonen som timelærer i funksjonstiden som ekstern sensor. Gjesteforelesninger o.l. av svært begrenset omfang utelukker ikke ekstern person som sensor. Ekstern sensor skal ikke ha hatt engasjement som timelærer i det aktuelle emnet for eksamenskullet ved høgskolen.
3. Bruk av ekstern sensor skal komme alle kandidater til gode. Ekstern sensor kan benyttes på en fastsatt del av besvarelsene i et emne på store kull. Denne vurderingen legges da til grunn for sensurering av de øvrige besvarelsene.
4. Ekstern sensor skal alltid ved skriftlig eksamen med gitt oppgavetekst få seg forelagt forslag til oppgavetekst og sensurveiledning til vurdering og godkjenning. Dette gjelder selv om ekstern sensor ikke skal delta i vurdering av besvarelsene.
5. Omfang av sensur:

- a) Det skal være to sensorer på muntlig eksamen og på andre eksamener som ikke lar seg etterprøve.
 - b) Det bør være to sensorer på bachelorarbeid og annet større arbeid på lavere grads nivå, hvorav en ekstern.
 - c) Det skal alltid være minst to sensorer, hvorav minst én ekstern ved bedømmelse av studenters selvstendige arbeid i høyere grad.
 - d) På øvrige eksamener bør det i tillegg til intern sensor hvert år benyttes ekstern sensor på minst 1/3 av emnene, på en slik måte at alle emner i løpet av en treårsperiode får ekstern sensur.
 - e) Ved ny sensurering etter klage jf. lovens § 5–2 nr. 2 og § 5–3 nr. 4 benyttes minst to nye sensorer, hvorav minst en ekstern. Endring kan gjøres både til gunst og ugunst for klager. Ved ny sensurering skal sensorene ikke få opprinnelig karakter, sensors begrunnelse for denne eller studentens begrunnelse for klagen.
6. Dersom intern og ekstern sensor ikke blir enige om vurderingen av en besvarelse, avgjør ekstern sensor.
 7. Ved uenighet mellom faglærer og veileder/praksislærer på praksisstedet ved vurdering av praksisstudier, tiltrer studieleder/studieansvarlig som tredje sensor.
 8. Det skal være ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene. Ekstern sensor kan benyttes for å vurdere studieplaner, undervisningsopplegg og/eller vurderingsordningene.

§ 6–3. Sensurfrister og bekjentgjørelse av sensur

1. Sensurfrist er 18 virkedager fra eksamensdagen eller innleveringsdagen for prosjektoppgaver/hjemmeeksamen/mappevurdering. Lørdag regnes som virkedag.
2. Ved ny sensur som følge av klage eller bytte av sensor, regnes sensurfristen fra det tidspunkt ny sensor er oppnevnt.
3. Styret selv kan gjøre unntak for enkeltksamener og kan i midlertidig forskrift fastsette lengre sensurfrist når det ikke er mulig å skaffe det antall kvalifiserte sensorer som er nødvendig for å avvikle sensuren på 18 virkedager.
4. Sensurfrist for masteroppgaver er seks uker.
5. Sensur kunngjøres via StudentWeb. Studentene er selv ansvarlige for å gjøre seg kjent med sensuren.

§ 6–4. Begrunnelse for karakterfastsetting

1. En student har rett til å få en begrunnelse for karakterfastsettingen av sin prestasjon. Ved muntlig eksamen eller bedømmelse av praktiske ferdigheter må krav om begrunnelse fremsettes umiddelbart etter at karakteren er meddelt. Ved annen bedømmelse må krav om begrunnelse, dersom kandidaten får meddelt karakteren elektronisk og kan fremsette krav om begrunnelse på tilsvarende måte, framsettes innen en uke fra karakteren ble kunngjort. Ved annen type kunngjøring må krav om begrunnelse fremsettes innen en uke fra kandidaten fikk kjennskap til karakteren, likevel aldri mer enn tre uker fra karakteren ble kunngjort.
2. Begrunnelse skal normalt være gitt innen to uker etter at studenten har framsatt krav om det. I begrunnelsen skal det gjøres rede for de generelle prinsipper som er lagt til grunn for bedømmelsen og for bedømmelsen av studentens prestasjon. Begrunnelse gis muntlig eller skriftlig etter sensors valg. Sensorene avgjør seg imellom hvem som skal gi begrunnelsen.

§ 6–5. Klage over karakterfastsetting

1. Klage over karakterfastsetting må framsettes skriftlig innen tre uker etter at eksamensresultatet er kunngjort. Har studenten framsatt krav om begrunnelse for karakterfastsetting eller har klaget over formelle feil, løper klagefristen fra studenten har mottatt begrunnelse eller avgjørelse på klagen over formelle feil. I emner med deleksamener løper klageretten fra det tidspunkt eksamensresultatet i den enkelte deleksamen er kunngjort.
2. Ved krav om klage over karakterfastsettingen på gruppeeksamen, må alle gruppens medlemmer samlet samtykke i og skrive under på klagen.
3. Bedømmelse av muntlig prestasjon og praksisopplæring eller annen bedømmelse som på grunn av prøvens art ikke lar seg etterprøve, kan ikke påklages (jf. lovens § 5–3 nr. 5).
4. Klagesensur skal foreligge innen samme frister som for ordinær eksamen etter at klagesensor er oppnevnt. Endring kan gjøres både til gunst og ugunst for klager. Karakterfastsetting ved ny sensurering etter denne paragraf (§ 5–3 nr. 6 i loven) kan ikke påklages.
5. Dersom endelige karakter blir fastsatt på grunnlag av en muntlig prøve i tilknytning til en skriftlig deleksamen, og sensurvedtaket på den skriftlige delen av eksamen blir endret, holdes ny muntlig prøve før ny endelig karakter fastsettes.

§ 6–6. Klage over formelle feil

1. Klage over formelle feil behandles av høgskolen etter bestemmelsene i lovens § 5–2. Formelle feil kan være feil ved oppgavegiving, eksamensavvikling eller ved gjennomføring av sensur.
2. Klage over formelle feil ved eksamen må fremsettes innen tre uker etter at studenten er eller burde vært kjent med det forhold som begrunner klagen. Er krav om begrunnelse for eller klage over karakterfastsettingen framsatt, løper klagefristen fra studenten har fått begrunnelsen eller en avgjørelse av klagen.
3. Finner høgskolen at det er begått formelle feil, og det er rimelig å anta at dette kan ha hatt betydning for en eller flere studenters prestasjon eller bedømmelse av denne, skal det foretas ny sensurering eller holdes ny eksamen så snart som mulig.
4. Høgskolens klagenemnd er klageinstans for vedtak om formelle feil ved eksamen.

Kapittel 7. Fusk, annullering og utestenging

§ 7-1. Fusk og plagiering

1. Fusk foreligger når en student handler i strid med denne forskrift eller retningslinjer for eksamen og eksamensavvikling.
Som fusk eller forsøk på fusk ved eksamen regnes bl.a.:
 - å ha ulovlige hjelpemidler tilgjengelig under eksamen
 - å presentere andres arbeid som sitt eget
 - å sitere kilder eller på annen måte benytte kilder i skriftlige arbeider uten tilstrekkelige kildehenvisninger
 - å sitere eller på annen måte benytte egne tidligere eksamensarbeider uten tilstrekkelige kildehenvisninger
 - å ha skaffet seg adgang til eksamen ved å ha fusket ved prøve og lignende som er vilkår for å gå opp til eksamen, eller ved på uriktig grunnlag å ha fått godkjenning for deltakelse ved obligatorisk undervisning eller andre obligatoriske aktiviteter
 - å ha deltatt i regelstridig samarbeid mellom eksamenskandidater eller grupper.
2. En student kan anses å ha fusket eller forsøkt å fuske fra det tidspunkt eksamen eller prøve er påbegynt. Eksamen eller prøve anses normalt å være påbegynt når oppgavetekst er utlevert eller problemformulering godkjent. Dersom det gjennomføres kontroll av tillatte hjelpemidler før oppgaveteksten er utlevert, anses eksamen påbegynt når eksamenskandidaten har levert inn sine hjelpemidler for kontroll. Ved mappeeksamen eller andre eksamensformer der en student får faglig veiledning på en foreløpig besvarelse, anses eksamen påbegynt når første utkast til besvarelse er levert for veiledning.
3. Dersom det under avleggelse av eksamen med tilsyn oppstår situasjoner som gjør at en student kan mistenkes for fusk, skal studenten straks gjøres oppmerksom på at forholdet vil bli rapportert til administrasjonen for videre oppfølging. Studenten gis da mulighet til å velge mellom å avbryte eller fortsette eksamen. Det samme gjelder for studenter som har medvirket til fusk, jf. nr. 6.
4. Dersom det ved sensurering av individuell eksamen viser seg at to eller flere besvarelser klart bygger på samme originalarbeid eller har samme opphavsmann eller i stor grad har felles disposisjon eller materielt innhold, regnes det som fusk hos alle de involverte.
5. Referanser på alle anvendte kilder, inkludert eget arbeid, skal være oppgitt. Avskrift eller kopi uten kildehenvisning regnes som fusk, uavhengig av kilden.
6. Kandidater som forsettlig medvirker til fusk hos andre, ansees også for å ha fusket, uavhengig av eksamensform.
7. Ved gruppeeksamen står alle deltakere i gruppa til ansvar for alt innhold i besvarelsen, produktet eller prestasjonen.

§ 7-2. Annullering og utestenging

1. Fusk og forsøk på fusk behandles etter lovens § 4-7 og § 4-8. Dette gjelder også forsettlig medvirkning.
2. Høgskolens klagenemnd kan fatte vedtak om annullering av eksamen og/eller utestenging som følge av fusk eller forsøk på fusk.
3. Studenter som får annullert eksamen som følge av fusk eller forsøk på fusk, har kun adgang til å fremstille seg til ordinær eksamen. Ved annullering av eksamen som følge av fusk eller forsøk på fusk, kan alle godkjente obligatoriske arbeidskrav som lå til grunn for oppmelding til eksamen i det aktuelle emnet annulleres. En eksamen som blir annullert etter denne paragraf teller som ett forsøk.
4. Studenter kan utestenges fra høgskolen og fratas retten til å gå opp til eksamen ved andre høyere utdanningsinstitusjoner i inntil et år som følge av fusk eller forsøk på fusk, jf. lovens § 4-8.

Kapittel 8. Vitnemål og karakterutskrift

§ 8-1. Vitnemål

1. Studenter som fullfører en yrkesrettet utdanning eller oppnår en grad, skal få utstedt vitnemål og vitnemålstillegg på engelsk (Diploma Supplement). Dersom den samlede utdanningen er gjennomført ved flere utdanningsinstitusjoner, vurderes i hvert tilfelle hvilken institusjon som skal utstede vitnemål, jf. forskriftens § 2-6.
2. Studenter som har avlagt eksamen i emner som ikke samlet gir grunnlag for å utstede vitnemål, skal få karakterutskrift for dette.
3. Vitnemål for oppnådd grad skal opplyse om grunnlaget for tildeling av graden. Kun de emner som inngår i graden, skal fremkomme på vitnemålet.
4. Vitnemålet skal inneholde generell informasjon om graden, studieprogrammets målsetting, innhold og organisering, samt beskrivelse av læringsutbytte.
5. Det utstedes kun ett vitnemål til en student for hvert studieprogram som gir grunnlag for vitnemål. Dersom en student etter fullført studieprogram avlegger ny eksamen i et emne som kan påvirke karakteren på det opprinnelige vitnemålet, dokumenteres dette med karakterutskrift.
6. Når det gjelder gjenbruk av utdanning og tilknytningskrav i forbindelse med utskrivning av vitnemål, gjelder forskrift 10. april 2006 nr. 412 om godskriving av høyere utdanning, fastsatt av Kunnskapsdepartementet, samt denne forskriftens § 2-7.

7. I spesielle tilfeller der det kan dokumenteres eller sannsynliggjøres at vitnemålet er tapt, kan det etter søknad skrives ut et duplikat uten innlevering av gammelt vitnemål, etter fastsatt gebyr.
8. Dersom en student har fullført et studieprogram og klager på karakterfastsettelsen i et emne, skal ikke vitnemål utdeles før klagen er avgjort. Dersom vitnemål er utstedt, skal en eventuell klage på karakterfastsettelse ikke behandles før studenten har returnert vitnemålet.
9. For bachelorgrad etter § 2–2, 1. ledd punkt b) og c) utstedes vitnemål etter søknad fra studenten. Søker må selv dokumentere at kravene er oppfylt på søknadstidspunktet, jf. § 2–2.
10. Vitnemålet utstedes på bokmål eller på nynorsk. For engelskspråklige studieprogrammer utstedes vitnemål på engelsk. Høgskolen oversetter ikke vitnemål.

Kapittel 9. Utfyllende regler og ikrafttredelse

§ 9–1. Dispensasjon

Søknader om dispensasjon fra forskriften avgjøres av høgskolen.

§ 9–2. Utfyllende bestemmelser

1. Høgskolen kan fastsette utfyllende bestemmelser, regler og retningslinjer til denne forskriften.
2. Informasjon som er gitt på høgskolens nettsider, StudentWeb eller læringsplattform anses som gitt til den enkelte student.

§ 9–3. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 15. august 2016.

Samtidig oppheves forskrift 22. oktober 2015 nr. 1222 om eksamen ved Høgskolen i Hedmark og forskrift 12. juni 2013 nr. 911 om krav til bachelorgrad ved Høgskolen i Hedmark.

8. juli Nr. 924 2016

Forskrift om endring i forskrift om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 8. juli 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 10 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzzzp (forordning (EU) nr. 432/2012 som endret ved forordning (EU) nr. 536/2013, forordning (EU) nr. 851/2013, forordning (EU) nr. 1018/2013, forordning (EU) nr. 40/2014, forordning (EU) 2015/539, forordning (EU) 2015/7 og forordning (EU) 2015/2314), nr. 109 (forordning (EU) 2015/2314), nr. 110 (forordning (EU) 2016/371) og nr. 111 (forordning (EU) 2016/372). Kunngjort 15. juli 2016 kl. 14.00.

I

I forskrift 17. februar 2010 nr. 187 om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzzt (forordning (EF) nr. 1924/2006 som endret ved forordning (EF) nr. 109/2008, forordning (EU) nr. 116/2010, forordning (EU) nr. 1169/2011 og forordning (EU) nr. 1047/2012), nr. 54zzzy (forordning (EU) nr. 957/2010), nr. 54zzzz (forordning (EU) nr. 958/2010), nr. 54zzzzu (forordning (EU) nr. 1161/2010), nr. 54zzzzv (forordning (EU) nr. 1162/2010), nr. 54zzzzw (beslutning 2009/980/EU som endret ved beslutning 2010/770/EU), nr. 54zzzza (forordning (EF) nr. 353/2008 som endret ved forordning (EU) nr. 1169/2009), nr. 54zzzzb (forordning (EF) nr. 983/2009 som endret ved forordning (EU) nr. 376/2010 og forordning (EU) nr. 686/2014), nr. 54zzzzc (forordning (EF) nr. 984/2009), nr. 54zzzzd (forordning (EF) nr. 1024/2009), nr. 54zzzze (forordning (EF) nr. 1025/2009), nr. 54zzzzf (forordning (EF) nr. 1167/2009), nr. 54zzzzg (forordning (EF) nr. 1168/2009), nr. 54zzzzh (forordning (EU) nr. 375/2010), nr. 54zzzzi (forordning (EU) nr. 382/2010), nr. 54zzzzj (forordning (EU) nr. 383/2010), nr. 54zzzzk (forordning (EU) nr. 384/2010 som endret ved forordning (EU) nr. 686/2014), nr. 54zzzzo (forordning (EU) nr. 379/2012), nr. 54zzzzp (forordning (EU) nr. 432/2012 som endret ved forordning (EU) nr. 536/2013, forordning (EU) nr. 851/2013, forordning (EU) nr. 1018/2013, forordning (EU) nr. 40/2014, forordning (EU) 2015/539, forordning (EU) 2015/7 og forordning (EU) 2015/2314), nr. 57 (forordning (EU) nr. 432/2011), nr. 58 (forordning (EU) nr. 440/2011), nr. 59 (forordning (EU) nr. 665/2011), nr. 60 (forordning (EU) nr. 666/2011), nr. 65 (forordning (EU) nr. 1160/2011), nr. 66 (forordning (EU) nr. 1170/2011), nr. 67 (forordning (EU) nr. 1171/2011), nr. 71 (forordning (EU) nr. 378/2012), nr. 72 (forordning (EU) nr. 1048/2012), nr. 78 (forordning (EU) nr. 851/2013), nr. 79 (forordning (EU) nr. 1017/2013), nr. 80 (forordning (EU) nr. 1066/2013), nr. 81 (forordning (EU) nr. 155/2014), nr. 82 (forordning (EU) nr. 175/2014), nr. 83 (forordning (EU) nr. 907/2013), nr. 85 (forordning (EU) nr. 40/2014), nr. 90 (forordning (EU) nr. 1135/2014), nr. 91 (forordning (EU) nr. 1154/2014), nr. 92 (forordning (EU) nr. 1226/2014), nr. 93 (forordning (EU) nr. 1228/2014), nr. 94 (forordning (EU) nr. 1229/2014), nr. 95 (forordning (EU) 2015/391), nr. 98 (forordning (EU) 2015/402), nr. 99 (forordning (EU) 2015/539) og nr. 100 (forordning (EU) 2015/7), nr. 101 (forordning (EU) 2015/8), nr. 103 (forordning (EU) 2015/1041), nr. 104 (forordning (EU) 2015/1052), nr. 106 (forordning (EU) 2015/1886), nr. 107 (forordning (EU) 2015/1898), nr. 109 (forordning (EU) 2015/2314), nr. 110 (forordning (EU) 2016/371) og nr. 111 (forordning (EU) 2016/372).

§ 1a skal lyde:

§ 1a. *Fellesskapsliste over tillatte helsepåstander etter artikkel 13(3) i forordning (EF) nr. 1924/2006*

EØS-avtalen vedlegg II, kapittel XII nr. 54zzzzzp (forordning (EU) nr. 432/2012 som endret ved forordning (EU) nr. 536/2013, forordning (EU) nr. 851/2013, forordning (EU) nr. 1018/2013, forordning (EU) nr. 40/2014, forordning (EU) 2015/539, forordning (EU) 2015/7 og forordning (EU) 2015/2314) om fastsettelse av en liste over tillatte helsepåstander om næringsmidler som ikke viser til redusert sykdomsrisiko eller barns utvikling og helse, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2 skal lyde:

§ 2. *Avgjørelser av søknader om bruk av helsepåstander etter artikkel 13(5) i forordning (EF) nr. 1924/2006*

EØS-avtalen vedlegg II, kapittel XII nr. 54zzzzz (forordning (EU) nr. 958/2010), nr. 54zzzzu (forordning (EU) nr. 1161/2010), nr. 54zzzzw (beslutning 2009/980/EU som endret ved beslutning 2010/770/EU), nr. 54zzzzzc (forordning (EF) nr. 984/2009), nr. 54zzzzze (forordning (EF) nr. 1025/2009), nr. 54zzzzzg (forordning (EF) nr. 1168/2009), nr. 54zzzzzh (forordning (EU) nr. 375/2010), nr. 54zzzzzi (forordning (EU) nr. 382/2010), nr. 54zzzzzj (forordning (EU) nr. 383/2010), nr. 54zzzzzo (forordning (EU) nr. 379/2012), nr. 57 (forordning (EU) nr. 432/2011), nr. 60 (forordning (EU) nr. 666/2011), nr. 67 (forordning (EU) nr. 1171/2011), nr. 78 (forordning (EU) nr. 851/2013), nr. 79 (forordning (EU) nr. 1017/2013), nr. 80 (forordning (EU) nr. 1066/2013), nr. 81 (forordning (EU) nr. 155/2014), nr. 82 (forordning (EU) nr. 175/2014), nr. 85 (forordning (EU) nr. 40/2014), nr. 91 (forordning (EU) nr. 1154/2014), nr. 94 (forordning (EU) nr. 1229/2014), nr. 98 (forordning (EU) 2015/402), nr. 99 (forordning (EU) 2015/539), nr. 100 (forordning (EU) 2015/7), nr. 101 (forordning (EU) 2015/8), nr. 103 (forordning (EU) 2015/1041), nr. 106 (forordning (EU) 2015/1886), nr. 109 (forordning (EU) 2015/2314) og nr. 110 (forordning (EU) 2016/371) om innvilgelse og avslag på bruk av helsepåstander på næringsmidler, andre enn de som gjelder påstander om redusert sykdomsrisiko og barns utvikling og helse, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 3 skal lyde:

§ 3. *Avgjørelser av søknader om bruk av helsepåstander etter artikkel 14 i forordning (EF) nr. 1924/2006*

EØS-avtalen vedlegg II, kapittel XII nr. 54zzzzzy (forordning (EU) nr. 957/2010), nr. 54zzzzzv (forordning (EU) nr. 1162/2010), nr. 54zzzzzb (forordning (EF) nr. 983/2009 som endret ved forordning (EU) nr. 376/2010 og forordning (EU) nr. 686/2014), nr. 54zzzzzd (forordning (EF) nr. 1024/2009), nr. 54zzzzzf (forordning (EF) nr. 1167/2009), nr. 54zzzzzk (forordning (EU) nr. 384/2010 som endret ved forordning (EU) nr. 686/2014), nr. 58 (forordning (EU) nr. 440/2011), nr. 59 (forordning (EU) nr. 665/2011), nr. 65 (forordning (EU) nr. 1160/2011), nr. 66 (forordning (EU) nr. 1170/2011), nr. 71 (forordning (EU) nr. 378/2012), nr. 72 (forordning (EU) nr. 1048/2012), nr. 90 (forordning (EU) nr. 1135/2014), nr. 92 (forordning (EU) nr. 1226/2014), nr. 93 (forordning (EU) nr. 1228/2014), nr. 95 (forordning (EU) 2015/391), nr. 104 (forordning (EU) 2015/1052), nr. 107 (forordning (EU) 2015/1898) og nr. 111 (forordning (EU) 2016/372) om innvilgelse og avslag på bruk av helsepåstander på næringsmidler som gjelder påstander om redusert sykdomsrisiko og barns utvikling og helse, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

Forordninger og vedtak

Endringer som gjøres i punktet «Forordninger og vedtak»:

I konsolidert forordning (EU) nr. 432/2012 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) nr. 432/2012. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret ved forordning (EU) nr. 536/2013, forordning (EU) nr. 851/2013, forordning (EU) nr. 1018/2013, forordning (EU) nr. 40/2014, forordning (EU) 2015/539, forordning (EU) 2015/7 og forordning (EU) 2015/2314. Alle endringer av grunnrettsakten samt de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av grunnrettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzzp er innarbeidet nedenfor.

I konsolideringsoversikt til forordning (EU) nr. 432/2012 tilføyes:

► **M7** Forordning (EU) 2015/2314

I vedlegget til forordning (EU) nr. 432/2012 gjøres følgende endringer (endringene skal angis som ► **M7** og ◄ **M7**, henholdsvis før og etter den enkelte endringen). Endringen settes inn i tabellen før helsepåstanden om «niacin».

Næringsstoff, stoff, næringsmid- del eller næringsmid- delkategori	Påstand	Vilkår for bruk av påstanden	Vilkår og/eller begrensninger for bruk av nærings- middelet og/eller en tilleggs- erklæring eller - advarsel	EFSA Journal- nummer	Registrering nummer på den konsoliderte listen innsendt til EFSA for vurdering
► M7 Naturlig sikoriinulin	Sikoriinulin bidrar til normal tarmfunksjon gjennom hyppigere avføring ¹	Forbrukerne skal opplyses om at den gunstige virkningen oppnås ved et daglig inntak av 12 g sikoriinulin. Påstanden kan bare brukes for næringsmidler som gir et daglig inntak på minst 12 g naturlig sikoriinulin, en ikke- fraksjonert blanding av monosakkarider (< 10 %), disakkarider, fruktaner av inulintypen og inulin ekstrahert fra sikori med en gjennomsnittlig polymeriseringsgrad på ≥ 9.		2015;13(1):39 51	◄ M7

Etter tabellen settes fotnotene inn (etter fotnotene for ► **M5** og ◄ **M5**):

► **M7**

¹ Godkjent 1. januar 2016 – begrenset til bruk for BENEIO-Orafti S.A., Rue L. Maréchal 1, B-4360 Oreye, Belgia, i en periode på fem år.

◄ **M7**

Forordninger og vedtak

For å gjøre det lett å finne frem til ordlyden i de forordningene som blir gjennomført, gjengir vi dem i dette avsnittet. Teksten nedenfor er kun til informasjon, og er ikke en del av forskriften.

Under overskriften «Forordninger og vedtak» legges følgende forordninger inn i kronologisk rekkefølge:

Forordning (EU) 2015/2314

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) 2015/2314 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 109.

KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2015/2314

av 7. desember 2015

om godkjenning av en annen helsepåstand om næringsmidler enn dem som viser til redusert sykdomsrisiko og barns utvikling og helse, og om endring av forordning (EU) nr. 432/2012

EUROPAKOMMISJONEN HAR –

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,
under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1924/2006 av 20. desember 2006 om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler,¹ særlig artikkel 18 nr. 4, og
ut fra følgende betraktninger:

- 1) I henhold til forordning (EF) nr. 1924/2006 er helsepåstander om næringsmidler forbudt med mindre de er godkjent av Kommisjonen i samsvar med forordningen og oppført på en liste over tillatte påstander.
- 2) Kommisjonen har i henhold til artikkel 13 nr. 3 i forordning (EF) nr. 1924/2006 vedtatt forordning (EU) nr. 432/2012,² der det opprettes en liste over andre tillatte helsepåstander om næringsmidler enn dem som viser til redusert sykdomsrisiko eller barns utvikling og helse.
- 3) Forordning (EF) nr. 1924/2006 fastsetter at driftsansvarlige for næringsmiddelforetak skal inngi søknader om godkjenning av helsepåstander til vedkommende nasjonale myndighet i en medlemsstat. Vedkommende nasjonale myndighet skal videresende gyldige søknader til Den europeiske myndighet for

næringsmiddeltrygghet (EFSA), heretter kalt «Myndigheten», for vitenskapelig vurdering og til Kommisjonen og medlemsstatene til orientering.

- 4) Kommisjonen skal avgjøre om helsepåstandene skal godkjennes, idet det tas hensyn til Myndighetens uttalelse.
- 5) Med henblikk på å oppmuntre til innovasjon skal de helsepåstandene som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data underlagt eiendomsrett, gjennomgå en framskyndet framgangsmåte for godkjenning.
- 6) Etter en søknad fra BENE0-Orafti S.A., inngitt i henhold til artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, og som inneholdt en anmodning om sikring av data underlagt eiendomsrett, ble Myndigheten bedt om å avgi uttalelse om det vitenskapelige belegget for en helsepåstand om naturlig sikoriinulin og opprettholdelse av normal avføring gjennom hyppigere avføring (spørsmål nr. EFSA-Q-2014-00403).³ Søkerens foreslåtte påstand hadde blant annet følgende ordlyd: «Orafti®Inulin forbedrer tarmfunksjonen».
- 7) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 9. januar 2015 den vitenskapelige uttalelsen fra Myndigheten, som konkluderte med at det på grunnlag av de framlagte opplysningene kunne påvises en årsakssammenheng mellom inntak av naturlig sikoriinulin, en ikke-fraksjonert blanding av monosakkarider (< 10 %), disakkarider, fruktaner av inulintypen og inulin ekstrahert fra sikori med en gjennomsnittlig polymeriseringsgrad på ≥ 9 , og opprettholdelse av normal avføring gjennom hyppigere avføring. En helsepåstand som gjenspeiler denne konklusjonen, bør følgelig anses å oppfylle kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006 og bør oppføres på EU-listen over tillatte påstander fastsatt ved forordning (EU) nr. 432/2012.
- 8) Myndigheten påpekte i sin uttalelse at undersøkelsen som søkeren hevdet eiendomsrett til,⁴ var nødvendig for å fastsette bruksvilkår for påstanden.
- 9) Alle dokumentasjonsopplysninger som søkeren har framlagt, er vurdert av Kommisjonen, og det anses at kravene fastsatt i artikkel 21 nr. 1 i forordning (EF) nr. 1924/2006 er oppfylt for undersøkelsen som det hevdes eiendomsrett til. Vitenskapelige data og andre opplysninger som er tatt med i nevnte undersøkelse, kan derfor ikke brukes til fordel for en etterfølgende søker i en periode på fem år fra ikrafttredelsesdatoen for denne forordning, på vilkårene fastsatt i artikkel 21 nr. 1 i forordning (EF) nr. 1924/2006.
- 10) Ett av målene med forordning (EF) nr. 1924/2006 er å sikre at helsepåstander er sannferdige, tydelige, pålitelige og nyttige for forbrukeren, og at det i den forbindelse tas hensyn til formuleringen og presentasjonen av dem. Dersom ordlyden i påstander som søkeren bruker, har samme betydning for forbrukerne som ordlyden i en godkjent helsepåstand, fordi de viser til samme forhold mellom en næringsmiddelkategori, et næringsmiddel eller en av dets bestanddeler og helse, bør de derfor omfattes av samme bruksvilkår som de som er angitt i vedlegget til denne forordning.
- 11) Registeret over ernærings- og helsepåstander som inneholder alle tillatte helsepåstander, bør i samsvar med artikkel 20 i forordning (EF) nr. 1924/2006 oppdateres for å ta hensyn til denne forordning.
- 12) Siden søkeren krever beskyttelse av eiendomsrettsbelagte data, anses det som hensiktsmessig å begrense bruken av denne påstanden til fordel for søkeren i en periode på fem år. At tillatelsen til å bruke denne påstanden er begrenset til én enkelt aktør, er imidlertid ikke til hinder for at andre søkere søker om tillatelse til å bruke samme påstand dersom det søkes på grunnlag av andre data og undersøkelser enn dem som er beskyttet i henhold til artikkel 21 i forordning (EF) nr. 1924/2006.
- 13) De kommentarene som Kommisjonen har mottatt fra søkeren i samsvar med artikkel 16 nr. 6 i forordning (EF) nr. 1924/2006, er tatt i betraktning ved fastsettelsen av tiltakene i denne forordning.
- 14) Forordning (EU) nr. 432/2012 bør derfor endres.
- 15) Medlemsstatene er blitt rådspurt –
 - 1 EUT L 404 av 30.12.2006, s. 9.
 - 2 Kommisjonsforordning (EU) nr. 432/2012 av 16. mai 2012 om fastsettelse av en liste over andre tillatte helsepåstander om næringsmidler enn dem som viser til redusert sykdomsrisiko eller barns utvikling og helse (EUT L 136 av 25.5.2012, s. 1).
 - 3 EFSA Journal 2015;13(1):3951.
 - 4 Schulz A and Schön C, 2012. Effect of consumption of inulin on bowel motor function in subjects with constipation (unpublished study report).

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

1. Helsepåstanden angitt i vedlegget til denne forordning skal oppføres på EU-listen over tillatte påstander fastsatt i artikkel 13 nr. 3 i forordning (EF) nr. 1924/2006.
2. Bruken av helsepåstanden nevnt i nr. 1 er begrenset til søkeren i en periode på fem år etter ikrafttredelsesdatoen for denne forordning. Etter utløpet av denne perioden kan denne helsepåstanden i samsvar med vilkårene som gjelder for den, benyttes av en hvilken som helst driftsansvarlig for næringsmiddelforetak.

Artikkel 2

Vitenskapelige data og andre opplysninger som er tatt med i søknaden, og som søkeren hevder eiendomsrett til og hvis framlegging er en forutsetning for å godkjenne helsepåstanden, er begrenset til bruk til fordel for søkeren i en periode på fem år fra denne forordnings ikrafttredelse, på vilkårene fastsatt i artikkel 21 nr. 1 i forordning (EF) nr. 1924/2006.

Artikkel 3

Vedlegget til forordning (EU) nr. 432/2012 endres i samsvar med vedlegget til denne forordning.

Artikkel 4

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*. Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater. Utferdiget i Brussel, 7. desember 2015.

For Kommissjonen
Jean-Claude JUNCKER
kb>President

VEDLEGG

I vedlegget til forordning (EU) nr. 432/2012 innsettes følgende post i alfabetisk rekkefølge:

<i>Næringsstoff, stoff, næringsmiddel eller næringsmiddel kategori</i>	<i>Påstand</i>	<i>Vilkår for bruk av påstanden</i>	<i>Vilkår og/eller begrensninger for bruk av næringsmiddel og/eller en tilleggserklæring eller -advarsel</i>	<i>EFSA Journal-nummer</i>	<i>Registrering nummer på den konsoliderte listen innsendt til EFSA for vurdering</i>
Naturlig sikoriinulin	Sikoriinulin bidrar til normal tarmfunksjon gjennom hyppigere avføring ¹	Forbrukerne skal opplyses om at den gunstige virkningen oppnås ved et daglig inntak av 12 g sikoriinulin. Påstanden kan bare brukes for næringsmidler som gir et daglig inntak på minst 12 g naturlig sikoriinulin, en ikke-fraksjonert blanding av monosakkarider (< 10 %), disakkarider, fruktaner av inulintypen og inulin ekstrahert fra sikori med en gjennomsnittlig polymeriseringsgrad på ≥ 9 .		2015;13(1):39 51	

1 Godkjent 1. januar 2016 – begrenset til bruk for BENEÓ-Orafti S.A., Rue L. Maréchal 1, B-4360 Oreye, Belgia, i en periode på fem år.

Forordning (EU) 2016/371

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) 2016/371 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 110.

KOMMISSJONSFORORDNING (EU) 2016/371
av 15. mars 2016

om avslag på godkjenning av visse andre helsepåstander om næringsmidler enn dem som viser til redusert sykdomsrisiko og barns utvikling og helse

EUROPAKOMMISSJONEN HAR –

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,
under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1924/2006 av 20. desember 2006 om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler,¹ særlig artikkel 18 nr. 5 første ledd, og
ut fra følgende betraktninger:

- 1) I henhold til forordning (EF) nr. 1924/2006 er helsepåstander om næringsmidler forbudt, med mindre de er godkjent av Kommissjonen i samsvar med nevnte forordning og oppført på en liste over tillatte påstander.
- 2) I forordning (EF) nr. 1924/2006 fastsettes det også at driftsansvarlige for næringsmiddelforetak kan sende søknader om godkjenning av helsepåstander til en medlemsstats vedkommende nasjonale myndighet. Vedkommende nasjonale myndighet skal videresende gyldige søknader til Den europeiske myndighet for

næringsmiddeltrygghet (EFSA), heretter kalt «Myndigheten», for vitenskapelig vurdering og til Kommisjonen og medlemsstatene til orientering.

- 3) Myndigheten skal avggi en uttalelse om den aktuelle helsepåstanden.
- 4) Kommisjonen skal avgjøre om helsepåstander skal godkjennes, idet det tas hensyn til Myndighetens uttalelse.
- 5) Etter en søknad fra InQpharm Ltd, inngitt i henhold til artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble Myndigheten bedt om å avggi en uttalelse om en helsepåstand om en standardisert vandig ekstrakt av hvit hagebønne (*Phaseolus vulgaris* L.) og redusert kroppsvekt (spørsmål nr. EFSA-Q-2013-00973).² Søkerens foreslåtte påstand hadde følgende ordlyd: «Bidrar til redusert kroppsvekt».
- 6) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 16. juli 2014 den vitenskapelige uttalelsen fra Myndigheten, som konkluderte med at det på grunnlag av de framlagte dataene ikke kunne påvises noen årsakssammenheng mellom inntak av standardisert vandig ekstrakt av hvit hagebønne (*Phaseolus vulgaris* L.) og redusert kroppsvekt. Ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
- 7) Etter en søknad fra Natural Alternative International, Inc. (NAI), inngitt i henhold til artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble Myndigheten bedt om å avggi en uttalelse om en helsepåstand om beta-alanin og økt fysisk prestasjonsevne under kortvarig høyintensiv trening (spørsmål nr. EFSA-Q-2013-00974).³ Søkerens foreslåtte påstand hadde følgende ordlyd: «Beta-alanin gir økt prestasjonsevne under kortvarig høyintensiv trening».
- 8) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 16. juli 2014 den vitenskapelige uttalelsen fra Myndigheten, som konkluderte med at det ikke kunne påvises noen årsakssammenheng mellom inntak av beta-alanin og økt fysisk prestasjonsevne under kortvarig høyintensiv trening. Ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
- 9) Etter en søknad fra Federación Nacional de Industrias Lácteas (FeNIL), inngitt i henhold til artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble Myndigheten bedt om å avggi en uttalelse om en helsepåstand om fettfri yoghurt og surmelk som oppfyller spesifikasjonene for helsepåstandene «fettfri», «lavt sukkerinnhold», «høyt proteininnhold», «kalsiumkilde» og «kilde til vitamin D», og reduksjon av kropps- og bukfett samtidig som fettfri masse opprettholdes, når de inngår i en energifattig diett (spørsmål nr. EFSA-Q-2014-00126).⁴ Søkerens foreslåtte påstand hadde følgende ordlyd: «Fettfri yoghurt og surmelk med levende yoghurtkulturer tilsatt vitamin D og uten tilsatt sukker bidrar til reduksjon av kropps- og bukfett når de inngår i en energifattig diett».
- 10) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 7. januar 2015 den vitenskapelige uttalelsen fra Myndigheten, som konkluderte med at det ikke kunne påvises noen årsakssammenheng mellom inntak av fettfri yoghurt og surmelk med levende yoghurtkulturer som oppfyller spesifikasjonene for helsepåstandene «fettfri», «lavt sukkerinnhold», «høyt proteininnhold», «kalsiumkilde» og «kilde til vitamin D», og reduksjon av kropps- og bukfett samtidig som fettfri masse opprettholdes, når de inngår i en energifattig diett. I uttalelsen bemerket Myndigheten også at søkeren ikke hadde framlagt noen undersøkelser av mennesker der konklusjonene støtter den vitenskapelige dokumentasjonen for påstanden. Ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
- 11) Etter en søknad fra Federación Nacional de Industrias Lácteas (FeNIL), inngitt i henhold til artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble Myndigheten bedt om å avggi en uttalelse om en helsepåstand om fettfri yoghurt og surmelk som oppfyller spesifikasjonene for helsepåstandene «fettfri», «lavt sukkerinnhold», «høyt proteininnhold», «kalsiumkilde» og «kilde til vitamin D» samtidig som fettfri masse opprettholdes, når de inngår i en energifattig diett (spørsmål nr. EFSA-Q-2014-00127).⁵ Søkerens foreslåtte påstand hadde følgende ordlyd: «Fettfri yoghurt og surmelk med levende yoghurtkulturer tilsatt vitamin D og uten tilsatt sukker bidrar til å opprettholde fettfri masse (muskler og knokler) når de inngår i en energifattig diett».
- 12) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 7. januar 2015 den vitenskapelige uttalelsen fra Myndigheten, som konkluderte med at det ikke kunne påvises noen årsakssammenheng mellom inntak av fettfri yoghurt og surmelk med levende yoghurtkulturer som oppfyller spesifikasjonene for helsepåstandene «fettfri», «lavt sukkerinnhold», «høyt proteininnhold», «kalsiumkilde» og «kilde til vitamin D», og reduksjon av kropps- og bukfett samtidig som fettfri masse opprettholdes, når de inngår i en energifattig diett. I uttalelsen bemerket Myndigheten også at søkeren ikke hadde framlagt noen undersøkelser av mennesker der konklusjonene støtter den vitenskapelige dokumentasjonen for påstanden. Ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
- 13) Etter en søknad fra Avesthagen Limited, inngitt i henhold til artikkel 13 nr. 5 i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble Myndigheten bedt om å avggi en uttalelse om en helsepåstand om TeestarTM, en ekstrakt av bukkehornkløverfrø med et standardisert innhold av galaktomannan, og redusert glykemisk respons etter måltider (spørsmål nr. EFSA-Q-2014-00153).⁶ Søkerens foreslåtte påstand hadde følgende ordlyd: «TeestarTM senker blodsukkernivået».
- 14) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 8. januar 2015 den vitenskapelige uttalelsen fra Myndigheten, som konkluderte med at det ikke kunne påvises noen årsakssammenheng mellom konsum av TeestarTM, en ekstrakt av bukkehornkløverfrø med et standardisert innhold av galaktomannan, og redusert glykemisk respons etter måltider. I uttalelsen bemerket Myndigheten også at dyreforsøk av mulige mekanismer i mangel av belegg for at TeestarTM har en virkning på glykemisk respons etter måltider hos mennesker, ikke gir støtte til den

vitenskapelige dokumentasjonen for påstanden. Ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.

- 15) De kommentarene som Kommisjonen har mottatt fra søkerne i henhold til artikkel 16 nr. 6 i forordning (EF) nr. 1924/2006, er tatt i betraktning ved fastsettelsen av tiltakene i denne forordning.
- 16) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Den faste komité for planter, dyr, næringsmidler og fôr –

- 1 EUT L 404 av 30.12.2006, s. 9.
- 2 EFSA Journal 2014;12(7):3754.
- 3 EFSA Journal 2014;12(7):3755.
- 4 EFSA Journal 2015;13(1):3948.
- 5 EFSA Journal 2015;13(1):3949.
- 6 EFSA Journal 2015;13(1):3952.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Helsepåstandene oppført i vedlegget til denne forordning skal ikke tas med på EU-listen over tillatte påstander omhandlet i artikkel 13 nr. 3 i forordning (EF) nr. 1924/2006.

Artikkel 2

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*. Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater. Utferdiget i Brussel, 15. mars 2016.

For Kommisjonen
Jean-Claude JUNCKER
President

VEDLEGG Avvist helsepåstand

<i>Søknad – relevante bestemmelser i forordning (EF) nr. 1924/2006</i>	<i>Næringsstoff, stoff, næringsmiddel eller næringsmiddelkategori</i>	<i>Påstand</i>	<i>Referansenummer for EFSA-uttalelse</i>
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data som er underlagt eiendomsrett	Standardisert vandig ekstrakt av hvit hagebønne (<i>Phaseolus vulgaris</i> L.)	Bidrar til redusert kroppsvekt	Q–2013–00973
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data som er underlagt eiendomsrett	Beta-alanin	Beta-alanin gir økt prestasjonsevne under kortvarig høyintensiv trening	Q–2013–00974
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data som er underlagt eiendomsrett	Fettfri yoghurt og surmelk med levende yoghurtkulturer som oppfyller spesifikasjonene for helsepåstandene «fettfri», «lavt sukkerinnhold», «høyt proteininnhold», «kalsiumkilde» og «kilde til vitamin D»	Fettfri yoghurt og surmelk med levende yoghurtkulturer tilsatt vitamin D og uten tilsatt sukker bidrar til reduksjon av kropps- og buk fett når de inngår i en energifattig diett	Q–2014–00126
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en	Fettfri yoghurt og surmelk med levende yoghurtkulturer som oppfyller spesifikasjonene for helsepåstandene	Fettfri yoghurt og surmelk med levende yoghurtkulturer tilsatt vitamin D og uten tilsatt sukker bidrar til å	Q–2014–00127

<i>Søknad – relevante bestemmelser i forordning (EF) nr. 1924/2006</i>	<i>Næringsstoff, stoff, næringsmiddel eller næringsmiddelkategori</i>	<i>Påstand</i>	<i>Referansenummer for EFSA-uttalelse</i>
anmodning om sikring av data som er underlagt eiendomsrett	«fettfri», «lavt sukkerinnhold», «høyt proteininnhold», «kalsiumkilde» og «kilde til vitamin D»	opprettholde fettfri masse (muskler og knokler) når de inngår i en energifattig diett	
Artikkel 13 nr. 5 – helsepåstand som bygger på nyutviklede vitenskapelige bevis og/eller inneholder en anmodning om sikring av data som er underlagt eiendomsrett	Teestar™, en ekstrakt av bukkehornkløverfrø med et standardisert innhold av galaktomannan	Teestar™ senker blodsukkernivået	Q-2014-00153

Forordning (EU) 2016/372

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) 2016/372 med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 111.

KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2016/372

av 15. mars 2016

om avslag på godkjenning av en helsepåstand om næringsmidler som viser til redusert sykdomsrisiko

EUROPAKOMMISJONEN HAR –

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,
under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1924/2006 av 20. desember 2006 om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler,¹ særlig artikkel 17 nr. 3, og
ut fra følgende betraktninger:

- 1) I henhold til forordning (EF) nr. 1924/2006 er helsepåstander om næringsmidler forbudt, med mindre de er godkjent av Kommisjonen i samsvar med nevnte forordning og oppført på en liste over tillatte påstander.
- 2) I forordning (EF) nr. 1924/2006 fastsettes det også at driftsansvarlige for næringsmiddelforetak kan sende søknader om godkjenning av helsepåstander til en medlemsstats vedkommende nasjonale myndighet. Vedkommende nasjonale myndighet skal videresende gyldige søknader til Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (EFSA), heretter kalt «Myndigheten».
- 3) Etter å ha mottatt søknad skal Myndigheten umiddelbart underrette de andre medlemsstatene og Kommisjonen om søknaden, og avgi uttalelse om den aktuelle helsepåstanden.
- 4) Kommisjonen skal avgjøre om helsepåstander skal godkjennes, idet det tas hensyn til Myndighetens uttalelse.
- 5) Etter en søknad fra Lycotec Ltd, inngitt i samsvar med artikkel 14 nr. 1 bokstav a) i forordning (EF) nr. 1924/2006, ble Myndigheten bedt om å avgi uttalelse om en helsepåstand om L-tug lykopen og reduksjon av lipoprotein med lav tetthet (LDL-kolesterol) i blodet (spørsmål nr. EFSA-Q-2014-00590).² Søkerens foreslåtte påstand hadde følgende ordlyd: «L-tug lykopen er vist å senke/ redusere kolesterolnivået i blodet. Et høyt kolesterolnivå er en risikofaktor for utvikling av koronar hjertesykdom».
- 6) Kommisjonen og medlemsstatene mottok 26. februar 2015 den vitenskapelige uttalelsen fra Myndigheten, som konkluderte med at det på grunnlag av de framlagte dataene ikke kunne påvises noen årsakssammenheng mellom inntak av L-tug lykopen og reduksjon av LDL-kolesterolnivået i blodet. Ettersom påstanden ikke oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 1924/2006, bør den ikke godkjennes.
- 7) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Den faste komité for planter, dyr, næringsmidler og fôr –

¹ EUT L 404 av 30.12.2006, s. 9.

² EFSA Journal 2015;13(2):4025.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Helsepåstanden oppført i vedlegget til denne forordning skal ikke tas med på EU-listen over tillatte påstander omhandlet i artikkel 14 nr. 1 i forordning (EF) nr. 1924/2006.

Artikkel 2

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.
Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 15. mars 2016.

For Kommissjonen
Jean-Claude JUNCKER
President

VEDLEGG
Avvist helsepåstand

<i>Søknad – relevante bestemmelser i forordning (EF) nr. 1924/2006</i>	<i>Næringsstoff, stoff, næringsmiddel eller næringsmiddelkategori</i>	<i>Påstand</i>	<i>Referansenummer for EFSA-uttalelse</i>
Artikkel 14 nr. 1 bokstav a) – helsepåstand om redusert sykdomsrisiko	L-tug lykopen	L-tug lykopen er vist å senke/ redusere kolesterolnivået i blodet. Et høyt kolesterolnivå er en risikofaktor for utvikling av koronar hjertesykdom	Q-2014-00590

12. juli Nr. 925 2016

Forskrift om endring i forskrift om tilsetningsstoffer til næringsmidler

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 12. juli 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzzzr (forordning (EU) 2016/56, forordning (EU) 2016/263 og forordning (EU) 2016/441). Kunngjort 15. juli 2016 kl. 14.00.

I

I forskrift 6. juni 2011 nr. 668 om tilsetningsstoffer til næringsmidler gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningene skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzzzr (forordning (EF) nr. 1333/2008 som endret ved forordning (EU) nr. 238/2010, forordning (EU) nr. 1129/2011, forordning (EU) nr. 1130/2011, forordning (EU) nr. 1131/2011, forordning (EU) nr. 232/2012, forordning (EU) nr. 380/2012, forordning (EU) nr. 470/2012, forordning (EU) nr. 471/2012, forordning (EU) nr. 472/2012, forordning (EU) nr. 570/2012, forordning (EU) nr. 583/2012, forordning (EU) nr. 675/2012, forordning (EU) nr. 1049/2012, forordning (EU) nr. 1057/2012, forordning (EU) nr. 1147/2012, forordning (EU) nr. 1148/2012, forordning (EU) nr. 1149/2012, forordning (EU) nr. 1166/2012, forordning (EU) nr. 25/2013, forordning (EU) nr. 244/2013, forordning (EU) nr. 256/2013, forordning (EU) nr. 438/2013, forordning (EU) nr. 509/2013, forordning (EU) nr. 510/2013, forordning (EU) nr. 723/2013, forordning (EU) nr. 738/2013, forordning (EU) nr. 739/2013, forordning (EU) nr. 816/2013, forordning (EU) nr. 913/2013, forordning (EU) nr. 1068/2013, forordning (EU) nr. 817/2013, forordning (EU) nr. 818/2013, forordning (EU) nr. 1069/2013, forordning (EU) nr. 1274/2013, forordning (EU) nr. 59/2014, forordning (EU) nr. 264/2014, forordning (EU) nr. 298/2014, forordning (EU) nr. 497/2014, forordning (EU) nr. 505/2014, forordning (EU) nr. 506/2014, forordning (EU) nr. 601/2014, forordning (EU) nr. 685/2014, forordning (EU) nr. 923/2014, forordning (EU) nr. 957/2014, forordning (EU) nr. 969/2014, forordning (EU) nr. 1084/2014, forordning (EU) nr. 1092/2014, forordning (EU) nr. 1093/2014, forordning (EU) 2015/537, forordning (EU) 2015/538, forordning (EU) 2015/639, forordning (EU) 2015/647, forordning (EU) 2015/649, forordning (EU) 2015/1362, forordning (EU) 2015/1378, forordning (EU) 2015/1832, forordning (EU) 2015/1739, forordning (EU) 2016/56, forordning (EU) 2016/263, forordning (EU) 2016/324, forordning (EU) 2016/441) og forordning (EU) 2016/683, nr. 54zzzzt (forordning (EU) nr. 257/2010) og nr. 69 (forordning (EU) nr. 231/2012 som endret ved forordning (EU) nr. 1050/2012, forordning (EU) nr. 25/2013, forordning (EU) nr. 497/2013, forordning (EU) nr. 724/2013, forordning (EU) nr. 739/2013, forordning (EU) nr. 816/2013, forordning (EU) nr. 817/2013, forordning (EU) nr. 1274/2013, forordning (EU) nr. 264/2014, forordning (EU) nr. 298/2014, forordning (EU) nr. 497/2014, forordning (EU) nr. 506/2014, forordning (EU) nr. 685/2014, forordning (EU) nr. 923/2014, forordning (EU) nr. 957/2014, forordning (EU) nr. 966/2014, forordning (EU) 2015/463, forordning (EU) 2015/647, forordning (EU) 2015/1725 og forordning (EU) 2015/1739).

§ 1 første ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzr (forordning (EF) nr. 1333/2008 som endret ved forordning (EU) nr. 238/2010, forordning (EU) nr. 1129/2011, forordning (EU) nr. 1130/2011, forordning (EU) nr. 1131/2011, forordning (EU) nr. 232/2012, forordning (EU) nr. 380/2012, forordning (EU) nr. 470/2012, forordning (EU) nr. 471/2012, forordning (EU) nr. 472/2012, forordning (EU) nr. 570/2012, forordning (EU) nr. 583/2012, forordning (EU) nr. 675/2012, forordning (EU) nr. 1049/2012, forordning (EU) nr. 1057/2012, forordning (EU) nr. 1147/2012,

forordning (EU) nr. 1148/2012, forordning (EU) nr. 1149/2012, forordning (EU) nr. 1166/2012, forordning (EU) nr. 25/2013, forordning (EU) nr. 244/2013, forordning (EU) nr. 256/2013, forordning (EU) nr. 438/2013, forordning (EU) nr. 509/2013, forordning (EU) nr. 510/2013, forordning (EU) nr. 723/2013, forordning (EU) nr. 738/2013, forordning (EU) nr. 739/2013, forordning (EU) nr. 816/2013, forordning (EU) nr. 913/2013, forordning (EU) nr. 1068/2013, forordning (EU) nr. 817/2013, forordning (EU) nr. 818/2013, forordning (EU) nr. 1069/2013, forordning (EU) nr. 1274/2013, forordning (EU) nr. 59/2014, forordning (EU) nr. 264/2014, forordning (EU) nr. 298/2014, forordning (EU) nr. 497/2014, forordning (EU) nr. 505/2014, forordning (EU) nr. 506/2014, forordning (EU) nr. 601/2014, forordning (EU) nr. 685/2014, forordning (EU) nr. 923/2014, forordning (EU) nr. 957/2014, forordning (EU) nr. 969/2014, forordning (EU) nr. 1084/2014, forordning (EU) nr. 1092/2014, forordning (EU) nr. 1093/2014, forordning (EU) 2015/537, forordning (EU) 2015/538, forordning (EU) 2015/639, forordning (EU) 2015/647, forordning (EU) 2015/649, forordning (EU) 2015/1362, forordning (EU) 2015/1378, forordning (EU) 2015/1832, forordning (EU) 2015/1739, forordning (EU) 2016/56, forordning (EU) 2016/263, forordning (EU) 2016/324, forordning (EU) 2016/441 og forordning (EU) 2016/683 om tilsetningsstoffer til næringsmidler gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene i punkt I trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres i punktet «Forordninger»:

I den konsoliderte versjonen av forordning (EF) nr. 1333/2008 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon en uoffisiell norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 1333/2008. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret av forordning (EU) nr. 238/2010, forordning (EU) nr. 1129/2011, forordning (EU) nr. 1130/2011, forordning (EU) nr. 1131/2011, forordning (EU) nr. 232/2012, forordning (EU) nr. 380/2012, forordning (EU) nr. 470/2012, forordning (EU) nr. 471/2012, forordning (EU) nr. 472/2012, forordning (EU) nr. 570/2012, forordning (EU) nr. 583/2012, forordning (EU) nr. 675/2012, forordning (EU) nr. 1049/2012, forordning (EU) nr. 1057/2012, forordning (EU) nr. 1147/2012, forordning (EU) nr. 1148/2012, forordning (EU) nr. 1149/2012, forordning (EU) nr. 1166/2012, forordning (EU) nr. 25/2013, forordning (EU) nr. 244/2013, forordning (EU) nr. 256/2013, forordning (EU) nr. 438/2013, forordning (EU) nr. 509/2013, forordning (EU) nr. 510/2013, forordning (EU) nr. 723/2013, forordning (EU) nr. 738/2013, forordning (EU) nr. 739/2013, forordning (EU) nr. 816/2013, forordning (EU) nr. 913/2013, forordning (EU) nr. 1068/2013, forordning (EU) nr. 817/2013, forordning (EU) nr. 818/2013, forordning (EU) nr. 1069/2013, forordning (EU) nr. 1274/2013, forordning (EU) nr. 59/2014, forordning (EU) nr. 264/2014, forordning (EU) nr. 298/2014, forordning (EU) nr. 497/2014, forordning (EU) nr. 505/2014, forordning (EU) nr. 506/2014, forordning (EU) nr. 601/2014, forordning (EU) nr. 685/2014, forordning (EU) nr. 923/2014, forordning (EU) nr. 957/2014, forordning (EU) nr. 966/2014, forordning (EU) nr. 969/2014, forordning (EU) nr. 1084/2014, forordning (EU) nr. 1092/2014, forordning (EU) nr. 1093/2014, forordning (EU) 2015/537, forordning (EU) 2015/538, forordning (EU) 2015/639, forordning (EU) 2015/647, forordning (EU) 2015/649, forordning (EU) 2015/1362, forordning (EU) 2015/1378, forordning (EU) 2015/1832, forordning (EU) 2015/1739, forordning (EU) 2016/56, forordning (EU) 2016/263, forordning (EU) 2016/324, forordning (EU) 2016/441 og forordning (EU) 2016/683. Alle endringer av grunnrettsakten og de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzr er innarbeidet nedenfor.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

► **M61** Forordning (EU) 2016/324

► **M64** Forordning (EU) 2016/683

I forordning (EF) nr. 1333/2008 gjøres følgende endringer som følge av forordning (EU) 2016/324:

I vedlegg II til forordning (EF) nr. 1333/2008 gjøres følgende endringer:

1. Følgende post 13 tilføyes i tabell 1 i del A etter posten for «12. Tørrpasta, unntatt glutenfri pasta og/eller pasta til bruk i kost med lavt proteininnhold, i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/39/EF»:

► M61	Næringsmidler til spedbarn og småbarn, som omhandlet i forordning (EU) nr. 609/2013,*
13	herunder næringsmidler til spesielle medisinske formål til spedbarn og småbarn ◀ M61

► **M61**

* Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 609/2013 av 12. juni 2013 om næringsmidler til spedbarn og småbarn, næringsmidler til spesielle medisinske formål og totale kosterstatninger for vektkontroll og om oppheving av rådsdirektiv 92/52/EØF, kommisjonsdirektiv 96/8/EF, 1999/21/EF, 2006/125/EF og 2006/141/EF, europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/39/EF og kommisjonsforordning (EF) nr. 41/2009 og (EF) nr. 953/2009 (EUT L 181 av 29.6.2013, s. 35).

◀ **M61**

2. I del E i vedlegg II til forordning (EF) nr. 1333/2008 gjøres følgende endringer:

a) Tittelen på næringsmiddelkategori «0. Tilsetningsstoffer tillatt i alle næringsmiddelkategorier» skal lyde:

► M61	Tilsetningsstoffer tillatt i alle næringsmiddelkategorier, unntatt næringsmidler til spedbarn og småbarn, med mindre annet er særskilt bestemt ◀ M61
--------------	---

b) Postene for tilsetningsstoffer i næringsmiddelkategori «0. Tilsetningsstoffer tillatt i alle næringsmiddelkategorier» skal lyde:

► M61	E 290	Karbondioksid	<i>quantum satis</i>		Kan brukes i næringsmidler til spedbarn og småbarn
	E 338–452	Fosforsyre – fosfater – di-, tri- og polyfosfater	10 000	^{1, 4, 57}	Bare tørkede næringsmidler i pulverform (dvs. næringsmidler som er tørket under framstillingen, og blandinger av slike), unntatt næringsmidler oppført i tabell 1 i del A i dette vedlegg.
	E 459	Beta-syklodekstrin	<i>quantum satis</i>		Bare næringsmidler i form av tabletter, også drasjerte, unntatt næringsmidler oppført i tabell 1 i del A i dette vedlegg.
	E 551–553	Silisiumdioksid – silikater	10 000	^{1, 57}	Bare tørkede næringsmidler i pulverform (dvs. næringsmidler som er tørket under framstillingen, og blandinger av slike), unntatt næringsmidler oppført i tabell 1 i del A i dette vedlegg.
	E 551–553	Silisiumdioksid – silikater	<i>quantum satis</i>	¹	Bare næringsmidler i form av tabletter, også drasjerte, unntatt næringsmidler oppført i tabell 1 i del A i dette vedlegg.
	E 938	Argon	<i>quantum satis</i>		Kan brukes i næringsmidler til spedbarn og småbarn
	E 939	Helium	<i>quantum satis</i>		Kan brukes i næringsmidler til spedbarn og småbarn
	E 941	Nitrogen	<i>quantum satis</i>		Kan brukes i næringsmidler til spedbarn og småbarn
	E 942	Dinitro-genoksid	<i>quantum satis</i>		Kan brukes i næringsmidler til spedbarn og småbarn
	E 948	Oksygen	<i>quantum satis</i>		Kan brukes i næringsmidler til spedbarn og småbarn
	E 949	Hydrogen	<i>quantum satis</i>		Kan brukes i næringsmidler til spedbarn og småbarn ◀ M61

I forordning (EF) nr. 1333/2008 gjøres følgende endringer som følge av forordning (EU) 2016/683:

I del E i vedlegg II til forordning (EF) nr. 1333/2008 skal postene for propionsyre – propionater i næringsmiddelkategori 07.1 «Brød og rundstykker» lyde:

► M64	E 280–283	Propionsyre – propionater	3 00 0	^{1, 6}	Bare ferdigpakket skivet brød og rugbrød
	E 280–283	Propionsyre – propionater	2 00 0	^{1, 6}	Bare brød med redusert energiinnhold, ferdigpakket halvstekt brød, ferdigpakkede rundstykker, tortillaer og pitabrød og ferdigpakkede pølsebrød, boller og danske flutes
	E 280–283	Propionsyre – propionater	1 00 0	^{1, 6}	Bare ferdigpakket brød

◀ **M64**

12. juli Nr. 926 2016

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak i 2016

Hjemmel: Fastsett av Fiskeridirektoratet 12. juli 2016 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villevande marine ressurser (havressurslova) § 12, jf. delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 15. juli 2016 kl. 14.00.

I

I forskrift 16. desember 2015 nr. 1690 om regulering av fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak i 2016 gjøres det følgende endring:

§ 4 første ledd skal lyde:

Fartøy med adgang til å delta i fisket kan fiske og lande til sammen følgende kvanta reker i følgende perioder i Nordsjøen og Skagerrak:

<i>Periode:</i>	<i>Maksimalkvote:</i>
1. januar–30. april	34 tonn
1. mai–31. august	32 tonn
1. september–31. desember	28 tonn

II

Forskriften trer i kraft straks.

12. juli Nr. 927 2016**Forskrift om endring i forskrift om plantevernmidler**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 12. juli 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9, § 12 og § 33, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XV (forordning (EU) 2016/138, forordning (EU) 2016/139, forordning (EU) 2016/146, forordning (EU) 2016/147, forordning (EU) 2016/177, forordning (EU) 2016/182 og forordning (EU) 2016/183). Kunngjort 15. juli 2016 kl. 14.00.

I

I forskrift 6. mai 2015 nr. 455 om plantevernmidler gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg XX kap. I (direktiv 2009/128/EF) og vedlegg II kap. XV (forordning (EF) nr. 1107/2009 (som endret ved forordning (EU) nr. 518/2013), forordning (EU) nr. 540/2011 (sist endret ved forordning (EU) 2016/182), forordning (EU) nr. 544/2011 (sist endret ved forordning (EU) nr. 283/2013 og forordning (EU) nr. 1136/2014), forordning (EU) nr. 545/2011 (sist endret ved forordning (EU) 284/2013), forordning (EU) nr. 546/2011, forordning (EU) nr. 547/2011, forordning (EU) nr. 942/2011, forordning (EU) nr. 943/2011, forordning (EU) nr. 1045/2011, forordning (EU) nr. 1078/2011, forordning (EU) nr. 1127/2011, forordning (EU) nr. 1372/2011, forordning (EU) nr. 1381/2011, forordning (EU) nr. 823/2012 (sist endret ved forordning (EU) nr. 460/2014), forordning (EU) nr. 578/2012, forordning (EU) nr. 686/2012 (sist endret ved forordning (EU) 2016/183), forordning (EU) nr. 844/2012, forordning (EU) nr. 108/2014, forordning (EU) nr. 116/2014, forordning (EU) 2015/707, forordning (EU) 2015/1191, forordning (EU) 2015/2046, forordning (EU) 2015/2082, forordning (EU) 2015/2083, forordning (EU) 2016/138, beslutning 2012/677/EU, beslutning 2012/480/EU, beslutning 2012/191/EU, beslutning 2012/363/EU, beslutning 2013/205/EU, beslutning 2013/38/EU, beslutning 2013/431/EU og beslutning 2014/289/EU).

§ 4 skal lyde:

§ 4. *Forordning (EU) nr. 540/2011 om liste over aktive stoffer*

EØS-avtalens vedlegg II kapittel XV (forordning (EU) nr. 540/2011 som endret ved forordning (EU) nr. 541/2011, forordning (EU) nr. 542/2011, forordning (EU) nr. 702/2011, forordning (EU) nr. 703/2011, forordning (EU) nr. 704/2011, forordning (EU) nr. 705/2011, forordning (EU) nr. 706/2011, forordning (EU) nr. 736/2011, forordning (EU) nr. 740/2011, forordning (EU) nr. 786/2011, forordning (EU) nr. 787/2011, forordning (EU) nr. 788/2011, forordning (EU) nr. 797/2011, forordning (EU) nr. 798/2011, forordning (EU) nr. 800/2011, forordning (EU) nr. 806/2011, forordning (EU) nr. 807/2011, forordning (EU) nr. 810/2011, forordning (EU) nr. 820/2011, forordning (EU) nr. 974/2011, forordning (EU) nr. 993/2011, forordning (EU) nr. 1022/2011, forordning (EU) nr. 1100/2011, forordning (EU) nr. 1134/2011, forordning (EU) nr. 1143/2011, forordning (EU) nr. 87/2012, forordning (EU) nr. 127/2012, forordning (EU) nr. 287/2012, forordning (EU) nr. 359/2012, forordning (EU) nr. 369/2012, forordning (EU) nr. 571/2012, forordning (EU) nr. 582/2012, forordning (EU) nr. 589/2012, forordning (EU) nr. 595/2012, forordning (EU) nr. 597/2012, forordning (EU) nr. 608/2012, forordning (EU) nr. 637/2012, forordning (EU) nr. 735/2012, forordning (EU) nr. 746/2012, forordning (EU) nr. 1037/2012, forordning (EU) nr. 1043/2012, forordning (EU) nr. 1197/2012, forordning (EU) nr. 1237/2012, forordning (EU) nr. 1238/2012, forordning (EU) nr. 17/2013, forordning (EU) nr. 22/2013, forordning (EU) nr. 175/2013, forordning (EU) nr. 187/2013, forordning (EU) nr. 188/2013, forordning (EU) nr. 190/2013, forordning (EU) nr. 200/2013, forordning (EU) nr. 201/2013, forordning (EU) nr. 350/2013, forordning (EU) nr. 355/2013, forordning (EU) nr. 356/2013, forordning (EU) nr. 365/2013, forordning (EU) nr. 366/2013, forordning (EU) nr. 367/2013, forordning (EU) nr. 368/2013, forordning (EU) nr. 369/2013, forordning (EU) nr. 373/2013, forordning (EU) nr. 375/2013, forordning (EU) nr. 378/2013, forordning (EU) nr. 485/2013, forordning (EU) nr. 532/2013, forordning (EU) nr. 533/2013, forordning (EU) nr. 546/2013,

forordning (EU) nr. 568/2013, forordning (EU) nr. 570/2013, forordning (EU) nr. 762/2013, forordning (EU) nr. 767/2013, forordning (EU) nr. 781/2013, forordning (EU) nr. 790/2013, forordning (EU) nr. 798/2013, forordning (EU) nr. 802/2013, forordning (EU) nr. 826/2013, forordning (EU) nr. 827/2013, forordning (EU) nr. 828/2013, forordning (EU) nr. 829/2013, forordning (EU) nr. 832/2013, forordning (EU) nr. 833/2013, forordning (EU) nr. 1031/2013, forordning (EU) nr. 1089/2013, forordning (EU) nr. 1124/2013, forordning (EU) nr. 1136/2013, forordning (EU) nr. 1150/2013, forordning (EU) nr. 1165/2013, forordning (EU) nr. 1166/2013, forordning (EU) nr. 1175/2013, forordning (EU) nr. 1176/2013, forordning (EU) nr. 1177/2013, forordning (EU) nr. 1178/2013, forordning (EU) nr. 1187/2013, forordning (EU) nr. 1192/2013, forordning (EU) nr. 1195/2013, forordning (EU) nr. 1199/2013, forordning (EU) nr. 85/2014, forordning (EU) nr. 140/2014, forordning (EU) nr. 141/2014, forordning (EU) nr. 143/2014, forordning (EU) nr. 144/2014, forordning (EU) nr. 145/2014, forordning (EU) nr. 149/2014, forordning (EU) nr. 151/2014, forordning (EU) nr. 154/2014, forordning (EU) nr. 187/2014, forordning (EU) nr. 192/2014, forordning (EU) nr. 193/2014, forordning (EU) nr. 462/2014, forordning (EU) nr. 485/2014, forordning (EU) nr. 486/2014, forordning (EU) nr. 487/2014, forordning (EU) nr. 496/2014, forordning (EU) nr. 504/2014, forordning (EU) nr. 563/2014, forordning (EU) nr. 571/2014, forordning (EU) nr. 629/2014, forordning (EU) nr. 632/2014, forordning (EU) nr. 678/2014, forordning (EU) nr. 878/2014, forordning (EU) nr. 880/2014, forordning (EU) nr. 890/2014, forordning (EU) nr. 891/2014, forordning (EU) nr. 916/2014, forordning (EU) nr. 917/2014, forordning (EU) nr. 918/2014, forordning (EU) nr. 921/2014, forordning (EU) nr. 922/2014, forordning (EU) nr. 1316/2014, forordning (EU) nr. 1330/2014, forordning (EU) nr. 1334/2014, forordning (EU) 2015/51, forordning (EU) 2015/58, forordning (EU) 2015/232, forordning (EU) 2015/306, forordning (EU) 2015/307, forordning (EU) 2015/308, forordning (EU) 2015/404, forordning (EU) 2015/415, forordning (EU) 2015/418, forordning (EU) 2015/543, forordning (EU) 2015/553, forordning (EU) 2015/762, forordning (EU) 2015/1106, forordning (EU) 2015/1107, forordning (EU) 2015/1108, forordning (EU) 2015/1115, forordning (EU) 2015/1116, forordning (EU) 2015/1154, forordning (EU) 2015/1165, forordning (EU) 2015/1166, forordning (EU) 2015/1176, forordning (EU) 2015/1192, forordning (EU) 2015/1201, forordning (EU) 2015/1295, forordning (EU) 2015/1392, forordning (EU) 2015/1396, forordning (EU) 2015/1397, forordning (EU) 2015/1885, forordning (EU) 2015/2033, forordning (EU) 2015/2047, forordning (EU) 2015/2069, forordning (EU) 2015/2084, forordning (EU) 2015/2085, forordning (EU) 2015/2105, forordning (EU) 2015/2198, forordning (EU) 2015/2233), forordning (EU) 2016/139, forordning (EU) 2016/146, forordning (EU) 2016/147, forordning (EU) 2016/177, og forordning (EU) 2016/182), om gjennomføring av forordning (EF) nr. 1107/2009 vedrørende liste over godkjente aktive stoffer gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 5 skal lyde:

§ 5. Forordninger om avslag på godkjenning av aktive stoffer som ikke følger av § 4

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV (forordning (EU) nr. 942/2011, forordning (EU) nr. 943/2011, forordning (EU) nr. 1045/2011, forordning (EU) nr. 1078/2011, forordning (EU) nr. 1127/2011, forordning (EU) nr. 1372/2011, forordning (EU) nr. 1381/2011, forordning (EU) nr. 578/2012, forordning (EU) nr. 108/2014, forordning (EU) nr. 116/2014, forordning (EU) 2015/707, forordning (EU) 2015/1191, forordning (EU) 2015/2046, forordning (EU) 2015/2082, forordning (EU) 2015/2083 og forordning (EU) 2016/138) om gjennomføring av forordning (EF) nr. 1107/2009 vedrørende avslag på godkjenning av aktive stoffer gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 6 bokstav a og b skal lyde

- a) (forordning (EU) nr. 283/2013, som endret ved forordning (EU) nr. 1136/2014) om gjennomføring av forordning (EF) nr. 1107/2009 vedrørende datakrav ved godkjenning av aktive stoffer,
- b) (forordning (EU) nr. 284/2013, som endret ved forordning (EU) 2015/1475) om gjennomføring av forordning (EF) nr. 1107/2009 vedrørende datakrav for godkjenning av plantevernmidler,

§ 7 skal lyde

§ 7. Oppgavefordeling mellom medlemsland

EØS-avtalens vedlegg II kapittel XV (forordning (EU) nr. 686/2012 sist endret ved forordning (EU) 2016/183) om utpeking av medlemsstater som i forbindelse med framgangsmåten for fornyelse skal vurdere aktive stoffer med godkjenninger som utløper senest 31. desember 2018, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres under avsnittet «Forordninger i pdf»:

Under overskriften «Forordning (EU) nr. 540/2011 (ikke konsolidert)» første avsnitt tilføyes følgende etter forordning (EU) 2015/2198: forordning (EU) 2016/139, forordning (EU) 2016/146, forordning (EU) 2016/147, forordning (EU) 2016/177, og forordning (EU) 2016/182.

Under Forordning (EU) nr. 540/2011, legges følgende forordninger inn nederst i listen over endringsforordninger:

► **M169** Forordning (EU) 2016/139

► **M170** Forordning (EU) 2016/146

► **M171** Forordning (EU) 2016/147

► **M172** Forordning (EU) 2016/177

► **M173** Forordning (EU) 2016/182

Under overskriften «Nedenfor gjengis til informasjon norske uoffisielle oversettelser av forordninger om avslag på godkjenning av aktive stoffer som ikke følger av § 4»: tilføyes følgende forordning kronologisk til listen over forordninger:

Forordning (EU) 2016/138

Under overskriften «Nedenfor gjengis til informasjon norske uoffisielle oversettelser av forordninger vedrørende datakrav ved godkjenning av aktive stoffer» fjernes følgende forordninger:

Forordning (EU) nr. 544/2011

Forordning (EU) 2015/1475 (denne skal flyttes lengre ned)

Under overskriften «Nedenfor gjengis til informasjon norske uoffisielle oversettelser av forordninger vedrørende datakrav for godkjenning av plantevernmidler» fjernes følgende forordning:

Forordning (EU) nr. 545/2011

I tillegg tilføyes følgende forordning kronologisk til listen over forordninger:

Forordning (EU) 2015/1475 (denne hentes fra avsnittet over)

Under overskriften «Nedenfor gjengis til informasjon norske uoffisielle oversettelser av forordninger vedrørende oppgavefordeling mellom medlemsland»: tilføyes følgende forordning kronologisk til listen over forordninger:

Forordning (EU) 2016/183

14. juli Nr. 928 2016

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2016

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 14. juli 2016 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 11 og § 12, jf. forskrift 15. desember 2015 nr. 1609 om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2016 § 12 og delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 15. juli 2016 kl. 14.00.

I

I forskrift 15. desember 2015 nr. 1609 om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2016 gjøres følgende endring:

§ 6 annet ledd (nytt) skal lyde:

Fisket etter sei for fartøy med seitråltillatelse stoppes med virkning fra og med 16. juli 2016.

II

Forskriften trer i kraft straks.

20. juni Nr. 929 2016

Forskrift om endring i forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Agder

Hjemmel: Fastsett av styret for Universitetet i Agder 20. juni 2016 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–9. Kunngjort 19. juli 2016 kl. 15.00.

I

I forskrift 22. juni 2005 nr. 833 om studier og eksamen ved Universitetet i Agder gjøres følgende endringer:

§ 12a. Godkjenning av fag-/programplaner og studieplaner

5. ledd skal lyde:

Styret skal godkjenne fag-/programplaner og studieplaner i etterkant av programevalueringer i henhold til universitetets kvalitetssystem.

§ 18. Tap av studierett

3. ledd skal lyde:

Fakultetsstyret eller styret for lærerutdanningene fatter vedtak om tap av studierett. Vedtak fattet før frist for registrering og oppmelding eller bekrefting av utdanningsplan gjelder med virkning fra og med det aktuelle semesteret. Vedtak fattet etter denne fristen gjelder med virkning fra og med påfølgende semester.

§ 26a. Gjentak av masteroppgaver og andre oppgaver

Ny siste setning i 2. ledd skal lyde:

For gruppebesvarelser er det ikke anledning til å levere individuelt forbedret versjon.

§ 28. Gjennomføring av muntlig eksamen

2. setning i 7. ledd skal lyde:

Fakultetsstyret selv kan bestemme at for bachelor- eller masteroppgaver med justerende muntlig eksamen skal sensuren for skriftlig eller utøvende bachelor- eller masteroppgave offentliggjøres samtidig med den endelige karakteren.

§ 37. Sensur

Ny 2. setning i 2. ledd skal lyde:

Det skal også benyttes ekstern sensor ved sensur av bacheloroppgave.

Nåværende 2. setning blir ny 3. setning.

6. ledd skal lyde:

Det skal i alle emner benyttes enten intern og ekstern sensor eller to interne sensorer til utarbeidelse av eksamensoppgaver og eventuelle skriftlige retningslinjer for bedømmelsen. Det skal foreligge skriftlige, fag- eller profesjonsspesifikke retningslinjer for bedømmelse av bachelor- og masteroppgaver. Det skal normalt også foreligge skriftlige retningslinjer for bedømmelse av øvrige eksamener. Retningslinjene skal være tilgjengelig for sensor før vurderingen starter, og tilgjengelig for studentene når sensur foreligger.

7. ledd skal lyde:

Fakultetsstyret oppnevner interne og eventuelle eksterne sensorer. Oppnevning skal gjelde både ordinær og påfølgende ny/utsatt eksamen. En intern eller ekstern sensor skal normalt ikke sensurere sammenhengende samme emne ved universitetet i mer enn 6 år.

9. ledd skal lyde:

Ekstern sensor kan ikke være student ved Universitetet i Agder eller være ansatt i hovedstilling eller bistilling ved institusjonen eller ha hatt engasjement som timelærer i det aktuelle emnet for eksamenskullet.

10. ledd skal lyde:

Dersom to sensorer ikke blir enige om vurderingen av et innlevert arbeid, avgjør ekstern sensor eller intern medsensor som ikke er faglærer i emnet. I særlige tilfelle kan fakultetsstyret bestemme at det skal oppnevnes en tredje sensor, som fastsetter karakteren.

§ 38. Klage på sensur

Nytt 4. ledd skal lyde:

For klage på ikke bestått forprøve i matematikk som grunnlag for opptak til grunnskolelærer- og lektorutdanning, er klagefristen én uke.

§ 43. Overgangsordninger

Første ledd skal lyde:

Krav om bacheloroppgave i § 6 punkt 1) bokstav a–c gjelder fra og med opptak til studieåret 2012–2013. Krav om bacheloroppgave i § 6 punkt 1) bokstav e gjelder for vitnemål med virkning fra og med våren 2015.

II

Forskriften trer i kraft fra studieåret 2016–2017.

30. juni Nr. 930 2016

Forskrift om endring i forskrift om midlertidig og varig dispensasjon og unntak fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder

Hjemmel: Fastsett av Kunnskapsdepartementet 30. juni 2016 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven) § 17 fjerde ledd og § 18 fjerde ledd. Kunngjort 19. juli 2016 kl. 15.00.

I

I forskrift 16. desember 2005 nr. 1508 om midlertidig og varig dispensasjon og unntak fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder gjøres følgende endringer:

Tittel på forskriften endres og skal lyde:

Forskrift om midlertidig dispensasjon og unntak fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder

§ 2 oppheves.

§ 4 endres og skal lyde:

Kommunens vedtak om midlertidig dispensasjon kan påklages til fylkesmannen. Det samme gjelder kommunens vedtak om godkjenning av bemanningsplan og ansettelse av personale som skal arbeide i barnehage på nattid.

II

Ikrafttredelse:

Endringene under I trer i kraft 1. august 2016.

12. juli Nr. 931 2016

Forskrift om endring i forskrift om økologisk akvakulturproduksjon og merking av økologiske akvakulturprodukter

Hjemmel: Fastsett av Nærings- og fiskeridepartementet 12. juli 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 10, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790. Kunngjort 19. juli 2016 kl. 15.00.

I

I forskrift 7. juli 2015 nr. 879 om økologisk akvakulturproduksjon og merking av økologiske akvakulturprodukter gjøres følgende endringer:

I § 7 skal ordene «bokstav a)» endres til «bokstav a».

§ 12 skal lyde:

§ 12. Virkeområde

Dette kapitlet fastsetter særlige produksjonskrav for innsamling og dyrking av tang og tare. Det får tilsvarende anvendelse for produksjon av alle flercellede marine alger eller fytoplankton og mikroalger.

§ 14 siste ledd skal lyde:

Når det gjelder kravene til registrering av opplysninger om anslag over avlingsvolumer per sesong og kilder til mulig forurensning av innhøstingsfelt, jf. § 17 andre ledd bokstav b og c, skal dokumentasjonen vise at forvaltningen er bærekraftig, og at innhøstingsområdene ikke lider skade på lang sikt.

§ 23 tredje ledd skal lyde:

Andelen ikke-økologisk yngel av akvakulturdyr som kan innføres på virksomheten, skal være høyst, 50 % per 31. desember 2014 og 0 % per 31. desember 2016.

Ny § 23a skal lyde:

§ 23a. Midlertidig tillatelse til fornyelse eller gjenetablering av akvakulturbesetning

Mattilsynet kan etter søknad gi midlertidig tillatelse til fornyelse eller gjenetablering av en virksomhets akvakulturbesetning med ikke-økologiske akvakulturdyr dersom det ikke er mulig å skaffe økologiske akvakulturdyr. Slike tillatelser kan bare gis i tilfeller der det er høy dødelighet blant akvakulturdyr og dette skyldes et eller flere av følgende forhold:

- a) naturkatastrofer
- b) ugunstige værforhold
- c) plutselige endringer av vannkvaliteten og -mengden, som virksomheten ikke er skyld i
- d) sykdommer, svikt i eller skader på produksjonsanlegg som virksomheten ikke er skyld i.

Virksomhetene skal sikre at økologireglene følges i minst de siste to tredjedeler av produksjonssyklusen.

§ 34 tredje ledd skal lyde:

Yngel fra ikke-økologiske klekkerier for muslinger kan likevel innføres på økologiske produksjonsenheter inntil følgende høyeste prosentandeler: 50 % per 31. desember 2014 og 0 % per 31. desember 2016.

I § 48 skal ordene «bokstav a) til d)» endres til «bokstav a til d».

Vedlegg 4 skal lyde:

Vedlegg 4. Fôrtilsetninger tillatt i økologisk produksjon

1. Teknologiske tilsetningsstoffer

a) Konserveringsmidler

ID-nummer eller funksjonelle grupper	Stoff	Beskrivelse, bruksvilkår
E 200	Sorbinsyre	
E 236	Maursyre	
E 237	Natriumformiat	
E 260	Eddiksyre	
E 270	Melkesyre	
E 280	Propionsyre	
E 330	Sitronsyre	

b) Antioksidanter

ID-nummer eller funksjonelle grupper	Stoff	Beskrivelse, bruksvilkår
1b 306(i)	Tokoferol ekstrakter fra vegetabiliske oljer	
1b 306(ii)	Tokoferolrike ekstrakter fra vegetabiliske oljer (delta rik)	

c) Emulgeringsmidler, stabiliserende midler, fortykningsmidler og geleringsmidler

ID-nummer eller funksjonelle grupper	Stoff	Beskrivelse, bruksvilkår
E 322	Lecitin	Bare dersom det kommer fra økologiske råvarer Bare til bruk som fôr til akvakulturdyr

d) Bindemidler og antiklumpemidler

ID-nummer eller funksjonelle grupper	Stoff	Beskrivelse, bruksvilkår
E 535	Natriumferrocyanid	Høyeste innhold: 20 mg/kg NaCl (beregnet som ferrocyanid anion)
E 551b	Kolloidal silisiumoksid	
E 551c	Kiselgur (diatoméjord, rensset)	
1m558i	Bentonitt	

<i>ID-nummer eller funksjonelle grupper</i>	<i>Stoff</i>	<i>Beskrivelse, bruksvilkår</i>
E 559	Kaolinleire, asbestfri	
E 560	Naturlig blanding av steatitt og kloritt	
E 561	Vermikulitt	
E 562	Sepiolitt	
E 566	Natrolitt-fonolitt	
1g568	Klinoptilolitt av sedimentær opprinnelse	
E 599	Perlitt	

e) *Ensilasjetilsetningsstoffer*

<i>ID-nummer eller funksjonelle grupper</i>	<i>Stoff</i>	<i>Beskrivelse, bruksvilkår</i>
1k	Enzymer og mikroorganismer	Bruk begrenset til produksjon av ensilasje når værforholdene ikke tillater en tilstrekkelig gjæring.

2. *Sensoriske tilsetningsstoffer*

<i>ID-nummer eller funksjonelle grupper</i>	<i>Stoff</i>	<i>Beskrivelse, bruksvilkår</i>
2b	Aromastoffer	Bare ekstrakter fra landbruksprodukter

3. *Ernæringsmessige tilsetningsstoffer*a) *Vitaminer, provitaminer og kjemisk vel-definerte substanser som har lignende effekt*

<i>ID-nummer eller funksjonelle grupper</i>	<i>Stoff</i>	<i>Beskrivelse, bruksvilkår</i>
3a	Vitaminer og provitaminer	Avledet av landbruksprodukter. – Dersom de er avledet syntetisk, kan bare de som er identiske med vitaminer avledet av landbruksprodukter, brukes til dyr med én mage og akvakulturdyr. – Dersom de er avledet syntetisk, kan bare vitamin A, D og E som er identiske med vitaminer avledet av landbruksprodukter, brukes til drøvtyggere, etter forhåndsgodkjenning fra medlemsstaten basert på en vurdering av mulighetene for økologiske drøvtyggere til å få i seg de nødvendige mengder av disse vitaminene gjennom sine fôrrasjoner

b) *Sporstoffer*

<i>ID-nummer eller funksjonelle grupper</i>	<i>Stoff</i>	<i>Beskrivelse, bruksvilkår</i>
E1 Jern	Jernoksid Jern(II)karbonat Jernsulfat, heptahydrat Jernsulfat, monohydrat	
3b201	Kaliumjodid	
3b202	Kalsiumjodat, vannfri	
3b203	Vannfri kalsiumjodat, coatet og granulert	
3b301	Kobolt(II)acetat-tetrahydrat	
3b302	Kobolt(II)karbonat	
3b303	Kobolt(II)karbonat-hydroksid (2:3)-monohydrat	
3b304	Coated, granulert kobolt(II)karbonat	
3b305	Kobolt(II)sulfat-heptahydrat	

<i>ID-nummer eller funksjonelle grupper</i>	<i>Stoff</i>	<i>Beskrivelse, bruksvilkår</i>
E4 Kobber	Basisk kobberkarbonat, monohydrat	
3b409	Kobberoksid Kobbersulfat, pentahydrat Di-kopperklorid trihydroksid (TBCC)	
E5 Mangan	Manganoksid Mangansulfat, monohydrat	
E6 Sink	Sinkoksid Sinksulfat, monohydrat Sinksulfat, heptahydrat	
3b609	Sink-klorid hydroksid-monohydrat (TBZC)	
E7 Molybden	Natriummolybdat	
E8 Selen	Natriumselenitt Natriumselenat	
3b810, 3b811, 3b812, 3b813 og 3b817	Selenberiket, inaktivert gjær	

4. Zootekniske tilsetningsstoffer

<i>ID-nummer eller funksjonelle grupper</i>	<i>Stoff</i>	<i>Beskrivelse, bruksvilkår</i>
4a, 4b, 4c og 4d	Enzymer og mikroorganismer i kategorien av «zootekniske tilsetningsstoffer»	

Vedlegg 5 skal lyde:

Vedlegg 5. Tilsetningsstoffer som kan brukes i produksjon av bearbeidede økologiske akvakulturprodukter

Del A – tilsetningsstoffer, herunder bærestoffer

Tilsetningsstoffer som er merket med en asterisk i kolonnen for kodennummer, anses som ingredienser av landbruksopprinnelse.

<i>Kode</i>	<i>Betegnelse</i>	<i>Framstilling av næringsmidler av</i>		<i>Særlige vilkår</i>
		<i>Vegetabilsk opprinnelse</i>	<i>Animalsk opprinnelse</i>	
E 170	Kalsiumkarbonat	X	X	Skal ikke brukes til farging eller tilsetning av kalsium i produkter
E 270	Melkesyre	X	X	
E 290	Karbondioksid	X	X	
E 296	Eplesyre	X		
E 300	Askorbinsyre	X	X	
E 306*	Tokoferolrikt ekstrakt	X	X	Kjøttprodukter
E 325	Natriumlaktat		X	Antioksidant
				Melkebaserte produkter og kjøttprodukter
E 330	Sitronsyre	X	X	
E 331	Natriumsitrate	X	X	
E 333	Kalsiumsitrat	X		
E 334	Vinsyre (L(+)-)	X	X (kun for mjød)	
E 335	Natriumtartrat	X		
E 336	Kaliumtartrat	X		
E 406	Agar	X	X	Melkebaserte produkter og kjøttprodukter
E 410*	Johannesbrødkjernemel	X	X	
E 412*	Guarkjernemel	X	X	
E 414*	Arabisk gummi	X	X	
E 415	Xantangummi	X	X	

Kode	Betegnelse	Framstilling av næringsmidler av		Særlige vilkår
		Vegetabilsk opprinnelse	Animalsk opprinnelse	
E 418	Gellan gum	X	X	Kun høy-acyl form
E 500	Natriumkarbonat	X	X	
E 501	Kaliumkarbonat	X		
E 503	Ammoniumkarbonat	X		
E 504	Magnesiumkarbonat	X		Bærestoffer Antiklumpemiddel for urter og krydder
E 516	Kalsiumsulfat	X		
E 551	Silisiumdioksid	X	X	
E 938	Argon	X	X	
E 939	Helium	X	X	
E 941	Nitrogen	X	X	
E 948	Oksygen	X	X	

Del B – tekniske hjelpestoffer, tilsetningsstoffer og andre produkter som kan brukes ved bearbeiding av økologisk produserte ingredienser av landbruksopprinnelse

Betegnelse		Framstilling av næringsmidler av		Særlige vilkår
		vegetabilsk opprinnelse	animalsk opprinnelse	
Vann	X		X	Drikkevann i henhold drikkevannsforskriften Koaguleringsmiddel
Kalsiumklorid (E509)	X			
Kalsiumhydroksid (E526)	X			
Kalsiumsulfat (E516)	X			
Magnesiumklorid (eller nigari) (E511)	X			Koaguleringsmiddel Koaguleringsmiddel
Sitronsyre (E330)	X		X	
Ammoniumhydroksid (E527)			X	Produksjon av gelatin
Hydrogenperoksid			X	
Karbondioksid	X		X	Produksjon av gelatin
Nitrogen (E941)	X		X	
Etanol	X		X	Løsemiddel
Eggalbumin	X			
Kasein	X			
Gelatin	X			
Fiskelim	X			
Vegetabilsk olje	X		X	
Aktivt karbon (E153)	X			Smøremiddel, slippmiddel eller skumdempende middel Kun opprinnelse fra økologisk produksjon.
Talkum (E553b)	X			
Cellulose (E460)	X		X	I samsvar med spesifikke renhetskriterier for tilsetningsstoffet E 553b Produksjon av gelatin
Kisulgur (E551)	X		X	
Eddiksyre			X	Produksjon av gelatin Kun opprinnelse fra økologisk råvare.
Perlitt	X		X	For foredling av fiskeprodukter, bare fra bioteknologiske kilder, unntatt framstilt av eller med genmodifiserte organismer (GMO). Produksjon av gelatin
Hasselnøttskall	X			
Rismel	X			

<i>Betegnelse</i>	<i>Framstilling av næringsmidler av vegetabilsk opprinnelse</i>	<i>Framstilling av næringsmidler av animalsk opprinnelse</i>	<i>Særlige vilkår</i>
Bivoks (E901)	X		Slippmiddel Bivoks fra økologisk birøkt.
Karnaubavoks (E903)	X		Slippmiddel Kun opprinnelse fra økologisk råvare.

II

Endringene i vedlegg 5 trer i kraft 7. november 2016. Endringen i § 12 trer i kraft 7. mai 2017. De øvrige endringene trer i kraft straks.

12. juli Nr. 932 2016

Forskrift om endring i forskrift om betalinger mv. til Patentstyret og Klagenemnda for industrielle rettigheter

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 12. juli 2016 med hjemmel i lov 22. juni 2012 nr. 58 om Patentstyret og Klagenemnda for industrielle rettigheter (patentstyrelova) § 2 tredje ledd og § 4 tredje ledd, lov 26. mars 2010 nr. 8 om beskyttelse av varemærker (varemerkeloven) § 82, lov 15. desember 1967 nr. 9 om patenter (patentloven) § 8 femte ledd, § 66c første ledd, § 66j første ledd første punktum, § 68 og § 69, lov 14. mars 2003 nr. 15 om beskyttelse av design (designloven) § 52 og delegeringsvedtak 11. mars 2005 nr. 226. Kunngjort 19. juli 2016 kl. 15.00.

I

I forskrift 26. mars 2014 nr. 333 om betalinger mv. til Patentstyret og Klagenemnda for industrielle rettigheter gjøres følgende endringer:

§ 4 annet ledd oppheves. Gjeldende tredje og fjerde ledd blir annet og tredje ledd.

§ 6 første ledd siste punktum skal lyde:

Løper fristen ut på 24. eller 31. desember, lørdag, helligdag eller dag som etter lovgivningen er likestilt med helligdag, er nærmeste påfølgende virkedag fristens utløpsdag.

§ 26 tredje ledd skal lyde:

Hvis avgiften ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses kravet om gjenopptakelse som ikke innkommet.

§ 29 tredje ledd skal lyde:

Årsavgifter som etter patentloven § 41 tredje ledd eller § 42 tredje ledd betales etter forfall, forhøyes med kr 700.

§ 40 tredje og fjerde ledd skal lyde:

For gjenopptakelse av behandlingen av en henlagt søknad skal det betales avgift som fastsatt i forskriften her § 26.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses kravet om gjenopptakelse som ikke innkommet.

§ 53 første ledd nr. 5 skal lyde:

5 For krav om endring av gyldighetsperioden for et meddelt beskyttelsessertifikat kr 4400, og
 . for legemidler

§ 55 annet ledd skal lyde:

Avgifter og gebyrer som er betalt med inntil kr 300 for mye betales ikke tilbake av eget tiltak.

II

Endringene i forskriften her trer i kraft 1. august 2016.

15. juli Nr. 933 2016**Forskrift om endring i forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)**

Hjemmel: Fastsatt av Klima- og miljødepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet 15. juli 2016 med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, § 5 og § 8a, jf. forskrift 5. august 1977 nr. 2 om gjennomføring av lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester og delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730, lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven) § 9, § 49, § 51 og § 78, lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 1–4 første ledd, § 3–1 tredje ledd, § 4–5 sjette ledd og syvende ledd, § 5–4 tredje ledd og fjerde ledd, og lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 26 tredje ledd, § 27 og § 43 bokstav a og b.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12zza (forordning (EU) 2016/266). Kunngjort 19. juli 2016 kl. 15.00.

I

I forskrift 30. mai 2008 nr. 516 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) gjøres følgende endringer:

§ 2 tredje ledd skal lyde:

Forordning om forsøksmetoder: EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12zza (forordning (EF) nr. 440/2008 som endret ved forordning (EF) nr. 761/2009, forordning (EU) nr. 1152/2010, forordning (EU) nr. 640/2012, forordning (EU) nr. 260/2014, forordning (EU) nr. 900/2014 og forordning (EU) 2016/266) om forsøksmetoder som skal brukes i forbindelse med forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), gjelder som forskrift med de endringer og tillegg som følger av vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene trer i kraft straks.

Forordninger

Under «Forordninger» skal følgende tilføyes i innledningen, etter forordning (EU) nr. 900/2014:

forordning (EU) 2016/266 om tilpasning til den tekniske utviklingen av forordning (EF) nr. 440/2008 om fastsettelse av forsøksmetoder i henhold til forordning (EF) nr. 1907/2006

I listen over kunngjorte forordninger skal følgende tilføyes etter forordning (EU) nr. 900/2014:

For å lese forordning (EU) 2016/266 se her:

15. juli Nr. 934 2016**Forskrift om endring i forskrift om bruk av tvangsmulkt og overtredelsesgebyr ved brudd på havressurslova**

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 15. juli 2016 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressurser (havressurslova) § 5, § 58 og § 59. Kunngjort 19. juli 2016 kl. 15.00.

I

I forskrift 20. desember 2011 nr. 1437 om bruk av tvangsmulkt og overtredelsesgebyr ved brudd på havressursloven gjøres det følgende endring:

§ 4 første ledd bokstav c (endret) skal lyde:

- c) forskrift 19. desember 2014 nr. 1822 om elektronisk rapportering for norske fiske- og fangstfartøy under 15 meter § 6.

II

Forskriften trer i kraft straks.

15. juli Nr. 935 2016**Forskrift om endring i forskrift om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 15. juli 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd, § 16 og § 17 jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. II (forordning (EU) 2016/329 og forordning (EU) 2016/348). Kunngjort 19. juli 2016 kl. 15.00.

I

I forskrift 12. april 2005 nr. 319 om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen tilføyes:
(forordning (EU) 2016/329)

Under punktet om forordning (EU) nr. 98/2012 tilføyes:
(endret ved forordning (EU) 2016/348)

I § 3 første ledd tilføyes følgende:

Under punktet (EU) nr. 98/2012:
(endret ved forordning (EU) 2016/348)

Til slutt i oppstillingen i § 3 første ledd skal følgende tilføyes:
forordning (EU) 2016/329

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

Tabeller

Endringer som gjøres under avsnittet «Tabeller» i forskrift om fôrtilsetningsstoffer:

Tabell nr. 2 over godkjente tilsetningsstoffer i fôrvarer etter forordning (EF) nr. 1831/2003 erstattes med konsolidert tabell:

For å lese tabellen se her:

15. juli Nr. 936 2016**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fangst av hval i 2016**

Hjemmel: Fastsett av Fiskeridirektoratet 15. juli 2016 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villevende marine ressursar (havressurslova) § 12 og forskrift 31. mars 2016 nr 337 om regulering av fangst av hval i 2016 § 7. Kunngjort 19. juli 2016 kl. 15.00.

I

I forskrift av 31. mars 2016 nr. 337 om regulering av fangst av hval i 2016 gjøres følgende endringer:

§ 2 (endret) skal lyde:

§ 2. Totalkvote

Uten hinder av § 1 kan norske fartøy som har tillatelse til å delta i fangst av vågehval i 2016 fange til sammen 880 vågehval i Norges økonomiske sone, i fiskevernsonen ved Svalbard, i fiskerisonen ved Jan Mayen og i internasjonalt farvann innenfor IWC-områdene ESB, EW, EN og CM.

§ 3 oppheves.

§ 3 (ny) skal lyde:

§ 3. Områdekvoter

Fartøy med adgang til å fange vågehval kan fange 710 vågehval i IWC-områdene EW, ESB og EN, og 170 vågehval i IWC-område CM.

Det er fri fangst av hval innenfor områdekvotene.

II

Forskriften trer i kraft straks.

15. juli Nr. 937 2016**Forskrift om endring i forskrift om tryktpåkjent utstyr**

Hjemmel: Fastsett av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og Petroleumstilsynet 15. juli 2016 med hjemmel i lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 43 bokstav b, jf. delegeringsvedtak 1. september 2003 nr. 1161, lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet § 10–18 og forskrift 12. februar 2010 nr. 158 om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg (rammeforskriften) § 68 første ledd.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. VIII (direktiv 1997/23/EF som endret ved direktiv 2014/68/EU), jf. EØS-komiteens vedtak nr. 84/15 av 30. april 2015. Kunngjort 19. juli 2016 kl. 15.00.

I

I forskrift 9. juni 1999 nr. 721 om trykkpåkjent utstyr gjøres følgende endringer:

§ 10 annet ledd bokstav a, første og annet strekpunkt endret skal lyde:

- for fluider i gruppe 1 (se § 22), med volum større enn 1 liter og produktet $ps \cdot V$ større enn 25 bar · liter, eller med et trykk ps større enn 200 bar (vedlegg 9, diagram 1)
- for fluider i gruppe 2 (se § 22), med volum større enn 1 liter og produktet $ps \cdot V$ større enn 50 bar · liter, eller med et trykk ps større enn 1 000 bar, og dessuten alle håndslukkere og flasker for pusteapparater (vedlegg 9, diagram 2).

§ 10 annet ledd bokstav b, første og annet strekpunkt skal lyde:

- for fluider i gruppe 1 (se § 22), med volum større enn 1 liter og produktet $ps \cdot V$ større enn 200 bar · liter, eller med et trykk ps større enn 500 bar (vedlegg 9, diagram 3)
- for fluider i gruppe 2 (se § 22), med trykk ps større enn 10 bar og produktet $ps \cdot V$ større enn 10 000 bar · liter, eller med et trykk ps større enn 1 000 bar (vedlegg 9, diagram 4).

§ 11 annet ledd endret skal lyde:

Trykkpåkjent utstyr med et volum på over 2 liter, oppvarmet ved fyring eller på annen måte, som kan bli utsatt for overoppheting, beregnet på produksjon av damp eller hetvann med temperatur over 110 °C, og alle trykkokere (vedlegg 9, diagram 5).

§ 12 annet ledd bokstav a, første og annet strekpunkt endret skal lyde:

- for fluider i gruppe 1 (se § 22), med nominell diameter DN større enn 25 (vedlegg 9, diagram 6)
- for fluider i gruppe 2 (se § 22), med nominell diameter DN større enn 32 og produktet $ps \cdot DN$ større enn 1.000 bar (vedlegg 9, diagram 7).

§ 12 annet ledd bokstav b, første og annet strekpunkt endret skal lyde:

- for fluider i gruppe 1 (se § 22), med nominell diameter DN større enn 25 og produktet $ps \cdot DN$ større enn 2 000 bar (vedlegg 9, diagram 8)
- for fluider i gruppe 2 (se § 22), med trykk ps større enn 10 bar, nominell diameter DN større enn 200 og produktet $ps \cdot DN$ større enn 5 000 bar (vedlegg 9, diagram 9).

§ 21 første ledd endret skal lyde:

Trykkpåkjent utstyr som er omtalt i § 9 klassifiseres i kategorier i samsvar med vedlegg 9, jo større risiko, jo høyere kategori.

§ 24 siste strekpunkt endret skal lyde:

- at trykkpåkjent utstyr eller en gruppe trykkpåkjent utstyr som et unntak fra bestemmelsene i vedlegg 9 bør klassifiseres i en annen kategori,

§ 25 første ledd endret skal lyde:

Før trykkpåkjent utstyr markedsføres, skal produsenten underkaste hvert enkelt utstyr én av prosedyrene for samsvarsvurdering som fremgår av vedlegg 10, og etter betingelsene i dette kapittel.

§ 25 tredje ledd endret skal lyde:

Prosedyrene for samsvarsvurdering for de enkelte kategoriene er som følger:

I	=	Modul A
II	=	Modul A2, D1, E1
III	=	Modul B (konstruksjonstype) + D, B (konstruksjonstype) + F, B (produksjonstype) + E, B (produksjonstype) + C2, H
IV	=	Modul B (produksjonstype) + D, B (produksjonstype) + F, G, H1

§ 30 til § 32 oppheves.

Vedlegg 2, 3, 4 og 5 oppheves.

II

Forskriften trer i kraft 19. juli 2016.

18. juli Nr. 938 2016**Forskrift om endring i forskrift om særlige tiltak mot Hviterussland**

Hjemmel: Fastsatt av Utenriksdepartementet 18. juli 2016 med hjemmel i forskrift 8. september 2006 nr. 1041 om særlige tiltak mot Hviterussland § 5. Kunngjort 19. juli 2016 kl. 15.00.

I

I forskrift 8. september 2006 nr. 1041 om særlige tiltak mot Hviterussland gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd skal lyde:

(1) EUs vedlagte forordning (EF) nr. 765/2006 om restriktive tiltak vedrørende Hviterussland (som endret av forordning (EF) nr. 1587/2006, forordning (EF) nr. 1791/2006, forordning (EF) nr. 646/2008, forordning (EU) nr. 84/2011, forordning (EU) nr. 271/2011, forordning (EU) nr. 505/2011, forordning (EU) nr. 588/2011, forordning (EU) nr. 999/2011, forordning (EU) nr. 1000/2011, forordning (EU) nr. 1320/2011, forordning (EU) nr. 114/2012, forordning (EU) nr. 170/2012, forordning (EU) nr. 265/2012, forordning (EU) nr. 354/2012, forordning (EU) nr. 1014/2012, forordning (EU) nr. 1017/2012, forordning (EU) nr. 494/2013, forordning (EU) nr. 517/2013, forordning (EU) nr. 1054/2013, forordning (EU) nr. 46/2014, forordning (EU) nr. 740/2014, forordning (EU) nr. 1159/2014, forordning (EU) 2015/1133, forordning (EU) 2015/1326, forordning (EU) 2015/1948, forordning (EU) 2015/1949, forordning (EU) 2016/276 og forordning (EU) 2016/277) gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av denne bestemmelsen.

Forskriftens vedlegg A (rådsforordning nr. 765/2006) endres som følger:

Artikkel 2 nr. 6 oppheves.

Artikkel 8b oppheves.

Vedlegg I til vedlegg A erstattes med følgende:

VEDLEGG I

Personer som det er henvist til i artikkel 2 nr. 1

For å lese vedlegg I se her:

Vedlegg IV til vedlegg A oppheves her.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

20. juli Nr. 940 2016**Forskrift om endring i forskrift om pristilskudd i landbrukssektoren**

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 20. juli 2016 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 18. Kunngjort 22. juli 2016 kl. 13.30.

I

I forskrift av 19. desember 2008 nr. 1490 om pristilskudd i landbrukssektoren gjøres følgende endringer:

§ 2 skal lyde:

§ 2. Grunnvilkår

Pristilskudd kan gis til produsenter av jordbruksvarer og omsetningsledd så fremt disse driver sin produksjon, foredling og transport i samsvar med regelverk for jordbruksvirksomhet og håndtering av jordbruksvarer. Omsetningsledd må i tillegg inneha de tillatelser som er nødvendig innenfor den type virksomhet som foretaket driver.

Med omsetningsledd menes i denne forskrift foretak som kjøper egg, slakt, melk, ull, skinn og korn fra produsent, for videre bearbeiding eller salg, samt foretak som tilvirker mel og andre cerealprodukter eller kraftfôr.

Pristilskudd gis per kilo, hele slakt, skinn eller liter vare etter satser fastsatt i eller i medhold av jordbruksavtalen. Det gis ikke tilskudd til vare som kasseres.

§ 6 skal lyde:

§ 6. Tilskudd for norsk ull

Det kan gis pristilskudd til produsent for norsk ull omsatt gjennom ullstasjon og for skinn av norsk sau (villsauskinn, pelskinn og ulne skinn) omsatt gjennom slakteri.

II

Endringene trer i kraft fra og med 1. august 2016.

21. juli Nr. 941 2016**Forskrift om endring i forskrift om næringsmidler til særskilte grupper**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 21. juli 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd og § 10 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 77a (forordning (EU) 2016/128). Kunngjort 22. juli 2016 kl. 13.30.

I

I forskrift 10. januar 2014 nr. 21 om næringsmidler til særskilte grupper gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningene skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 77 (forordning (EU) nr. 609/2013), nr. 77a (forordning (EU) 2016/128) og nr. 54zzzzl (forordning (EF) nr. 953/2009 som endret ved forordning (EU) nr. 1161/2011).

Ny § 1a skal lyde:

§ 1a. Gjennomføring av forordning (EU) 2016/128

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 77a (forordning (EU) 2016/128) om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 609/2013 med hensyn til bestemte sammensetnings- og informasjonskrav om næringsmidler til spesielle medisinske formål gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres i avsnittet «Forordninger»:

Under punktet Forordning (EU) nr. 609/2013, skal den innledende «standardteksten» rett under overskriften og fram til gjengivelsen av selve forordningen lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) nr. 609/2013. Dette er grunnrettsakten. Alle endringer av grunnrettsakten og de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 77 er innarbeidet nedenfor.

Etter punktet Konsolidert forordning (EF) nr. 953/2009 legges følgende nye punkt til:

Forordning (EU) 2016/128

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) 2016/128. Dette er grunnrettsakten. Alle endringer av grunnrettsakten og de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 77a er innarbeidet nedenfor.

► **B** Forordning (EU) 2016/128

► EØS-tilpasning som følger av EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 77a

DELEGERT KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2016/128

av 25. september 2015

om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 609/2013 med hensyn til bestemte sammensetnings- og informasjonskrav om næringsmidler til spesielle medisinske formål

EUROPAKOMMISJONEN HAR –

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 609/2013 av 12. juni 2013 om næringsmidler til spedbarn og småbarn, næringsmidler til spesielle medisinske formål og totale kosterstatninger for vektkontroll og om oppheving av rådsdirektiv 92/52/EØF, kommisjonsdirektiv 96/8/EF, 1999/21/EF, 2006/125/EF og 2006/141/EF, europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/39/EF og kommisjonsforordning (EF) nr. 41/2009 og (EF) nr. 953/2009,¹ særlig artikkel 11 nr. 1, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I kommisjonsdirektiv 1999/21/EF² er det fastsatt harmoniserte regler for næringsmidler til spesielle medisinske formål innenfor rammen av europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/39/EF.³
- 2) Direktiv 2009/39/EF og 1999/21/EF oppheves ved forordning (EF) nr. 609/2013. Nevnte forordning fastsetter alminnelige sammensetnings- og informasjonskrav for forskjellige typer næringsmidler, herunder næringsmidler til spesielle medisinske formål. Kommisjonen skal vedta bestemte sammensetnings- og informasjonskrav for næringsmidler til spesielle medisinske formål, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i direktiv 1999/21/EF.

- 3) Næringsmidler til spesielle medisinske formål er utviklet i nært samarbeid med helsepersonell som en ernæringskilde for pasienter som er rammet av eller underernært på grunn av en bestemt diagnostisert sykdom, lidelse eller medisinsk tilstand som gjør det umulig eller svært vanskelig for pasientene å oppfylle sine ernæringsmessige behov gjennom konsum av andre næringsmidler. Næringsmidler til spesielle medisinske formål skal derfor brukes bare under medisinsk tilsyn, som kan føres med bistand fra annet kvalifisert helsepersonell.
- 4) Sammensetningen av næringsmidler til spesielle medisinske formål kan variere betydelig avhengig blant annet av hvilken sykdom, lidelse eller medisinsk tilstand produktet er beregnet for kostholdsbehandling av, pasientenes alder og stedet der de mottar helsetjenester, og produktets tiltenkte bruk. Et næringsmiddel til spesielle medisinske formål kan særlig klassifiseres i ulike kategorier avhengig av om det har en standardsammensetning eller en næringsstoffsammensetning som er særlig tilpasset en sykdom, lidelse eller medisinsk tilstand, og om det utgjør den eneste ernæringskilden for personene det er beregnet på.
- 5) På grunn av det store mangfoldet av næringsmidler til spesielle medisinske formål, den raske utviklingen i den vitenskapelige kunnskapen som ligger til grunn for disse næringsmidlene, og behovet for å sikre tilstrekkelig fleksibilitet til å utvikle nyskapende produkter, er det ikke hensiktsmessig å fastsette nærmere regler for sammensetning av slike næringsmidler. Det er imidlertid viktig å fastsette prinsipper og særlige krav for å sikre at de er trygge, fordelaktige og virkningsfulle for målgruppen, på grunnlag av allment aksepterte vitenskapelige data.
- 6) Særlig bør den ernæringsmessige sammensetningen av næringsmidler til spesielle medisinske formål som er utviklet for å oppfylle spedbarns ernæringsmessige behov, være basert på sammensetningen av morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger for å ta hensyn spedbarns særlige ernæringsmessige behov. Ettersom morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger er beregnet på friske spedbarn, bør det imidlertid gis unntak for næringsmidler til spesielle medisinske formål som er utviklet for å oppfylle spedbarns ernæringsmessige behov, når dette er nødvendig for den planlagte bruken av produktet.
- 7) Det er viktig å fastsette grunnleggende regler for innholdet av vitaminer og mineraler i næringsmidler til spesielle medisinske formål for å sikre fri omsetning av produkter som har forskjellig sammensetning, og for å sikre forbrukervernet. Slike regler bør være basert på reglene i direktiv 1999/21/EF som hittil har utgjort en tilstrekkelig ramme for næringsmidler til spesielle medisinske formål. Reglene bør omfatte laveste og høyeste mengder for produkter som anses å være ernæringsmessig heldekkende for pasientens ernæringsmessige behov, og bare høyeste mengder for produkter som anses å ikke være ernæringsmessig heldekkende, med forbehold for endringer av ett eller flere av disse næringsstoffene som kan være nødvendige på grunn av produktets tilsktede bruk.
- 8) I henhold til forordning (EU) nr. 609/2013 skal Kommisjonen vedta bestemmelser om begrensning av eller forbud mot bruk av pesticider og om rester av pesticider i næringsmidler til spesielle medisinske formål som er utviklet for å oppfylle spedbarns og småbarns ernæringsmessige behov. Det er tidkrevende å vedta bestemmelser som er i samsvar med gjeldende vitenskapelig kunnskap, ettersom Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet må foreta en omfattende vurdering av en rekke aspekter, herunder om de toksikologiske referanseverdiene er hensiktsmessige for spedbarn og småbarn.
- 9) Direktiv 1999/21/EF inneholder ikke slike bestemmelser. Imidlertid er særlige krav til næringsmidler for friske spedbarn og småbarn for tiden fastsatt i kommisjonsdirektiv 2006/125/EF⁴ og 2006/141/EF⁵ på grunnlag av to uttalelser fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler (SCF) av 19. september 1997⁶ og 4. juni 1998.⁷
- 10) Ettersom denne delegerte forordning i henhold til forordning (EU) nr. 609/2013 skal vedtas innen 20. juli 2015, bør relevante gjeldende krav i direktiv 2006/125/EF og 2006/141/EF overføres på dette stadiet. Det er imidlertid hensiktsmessig å bruke terminologien i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1107/2009.⁸
- 11) I henhold til føre-var-prinsippet er det fastsatt en svært lav grenseverdi for rester på 0,01 mg/kg for alle pesticider. I tillegg er det fastsett strengere begrensninger for et lite antall pesticider eller metabolitter av pesticider der selv en grenseverdi for rester på 0,01 mg/kg i de verst tenkelige tilfeller kan føre til en eksponering som overskrider akseptabelt daglig inntak (ADI) for spedbarn og småbarn.
- 12) Et forbud mot bruk av visse pesticider vil ikke nødvendigvis sikre at næringsmidler til spesielle medisinske formål som er utviklet for å oppfylle spedbarns og småbarns ernæringsmessige behov, er fri for disse pesticidene, ettersom noen pesticider er persistente i miljøet og næringsmidler kan inneholde rester av dem. Disse pesticidene anses derfor for ikke å ha blitt brukt dersom restene ligger under et visst nivå.
- 13) Næringsmidler til spesielle medisinske formål skal overholde europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1169/2011.⁹ Av hensyn til de særlige egenskapene hos næringsmidler til spesielle medisinske formål bør tillegg til og unntak fra disse alminnelige reglene fastsettes ved denne forordning.
- 14) Det bør være obligatorisk å framlegge all informasjon som er nødvendig for å sikre korrekt bruk av næringsmidler til spesielle medisinske formål. Denne informasjonen bør omfatte informasjon om egenskaper og kjennetegn i forbindelse med blant annet spesifikk bearbeiding og utforming, ernæringsmessig sammensetning og begrunnelsen for at produktet er nyttig for sitt spesifikt tiltenkte formål. Slik informasjon bør ikke anses som ernærings- og helsepåstander i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1924/2006.¹⁰
- 15) Næringsdeklarasjonen til næringsmidler til spesielle medisinske formål er avgjørende for å sikre riktig bruk, både for pasienter som inntar næringsmiddelet, og for helsepersonell som anbefaler bruk av det.

Av den grunn, og for å gi mer informasjon til pasienter og helsepersonell, bør næringsdeklarasjonen omfatte flere opplysninger enn dem som kreves ved forordning (EU) nr. 1169/2011. I tillegg bør unntaket fastsatt i nr. 18 i vedlegg V til forordning (EU) nr. 1169/2011 ikke få anvendelse, og næringsdeklarasjonen bør være obligatorisk for alle næringsmidler til spesielle medisinske formål uavhengig av pakningens eller beholderens størrelse.

- 16) Forbrukere av næringsmidler til spesielle medisinske formål har andre ernæringsmessige behov enn befolkningen generelt. Angivelse av informasjon om energiinnholdet og mengden av næringsstoffer i næringsmidler til spesielle medisinske formål som en prosentdel av referanseverdiene for daglig inntak fastsatt i forordning (EU) nr. 1169/2011 vil kunne villede forbrukerne og bør derfor ikke være tillatt.
 - 17) Det vil ikke være hensiktsmessig å bruke ernærings- og helsepåstander som er godkjent i henhold til forordning (EF) nr. 1924/2006, for å fremme næringsmidler til spesielle medisinske formål, ettersom forbrukerne av slike produkter er pasienter med en sykdom, lidelse eller tilstand som derfor ikke er en del av den alminnelige friske befolkningen. I tillegg skal næringsmidler til spesielle medisinske formål brukes bare under medisinsk tilsyn, og konsum av slike produkter bør ikke fremmes gjennom bruk av ernærings- og helsepåstander rettet direkte mot forbrukere. Bruk av ernærings- og helsepåstander bør derfor ikke tillates for næringsmidler til spesielle medisinske formål.
 - 18) I tidligere år er et økende antall produkter brakt i omsetning som næringsmidler til spesielle medisinske formål utviklet for å oppfylle spedbarns ernæringsmessige behov. Disse produktene markedsføres iblant med metoder som er rettet direkte mot forbrukere, og som ikke er underlagt begrensningene i henhold til Unionens regelverk som får anvendelse på morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger. For å unngå eventuelt misbruk knyttet til feilklassifisering av produkter, redusere usikkerhet for forbrukerne om egenskapene til de ulike produktene som tilbys, og sikre rettferdig konkurranse virker det hensiktsmessig å innføre ytterligere begrensninger for merking, presentasjon, reklame, salgsfremmende tiltak og handelspraksis for næringsmidler til spesielle medisinske formål utviklet for å oppfylle spedbarns ernæringsmessige behov. Disse restriksjonene bør tilsvare dem som gjelder for morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger for friske spedbarn, justert med hensyn til tiltenkt bruk av produktet og uten at det berører behovet for å gi næringsmiddelopplysninger til pasienter og helsepersonell for å sikre riktig bruk av produktet. Ettersom næringsmidler til spesielle medisinske formål skal brukes bare under medisinsk tilsyn, bør disse begrensningene ikke gjøre det vanskeligere for driftsansvarlige for næringsmiddelforetak å kommunisere med helsepersonell, og det bør være mulig for helsepersonell å vurdere ulike produkters egnethet for den tilsiktede bruken.
 - 19) I henhold til artikkel 17 nr. 2 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 178/2002¹¹ skal medlemsstatene håndheve næringsmiddelregelverket og overvåke og kontrollere at de relevante kravene i næringsmiddelregelverket overholdes av driftsansvarlige for næringsmiddel- og fôrforetak i alle ledd av produksjon, bearbeiding og distribusjon. For å gjøre det lettere å føre effektiv offentlig kontroll med næringsmidler til spesielle medisinske formål bør driftsansvarlige for næringsmiddelforetak som bringer næringsmidler til spesielle medisinske formål i omsetning, framlegge for vedkommende nasjonale myndigheter en modell av etiketten som brukes og all relevant informasjon som er nødvendig for å dokumentere at bestemmelsene i denne forordning overholdes, med mindre medlemsstatene har et annet effektivt kontrollsystem.
 - 20) For å gi driftsansvarlige for næringsmiddelforetak mulighet til å tilpasse seg de nye kravene bør denne forordning få anvendelse tre år etter ikrafttreddelsen. Med tanke på antallet og betydningen av de nye kravene til næringsmidler til spesielle medisinske formål som er utviklet for å oppfylle spedbarns ernæringsmessige behov, bør denne forordning få anvendelse på slike produkter fire år etter ikrafttreddelsen –
- 1 EUT L 181 av 29.6.2013, s. 35.
 - 2 Kommisjonsdirektiv 1999/21/EF av 25. mars 1999 om næringsmidler til spesielle medisinske formål (EFT L 91 av 7.4.1999, s. 29).
 - 3 Europaparlaments- og rådsforordning 2009/39/EF av 6. mai 2009 om næringsmidler til bruk ved spesielle ernæringsmessige behov (EUT L 124 av 20.5.2009, s. 21).
 - 4 Kommisjonsdirektiv 2006/125/EF av 5. desember 2006 om bearbejdede kornbaserte næringsmidler og barnemat for spedbarn og småbarn (EUT L 339 av 6.12.2006, s. 16).
 - 5 Kommisjonsdirektiv 2006/141/EF av 22. desember 2006 om morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger og om endring av direktiv 1999/21/EF (EUT L 401 av 30.12.2006, s. 1).
 - 6 «Opinion of the Scientific Committee for Food on a maximum residue limit (MRL) of 0,01 mg/kg for pesticides in foods intended for infants and young children» (avgitt 19. september 1997).
 - 7 «Further advice on the opinion of the Scientific Committee for Food expressed on the 19 September 1997 on a Maximum Residue Limit (MRL) of 0,01 mg/kg for pesticides in foods intended for infants and young children» (vedtatt av SCF 4. juni 1998).
 - 8 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1107/2009 av 21. oktober 2009 om omsetning av plantevernmidler og om oppheving av rådsdirektiv 79/117/EØF og 91/414/EØF (EUT L 309 av 24.11.2009, s. 1).
 - 9 Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1169/2011 av 25. oktober 2011 om næringsmiddelopplysninger til forbrukerne, om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1924/2006 og (EF) nr. 1925/2006 og om oppheving av kommisjonsdirektiv 87/250/EØF, rådsdirektiv 90/496/EØF, kommisjonsdirektiv 1999/10/EF, europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/13/EF, kommisjonsdirektiv 2002/67/EF og 2008/5/EF og kommisjonsforordning (EF) nr. 608/2004 (EUT L 304 av 22.11.2011, s. 18).
 - 10 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1924/2006 av 20. desember 2006 om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler (EUT L 404 av 30.12.2006, s. 9).
 - 11 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 178/2002 av 28. januar 2002 om fastsettelse av allmenne prinsipper og krav i næringsmiddelregelverket, om opprettelse av Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet og om fastsettelse av framgangsmåter i forbindelse med næringsmiddeltrygghet (EFT L 31 av 1.2.2002, s. 1).

VEDTATT DENNE FORORDNING:

*Artikkel 1
Omsetning*

Næringsmidler til spesielle medisinske formål kan bringes i omsetning bare dersom de oppfyller kravene i denne forordning.

*Artikkel 2
Krav til sammensetning*

1. Næringsmidler til spesielle medisinske formål klassifiseres i følgende tre kategorier:
 - a) ernæringsmessig heldekkende næringsmidler med en standardisert næringsstoffsammensetning som når de brukes i samsvar med produsentens anvisninger, kan utgjøre den eneste ernæringskilden for personene de er beregnet på,
 - b) ernæringsmessig heldekkende næringsmidler med en næringsstoffsammensetning som er særlig tilpasset en sykdom, lidelse eller medisinsk tilstand, og som når de brukes i samsvar med produsentens anvisninger, kan utgjøre den eneste ernæringskilden for personene de er beregnet på,
 - c) næringsmidler som ikke er ernæringsmessig heldekkende, med en standardisert sammensetning eller en næringsstoffsammensetning som er særlig tilpasset en sykdom, lidelse eller medisinsk tilstand, og som ikke egner seg som eneste ernæringskilde.

Næringsmidlene nevnt i første ledd bokstav a) og b) kan også brukes som en delvis erstatning av eller et tilskudd til pasientens kost.

2. Sammensetningen av næringsmidler til spesielle medisinske formål skal bygge på forsvarlige medisinske og ernæringsmessige prinsipper. Bruk av næringsmidlene i samsvar med produsentens anvisninger skal være trygt og fordelaktig og effektivt oppfylle de særlige ernæringsmessige behovene til målgruppen, noe som skal dokumenteres av allment aksepterte vitenskapelige data.

3. Næringsmidler til spesielle medisinske formål som er utviklet for å oppfylle spedbarns ernæringsmessige behov, skal oppfylle kravene til sammensetning fastsatt i vedlegg I del A.

Andre næringsmidler til spesielle medisinske formål enn dem som er utviklet for å oppfylle spedbarns ernæringsmessige behov, skal oppfylle kravene til sammensetning fastsatt i vedlegg I del B.

4. Kravene til sammensetning fastsatt i vedlegg I får anvendelse på næringsmidler til spesielle medisinske formål som markedsføres som bruksklare eller bruksklare etter tilberedning i samsvar med produsentens anvisninger.

*Artikkel 3**Krav med hensyn til pesticider i næringsmidler til spesielle medisinske formål som er utviklet for å oppfylle spedbarns og småbarns ernæringsmessige behov*

1. I denne artikkel menes med «rest» rester av et aktivt stoff som nevnt i artikkel 2 nr. 2 i forordning (EF) nr. 1107/2009 som brukes i et plantevernmiddel som nevnt i artikkel 2 nr. 1 i nevnte forordning, herunder det aktive stoffets metabolitter og nedbrytings- eller reaksjonsprodukter.

2. Næringsmidler til spesielle medisinske formål som er utviklet for å oppfylle spedbarns og småbarns ernæringsmessige behov, skal ikke inneholde rester i mengder som overstiger 0,01 mg/kg per aktivt stoff.

Disse grenseverdiene skal bestemmes ved hjelp av allment anerkjente standardiserte analysemetoder.

3. Som unntak fra nr. 2 får grenseverdiene for rester angitt i vedlegg II anvendelse på de aktive stoffene som er oppført i nevnte vedlegg.

4. Næringsmidler til spesielle medisinske formål som er utviklet for å oppfylle spedbarns og småbarns ernæringsmessige behov, skal produseres bare på grunnlag av landbruksprodukter som er produsert uten bruk av plantevernmidler som inneholder aktive stoffer oppført i vedlegg III.

Ved kontroll anses plantevernmidler som inneholder aktive stoffer oppført i vedlegg III, for ikke å ha blitt brukt dersom restene av dem ikke overskrider 0,003 mg/kg.

5. Verdiene nevnt i nr. 2, 3 og 4 får anvendelse på næringsmidler til spesielle medisinske formål som markedsføres som bruksklare eller bruksklare etter tilberedning i samsvar med produsentens anvisninger.

*Artikkel 4**Næringsmiddelets betegnelse*

Næringsmidler til spesielle medisinske formål skal ha betegnelse fastsatt i vedlegg IV.

*Artikkel 5**Spesifikke krav til næringsmiddelopplysninger*

1. Med mindre annet er fastsatt i denne forordning, skal næringsmidler til spesielle medisinske formål oppfylle kravene i forordning (EU) nr. 1169/2011.

2. I tillegg til de obligatoriske opplysningene nevnt i artikkel 9 nr. 1 i forordning (EU) nr. 1169/2011 skal følgende være supplerende obligatoriske opplysninger for næringsmidler til spesielle medisinske formål:

- a) en merknad om at produktet skal brukes bare under medisinsk tilsyn,

- b) en merknad om at produktet er egnet til bruk som eneste kilde til ernæring,
 - c) ved behov en merknad om at produktet er beregnet på et bestemt aldersgruppe,
 - d) ved behov en merknad om at inntak av produktet utgjør en helsefare for personer som ikke er rammet av sykdommen, lidelsen eller den medisinske tilstanden som produktet er beregnet på,
 - e) angivelsen «Til kostholdsbehandling av» etterfulgt av sykdommen, lidelsen eller den medisinske tilstanden som produktet er beregnet på,
 - f) ved behov en merknad om tilstrekkelige forholdsregler og kontraindikasjoner,
 - g) en beskrivelse av egenskapene og/eller kjennetegnene som gjør produktet nyttig i forbindelse med kostholdsbehandling av sykdommen, lidelsen eller den medisinske tilstanden som produktet er beregnet på, særlig som kan være knyttet til den spesifikke bearbeidningen og utformingen, næringsstoffer der innholdet er blitt økt, redusert, fjernet eller på annen måte endret, og begrunnelsen for å bruke produktet,
 - h) ved behov en advarsel om at produktet ikke er til parenteral bruk,
 - i) ved behov veiledning om riktig tilberedning, bruk og lagring av produktet etter åpning av beholderen.
- Opplysningene nevnt i bokstav a)–d) skal innledes med ordet «Viktig» eller en tilsvarende formulering.
3. Artikkel 13 nr. 2 og 3 i forordning (EU) nr. 1169/2011 får også anvendelse på de supplerende obligatoriske opplysningene nevnt i nr. 2 i denne artikkel.

Artikkel 6

Særlige krav til næringsdeklarasjon

1. I tillegg til informasjonen nevnt i artikkel 30 nr. 1 i forordning (EU) nr. 1169/2011 skal den obligatoriske næringsdeklarasjonen for næringsmidler til spesielle medisinske formål omfatte følgende:
- a) mengden av hvert mineral og vitamin som er oppført i vedlegg I til denne forordning, og som produktet inneholder,
 - b) mengden av bestanddeler av protein, karbohydrat, fett og/eller andre næringsstoffer og deres bestanddeler, dersom informasjon om dette er nødvendig for riktig og tiltenkt bruk av produktet,
 - c) ved behov informasjon om produktets osmolalitet eller osmolaritet,
 - d) informasjon om opprinnelsen til og arten av proteinet og/eller proteinhydrolysatene produktet inneholder.
2. Som unntak fra artikkel 30 nr. 3 i forordning (EU) nr. 1169/2011 skal informasjonen som inngår i den obligatoriske næringsdeklarasjonen for næringsmidler til spesielle medisinske formål, ikke gjentas på merkingen.
3. Næringsdeklarasjonen skal være obligatorisk for alle næringsmidler til spesielle medisinske formål uavhengig av størrelsen på emballasjen eller beholderens største overflate.
4. Artikkel 31–35 i forordning (EU) nr. 1169/2011 får anvendelse på alle næringsstoffer som inngår i næringsdeklarasjonen for næringsmidler til spesielle medisinske formål.
5. Som unntak fra artikkel 31 nr. 3 i forordning (EU) nr. 1169/2011 skal energiinnholdet og mengden av næringsstoffer i næringsmidler til spesielle medisinske formål angis for næringsmiddelet slik det selges, og eventuelt for bruksklart produkt etter tilberedning i samsvar med produsentens anvisninger.
6. Som unntak fra artikkel 32 nr. 3 og 4 i forordning (EU) nr. 1169/2011 skal energiinnholdet og mengden av næringsstoffer i næringsmidler til spesielle medisinske formål ikke uttrykkes i prosent av referanseinntakene fastsatt i vedlegg XIII til nevnte forordning.
7. Opplysningene som inngår i næringsdeklarasjonen for næringsmidler til spesielle medisinske formål og ikke er oppført i vedlegg XV til forordning (EU) nr. 1169/2011, skal angis etter den mest relevante posten fra vedlegget som de tilhører eller er bestanddeler av.
- Opplysninger som ikke er oppført i vedlegg XV til forordning (EU) nr. 1169/2011 og ikke tilhører eller ikke er bestanddeler av postene i nevnte vedlegg, skal angis i næringsdeklarasjonen etter den siste posten fra vedlegget.
- Mengden natrium skal angis på samme sted som andre mineraler og kan gjentas ved siden av angivelsen av saltinnholdet som følger: «Salt: X g (herav natrium: Y mg)».

Artikkel 7

Ernærings- og helsepåstander

Det skal ikke framsettes ernærings- og helsepåstander om næringsmidler til spesielle medisinske formål.

Artikkel 8

Særlige krav til næringsmidler til spesielle medisinske formål som er utviklet for å oppfylle spedbarns ernæringsmessige behov

1. Alle obligatoriske opplysninger om næringsmidler til spesielle medisinske formål som er utviklet for å oppfylle spedbarns ernæringsmessige behov, skal gis på et språk som lett kan forstås av forbrukerne.
2. Merking og presentasjon av og reklame for næringsmidler til spesielle medisinske formål som er utviklet for å oppfylle spedbarns ernæringsmessige behov, skal ikke inneholde bilder av spedbarn eller andre bilder eller tekst som kan idealisere bruken av produktet.
- Det skal imidlertid være tillatt å bruke grafiske framstillinger som gjør det lettere å identifisere produktet, og som illustrerer tilberedningsmetodene.

3. Merking og presentasjon av og reklame for næringsmidler til spesielle medisinske formål som er utviklet for å oppfylle spedbarns ernæringsmessige behov, skal særlig med hensyn til tekst, bilder og farger være utformet slik at forbrukerne lett kan skille mellom slike produkter og morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger, slik at det ikke er noen fare for forveksling.

4. Reklame for næringsmidler til spesielle medisinske formål som er utviklet for å oppfylle spedbarns ernæringsmessige behov, skal begrenses til spesialpublikasjoner om spedbarnspleie og vitenskapelige publikasjoner.

Medlemsstatene kan ytterligere begrense eller forby reklame. Reklamen skal inneholde bare informasjon av vitenskapelig og faktisk karakter.

Første og annet ledd skal ikke være til hinder for spredning av informasjon utelukkende beregnet på helsepersonell.

5. På utsalgsteder skal det ikke reklameres for næringsmidler til spesielle medisinske formål som er utviklet for å oppfylle spedbarns ernæringsmessige behov, og det skal ikke foregå utdeling av prøver eller noen annen form for salgsfremmende tiltak direkte overfor forbrukeren på detaljistnivå, som f.eks. spesialutstillinger, rabattkuponger, premier eller salgskampanjer, tapsgivende tilbud og lokketilbud.

6. Produsenter og forhandlere av næringsmidler til spesielle medisinske formål som er utviklet for å oppfylle spedbarns ernæringsmessige behov, skal ikke dele ut gratis eller prisnedsatte produkter, prøver eller andre salgsfremmende gaver direkte til publikum, gravide, mødre eller medlemmer av deres familie.

Artikkel 9

Melding

Når næringsmidler til spesielle medisinske formål bringes i omsetning, skal den driftsansvarlige for næringsmiddelforetaket underrette vedkommende myndighet i hver medlemsstat der det berørte produktet blir markedsført, om hvilken informasjon som finnes på etiketten, ved å sende inn en modell av produktets etikett og eventuelle annen informasjon som vedkommende myndighet med rimelighet kan anmode om for å bekrefte at bestemmelsene i denne forordning overholdes, med mindre en medlemsstat unntar den driftsansvarlige for næringsmiddelforetaket fra denne forpliktelsen i henhold til en nasjonal ordning som sikrer effektiv offentlig kontroll av det aktuelle produktet.

Artikkel 10

Direktiv 1999/21/EF

I samsvar med artikkel 20 nr. 4 i forordning (EF) nr. 609/2013 oppheves direktiv 1999/21/EF med virkning fra 22. februar 2019. Direktiv 1999/21/EF får fortsatt anvendelse fram til 21. februar 2020 på næringsmidler til spesielle medisinske formål som er utviklet for å oppfylle spedbarns ernæringsmessige behov.

Henvisninger til direktiv 1999/21/EF i andre rettsakter skal forstås som henvisninger til denne forordning i samsvar med ordningen fastsatt i første ledd.

Artikkel 11

Ikrafttredelse og anvendelse

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 22. februar 2019, med unntak av for næringsmidler til spesielle medisinske formål som er utviklet for å oppfylle spedbarns ernæringsmessige behov, som den får anvendelse på fra 22. februar 2020.

Ved anvendelsen av artikkel 21 nr. 1 annet ledd i forordning (EU) nr. 609/2013 med hensyn til næringsmidler til spesielle medisinske formål som er utviklet for å oppfylle spedbarns ernæringsmessige behov, skal den senere datoen nevnt i annet ledd i denne artikkel anses som anvendelsesdatoen.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utført i Brussel, 25. september 2015.

For Kommisjonen
Jean-Claude JUNCKER
President

VEDLEGG I

KRAV TIL SAMMENSETNING NEVNT I ARTIKKEL 2 NR. 3

DEL A

Næringsmidler til spesielle medisinske formål som er utviklet for å oppfylle spedbarns ernæringsmessige behov

1. Produktene som nevnt i artikkel 2 nr. 1 bokstav a) som er utviklet for å oppfylle spedbarns ernæringsmessige behov, skal inneholde vitaminene og mineralene som er angitt i tabell 1.
2. Produktene som nevnt i artikkel 2 nr. 1 bokstav b) som er utviklet for å oppfylle spedbarns spesielle ernæringsmessige behov, skal inneholde vitaminene og mineralene som er angitt i tabell 1, med forbehold for endringer av ett eller flere av disse næringsstoffene som kan være nødvendige på grunn av produktets tilsiktede bruk.

3. Grenseverdier for vitaminer og mineraler i produktene som nevnt i artikkel 2 nr. 1 bokstav c) som er utviklet for å oppfylle spedbarns spesielle ernæringsmessige behov, skal ikke overstige verdiene angitt i tabell 1, med forbehold for endringer av ett eller flere av disse næringsstoffene som kan være nødvendige på grunn av produktets tilsiktede bruk.
4. Dersom det ikke er i strid med kravene som følger av den tilsiktede bruken, skal næringsmidler som er utviklet for å oppfylle spedbarns spesielle ernæringsmessige behov, være i samsvar med bestemmelsene om andre næringsstoffer som gjelder for morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger, og som er fastsatt i delegert kommisjonsforordning (EU) 2016/127.¹²
- 12 Delegert kommisjonsforordning (EU) 2016/127 av 25. september 2015 om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 609/2013 med hensyn til bestemte sammensetnings- og informasjonskrav for morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger og med hensyn til kravene til informasjon om spedbarns- og småbarnskost (EUT L 25 av 2.2.2016, s. 1).

Tabell 1

Innhold av vitaminer og mineraler i næringsmidler til spesielle medisinske formål som er utviklet for å oppfylle spedbarns ernæringsmessige behov

	Per 100 kJ		Per 100 kcal	
	Minst	Høyst	Minst	Høyst
<i>Vitaminer</i>				
Vitamin A (µg-RE) ¹	16,7	43	70	180
Vitamin D (µg)	0,48	0,72	2	3
Vitamin K (µg)	0,24	6	1	25
Vitamin C (mg)	0,96	7,2	4	30
Tiamin (µg)	9,6	72	40	300
Riboflavin (µg)	14,3	107	60	450
Vitamin B ₆ (µg)	4,8	72	20	300
Niacin (mg) ²	0,1	0,72	0,4	3
Folat (µg-DFE) ³	3,6	11,4	15	47,6
Vitamin B ₁₂ (µg)	0,02	0,12	0,1	0,5
Pantotensyre (mg)	0,1	0,48	0,4	2
Biotin (µg)	0,24	4,8	1	20
Vitamin E (mg α-tokoferol) ⁴	0,14	1,2	0,6	5
<i>Mineraler</i>				
Natrium (mg)	6	14,3	25	60
Klorid (mg)	14,3	38,2	60	160
Kalium (mg)	19,1	38,2	80	160
Kalsium (mg) ⁵	12	60	50	250
Fosfor (mg) ⁶	6	24	25	100
Magnesium (mg)	1,2	3,6	5	15
Jern (mg)	0,07	0,6	0,3	2,5
Sink (mg)	0,12	0,6	0,5	2,4
Kobber (µg)	14,3	29	60	120
Jod (µg)	3,6	8,4	15	35
Selen (µg)	0,72	2	3	8,6
Mangan (µg)	0,24	24	1	100
Krom (µg)	–	2,4	–	10
Molybden (µg)	–	3,3	–	14
Fluorid (µg)	–	47,8	–	200

1 Preformert vitamin A. RE = alle transretinolekvalenter.

2 Preformert niacin.

3 Kostfolatekvalent: 1 µg DFE = 1 µg kostfolat = 0,6 µg folsyre fra folsyre fra næringsmidler til spesielle medisinske formål.

4 Basert på vitamin E-aktiviteten i RRR-α-tokoferol.

5 Molarforholdet mellom kalsium og tilgjengelig fosfor skal ikke være mindre enn 1 eller større enn 2.

6 Totalfosfor.

DEL B

Andre næringsmidler til spesielle medisinske formål enn dem som er utviklet for å oppfylle spedbarns ernæringsmessige behov

1. Andre produkter som nevnt i artikkel 2 nr. 1 bokstav a) enn dem som er utviklet for å oppfylle spedbarns ernæringsmessige behov, skal inneholde vitaminene og mineralene som er angitt i tabell 2.
2. Andre produkter som nevnt i artikkel 2 nr. 1 bokstav b) enn dem som er utviklet for å oppfylle spedbarns spesielle ernæringsmessige behov, skal inneholde vitaminene og mineralene som er angitt i tabell 2,

med forbehold for endringer av ett eller flere av disse næringsstoffene som kan være nødvendige på grunn av produktets tilsiktede bruk.

3. Grenseverdier for vitaminer og mineraler i andre produkter som nevnt i artikkel 2 nr. 1 bokstav c) enn dem som er utviklet for å oppfylle spedbarns spesielle ernæringsmessige behov, skal ikke overstige verdiene angitt i tabell 2, med forbehold for endringer av ett eller flere av disse næringsstoffene som kan være nødvendige på grunn av produktets tilsiktede bruk.

Tabell 2

Innhold av vitaminer og mineraler i andre næringsmidler til spesielle medisinske formål enn dem som er utviklet for å oppfylle spedbarns ernæringsmessige behov

	Per 100 kJ		Per 100 kcal	
	Minst	Høyst	Minst	Høyst
<i>Vitaminer</i>				
Vitamin A (µg-RE)	8,4	43	35	180
Vitamin D (µg)	0,12	0,65/0,75 ¹	0,5	2,5/3 ¹
Vitamin K (µg)	0,85	5	3,5	20
Vitamin C (mg)	0,54	5,25	2,25	22
Tiamin (mg)	0,015	0,12	0,06	0,5
Riboflavin (mg)	0,02	0,12	0,08	0,5
Vitamin B ₆ (µg)	0,02	0,12	0,08	0,5
Niacin (mg NE)	0,22	0,75	0,9	3
Folsyre (µg)	2,5	12,5	10	50
Vitamin B ₁₂ (µg)	0,017	0,17	0,07	0,7
Pantotensyre (mg)	0,035	0,35	0,15	1,5
Biotin (µg)	0,18	1,8	0,75	7,5
Vitamin E (mg α-TE)	0,5/g flerumettede fettsyrer uttrykt som linolsyre, men aldri under 0,1 mg per 100 tilgjengelige kJ	0,75	0,5/g flerumettede fettsyrer uttrykt som linolsyre, men aldri under 0,5 mg per 100 tilgjengelige kcal	3
<i>Mineraler</i>				
Natrium (mg)	7,2	42	30	175
Klorid (mg)	7,2	42	30	175
Kalium (mg)	19	70	80	295
Kalsium (mg)	8,4/12 ¹	42/60 ¹	35/50 ¹	175/250 ¹
Fosfor (mg)	7,2	19	30	80
Magnesium (mg)	1,8	6	7,5	25
Jern (mg)	0,12	0,5	0,5	2
Sink (mg)	0,12	0,36	0,5	1,5
Kobber (µg)	15	125	60	500
Jod (µg)	1,55	8,4	6,5	35
Selen (µg)	0,6	2,5	2,5	10
Mangan (mg)	0,012	0,12	0,05	0,5
Krom (µg)	0,3	3,6	1,25	15
Molybden (µg)	0,84	4,3	3,5	18
Fluorid (mg)	–	0,05	–	0,2

1 For produkter beregnet på barn i alderen ett til ti år.

VEDLEGG II

AKTIVE STOFFER NEVNT I ARTIKKEL 3 NR. 3

Stoffets kjemiske betegnelse	Grenseverdi for rester (mg/kg)
Kadusafos	0,006
Demeton-S-metyl/demeton-S-metylsulfon/oksydemeton-metyl (hver for seg eller sammen, uttrykt som demeton-S-metyl)	0,006
Etoprofos	0,008
Fipronil (summen av fipronil og fipronil-desulfinyl, uttrykt som fipronil)	0,004
Propineb/propylentiourea (summen av propineb og propylentiourea)	0,006

VEDLEGG III
AKTIVE STOFFER NEVNT I ARTIKKEL 3 NR. 4

<i>Stoffets kjemiske betegnelse (definisjon av rest)</i>
Aldrin og dieldrin, uttrykt som dieldrin
Disulfoton (summen av disulfoton, disulfotonsulfoksid og disulfotonsulfon, uttrykt som disulfoton)
Endrin
Fensulfotion (summen av fensulfotion, dets oksygenanalog og deres sulfoner, uttrykt som fensulfotion)
Fentin, uttrykt som trifenylnnkatjon
Haloksyfop (summen av haloksyfop, dets salter og estere, herunder konjugater, uttrykt som haloksyfop)
Heptaklor og trans-heptaklorepoksid, uttrykt som heptaklor
Heksaklorbenzen
Nitrofen
Ometoat
Terbufos (summen av terbufos, dets sulfoksid og sulfon, uttrykt som terbufos)

VEDLEGG IV
BETEGNELSE NEVNT I ARTIKKEL 4

Næringsmidler til spesielle medisinske formål skal henholdsvis ha følgende betegnelser:

- på bulgarsk: «Храни за специални медицински цели»,
- på spansk: «Alimento para usos médicos especiales»,
- på tsjekkisk: «Potravina pro zvláštní lékařské účely»,
- på dansk: «Fødevare til særlige medicinske formål»,
- på tysk: «Lebensmittel für besondere medizinische Zwecke (bilanzierte Diät)»,
- på estisk: «Meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud toit»,
- på gresk: «Τρόφιμα για ειδικούς ιατρικούς σκοπούς»,
- på engelsk: «Food for special medical purposes»,
- på fransk: «Denrée alimentaire destinée à des fins médicales spéciales»,
- på kroatisk: «Hrana za posebne medicinske potrebe»,
- på italiensk: «Alimento a fini medici speciali»,
- på latvisk: «Īpašiem medicīniskiem nolūkiem paredzēta pārtika»,
- på litauisk: «Specialios medicininės paskirties maisto produktai»,
- på ungarsk: «Speciális gyógyászati célra szánt élelmiszer»,
- på maltesisk: «Ikkel għal skopijiet mediċi speċjali»,
- på nederlandsk: «Voeding voor medisch gebruik»,
- på polsk: «Żywność specjalnego przeznaczenia medycznego»,
- på portugisisk: «Alimento para fins medicinais específicos»,
- på rumensk: «Alimente destinate unor scopuri medicale speciale»,
- på slovakisk: «Potraviny na osobitné lekárske účely»,
- på slovensk: «Živila za posebne zdravstvene namene»,
- på finsk: «Erityisiin lääkinnällisiin tarkoituksiin tarkoitettu elintarvike (kliininen ravintovalmiste)»,
- på svensk: «Livsmedel för speciella medicinska ändamål».

► **EØS-tilpasning som følge av EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 77a**

på islandsk: «Matvæli til nota í sérstökum læknisfræðilegum tilgangi»

på norsk: «Næringsmiddel til spesielle medisinske formål»

► **EØS-tilpasning som følge av EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 77a**

21. juli Nr. 942 2016

Forskrift om endring i forskrift om tilskot til landbruksvikarverksemd

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 21. juli 2016 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 18. Kunngjort 22. juli 2016 kl. 13.30.

I

I forskrift 22. oktober 2007 nr. 1167 om tilskot til landbruksvikarverksemd gjøres følgende endringer:

§ 2 skal lyde:

§ 2. Bruk av landbruksvikar

Avløysarlaga skal ved sjukdom og i krisesituasjonar yte hjelp til føretak med husdyr- og planteproduksjon, som har rett på tilskot til avløysing ved sjukdom mv.,

jf. forskrift 19. desember 2014 nr. 1821 om tilskot til avløsning ved sjukdom og fødsel mv. Denne plikta er avgrensa til 14 dagar per tilfelle. Dersom landbruksvikaren ikkje nyttast i slik samanheng, kan vikaren nyttast til annan avløsning.

Avløysarlag som mottek tilskot til landbruksvikarverksemd pliktar innanfor sitt geografiske ansvarsområde, fastsett av fylkesmannen etter samråd med avløysarlaga, å ha tilstrekkeleg landbruksvikarberedskap tilgjengeleg.

Den maksimale dagsatsen som føretaket skal betale ved bruk av landbruksvikar ved sjukdom og i krisesituasjonar, skal ikkje vere større enn den maksimale dagsatsen for refusjon ved avløsning ved sjukdom.

§ 5 skal lyde:

§ 5. Administrasjon, dispensasjon og klage

Landbruksdirektoratet administrerer tilskot etter denne forskrifta. Vedtak om tilskot etter forskrifta gjerast av fylkesmannen.

Fylkesmannen kan gi dispensasjon frå denne forskrifta når særlege grunnar talar for det.

Vedtak som er fatta i medhald av forskrifta kan påklagast til Landbruksdirektoratet.

II

Endringene trer i kraft fra og med 15. september 2016.

25. juli Nr. 943 2016

Forskrift om adgang til å drive fiske og fangst i farvann underlagt annen stats fiskerijurisdiksjon

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 25. juli 2016 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 20. Kunngjort 26. juli 2016 kl. 13.20.

§ 1. Virkeområde

Denne forskrift gjelder norske fartøys adgang til å drive fiske og fangst i farvann underlagt annen stats fiskerijurisdiksjon.

§ 2. Deltakelse

Det er forbudt å drive ervervsmessig fiske eller fangst med norsk fartøy i farvann underlagt annen stats fiskerijurisdiksjon.

Unntatt fra forbudet i første ledd er fartøy som gjennom Fiskeridirektoratet får tillatelse til å fiske i farvann underlagt annen stats fiskerijurisdiksjon på bakgrunn av avtale mellom Norge og denne staten, eller etter avtale mellom kyststaten og fartøyets eier som er godkjent av norske fiskerimyndigheter.

§ 3. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften straffes etter deltakerloven § 31.

§ 4. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.

26. juli Nr. 944 2016

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter uer nord for 62° N i 2016

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 26. juli 2016 med hjemmel i forskrift 14. desember 2015 nr. 1477 om regulering av fisket etter uer nord for 62° N i 2016 § 14. Kunngjort 26. juli 2016 kl. 13.20.

I

I forskrift 14. desember 2015 nr. 1477 om regulering av fisket etter uer nord for 62° N i 2016 gjøres følgende endring:

§ 10 (endret) skal lyde:

§ 10. Bifangst

Ved fiske med stormasket trål utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjene er det tillatt å ha inntil 20 % bifangst av uer i vekt i de enkelte fangster og ved landing. Ved fiske med stormasket trål innenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjene er det tillatt å ha inntil 10 % bifangst av uer i vekt i de enkelte fangster og ved landing.

II

Forskriften trer i kraft straks.

27. juli Nr. 945 2016**Forskrift om endring i forskrift om restriktive tiltak mot Syria**

Hjemmel: Fastsett av Utenriksdepartementet 27. juli 2016 med hjemmel i forskrift 2. september 2011 nr. 902 om restriktive tiltak mot Syria § 5. Kunngjort 29. juli 2016 kl. 14.00.

I

I forskrift 2. september 2011 nr. 902 om restriktive tiltak mot Syria gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd skal lyde:

(1) EUs vedlagte forordning (EU) nr. 36/2012 om visse spesifikke restriktive tiltak mot visse personer og enheter i lys av situasjonen i Syria (som endret av forordning (EU) nr. 55/2012, forordning (EU) nr. 168/2012, forordning (EU) nr. 266/2012, forordning (EU) nr. 509/2012, forordning (EU) nr. 544/2012, forordning (EU) nr. 545/2012, forordning (EU) nr. 673/2012, forordning (EU) nr. 867/2012, forordning (EU) nr. 944/2012, forordning (EU) nr. 1117/2012, forordning (EU) nr. 325/2013, forordning (EU) nr. 363/2013, forordning (EU) nr. 517/2013, forordning (EU) nr. 697/2013, forordning (EU) nr. 1332/2013, forordning (EU) nr. 124/2014, forordning (EU) nr. 578/2014 og forordning (EU) nr. 693/2014, forordning (EU) nr. 793/2014, forordning (EU) nr. 1013/2014, forordning (EU) nr. 1105/2014, forordning (EU) nr. 1323/2014, forordning (EU) 2015/108, forordning (EU) 2015/375, forordning (EU) 2015/780, forordning (EU) 2015/827, forordning (EU) 2015/828, forordning (EU) 2015/961, forordning (EU) 2015/1828, forordning (EU) 2015/2350 og forordning (EU) 2016/840 gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av denne bestemmelsen.

Vedlegg A artikkel 15 nr. 1 bokstav b skal lyde:

- b) Vedlegg IIa inneholder en liste over enheter som, i samsvar med artikkel 19 nr. 1 i beslutning 2011/782/FUSP, av Rådet er identifisert som enheter knyttet til personer eller enheter som er ansvarlige for den voldelige undertrykkningen av sivilbefolkningen i Syria, eller til personer og enheter som drar fordel av eller støtter regimet, og som omfattes av bestemmelsene i artikkel 21 i denne forordning.

Vedlegg A artikkel 15 nytt nr. 1a og nytt nr. 1b skal lyde:

1a. Listen i vedlegg II skal også omfatte fysiske eller juridiske personer, enheter og organer som, i samsvar med artikkel 28 nr. 2 i rådsbeslutning 2013/255/FUSP, av Rådet er identifisert som tilhørende en av følgende kategorier:

- fremstående næringsdrivende som driver virksomhet i Syria,
- medlemmer av Assad- eller Makhoul-familien,
- ministre i den syriske regjeringen som har vært i stillingen etter mai 2011
- medlemmer av de syriske væpnede styrker med graden oberst eller tilsvarende eller høyere, som har vært i tjeneste etter mai 2011,
- medlemmer av de syriske sikkerhets- og etterretningstjenestene som har vært i tjeneste etter mai 2011,
- medlemmer av militser med tilknytning til regimet,
- personer, enheter, avdelinger, agenturer, organer eller institusjoner som opererer innenfor området spredning av kjemiske våpen,

samt fysiske eller juridiske personer og enheter som er tilknyttet dem, og som ikke omfattes av bestemmelsene i artikkel 21 i denne forordning.

1b. Personer, enheter og organer som hører inn under en av kategoriene nevnt i nr. 1a, skal ikke oppføres eller bli stående på listen over personer, enheter og organer i vedlegg II dersom det foreligger tilstrekkelige opplysninger om at de ikke, eller ikke lenger, er tilknyttet regimet eller utøver innflytelse på det eller ikke utgjør en reell risiko for omgåelse.

Vedlegg A artikkel 32 nr. 2 skal lyde:

- Rådet skal gi melding om beslutning om listeføring som nevnt i nr. 1 i denne artikkel, herunder begrunnelsen for listeføringen, til angjeldende person, enhet eller organ, enten direkte, dersom adressen er kjent, eller ved offentliggjøring av en kunngjøring, slik at personen, enheten eller organet gis mulighet til å fremsette merknader. I særdeleshet, personer, enheter eller organer som er listeført i vedlegg II på grunnlag av at de hører inn under en av kategoriene i artikkel 15 nr. 1a, kan fremlegge bevis for og komme med merknader om hvorfor de anser oppføringen på listen som uberettiget, til tross for at de hører inn under en av kategoriene.

Vedlegg II skal lyde:

Vedlegg II. Annex II: List of natural and legal persons, entities or bodies referred to in Articles 14, 15(1)(a) and 15(1a).

EUs konsoliderte liste over personer og enheter underlagt restriktive tiltak er tilgjengelig her. Listeførte med landkode («programme») SYR er listeført under denne forskrift.

Vedlegg IIa skal lyde:

Vedlegg IIA. Annex IIA: List of entities and bodies referred to in articles 14 and 15(1)(b)

EUs konsoliderte liste over personer og enheter underlagt restriktive tiltak er tilgjengelig her. Listeførte med landkode («programme») SYR er listeført under denne forskrift.

II

Forskriften trer i kraft straks.

28. juli Nr. 946 2016**Delegering av myndighet til Nasjonal kommunikasjonsmyndighet om fritak fra postlovens taushetsplikt etter Straffeprosessloven § 118 og tvisteloven § 22–3**

Hjemmel: Fastsatt av Samferdselsdepartementet 28. juli 2016 med hjemmel i lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven) § 118 og lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven) § 22–3. Kunngjort 29. juli 2016 kl. 14.00.

I

Samferdselsdepartementets myndighet til å gi fritak fra lovbestemt taushetsplikt for den som utfører tjeneste eller arbeid for tilbyder av posttjenester etter lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven) § 22–3 og lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven) § 118 og § 230 sammenholdt med § 118, delegeres herved til Nasjonal kommunikasjonsmyndighet.

Samferdselsdepartementets myndighet til å redegjøre for retten om grunnene for sitt standpunkt i sak om fritak fra lovbestemt taushetsplikt etter tvisteloven § 22–3 og straffeprosessloven § 118 og § 230 sammenholdt med § 118, delegeres herved til Nasjonal kommunikasjonsmyndighet.

Delegeringen gjelder myndighet til å gi fritak for taushetsplikt etter lov 4. september 2015 nr. 91 om posttjenester (postloven) § 30.

Myndigheten kan ikke delegeres videre.

II

Delegeringen trer i kraft straks.

28. juli Nr. 947 2016**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter øyepål i 2016**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 28. juli 2016 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villevande marine ressurser (havressurslova) § 12 og forskrift 15. desember 2015 nr. 1608 om regulering av fisket etter øyepål i 2016 § 3. Kunngjort 29. juli 2016 kl. 14.00.

I

I forskrift 15. desember 2015 nr. 1608 om regulering av fisket etter øyepål i 2016 gjøres følgende endring:

§ 3 fjerde ledd skal lyde:

Maksimalkvoter for fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse i fisket etter øyepål i Norges økonomiske sone beregnes ved å bruke kvoteenhet 20.

II

Forskriften trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2016.

28. juli Nr. 948 2016**Forskrift om endring i forskrift om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse (animaliehygieneforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 28. juli 2016 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 16, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 6.1 nr. 17 (forordning (EU) 2016/355). Kunngjort 29. juli 2016 kl. 14.00.

I

I forskrift 22. desember 2008 nr. 1624 om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltet tilføyes følgende:

EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 6.1 nr. 17 (forordning (EU) 2016/355)

§ 1 første ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I kapittel I del 6.1 nr. 17 (forordning (EF) nr. 853/2004 som endret ved forordning (EF) nr. 1662/2006, forordning (EF) nr. 1243/2007, forordning (EF) nr. 1020/2008, forordning (EF) nr. 1161/2009, forordning (EU) nr. 558/2010, forordning (EU) nr. 150/2011, forordning (EU) nr. 16/2012, forordning (EU) nr. 1276/2011, forordning (EU) nr. 786/2013, forordning (EU) nr. 633/2014, forordning (EU) nr. 1137/2014 og forordning (EU) 2016/355) om fastsettelse av særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse (animaliehygieneforordningen) gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I kapittel I, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres under avsnittet «Forordninger»:

I den konsoliderte versjonen av forordning (EF) nr. 853/2004, gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg I kapittel I del 6.1 nr. 17 (forordning (EF) nr. 853/2004 som endret ved forordning (EF) nr. 2074/2005, forordning (EF) nr. 2076/2005, forordning (EF) nr. 1662/2006, forordning (EF) nr. 1791/2006, forordning (EF) nr. 1243/2007, forordning (EF) nr. 1020/2008, forordning (EF) nr. 1161/2009, forordning (EU) nr. 558/2010, forordning (EU) nr. 150/2011, forordning (EU) nr. 16/2012, forordning (EU) nr. 1276/2011, forordning (EU) nr. 786/2013, forordning (EU) nr. 633/2014, forordning (EU) nr. 1137/2014 og forordning (EU) nr. 2016/355, med endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsaktene i vedlegg I til EØS-avtalen.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

► **M18** Kommisjonsforordning (EU) 2016/355 av 11. mars 2016

I vedlegg III, avsnitt XIV, kapittel I skal punkt 4 lyde:

► **M18**

4.

- a) Råstoffer som ikke er blitt behandlet på noen annen måte enn ved kjøling, frysing eller hurtigfrysing for å sikre holdbarheten, skal komme fra anlegg som er registrert eller godkjent i henhold til forordning (EF) nr. 852/2004 eller i samsvar med denne forordning.
- b) Følgende behandlede råstoffer kan benyttes:
 - i) bein, som ikke er spesifisert risikomateriale som definert i artikkel 3 nr. 1 bokstav g) i forordning (EF) nr. 999/2001 som kommer fra foretak som er oppført på en liste av vedkommende myndighet og er under dens kontroll, og som har gjennomgått én av følgende behandlinger:
 - knusing til biter på ca 15 mm og avfetting i varmt vann ved en temperatur på minst 70 °C i minst 30 minutter, minst 80 °C i minst 15 minutter, eller minst 90 °C i minst 10 minutter, separering og deretter vasking og tørking i minst 20 minutter i en strøm av varmluft med en utgangstemperatur på minst 350 °C, eller i 15 minutter i en strøm av varmluft med en utgangstemperatur på over 700 °C, soltørking i minst 42 døgn ved en gjennomsnittstemperatur på minst 20 °C, syrebehandling slik at pH-verdien har vært holdt under 6 i hele materialet i minst én time før tørking,
 - ii) huder og skinn av produksjonsdrøvtyggere, skinn av svin, skinn av fjørfe, skinn av fisk og huder og skinn av viltlevende vilt som kommer fra foretak som er oppført på en liste av vedkommende myndighet og er under dens kontroll, og som har gjennomgått én av følgende behandlinger:
 - behandling med base for å bestemme pH > 12 i hele materialet og deretter salting i minst sju døgn, tørking i minst 42 døgn ved en temperatur på minst 20 °C, syrebehandling slik at pH-verdien har vært holdt under 5 i hele materialet i minst én time, behandling med base slik at pH > 12 i minst åtte timer,
 - iii) bein, som ikke er spesifisert risikomateriale som definert i artikkel 3 nr. 1 bokstav g) i forordning (EF) nr. 999/2001, huder og skinn av produksjonsdrøvtyggere, skinn av svin, skinn av fjørfe, skinn av fisk og huder og skinn av viltlevende vilt som ikke har gjennomgått noen annen behandling enn den angitt i punkt i) eller ii), og som kommer fra foretak som er registrert eller godkjent i henhold til forordning (EF) nr. 852/2004 eller i henhold til denne forordning.

I forbindelse med bokstav b) ii) første to strekpunkter skal varigheten av behandlingene omfatte tiden som medgår til transport.

De behandlede råstoffene nevnt i bokstav b) skal stamme fra:

tamme produksjonsdrøvtyggere, svin og fjørfe som er blitt slaktet i et slakteri, og hvis skrotter er funnet egnet til konsum etter kontroll ante mortem og post mortem, eller nedlagt villevende vilt hvis skrotter er funnet egnet til konsum etter kontroll post mortem.

◀ **M18**

I vedlegg III, avsnitt XIV, kapittel II tilføyes følgende punkt 3:

▶ **M18**

3. Etter veterinærkontrollene som fastsatt i direktiv 97/78/EF, og uten at vilkårene fastsatt i direktivets artikkel 8 nr. 4 berøres, skal råstoffer til produksjon av gelatin for konsum, som det kreves hygiesertifikat for, transporteres direkte til anlegget på bestemmelsesstedet.

Alle forholdsregler, herunder sikker disponering av animalske biprodukter, avfall og ubrukt materiale eller overskuddsmateriale, skal treffes for å unngå risiko for spredning av sykdommer til dyr.

◀ **M18**

I vedlegg III, avsnitt XIV erstattes kapittel IV med følgende:

▶ **M18**

Kapittel IV. Krav til ferdige produkter

Driftsansvarlige for næringsmiddelforetak skal sikre at gelatinen oppfyller grenseverdiene for restmengder som angitt i tabellen nedenfor:

<i>Restmengder</i>	<i>Grenseverdi</i>
As	1 ppm
Pb	5 ppm
Cd	0,5 ppm
Hg	0,15 ppm
Cr	10 ppm
Cu	30 ppm
Zn	50 ppm
SO ₂ (Den Europæiske Farmakopé, siste utgave)	50 ppm
H ₂ O ₂ (Den Europæiske Farmakopé, siste utgave)	10 ppm

◀ **M18**

I avsnitt XV endres følgende:

a) I introduksjonen erstattes punkt 1 med følgende:

▶ **M18**

1. Driftsansvarlige for næringsmiddelforetak som framstiller kollagen, skal sikre at kravene i dette avsnitt oppfylles. Uten at andre bestemmelser berøres, skal produkter avledet av kollagen være framstilt av kollagen som oppfyller kravene i dette avsnitt.

◀ **M18**

b) I kapittel I erstattes punkt 4 med følgende:

▶ **M18**

- 4.
- Råstoffer som ikke er blitt behandlet på noen annen måte enn ved kjøling, frysing eller hurtigfrysing for å sikre holdbarheten, skal komme fra anlegg som er registrert eller godkjent i henhold til forordning (EF) nr. 852/2004 eller i samsvar med denne forordning.
 - Følgende behandlede råstoffer kan benyttes:
 - bein, som ikke er spesifisert risikomateriale som definert i artikkel 3 nr. 1 bokstav g) i forordning (EF) nr. 999/2001 som kommer fra foretak som er oppført på en liste av vedkommende myndighet og er under dens kontroll, og som har gjennomgått én av følgende behandlinger:
 - knusing til biter på ca 15 mm og avfetting i varmt vann ved en temperatur på minst 70 °C i minst 30 minutter, minst 80 °C i minst 15 minutter, eller minst 90 °C i minst 10 minutter, separering og deretter vasking og tørking i minst 20 minutter i en strøm av varmluft med en utgangstemperatur på minst 350 °C, eller i 15 minutter i en strøm av varmluft med en utgangstemperatur på over 700 °C, soltørking i minst 42 dager ved en gjennomsnittstemperatur på minst 20 °C,
 - har gjennomgått en syrebehandling slik at pH-verdien har vært holdt under 6 i hele materialet i minst én time før tørking,

- ii) huder og skinn av produksjonsdrøvtyggere, skinn av svin, skinn av fjørfe, skinn av fisk og huder og skinn av viltelevende vilt som kommer fra foretak som er oppført på en liste av vedkommende myndighet og er under dens kontroll, og som har gjennomgått én av følgende behandlinger:
 - behandling med base for å bestemme pH > 12 i hele materialet og deretter salting i minst sju dager,
 - tørking i minst 42 døgn ved en temperatur på minst 20 °C,
 - syrebehandling slik at pH-verdien har vært holdt under 5 i hele materialet i minst én time,
 - behandling med base slik at pH > 12 i minst åtte timer,
 - iii) bein, som ikke er spesifisert risikomateriale som definert i artikkel 3 nr. 1 bokstav g) i forordning (EF) nr. 999/2001, huder og skinn av produksjonsdrøvtyggere, skinn av svin, skinn av fjørfe, skinn av fisk og huder og skinn av viltelevende vilt som ikke har gjennomgått noen annen behandling enn den angitt i punkt i) eller ii), og som kommer fra foretak som er registrert eller godkjent i henhold til forordning (EF) nr. 852/2004 eller i henhold til denne forordning.
- I forbindelse med bokstav b) ii) første to strekpunkter skal varigheten av behandlingene omfatte tiden som medgår til transport.
- De behandlede råstoffene nevnt i bokstav b) skal stamme fra:
- tamme produksjonsdrøvtyggere, svin og fjørfe som er blitt slaktet i et slakteri, og hvis skrotter er funnet egnet til konsum etter kontroll ante mortem og post mortem, eller
 - nedlagt viltelevende vilt hvis skrotter er funnet egnet til konsum etter kontroll post mortem.

◀ M18

b) I kapittel II tilføyes følgende punkt 3:

▶ M18

3. Etter veterinærkontrollene som fastsatt i direktiv 97/78/EF, og uten at vilkårene fastsatt i direktivets artikkel 8 nr. 4 berøres, skal råstoffer til produksjon av gelatin for konsum, som det kreves hygiesertifikat for, transporteres direkte til anlegget på bestemmelsesstedet.
- Alle forholdsregler, herunder sikker disponering av animalske biprodukter, avfall og ubrukt materiale eller overskuddsmateriale, skal treffes for å unngå risiko for spredning av sykdommer til dyr.

◀ M18

c) I kapittel III erstattes punkt 1 med følgende:

▶ M18

1. Produksjonsprosessen for kollagen skal sikre at
 - a) alt beinmateriale fra drøvtyggere som kommer fra dyr som er født, oppdrettet eller slaktet i stater eller regioner med en kontrollert eller ikke fastsatt BSE-risiko i samsvar med artikkel 5 i forordning (EF) nr. 999/2001, skal gjennomgå en prosess som sikrer at alt beinmateriale finknuses og avfettes med varmt vann og behandles med fortynnet saltsyre (med en minstekonsentrasjon på 4 % og pH-verdi < 1,5) i et tidsrom på minst to dager. Denne behandlingen skal etterfølges av en justering av pH-verdien ved hjelp av syre eller alkalisk stoff etterfulgt av
 - i) én eller flere skyllinger og minst én av følgende prosesser:
 - filtrering,
 - maling,
 - ekstrudering,
 - ii) eller en tilsvarende, godkjent prosess.
 - b) andre råstoffer enn dem nevnt i bokstav a) skal gjennomgå en behandling som omfatter, vask, justering av pH-verdien ved hjelp av syre eller base etterfulgt av
 - i) én eller flere skyllinger og minst én av følgende prosesser:
 - filtrering,
 - maling,
 - ekstrudering,
 - ii) eller en tilsvarende, godkjent prosess.

◀ M18

Kapittel IV erstattes med følgende:

▶ M18

Kapittel IV: Krav til ferdige produkter

Driftsansvarlige for næringsmiddelforetak skal sikre at kollagen oppfyller grenseverdiene for restmengder som angitt i tabellen nedenfor.

<i>Restmengder</i>	<i>Grenseverdi</i>
As	1 ppm

<i>Restmengder</i>	<i>Grenseverdi</i>
Pb	5 ppm
Cd	0,5 ppm
Hg	0,15 ppm
Cr	10 ppm
Cu	30 ppm
Zn	50 ppm
SO ₂ (Den Europæiske Farmakopé, siste utgave)	50 ppm
H ₂ O ₂ (Den Europæiske Farmakopé, siste utgave)	10 ppm

◀ M18

Følgende avsnitt XVI tilføyes:

▶ M18

Avsnitt XVI: Høyt foredlet kondroitinsulfat, hyaluronsyre, andre hydrolyserte bruskprodukter, kitosan, glukosamin, løype, fiskelim og aminosyrer

- Driftsansvarlige for næringsmiddelforetak som framstiller følgende høyt foredlete produkter av animalsk opprinnelse:
 - Kondroitinsulfat,
 - Hyaluronsyre,
 - Andre hydrolyserte bruskprodukter,
 - Kitosan,
 - Glukosamin,
 - Løype,
 - Fiskelim,
 - Aminosyrer som er godkjent som tilsetningsstoff i næringsmidler i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1333/2008.¹
- Råstoffer som benyttes til framstilling av høyt foredlete produkter som nevnt i nr. 1 skal komme fra:
 - dyr, herunder fjærene, som er blitt slaktet i et slakteri, og hvis skrotter er funnet egnet til konsum etter kontroll ante mortem og post mortem, eller
 - fiskerivarer som er i samsvar med avsnitt VIII.

Menneskehår skal ikke brukes som kilde for framstilling av aminosyrer.

- Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1333/2008 av 16. desember 2008 om tilsetningsstoffer i næringsmidler (EUT L 354 av 31.12.2008, s. 16).

◀ M18

28. juli Nr. 949 2016

Forskrift om endring i motorsykkelforskriften og traktorforskriften

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 28. juli 2016 med hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 13, § 14, § 15 og § 16, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1. Kunngjort 29. juli 2016 kl. 14.00.

I

I følgende bestemmelser inntas nummerering av leddene:

- Forskrift 1. juni 2016 nr. 560 om godkjenning av moped og motorsykel (motorsykkelforskriften) § 4, § 5, § 6, § 7, § 9, § 10, § 11, § 13, § 16, § 17, § 19, § 20, § 21, § 22 og § 23.
- Forskrift 1. juni 2016 nr. 561 om godkjenning av traktor og tilhenger til traktor (traktorforskriften) § 4, § 5, § 6, § 7, § 8, § 10, § 11, § 12, § 14, § 17, § 18, § 20, § 21, § 22, § 23 og § 24.

II

Forskriften trer i kraft straks.

Rettelser

Det som er rettet er satt i kursiv.

Nr. 18/2013 s. 3105 (i forskrift 16. desember 2013 nr. 1576 om endring i forskrift 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer)

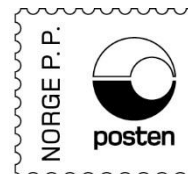
§ 9–2 første ledd tabellhodet første rad andre kolonne skal lyde:

t = avbruddsvarighet angitt i timer

Oversikt over rettelser som er inntatt i 2016-årgangen

År	Feil i hefte nr.	Side	Gjelder	Se rettelse i nr.
1999	9	1015	Forskrift nr. 406	1
2011	10	1427	Forskrift nr. 1104	9
2011	13	1777, 1781	Forskrift nr. 1258	9
2013	18	3105	Forskrift nr. 1576	10
2015	12	2038	Forskrift nr. 1290	2
2016	1	10, 12	Forskrift nr. 1864	4
2016	2	337	Forskrift nr. 107	9

Returadresse:
Lovdata
Postboks 2016 Vik
N-0125 Oslo

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter
Avd. II Regionale og lokale forskrifter

Utgiver: Justis- og beredskapsdepartementet
Redaksjon: Stiftelsen Lovdata

Manuskripter for kunngjøring

Manuskripter sendes i ett eksemplar med kunngjøringsskjema til Lovdata via nettsiden
www.lovdata.no/lovtidend/kunngjoring.

Bestilling av abonnement

Med post: Samme adresse som over.
Elektronisk: Se Lovdatas nettsted.

		Norge	Europa	Verden
Abonnement for 2016 koster	Avd. I	kr 1655	kr 2475	kr 3420
	Avd. I og II	kr 2060	kr 3570	kr 5055

Innholdet i heftene vil bli kunngjort fortløpende på Lovdatas nettsted – www.lovdata.no
– også en versjon av den trykte utgaven av heftet i PDF-format vil være tilgjengelig.
På samme sted finnes ajourførte versjoner av lovene og sentrale og lokale forskrifter.

Samlemapper: Det vil bli sendt ut etiketter for bruk på ringpermer.

Alle andre henvendelser om Norsk Lovtidend kan rettes til:

Lovdata
Postboks 2016, Vik
0125 Oslo

Tlf. 23 11 83 00
Faks 23 11 83 01
E-post: ltavd1@lovdata.no